

C.S. Suraiswami Varan

C.S. Suraiswami Varan

శ్రీరస్తు.

హర్ హౌ నన్

శ్రీ విజయనగరము

మహారాజీనాహేబు గారికి

ఈకృతి

మిగుల వినయపూర్వకముగ

అంకితంబు

గావించినారము.

చెన్నపురి

గానోల్లాసినిశాల

శోభకృతుసం|| పుష్కమాసము.

విధేయులు,

త - శింగరాచార్యులు.

త - చిన్న శింగరాచార్యులు.

1903?

పండితగ్రంథ బుద్ధిసాహాయ్యంబులచే చిరకాలముగ మాచే సమా
ర్జింపబడిన పెక్కులగు గానాంశములను, క్రమశిక్షంగోరు విద్యార్థులకు
సుభోధంబుగ నుండునట్లు స్వరమంజరి, గాయకపారిజాతము, సంగీత
కళానిధి అనెడు గ్రంథములను ఇదివఱకే ముద్రింపించియున్నారము
గదా ప్రకృతమున వీనికన్నిటికిని ఉద్దగ్రంథముగ నుండునట్లు అనేక
ముఖ్యాంశములంగూర్చి గాయకలోచనమను పేరిట ఈనాలవగ్రంథము
నుముద్రింపించి ప్రచురించుంటిమి ఆవియన్నియు శీఘ్రముకాలము
లోనే విక్రేతములగుటంజేసి తిరిగి రెండవతూరి ముద్రింపింపబడియె.
ఇందలియంశములను ప్రాజ్ఞులు పఠిశీలించి, నీరంబునువదలి క్షీరంబుం
గ్రహించెడి యంచలరీతి దోషంబులడచి గుణంబులం గ్రహింతురని
అనయము ప్రార్థింపఁబడుచున్నాఁడు.

పూర్వభాగము.

ఇష్ట దేవతాప్రార్థన	...	౧	వికృతస్వరముల వేళ్లు	...	౨౩
సంగీతోత్పత్తి	...	౫	వికృతస్వరవిమర్శనము	...	౨౪
సంగీతప్రకాశకులు	...	,,	స్వరసంచారభేదములు	...	౨౫
సంగీతప్రశంస	...	౬	స్వరప్రస్థారపథకము	...	,,
సంగీతశబ్దార్థము	...	౮	ప్రస్తారక్రమము	...	౨౭
సంగీతవిభాగము	...	,,	షడ్జాదిమేరువులు	...	౩౦
నాదప్రశంస	...	౯	ఖండప్రస్తారపథకము	...	౩౩
నాదశబ్దార్థము	...	౧౦	మూర్ఖనాప్రస్తారసంగ్రహము	...	,,
నాదోత్పత్తి	...	,,	రాగశబ్దార్థము	...	౩౭
నాదవిభాగము	...	౧౧	గ్రహన్యాయాంశస్వరలక్షణము	...	౩౮
నాదభేదము	...	౧౨	రాగభేదములు	...	,,
శ్రుతిప్రశంస	...	,,	రాగవిమర్శనము	...	౩౯
శ్రుతివివేకము	...	,,	రాగకాలనిర్ణయము	...	౪౧
శ్రుతిజాతివిభాగము	...	౧౩	మేళకర్తలు	...	౪౩
స్వరములయందలిశ్రుతులస్థితి	౧౪	రాగరత్నాకరము	...	౪౬	
ద్వ్యావింశతిశ్రుతులనామములు	౧౫	రాగదీపిక	...	౮౭	
శ్రుతిజాతివిభాగపథకము	౧౬	తాళకల్పలత	...	౧౦౪	
గ్రామమూర్ఖనాలోకము	,,	తాళశబ్దనిష్పత్తి	...	౧౦౬	
సప్తమూర్ఖనలవేళ్ళు	...	౧౭	షాడశాంగసంజ్ఞలు	...	౧౦౭
షడ్జశబ్దార్థము	...	౧౯	నూటబక్క-తాళములు	...	,,
సప్తస్వరధ్వనులు	...	,,	నూటఎనిమిదితాళములు	...	౧౧౧
సప్తస్వరజాత్యాదివిమర్శనము	౨౦	వేదబదినాలుగుతాళములు	...	౧౧౬	
శ్రుతిప్రమాణము	...	౨౨	చతురంగప్రస్తారము	...	౧౧౯
నియతశ్రుతి	...	౨౩	ద్రుతాదిమేరువులు	...	౧౨౧
స్వరవిభాగము	...	,,	చతురశ్రజాతిప్రస్తారము	...	౧౨౩

అనుద్రుతాదిమేరువులు	౧౨౫	వైకుంఠశాస్త్రులవారికృతులు	౧౨౦
త్రిశ్రజాతిప్రస్తారము	౧౨౭	కృష్ణశాస్త్రులవారికృతులు	౧౨౨
అనుద్రుతాదిమేరువులు	౧౨౮	తలంగంబాడిపంచనదయ్య	
మిశ్రజాతిప్రస్తారము	౧౩౦	గారికృతులు	... ౧౨౩
అనుద్రుతాదిమేరువులు	౧౩౧	మలయాళముకుల శేఖరమహా	
ఖండజాతిప్రస్తారము	౧౩౩	రాజుగారికృతులు	... ౧౨౪
అనుద్రుతాదిమేరువులు	౧౩౮	వీణకప్పయ్యగారికృతులు	౧౨౮
సంకీర్ణజాతిప్రస్తారము	౧౪౦	కంచీశేషయ్యగారికృతి	౧౩౩
అనుద్రుతాదిమేరువులు	౧౪౨	సదాశివరావుగారికృతులు	౧౪౪
లఘుభేదములు	౧౪౪	సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికృతులు	౧౪౮
ఉత్తరభాగము.		గ్రంథకర్తచేరచియింపబడిన	
శ్రీవిజయనగర సంస్థానాధిప		కృతులు	... ౧౫౧
తులగుశ్రీమదానందగజప		పురందరదాసుగారికృతులు	౨౦౫
తిమహారాజ ప్రణీతంబగు		నారాయణతీర్థులవారికృతులు	౨౦౬
తానవర్ణము	... ౧౪౫	రామదాసుగారికృతులు	౨౦౭
దీక్షితులవారికృతులు...	౧౪౭	విక్రాలనరసింహాచార్యులవారి	
త్యాగయ్యగారికృతులు	౧౫౨	తిరునామములు	... ౨౦౯
శేషయ్యగారికృతులు	... ౧౬౧	అఱవకృతులు	... ౨౧౫
మాతృభూతయ్యగారికృతులు	౧౬౫	అఱవపదములు	... ౨౨౧
పల్లవిగోపాలయ్యగారికృ		గ్రంథకర్తచేరచియింపబడిన	
తులు	... ౧౬౬	జావళ్లు	... ౨౨౭
కుప్పసామయ్యగారికృతులు	౧౬౭	ఇతరులచేరచియింపబడిన	
దొరసామయ్యగారికృతులు	౧౬౮	జావళ్లు	... ౨౩౭
అణ్ణాసామిశాస్త్రులవారి		ఉత్పవనంప్రదాయంబగు	
దరువు	... ౧౬౯	నామావళి	... ౨౪౭

శ్రీ ర మ్మ

శ్రీ ర మ్మ

శ్రీయంకస్థలియందురంజలసునా సీరాబ్జజాదుల్క-డుం
 డాయంజేరిభజంపదాపసులునేడకధైత్యసూనుండుకే
 ల్లోయిమొత్తడిచిభక్తిగొల్వదితిజాతుంగూల్చినద్యక్తుని
 న్నేయంబొప్పగఁగ్రోచుశ్రీనృహరినే నిత్యంబుఁబ్రార్థిం చెడక॥

క॥ రవిజుడుజోహారులిడఁగ
 నవనిజలక్షణుండుభరతుండరినూదనుండుం
 బవనజుండుగొల్వమణిమయ
 భవనంబునవెలయు రామభద్రునిగొలుతుక॥

క॥ మురళీనాదముచేభా
 సురముగగోగోపగోపసుందరులఁగడుం
 బరవశతసుబ్బందించెడు
 మురహారుండుమదీప్సితిములముదముననొంగుక॥

తే॥ జలధికన్యకయనెడుమింవొలయనిఖల
 భక్తవాంఛితసన్యముల్పాభివముగ
 నురుకృపారనవృష్టిచేనుల్లసిల్లఁ
 జేయువేంకటఘనునెప్పుచేరికొలుతు॥

క॥ కలుములజవరాలనడగి
 యిలకున్నీశకునుసమతనెట్లుచరింప
 న్నెలవగుననిహారియురమున
 జెలఁగెడురమనెప్పుభక్తిచేనినుతింతుక॥

తే॥ వాతహతిఁబుట్టుమేరువర్వలగుహాళి
 రొదనుబోలిమొంగంబులత్రుతులెనంగ

జలజపీఠినిబలుకుల వెలదితోడ
గొలువమరియుండు ధాతమాకోర్కులొసగు॥

ఆ॥ తాళవృత్తగతులందనరుసగీతనా
హిత్యములుకుచంబులేగరితకు
నట్టిసీలవేణితాజ్జనంధపురాణి
వాణిమామనంబువదలకుండు॥

క॥ శ్రీమద్భూతపురీశుం
గామితఫలదాతభక్తకమలదినకరుం
దామరసపత్రనేత్రుణ్
రామానుజభాష్యకార్తరహిసేగొల్తుణ్ ॥

తే॥ దానవారికిందల్పకేతనములగుచు
వెలసెడుననంతగరుడులవేడ్కందలచి
వివిధగతులసురారులవేగఁగూల్పు
స్సైన్యపతిసెప్పుమదినిల్పినన్నుతింతు॥

క॥ మానకకొల్తునురామ
ధ్యానపరాయణునిహనుమదాఖ్యునినుమతిన్
దానపజలదసమీరుం
గానకళానిదునిభక్తగణరక్షకునిన్ ॥

క॥ మాధురి
బులందునింపెనఁగసుధా
రుననిల్పిన
రులనెంతు నాహృదయమునన్ ॥

గొల్తుఁబ్రహ్మాదనార
క్తాంగదాంబరీష

శుకవిభీషణభీష్మశౌనకవసిష్ఠ
బలిపరాశరముఖ్యుతాభాగవతుల॥

క॥ శ్రీమత్కాశ్యపగోత్రుణ్
రామానుజపాత్రుశింగరార్యసుపుత్రుం
గోసులువైద్యప్రవరుణ్
నామదినుద్గురుఁడలంతునరసింహాఖ్యుణ్ ॥

స॥ ఘనుఁబురందరదాసుఁగడువినుతించినా
రాయణతీర్థలరహిందలంచి
క్షేత్రస్థాబుధజనశ్రేష్ఠునిగొనియాడి
జయదేవువాగ్గరిజాలబొగడి
అనిశమురామదాసునివేడిలిలాశు
కులకుదీక్షితులకంజలియొనర్చి
బహువిధగీతప్రబంధవిరచనావి
శారదగురుమూర్తిశాస్త్రీఁడలచి
కామాక్షీసత్యపఁగాంచినధన్యాత్ము
శ్యామకృష్ణాభిఖ్యునన్నుతించి
అభినవనారదుండననెందునొప్పెడు
త్యాగరాజునకువందనమొనర్చి॥

తే॥ వీణగురురాయసాంబాదివిబుధవరులఁ
బెక్కువిధములఁగీర్తించిప్రియముమీఱఁ
జంద్రగిరిరంగగురువర్యునన్నుతించి
ఘ్రిలరగాయకవర్యులకెఱఁగిభక్తి॥

ఆ॥ నారదీయసోమనాథీయములలోన
వలయువానినభినవాంశములను

గడఁగియిందుఁ గూర్చి గాయకలోచన
మనెడుకృతినొనర్తునతిముదమున!

క॥ గుణదోషంబులఁగనిబుధ
జనములుదోషములడంచినరసగుణంబుల్
గొనుదురుగళమునగరళ
మునుశిరమునశశినిదాల్చుపురహారుబోలెక॥

తే॥ రాగసంచార తాళస్వరాదినియతి
నించుకేనియుఁ దెలియక యెఱిఁగినటుల
నొరులదూఱుచుమదమునఁదిరుగుచుండు
గాయకాధములెందునుగనరుసుఖము॥

ప॥ అని యిట్లు దేవతా వందనంబును, ప్రాచీన నవీన గాయకాభి
నందనంబును, కుగాయక నిందనంబునుం గావించి.

క॥ ఆంభోజాక్షునకబ్జ
జంభారిముఖ మరగణసంస్తుత్యునకుం
గుంభింద్రపాలునకుముని
సంభావితనకును శేష శాయికిహరికె॥

క॥ ధీరునకుదీనజనమం
దారునకుహిరణ్యకశిపుషిర్పహారునకుకే
క్షీరవనధిశయసునకు
న్వారదసంసేవితనకునరసింహునకుకె॥

ప॥ సమర్పణంబుగా నాయొనర్పంబూనిన గాయకలోచనమును గాన
శాస్త్రంబున కాధారంబగు శ్రుత్యాది లక్షణం బెట్లన్నను.

శ్రీ రస్తు.

గాయకలోచనము.

పూర్వభాగము.

చైతన్యంసర్వభూతానాం నిర్వృత్తిర్నగదాత్తనామ్
నాదబ్రహ్మతదానంద మద్వితీయముపాస్త్వహే॥

సంగీతోత్పత్తి.

శ్లో॥ పూర్వంచతుర్ణాంవేదానాం సారమాకృష్యపద్మభూః
ఇమంతపంచమంవేదం సంగీతాఖ్యమకల్పయత్॥

తా॥ తొల్లి బ్రహ్మదేవుఁడు నాలుగువేదముల సారాంశమునెత్తి, ఏదవ
వేదముగ సంగీతశాస్త్రమును నిర్మించెను * వేదములు అర్థప్ర
ధానములు, అర్థములు స్వరాధినములు. స్వరప్రధానములచే
అర్థభేదముగుటయేకాక దోషావహమునగును గాన వేదముల
సారాంశము స్వరములేయని తత్ప్రధానమైన శాస్త్రమును
లోకోపకారార్థము సృజించెనని భావము.

సంగీతప్రకాశకులు.

శ్లో॥ బ్రహ్మేశనందిభరత దుర్గానారదకోహలాః
దశాస్యవాయురంభాద్యా సుంగీతస్యప్రకాశకాః॥

తా॥ బ్రహ్మ, శివుఁడు, నందికేశ్వరుఁడు, భరతముని, దుర్గ, నారదుఁ
డు, కోహలుఁడు, రావణుఁడు, వాయుపురంభ మొదలగువారు
సంగీతమును ప్రకాశపఱచినవారు * ఆదిశబ్దముచేత, కశ్యపుఁడు,
భరద్వాజుఁడు, గౌతముఁడు, వసిష్ఠుఁడు, చ్యవనుఁడు, భృంగీ,
మతంగుఁడు, దత్తిలుఁడు, తుంబురుఁడు, యాజ్ఞవల్క్యుఁడు,
బృహస్పతి, శుక్రుఁడు, ఆంజనేయుఁడు, వినాయకుఁడు, వణ్ణుఖుఁడు,
ఆదిశేషుఁడు, అర్జునుఁడు, అభినవగుప్తుఁడు, మాతృగుప్తుఁడు, శార్క్కు
దేవుఁడు, సోమనాథుఁడు, భోజమహిపతి, మొదలగు వారును
సంగీతప్రకాశకులని భావము.

సంగీత ప్రశంస.

శ్లో॥ సామవేదాదిదంగీతం సంజగ్రాహపితామహాః
 గీతేనప్రియతేదేవ స్వర్వజ్ఞః పార్వతిపతిః॥
 గోపీపతిరనంతోప వంశేధ్వనివశంగతః
 సామగీతిరతోబ్రహ్మ విణానక్తాసరస్వతీ॥
 కిమన్యాయక్షగంధర్వ దేవదానవమానవాః
 అజ్ఞాతవిషయాన్వాదో బాలఃపర్యంకశాయినే॥
 సుదక్షగీతామృతంశ్రుత్వా హర్షోత్కర్షంప్రపద్యతే
 వనేచరస్తృణాహార శ్శృణ్వోమృగశిశుఃపశుః॥
 లుభ్ధాల్బుభకసంగీతే సంప్రయచ్ఛ్రుతిజివితమ్
 తస్యగీతస్యమాహాత్మ్యం కేప్రశంసితమిహాశతే॥

తా॥ బ్రహ్మ సామవేదమునుండి సంగీతమును సంగ్రహించెను. గానముచే సర్వజ్ఞుడగు శివుడు ప్రీతుడగుచున్నాడు*విష్ణువు వేణునాదమునకు వశంగతుడయ్యెను. బ్రహ్మ సామగానమం దానక్షుడయ్యెను. సరస్వతి విణయందానక్తురాలయ్యెను *యక్షగంధర్వ దేవదానవమానవులు ఆనక్తులగుట చెప్పవలసినదేమి? ఎఱుగఁబడని విషయానుభవముగల బాలుఁడు ఉయ్యెలలో ఏడ్చుచు గానామృతమునువిని సంతోషాత్తిశయమును పొందుచున్నాడు* అడవియందు సంచరించునదియు. తృణమే ఆహారముగాఁ గలదియైన జింకపిల్ల వేటకాని సంగీతమందు ఆశపడుచు ప్రాణము నిచ్చుచున్నది. అట్టి సంగీతముయొక్క మాహాత్మ్యము ప్రశంసించుట ఎవ్వరికి తరము?

విష్ణుపురాణమునందు.

శ్లో॥ కావ్యాలాచాశ్చయేకేచి ద్గీతానిసకలానిచ
 శబ్దమూర్తిధరస్యైతే విష్టోరంశామహాత్మనః॥

తా॥ సరసకావ్యములు సమస్తగానములును శబ్దశరీరుడైన విష్ణువుయొక్క అంశములు*వేదము భగవంతుని శరీరము గనుక శబ్దరూపమైన కావ్యమును స్వరరూపమైన సంగీతమును భగవదంశముని భావము.

శివ సర్వస్వమునందు.

శ్లో॥ సర్వేషామేవపుణ్యానా మస్త్రీసంఖ్యాయశస్విని
 మమాగ్రేగీయతేయేన తస్యసంఖ్యానవిద్యతే॥
 నపుతేతాదృశీప్రీతిర్నక్షీరేనచగుగ్ధతా
 యాస్పశీచైవగాంధర్వే మమప్రీతిర్వరానసా

కించ॥ గీతజ్ఞోయదగీతేన నాప్నోతిపరమంపదమ్
 రుద్రస్యానుచరోభూత్వా తేనైవసహమోదతే॥
 త్రివర్గఫలదాస్పర్శే దానయజ్ఞజపాదయః
 ఏకంసంగీతవిజ్ఞానం చతుర్వర్గఫలప్రదమ్॥
 హారీశాదిస్తుతోధో ధనకామాన్పృపాదితః
 నిషామస్తదనుష్ఠానా న్నృతమాప్నోత్యసంశయమ్॥

తా॥ యశోవంతురాలవగు ఓ సార్వత్రి, *ఎల్లపుణ్యములకును సంఖ్యకలదు నాయెదుట గానముచేయువాని పుణ్యములకు సంఖ్యలేదు*నాకు సంగీతమునందెట్టి ప్రీతియో అట్టి ప్రీతి, నేయి, పాలు, గుగ్గులు అనువృక్షవిశేషము వీనియందును లేదు*మఱియును సంగీతజ్ఞుడు సంగీతముచే పరమపదమును పొందఁజేసి రుద్రునకు ఆనుచుండై అతనితోడనే సంతోషించుచున్నాడు*దానయజ్ఞజపాదులన్నియు త్రివర్గఫలమునిచ్చునవి ఒక్క- సంగీతజ్ఞామున చతుర్వర్గ ఫలమునిచ్చునదియగును*హరిహారాదులస్తుతిచే ధర్మము, రాజులు మొదలగువారిచే ధనకామములు, నిష్కాముడ

గును ఆ సంగీతానుష్ఠానము చేయుటచే మోక్షమును నిస్సంశయముగ పొందుచున్నాఁడు.

సంగీత శబ్దార్థము.

శ్లో॥ గీతంనాద్యంచసృత్యంచ త్రయంసంగీతముచ్యతే
గీతవాద్యోభయంయత్ర సంగీతమితికేచన॥

తా॥ గీతము, వాద్యము, సృత్యము. ఈమూటిచేరిక సంగీతమనబడును, గీతవాద్యముల చేరిక సంగీతమని కొందఱుందురు.

సంగీత విభాగము.

శ్లో॥ మూర్ధదేశవిభాగేన సంగీతరద్వివిధంమతమ్
ద్రుహిదేనయదుద్విష్టం యదుక్తంభరతేనచ॥
మహాదేవస్యపురత స్తనార్ధాఖ్యంవిముక్తిదమ్
తత్తదేశీయమారీత్యా యత్సృష్టోకానురంజనమ్॥
దేశేదేశేనుసంగీతం తదేశీత్యభిధీయతే॥
స్వరేమూర్ధాశ్రితందేశ్యా శ్రితంభూతలరంజకమ్॥
సృత్యంవాద్యానుగంప్రోక్తం వాద్యంగీతానువర్తిచ
అతోగీతంప్రధానత్వా దత్రాదావభిధీయతే॥

తా॥ మూర్ధము దేశి, అని సంగీతము ద్వివిధము. బ్రహ్మ వేదితలఁచెనో శివునియెటులు భరతుఁడు ఏది చెప్పెనో అది మోక్షప్రదంబగు మూర్ధము అనబడును*ఆయాదేశ సంబంధమగు రీతిచే ఆయా దేశపు జనులను రంజించు సంగీతము దేశి అనఁజడును. అందు, మూర్ధమునాశ్రయించినది స్వరమందును, దేశిని ఆశ్రయించినది భూతలమందును వెలయును*సృత్యము వాద్యముననుసరించినది, వాద్యము గీతముననుసరించినది గాన గీతము ప్రధానమగుట తోలుత నిందు చెప్పఁబడుచున్నది.

నాదప్రశంస.

శ్లో॥ ననాదేనవినాగీతం ననాదేనవినాస్వరః
ననాదేనవినారాగ స్తస్మాన్నాదాత్మకంత్రయమ్॥
గీతంనాదాత్మకంవాద్యం నాదవ్యక్త్యాప్రశస్యతే
తద్వయానుగతంసృత్యం నాదాధీనమతస్త్రియమ్॥
నాదేనస్వజ్యతేవర్ణః పదంవర్ణాత్పదాద్వచః
వచసోవ్యవహారోయం నాదాధీనమతోజగత్ ॥
నాదోపాసనయాదేవా బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః
భవంతుపాసితానూనం తస్మాదేతేతదాత్మకాః॥
ధర్మార్థకామమోక్షాణా మిదమేకైకసాధనమ్
నాదవిద్యాంపరాంలభ్యా సరస్వత్యాఃప్రసాదతః॥
కంబలాశ్వతకానానా శంభోఃకుండలతాంగతౌ
పశుశ్చిశుర్నృగోవ్యాలో నాదేనపరితుష్యతి॥
అతోనాదస్యమాహాత్మ్యం వ్యాఖ్యాతుంకేనశక్యతే॥

తా॥ గీతము, స్వరము, రాగము ఇవి నాదమును వదలియుండవు గాన నీ మూఁడునునాదాత్మకము*గీతము నాదాత్మకము. వాద్యమునాదవ్యక్తిచే శ్లాఘింపఁబడుచున్నది సృత్యము ఆగీతవాద్యముల ననుసరించినది గాన నీమూఁడును నాదాధీనము*నాదముచే అక్షరమును, అక్షరముచే పదమును, పదముచే వాక్యమును, వాక్యముచే లోకవ్యవహారమును అగుటచే లోకమునాదాధీనము*నాదమునుపాసించుటచే బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు మువ్వరును ఉపాసించఁబడినవారగుచున్నారుగాన త్రిమూర్తులును నాదాత్మకులు*ధర్మార్థకామమోక్షములలో ఒక్కొక్కటికిని నాదము సాధనమైనది. సరస్వతి యనుగ్రహముచే నాదవిద్యను పొంది కంబలము అశ్వతరము అను సర్పములు శివుని నానంద

పటిచి కర్ణభూషణముగ కుండలత్వమునుపొందెను * పశువులు
శిశువులు మృగములు సర్పములు నాదముచే సంతోషించుచు
న్నవి గాన నాదముయొక్క మాహాత్మ్యమును చెప్పుట ఎవరికి
శక్యము?

హనుమద్గృతమునందు.

శ్లో॥ నాదా జ్ఞేస్తుపరంపారం సజానాతిసరస్వతి
అద్యాపిమజ్జనభయా త్తుంబంవహతివక్షసి॥

తా॥ సరస్వతి నాదమనెడి సముద్రముయొక్క దరినికానక, మునుఁ
గుననెడి భయముచే ఇప్పుడును విణాదండమునకు సారకాయ
సమర్పి వక్షస్తునందు ధరించుచున్నది.

నాదశబ్దార్థము.

శ్లో॥ నకారంప్రాణనామానం దకారమనలంవిదుః
జాతఃప్రాణస్త్విసంయోగా త్తేననాదోభిధీయతే॥

తా॥ నకారము ప్రాణమని దకారము అగ్నియనియు చెప్పబడును
గాన ప్రాణస్త్వి సంయోగముచే నాదమనుశబ్దమయ్యెను.

నాదోత్పత్తి.

శ్లో॥ అత్తావివక్షమాణోయం మనఃప్రేరయతేమనః
దేహస్థంవహ్నిమాహంతి సప్రేరయతిమారుతమ్॥
పావకప్రేరితస్సథ క్రమాదూర్ధ్వపథేచరన్
నాభిహృత్కంఠమూర్ధాస్యే ప్రాదుర్భవతిసద్వనిః॥
నాదోతిసూక్ష్మసూక్ష్మశ్చపుష్టాపుష్టశ్చకృత్రిమః
ఇతిపంచాభిధాధత్తేపంచస్థానస్థితఃక్రమాత్ ॥
అతిసూక్ష్మధ్వనినాభా హృదిసూక్ష్మంగళేపునః
పుష్టంశీఠేత్వపుష్టంచ కృత్రిమంచనేతథా॥

ఆవిర్భావయతీత్యేవం పంచధాకీర్త్యతేబుధైః
కథంకంఠస్థితంపుష్టం స్యాదపుష్టంశిర్శితమ్॥
ఉచ్యతేతత్రశిరసి సంచార్యారోహవర్ణయోః
సంభూతిర్నభవేతస్మా దపుష్టంశిరసిస్థితమ్॥

తా॥ ఆత్మయగునది చెప్పుట కిచ్చయించుచు మనస్సును ప్రేరేపించు
ను, మనస్సు దేహమునండుండెడి అగ్నినికొట్టును ఆయగ్ని వా
యువును ప్రేరేపించును ఆవాయువు ఊర్ధ్వముఖముగా సంచ
రించుచు క్రమముగా నాభి, హృదయము, కంఠము, శిరము, ఆ
స్యము వీనియందు పుట్టుచున్నది*నాదము, నాభియందు అతి
సూక్ష్మముగను. హృదయమందు సూక్ష్మముగను కంఠమందు
పూర్ణముగను, శిరమునందు అపూర్ణముగను ఆస్యమందు కృత్రి
మముగను పుట్టించుచున్నది*శిరమునందు సంచారివర్ణమునకును
ఆరోహవర్ణమునకును సంభవము కలుగదు గాన కంఠమందు
పూర్ణమని శిరమునందు అపూర్ణమనియు చెప్పబడియె.

నాద విభాగము.

శ్లో॥ ఆహతోనాహతశ్చేతి ద్విధానాదోవిగద్యతే
ధ్యానమేకాగ్రచిత్తైక సాధ్యంససుకరంస్పృణామ్॥
తస్మాదత్రసుఖోపాయం శ్రీమన్నాదమనాహతమ్
గురూపదిష్టమార్జుణ మునయస్సముపాసతే
సోపిరక్తివిహీనత్వా స్తమనోరంజకోన్మణామ్॥
తస్మాదాహతనాదస్య శ్రుత్యాదిద్వారతోభలమ్
గేయంవితసుతేలోక రంజనంభవభంజనమ్॥

తా॥ ఆహతము, అనాహతము అని నాదము ద్వివిధము. మోక్షసా
ధనమగు ధ్యానము ఏకాగ్రచిత్తమునకొక్కటికే సాధ్యము. అది
జనులకు సుకరము కాకుండుటచే సుఖోపాయమగు ప్రణవము

యొక్క) అనాహతనాదమును గురువులచే నుపదేశింపబడిన మార్గముచేత ఋషు లుపాసించుచున్నారు. ఆదియును ర క్తివి హీనమగుటవలన జనులకు మనోరంజకముకాదు కావున ఆహ తనాదము శ్రుత్యాదిముఖముగా జనరంజనమును జనన మరణా ది క్లేశభంజనమును సంపూర్ణముగా చేయుచున్నది.

నా ద భే ద ము.

శ్లో॥ వ్యవహారేత్వసాత్రేభాహృదిమంద్రోభిధీయతే
కంఠేమధ్యోమూర్ధ్ని తారోద్విగుణశ్చోత్తరోత్తరమ్
ఏవంశరీరవిణాయాందారవ్యాంతువిపర్యయః॥

తా॥ ఈనాదము వ్యవహారమందు, మంద్రము, మధ్యము, తారము, అని త్రివిధము. అది ఉత్తరోత్తరము ద్విగుణమగుచు, హృదయ మందున్నపుడు మంద్రమని, కంఠమందున్నపుడు మధ్యమని, శిర మునందున్నపుడు తారమనియు చెప్పబడును. ఇది శరీర విణా లక్షణము. దారువిణయందు విపరీతమైయుండును.

శ్రుతిప్రశంస.

విజ్ఞానేశ్వరీయమునందు.

శ్లో॥ విణావాదనతత్వజ్ఞఃశ్రుతి జాతివిశారదః
తాశ్శక్తిశ్చాప్రయాసేన మోక్షమార్గంనియచ్ఛతి॥
తా॥ విణావాదన తత్వమును తెలిసినవాఁడును, శ్రుతిజాతులను తెలి సినవాఁడును, తాశ్శమును తెలిసినవాఁడును ప్రయాసములేక మోక్షమార్గమును వశపఱుచుకొను చున్నాఁడు.

శ్రుతివివేకము.

శ్లో॥ ప్రథమశ్రవణాచ్ఛబ్దశ్శ్రోయతేహ్రస్వమాత్రకః
సాశ్రుతిస్సంపరిక్షేయాస్వరావయవలక్షణా॥

శ్రుత్యనంతరభావీయస్నిగ్ధోనురణనాత్మకః
స్వతోరంజయతిశ్రోతుశ్చిత్తంనస్వరఉచ్యతే॥
శ్రుతిభ్యస్సుప్యోస్వరాష్టడ్రభ గాంధారమధ్యమాః
పంచమోధైవతశ్చాధనిషాదగతిసప్తతే॥
శ్రుతిభ్యస్సుప్యోస్వరాస్స ర్వేస్వరేభ్యోగ్రామసంభవః
గ్రామేభ్యోజాయతేజాతిర్జాతిభ్యోరాగసంభవః॥
శ్రుతిస్థానేస్వరాః పక్షుంనాలంబ్రహ్మపితృత్వతః
జలేషుచరతాంమార్గం మివానానాలోపలభ్యతే॥

తా॥ హ్రస్వోక్షరోచ్చారణ పమకాలమగు స్వరారంభ కావయవద్వని విశేషము శ్రుతియనంబడును*శ్రుతికిపిమ్మట శ్రుతితోడ ఏకీభూత మై అనురణనాత్మకమైనది స్వరమనంబడును. మఱియునది విను వారిమనస్సును అలిఖాలక్షణావ్యంజనాసహకారము లేక స్వకీ యముగా రంజించును గాన స్వరమని చెప్పబడియె*శ్రుతులవ లన వక్షమము, ఋషభము, గాంధారము, మధ్యమము, పంచ మము, ధైవతము, నిషాదము, అను నప్తస్వరములు కలిగెను, వానికి, స, రి, గ, మ, ప, ధ, ని, అను వర్ణములు సంజ్ఞలై యున్నవి *శ్రుతులవలన స్వరములును, స్వరములవలన గ్రామములును, గ్రామములవలన జాతులును, జాతులవలన రాగములును పుట్టు చున్నవి*జలమందుచరించు మత్స్యములమార్గము కనబడనట్లు శ్రుతిస్థానమందలి స్వరములను చెప్పుటకు యధార్థముగ బ్రహ్మ యు చాలఁడు.

అనురణమనఁగా, శబ్దమువలన కలిగినశబ్దము.
అలిఖాలక్షణావ్యంజనాసహకారము వర్ణాత్మకమగుశబ్దమునకనిభావము.
శ్రుతిజాతివిభాగము.

శ్లో॥ దీప్తాయ తాచకరుణామృదుర్మధ్యేతిజాతయః
శ్రుతినాంపంచతాసాంచస్వరేష్వేవంవ్యవస్థితిః॥
తీవ్రాచాద్రీవక్రకోగ్రేత్యుక్తాదీప్తాచతుర్విధా
కుముద్వత్యాయ తాయాశ్చక్రోధీచాధప్రసారిణీ॥

సందిపినిరోహిణీచభేదాఃపంచేతికీర్తితాః
 దయావతీతథాలాపిన్యథప్రోక్తామదంతికా॥
 త్రయస్తేకరుణాభేదామృదోర్భేదచతుష్టయమ్
 మందాచరతికాప్రీతిఃషీతిర్ధ్యాతుషడ్విధాః॥
 ఛందోవతీరంజనీచమార్జనీరక్తికాతథా
 రమ్యాచక్షోభిణీత్యాసామథబ్రూమస్వరేస్థితిమ్॥

తా॥ దీప్త, ఆయత, కరుణ, మృదు, మధ్యఅని, శ్రుతి ఐదుజాతులనొ
 ప్పను. అవి ౨౨-భేదములై సప్తస్వరములయందును వ్యవస్థితి
 కలిగియుండును.

ఉదాహరణము.

శ్రుతిజాతి.	అందలిభేదములు.		
౧. దీప్త ...	తీవ్ర, రాద్రి, వజ్రక, ఉగ్ర	౪
౨. ఆయత.	కుముద్వతి, క్రోధి, ప్రసారిణి, సందిపిని, రోహిణి.		౫
౩. కరుణ...	దయావతి, ఆలాపిని, మదంతి	౩
౪. మృదు...	మంద, రతిక, ప్రీతి, షీతి	౪
౫. మధ్య ...	ఛందోవతి, రంజని, మార్జనీ, రక్త, రమ్య, ఊభిణి.		౬

స్వరములయందలి శ్రుతులస్థితి.

శ్లో॥ చతుశ్చతుశ్చతుశ్చైవ షడ్మధ్యమపంచమాః
 ద్వేద్వేనిషాదగాంధారా త్రిస్త్రీరిషభధైవతో॥
 దీప్తాయతామృదుర్కధ్యాషడ్వేన్యాదృషభేపునః
 సంస్థితాకరుణామధ్యామృదుర్గాంధారకేపునః॥
 దీప్తాయతామధ్యమేచమృదుమధ్యేచసంస్థితే
 మృదుర్కధ్యాయతేఖ్యాతాకరుణాపంచమేస్థితా॥
 కరుణాచాయతామగ్యాధైవతేసప్తమేపునః
 దీప్తామధ్యేతితాసాంచశ్రుతీనాంబ్రూమహేభిదామ్॥

తా॥ పైఁజెప్పిన ఇరువదిరెండు శ్రుతులలో షడ్మధ్యమ పంచమములు
 నాలుగేళి శ్రుతులును, రిషభధైవతములు మూఁడేసిశ్రుతులును,
 నిషాదగాంధారములు రెండేసిశ్రుతులును, కలిగియుండును.
 షడ్మమునకు. దీప్త, ఆయత, మృదు, మధ్య జాతులందును,
 రిషభమునకు. కరుణ, మధ్య, మృదు జాతులందును,
 గాంధారమునకు. దీప్త, ఆయత జాతులందును,
 మధ్యమమునకు. దీప్త, ఆయత, మృదు, మధ్య జాతులందును,
 పంచమమునకు. మృదు, మధ్య, ఆయత, కరుణ జాతులందును,
 ధైవతమునకు. కరుణ, ఆయత, మధ్య జాతులందును,
 నిషాదమునకు. దీప్త, మధ్యజాతులందునుశ్రుతులుకలిగియుండును.

ద్వావింశతిశ్రుతుల నామములు.

శ్లో॥ తీన్యాకుముద్వతిమందాఛందోవత్యస్తుషడ్మగాః
 దయావతీరంజనీచరతికాచర్షభేస్థితాః॥
 కాద్రీకోధీచగాంధారేవజ్రకాథప్రసారిణీ
 ప్రీతిశ్చమార్జనీచైవశ్రుతయోమధ్యమేస్థితాః॥
 షీతీరక్తాచసందిపిన్యాలాపిన్యపిపంచమే
 మదంతీరోహిణీరమ్యేత్యేతాస్త్రిస్త్రుధైవతే॥
 ఉగ్రాచక్షోభిణీతిద్వేనిషాదేవసతశ్రుతీ॥

తా॥ షడ్మమునకు. తీవ్ర, కుముద్వతి, మంద, ఛందోవతి ౪
 రిషభమునకు. దయావతి, రంజని, రతిక, ... ౩
 గాంధారమునకు. రాద్రి, క్రోధి ... ౨
 మధ్యమమునకు. వజ్రక, ప్రసారిణి, ప్రీతి, మార్జనీ, ౪
 పంచమమునకు. షీతి, రక్త, సందిపిని, ఆలాపిని, ౪
 ధైవతమునకు. మదంతి, రోహిణి, రమ్య, ౩
 నిషాదమునకు. ఉగ్ర, ఊభిణి, ... ౨ ఇవిశ్రుతులు.

శ్రుతిజాతివిభాగపథకము.

సంఖ్య.	స్వరము.	శ్రుతి.	జాతి.
౧	స	తీవ్ర	దీప్త
౨	,,	కుముద్వతి	ఆయత
౩	,,	మంద	మృదు
౪	,,	ఛందోవతి	మధ్య
౫	రి	దయావతి	కరుణ
౬	,,	రంజని	మధ్య
౭	,,	రతిక	మృదు
౮	గ	శౌద్రి	దీప్త
౯	,,	క్రోధి	ఆయత
౧౦	మ	వజ్రక	దీప్త
౧౧	,,	ప్రసారీణి	ఆయత
౧౨	,,	ప్రీతి	మృదు
౧౩	,,	మార్జని	మధ్య
౧౪	ప	షీతి	మృదు
౧౫	,,	రక్త	మధ్య
౧౬	,,	సందీపిని	ఆయత
౧౭	,,	ఆలాపిని	కరుణ
౧౮	ధ	మదంతి	కరుణ
౧౯	,,	రోహిణి	ఆయత
౨౦	,,	రమ్య	మధ్య
౨౧	ని	ఉగ్ర	దీప్త
౨౨	,,	క్షోభిణి	మధ్య

గ్రామమూర్ఖనాలోకము.

శ్లో॥ యథాకుటుంబినస్సర్వే ఏకేభూతాభవంతిహి
తథాస్వరాణాంసందోహో గ్రామిణ్యభిధీయతే॥

షడ్జగ్రామోభవేదాదా మధ్యమగ్రామపవచ
గాంధారగ్రామిణ్యేతద్ధ్రామత్రయముదాహృతమ్॥
నంద్యావరోధజీమూత సుభద్రోగ్రామకాస్త్రయః
షడ్జమధ్యమగాంధారాస్త్రయాణాంజన్తహేతవః॥
గాంధారగ్రామమాచప్య తత్వతోనారదోమునిః
ప్రవర్తతేస్వర్గలోకే గ్రామోసౌనమహీతలే॥
క్రమాత్స్వరాణాంసప్తానా మారోహశ్చావరోహణమ్
మూర్ఖనేత్యుచ్యతేగ్రామస్తావతాస్సప్తసప్తచ॥
గ్రామత్రయేపిప్రత్యేకం సప్తసప్తచమూర్ఖనాః॥
క్రమాద్ధ్రామాత్రయేదేవా బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః
హేమంతగ్రీష్మవర్షాసుగాతవ్యాస్తేయథాక్రమమ్॥

తా॥ కుటుంబముగలవారు అనేకులుచేరి ఒకగ్రామమెట్లగునో అట్లు
స్వరముల సమూహముచేరి గ్రామమనిచెప్పబడును*అది షడ్జ
మగ్రామమని, మధ్యమగ్రామమని, గాంధారగ్రామమనియు త్రి
విధము*నానికీ, నంద్యావర్తము, జీమూతము, సుభద్రము. అని
నేళ్లు*అందుగాంధారగ్రామము స్వర్గలోకమునందేకాని భూత
లమందులేదు*సప్తస్వరములయారో హణావరోహణము మూ
ర్ఖనయని చెప్పబడును అట్టిమూర్ఖనలు ఏడుచేరి గ్రామమగును
*ఇట్లుప్రతిగ్రామమందును ఏడేసిమూర్ఖనలుండును ఆమూఁడు
గ్రామములకును క్రమముగా బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వరులు అధి
దేవతలు అవి హేమంతగ్రీష్మవర్షముతువులందు పాడతగినవి.

సప్తమూర్ఖనలపేళ్లు.

శ్లో॥ షడ్జతూత్తరమంద్రాచ రజనీచోత్తరాయతా
షుద్ధషడ్జామృత్పరికృ దశ్యక్రాంతాహిరుగ్గతా॥

మధ్యమేస్యాత్తుసావీరి హరిణాశ్వాతతఃపరా
 స్యాత్క-లోపగతా శుద్ధమధ్యమార్గాచకారవి
 హ్యవ్యకేత్యథతాసాంతు లక్షణంప్రతిపాద్యతే॥
 చత్రప్రస్తాఃపుథక్ శుద్ధాః కాకలీకలితాస్తథా
 సాంతారాశ్చద్వయోపేతా స్వట్పంచాశదితీరితాః॥
 పందావిశాలాసుముఖ చిత్రాచిత్రవతీసుఖా
 ఆలాపాచేతిగాంధార గ్రామేస్యఃసప్తమూర్చనాః॥
 తాశ్చస్వరేప్రయోక్తవ్యావిశేషా స్తననోదితాః॥

షడ్జమగ్రామము-ఇదియేసంద్యవర్తమనంబును.

స రి గ మ ప ధ ని ౧.	మూర్చన	ఉత్తరమండ్ర
రి గ మ ప ధ ని స ౨.	మూర్చన	రజని
గ మ ప ధ ని స రి ౩.	మూర్చన	ఉత్తరాయత
మ ప ధ ని స రి గ ౪.	మూర్చన	శుద్ధషడ్జ
ప ధ ని స రి గ మ ౫.	మూర్చన	మత్సరికృత్తు
ధ ని స రి గ మ ప ౬.	మూర్చన	అశ్వక్రాంత
ని స రి గ మ ప ధ ౭.	మూర్చన	హిరుగళ

మధ్యమగ్రామము-ఇదియేజీమూతమనంబును.

మ ప ధ ని స రి గ ౧.	మూర్చన	సావీరి
ప ధ ని స రి గ మ ౨.	మూర్చన	హరిణాశ్వ
ధ ని స రి గ మ ప ౩.	మూర్చన	కలోపగత
ని స రి గ మ ప ధ ౪.	మూర్చన	శుద్ధమధ్య
స రి గ మ ప ధ ని ౫.	మూర్చన	మార్గ
రి గ మ ప ధ ని స ౬.	మూర్చన	కారవి
గ మ ప ధ ని స రి ౭.	మూర్చన	హ్యవ్యక

ఈషడ్జమధ్యమ గ్రామములందలి-౧౪- మూర్చనలును, ప్రత్యేకముగా, శుద్ధము, కాకలి, సాంతారము, ద్వయోపేతము అని నాలుగు భేదములు పొందుటచే- ౫౬-మూర్చనలయ్యె గాంధారగ్రామమునకు, నంద, విశాల, సుముఖ, చిత్ర, చిత్రవతి, సుఖ, ఆలాపఅని ఏడుమూర్చనలుకలవు. అవిస్వరమందే ప్రయుక్తములగుటచే వానిక విశేష భేదంబులిందు చెప్పబడనయ్యె.

షడ్జశ్చార్ధమస్య

శ్లో॥ నాసాకంఠమురస్తాలు జిహ్వద్వయోస్పృశే
 షడ్జస్సంజాయతేయన్తాత్తస్యాత్పజ్జరితః॥

అథచా॥ యతస్స్వరాస్తుజాయంతే షడతేరిషభాదయః
 తేనషడ్జితప్రోక్తః స్వరోయంస్వరవేదిభిః॥

తా॥ నాస, కంఠము, ఉరస్సు, తాలువు, జిహ్వ, దంతము ఈయాటిం టిచేకలుగుటంజేసి షడ్జమనంబును, లేక, రిషభము మొదలగు ఆఱుస్వరములు దీనివలన జనించుటంజేసియు షడ్జమనంబును.

సప్తస్వరధ్వనులు.

శ్లో॥ షడ్జంమయూరోవదతి గావోరిషభభాషిణః
 అజావికంతుగాంధారం క్రౌచఃకర్షణతిమధ్యమమ్॥
 పుష్పసాధారణేకాలే పికఃకూజతిపంచమమ్
 ధైవతంసేషతేవాజీ నిషాదంబృంహతేగజః॥

తా॥ నెమలి షడ్జస్వరము పలుకును, వృషభము రిషభ స్వరమును ధ్వనించును, మేకగాంధారమును శబ్దించును, క్రౌంచపక్షిమధ్యమమును ప్రకటించును, వసంతబుతువునందు కోకిల పంచమ స్వరమును వెలయించును, గుఱ్ఱము ధైవతమును, ఏనుగుని షాదమును తెలుపును.

సస్తస్వరజాత్యాదివిమర్శనము.

శ్లో॥ చతుశ్రుతిస్వరావిప్రా త్రిశ్రుతిఃక్షత్రియామతాః
 వైశ్యోద్విశ్రుతివిజ్ఞేయ శూద్రావంతరకాకలీ॥
 దేవవంశాస్తుసగమాః పంచమఃపితృవంశజః
 రిభాఃఋషికులేజాతౌ నిషాదోసురవంశజః॥
 వహ్నిబ్రహ్మసరస్వత్య శ్వర్యశ్రీశగణేశ్వరాః
 సహస్రాంశురితిప్రోః క్రమాత్షడ్జాదితేవతాః॥
 జంబూశాకకుశ (శాల) లీశ్వేతనామసు
 ద్వీపేషుపుష్కరేచైవ స్వరాణాందేశఃకరితమ్॥
 చూతఖర్జూరకదళీ జంబీరోదాడిమీతథా
 ద్రాక్షాపున్నాగవృక్షశ్చ షడ్జాద్యావాసభూరుహః॥
 క్రమావనుష్టుస్థాయత్రీ త్రిష్టుప్సుబృహతీతథా
 పశ్చిరుష్టికృజగతి స్వరచ్ఛందోభిధీయతే॥
 దధ్యన్నంపాయసంభక్త్యం చిత్రాన్నంపిష్టభుక్తయః
 శుద్ధాన్నంతండులంచైవ షడ్జాదీనాంతుభోజనమ్॥
 శ్వేతపీతేరక్తనీలే హరిద్రావర్ణకంతథా
 చిత్రవస్త్రంశ్యామవస్త్రం షడ్జాదీనామలంకృతమ్॥
 కుంకుమాగరుకస్తూరీ కర్పూరంరోచనాలథా
 చందనంచకదంబంచ షడ్జాదీనాంవిలేపనమ్
 జాతీచంపకపున్నాగ మల్లికాకేతకీతథా
 కరవీరంతామరసం షడ్జాదీనామలంకృతమ్॥
 ముక్తేంద్రనీలవజ్రాణి వైదూర్యంచహరిస్త్రాణిః
 గోమేధికఃపుష్యరాగ షడ్జాదీనాంతుభూషణమ్॥
 ఖడ్గకుంతగదాచక్రం భిండిపాలంతచైవచ
 నారాచమంకుశంచేతి స్వరాణామాయుధానివై॥

హంసశ్చసింహభేరుండౌ హరిణస్సాభువస్తథా
 శుకశాశ్యాక్రమా త్రేషాం వాహనానిచక్రీర్ణితాః॥
 గంధర్వీకన్నరీయక్షీ కింపురుష్యురగీతథా
 సురస్త్రీరాక్షసీతేషాం షడ్జాదీనాంసతీరితాః॥
 స్థూలనూక్షస్తూలదీర్ఘా స్సమపుష్టిస్తదైవచ
 దీర్ఘాతిస్థూలదేహశ్చ షడ్జాదీనాంయథాక్రమమ్॥

స్వరము.	* జాతి.	వంశము.	అధిదేవత.	ద్వీపము.	వృక్షము.	ఛందస్సు.
స	బ్రాహ్మణ	దేవ	ఆగ్ని	జంబు	మామిడి	అనుష్టుప్
రి	క్షత్రియ	ఋషి	బ్రహ్మ	శాక	ఖర్జూర	గాయత్రీ
గ	వైశ్య	దేవ	సరస్వతి	కుశ	అరటి	త్రిష్టుప్
మ	బ్రాహ్మణ	దేవ	శివుడు	క్రౌంచ	నిమ్మ	బృహతి
ప	బ్రాహ్మణ	పితృ	విష్ణువు	శాలి	దాడిమ	పశ్చి
ధ	క్షత్రియ	ఋషి	వినాయక	శ్వేత	ద్రాక్ష	ఉష్ణికు
ని	వైశ్య	రాక్షస	సూర్యుడు	పుష్కర	పొన్న	జగతి

* అంతకాకలీలుశూద్రజాతి.

స్వరము.	భోజనము.	వస్త్రము.	విలేపనము.	పుష్పము.
స	పెరుగన్నము	తెల్లవస్త్రము ...	కుంకుమ ...	జాజి
రి	పాయసము	వీతాంబరము ...	అగరు ...	చంపకము
గ	పిండివంట	ఎఱ్ఱనివస్త్రము...	కస్తూరి ...	పొన్న
మ	చిత్రాన్నము	నీలవస్త్రము ...	పచ్చకర్పూరము	మల్లె
ప	పిండి	పసపువస్త్రము...	గోరోచనము...	మొగలి
ధ	శుద్ధాన్నము	చిత్రవస్త్రము ...	చందనము ...	గన్నేరు
ని	బియ్యము	శ్యామలవస్త్రము	కదంబపొడి ...	తామర

స్వరము.	భూషణము.	ఆయుధము.	వాహనము.	భార్య.	దేహము.
స	ముత్యము	కత్తి	హంస	గంధర్వస్త్రీ	స్థూలము
రి	నీలము	బాకు	సింహము	కిన్నర్వస్త్రీ	సూక్ష్మము
గ	వజ్రము	గద	గండభేరుండము	యక్షస్త్రీ	స్థూలము
మ	వైడూర్యము	చక్రము	జంక	కింపురుషస్త్రీ	పొడుగు
ప	మరకతము	భిండివాలము	సాళువము	నాగస్త్రీ	సమపుష్టి
ధ	గోమేధికము	నారాచము	చిలుక	దేవస్త్రీ	పొడుగు
ని	పువ్వరాగము	అంకుశము	గోరవంక	రాక్షసస్త్రీ	అతిస్థూలము

శ్రుతిప్రమాణము.

శ్లో॥ ప్రథమాదిచతుర్థాంతం షడ్జస్యస్థానముచ్యతే
 పంచమాత్పప్తమాంతంచ రిషభస్యపదంవిదుః॥
 అష్టమంసవమంచాథ గాంధారస్యనికేతనమ్
 మధ్యమస్థానమాఖ్యాతం దశమాదాత్రయోదశమ్॥
 చతుర్దశాత్పంచమస్తు శ్రయేత్పదశావధి
 అష్టాదశాచ్ఛాన్తం ధైవతస్థానమీరితమ్
 చరమేద్వేనిషాదస్య స్థానేగాయకసమ్మతే॥

తా॥ మొదటినుండి నాలవశ్రుతివఱకు షడ్జస్థానము ఏడు మొదలు
 ఏడువఱకు రిషభము. ఎనిమిది తొమ్మిది గాంధారస్థానముపది
 మొదలు పదుమూడువఱకు మధ్యమము. పదునాలుగు మొదలు
 పదునేడువఱకు పంచమము. పదునెనిమిది మొదలు ఇరువదివఱకు
 ధైవతము ఇరువదియొకటి ఇరువదిరెండు నిషాదస్థానము.

నియత శ్రుతి.

శ్లో॥ చతుర్థీనియతాషడ్జే రిషభేసప్తమీశ్రుతిః
 సవమీకిలగాంధారే మధ్యమేచత్రయోదశీ॥
 పంచమేస్యాత్పప్తదశీ వింశీధైవతగోచరా
 ద్వావింశీచనిషాదస్య శ్రుతయోనియతస్థితిః॥

తా॥ షడ్జమునకు నాలవది. రిషభమునకు ఏడవది. గాంధారమునకు
 తొమ్మిదవది. మధ్యమమునకు పదుమూడవది. పంచమమునకు
 పదునేడవది. ధైవతమునకు ఇరువదివది. నిషాదమునకు ఇరు
 వదిరెండవది. ఇవి నియత శ్రుతులు.

స్వరవిభాగము.

శ్లో॥ శుద్ధాశ్చవికృతాశ్చేతి ప్రథమంద్వివిధాఃస్వరాః
 నియతశ్రుతినంపన్నాః స్వరాశ్శుద్ధాఃకృతీస్తృతాః
 శ్రుత్యుత్క్రష్టాపకృష్టాస్తృ వికృతాఃప్రతిపాదితాః॥

తా॥ స్వరములు, శుద్ధములు, వికృతములు అని రెండువిధములు అం
 దునియతములైన శ్రుతులతోకూడుకొన్న స్వరములు శుద్ధము
 లనంబడును. నియతములకు హెచ్చుగాని తక్కువగాని ఆయ్యె
 నేని వికృతమనంబడును.

వికృతస్వరములవేర్లు.

శ్లో॥ చ్యుతస్తథాచ్యుతష్టష్టస్తథాసాధారణారికా
 అంతరోప్యథగాంధారో మధ్యమోపిచ్యుతాచ్యుతః॥
 త్రిశ్రుతికైశికశ్చాపి పంచమోధశ్చతుశ్రుతిః
 కైశికఃకాకలీచేతి నిషాదోద్విప్రకారకః॥

తా॥ చ్యుతషడ్జము, అచ్యుతషడ్జము, సాధారణ రిషభము, సాధారణ
 గాంధారము, అంతర గాంధారము, చ్యుతమధ్యమము, అచ్యుత

మధ్యమము, త్రిశ్రుతిపంచమము, కైశికిపంచమము, చతుశ్రుతి
ద్వైవతము, కైశికినిషాదము, కాకలినిషాదము, ఈ ౧౨ ను
వికృతస్వరములు.

వికృతస్వరవిమర్శనము.

శ్లో॥ తపవవికృతావస్థా ద్వాదశశ్రుతిపాదితాః
చ్యుతోచ్యుతోద్విధావజ్ఞో ద్విశ్రుతిర్వికృతోభవేత్॥
సాధారణ్యకాకలిత్యే నిషాదస్యచదృశ్యతే
సాధారణీంశ్రుతింపాక్షీం ఋషభశ్చేత్సమాశ్రయేత్॥
చతుశ్రుతిత్వనూయాతి తదేకోవికృతోభవేత్
సాధారణీత్రిశ్రుతిస్యా దంతరత్యేచతుశ్రుతిః॥
గాంధారఙ్గతితద్భేదా ద్వానిశ్యంకేనకీర్తితౌ
మధ్యమస్వజ్ఞవద్ద్విధాంతరసాధారణాశ్రయాత్॥
పంచమోమధ్యమగ్రామే త్రిశ్రుతికైశికేపునః
మధ్యమస్యశ్రుతింప్రాప్య చతుశ్రుతిరితిద్విధా॥
ద్వైవతోమధ్యమగ్రామే వికృతఃస్యాచ్చతుశ్రుతిః
కైశికేకాకలిత్యేచ నిషాదస్త్రిచతుశ్రుతిః॥
ప్రాప్నోతివికృతోభేదా ద్వావపిద్వాదశశస్త్రృతాః
తైశ్చద్వైవప్రభిస్సార్థం భవత్యేకోనవింశతిః॥

తా॥ మధ్యమనకుఁగల నాలుగు శ్రుతులలో మొదటిశ్రుతిని నిషాదము
నకు నాలవ శ్రుతిని రిషభమునకును ఇచ్చి తన స్థానమునుండి చ్యు
తమై ద్విశ్రుతియగుటచే అదియొక వికృతి. మొదటి రెండు శ్రు
తులనుమాత్రము నిషాదమునకిచ్చి వెనుకటి రెండు శ్రుతులుకల
ద్వైవతస్థానమునుండి చ్యుతము కాకుండియు ద్విశ్రుతియగుటచే
అదియొక వికృతియగును ఇట్లు రిషభాది స్వరములు పూర్వో
త్తర స్వరములకు తమయాద్యంత శ్రుతులనిచ్చుటచే పండ్రెం
డుభేదములయ్యె అవి శుద్ధములతోచేరి పందొమ్మిది భేదంబుల
య్యె ఆభేదములనతి సూక్ష్మదృష్టిచే తెలియందగు.

స్వరసంచారభేదములు.

శ్లో॥ చతుర్విధాఃస్వరావాదీ సంవాదీచవివాద్యపి
అనువాదీచవాదీతు ప్రయోగేబహుశస్వరః॥
శ్రుతయోద్వాదశాస్త్రేవా యయోరంతరగోచరాః
మితస్సంవాదినోతస్తాం రిధావసితయోస్తథా॥
గనీవివాదినోస్యాత్తాం రిధయోర్వాతుతోతయోః
అనువాదీభవేచ్ఛేషా ఇతపండితసమ్మతమ్॥
వాదీవృషస్తథామాత్య స్సంవాదీచవివాద్యరిః
వృషామాత్యానుసారిత్వా దనువాదీతుభృత్యవత్॥
తా॥ స్వరములు, వాది, సంవాది, వివాది, అనువాది, అని నాలుగువి
ధములు, అందు రాగాదినిశ్చయమును తెలిపి ప్రయోగమునందు
విస్తారముగనుండునది వాది*వరెండు స్వరములకుమధ్య పండ్రెం
డు, లేక ఎనిమిదిశ్రుతులుండునో అవిపరస్వరము సంవాదులు*
తక్కినవి అనువాదులు*వాదిరాజని, సంవాదినుంత్రియని, వివాది
శత్రువని, అనువాది భృత్యుఁడనియు చెప్పబడును.

స్వ ర ప్ర స్తా ర ప థ క ము.

స్వరశ్రేణి	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
సంఖ్యాశ్రేణి	౧	౨	౪	౮	౧౬	౩౨	౬౪
పాతాళశ్రేణి	౧	౨	౫	౧౨	౨౮	౬౪	౧౪౪
మహాపాతాళశ్రేణి	౧	౩	౮	౨౦	౪౮	౧౧౨	౨౫౬

నని	రిని	గని	మని
౧౨౭	౨౫౩	౫౦౪	౧౦౦౪
౩౨౦	౭౦౩	౧౫౩౨	౩౩౧౫
౫౭౫	౧౨౭౬	౨౮౦౩	౬౧౦౬

పని	ధని	నిని
౨౦౦౦	౩౯౮౪	౭౯౩౬
౭౧౩౦	౧౫౨౫౬	౩౨౪౯౬
౧౩౨౦౮	౨౮౪౦౦	౬౦౭౫౨

ఇందు, సంఖ్యాశ్రేణి ఆయాస్వరములను ప్రస్తరింపఁగా కలుగు శ్లేషములను, సాతాశము అందలిషడ్జమములను, మహాసాతాశము ఆద్యం తస్వరములను తెలుపును.

ప్రస్తారమునందు షడ్జాదిస్వరసంఖ్యను తెలుపు పథకము.

స్వరము.	శ్లేషములు.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	ఆద్యంత స్వరములు
స	౦	౦	౦	౦	౦	౦	౦	౦	౦
రి	౨	౨	౦	౦	౦	౦	౦	౦	౩
గ	౪	౫	౨	౦	౦	౦	౦	౦	౮
మ	౮	౧౨	౫	౨	౦	౦	౦	౦	౨౦
ప	౧౬	౨౮	౧౨	౫	౨	౦	౦	౦	౪౮
ధ	౩౨	౬౪	౨౮	౧౨	౫	౨	౦	౦	౧౧౨
ని	౬౪	౧౨౮	౬౪	౨౮	౧౨	౫	౨	౦	౨౫౬
సని	౧౨౮	౩౨౦	౧౨౪	౬౪	౨౮	౧౨	౫	౨	౫౭౫
రిని	౨౫౬	౭౦౩	౩౨౦	౧౨౪	౬౪	౨౮	౧౨	౫	౧౨౭౬
గని	౫౦౪	౧౫౩౨	౭౦౩	౩౨౦	౧౨౪	౬౪	౨౮	౧౨	౨౯౦౩
మని	౧౦౦౮	౩౩౧౫	౧౫౩౨	౭౦౩	౩౨౦	౧౨౪	౬౪	౨౮	౬౧౦౬
పని	౨౦౦౦	౭౧౩౦	౩౩౧౫	౧౫౩౨	౭౦౩	౩౨౦	౧౨౪	౬౪	౧౩౨౦౮
ధని	౩౯౮౪	౧౫౨౫౬	౭౧౩౦	౩౩౧౫	౧౫౩౨	౭౦౩	౩౨౦	౧౨౪	౨౮౪౦౦
నిని	౭౯౩౬	౩౨౪౯౬	౧౫౨౫౬	౭౧౩౦	౩౩౧౫	౧౫౩౨	౭౦౩	౩౨౦	౬౦౭౫౨

ప్రస్తార లక్షణము.

ప్రస్తారమునఁగా రూపాంతరకరణము. ఒకసంఖ్యగల స్వరమును ఆ సంఖ్యకు సమానమగు నితర స్వరములచే రూపశ్లేషము చేయుట యని భావము.

విధి.—ప్రస్తరింపఁదగిన మహాత్తును పై నివ్రాసి, క్రింద దాని తగ్గు స్వరమును, శేషించిన సంఖ్యాస్వరము కుడితట్టును వ్రాయునది. అట్లు ప్రస్తరించుటలో షడ్జమము స్వరములకన్నటికిని తక్కువైనదగుటవలన ప్రస్తరింపఁబడమిచే, ప్రతిషడ్జి-యందును రిషభాది స్వరములలో ఏది ముందుకనఁబడునో దానిక్రిందదాని తగ్గుస్వరమును వ్రాసి, మీఁది స్వరములను యథాపూర్వముగ ఎడమతట్టును, శేషించిన సంఖ్యాస్వరమును కుడితట్టును వ్రాయునది. ఇట్లు సర్వషడ్జమమగువంతవఱకు ప్రస్తరించునది.

ప్రస్తారక్రమము.

ప. ౧	ప. ౧౬	ప. ౩౨
స. ౦		
రి. ౨	స మ	స ప
స ప.	రి గ	రి మ
గ ర.	ప ప గ	స స మ
ప రి	గ రి	గ గ
రి స	స రి రి	స రి గ
స స స	రి ప రి	రి స గ
మ ర	స స స రి	స స స గ
ప గ	మ ప	మ రి
రి రి	స గ స	స గ రి
స స రి	రి రి స	రి రి రి
గ స	స స రి స	స స రి రి
ప రి స	గ స స	గ స రి
రి స స	స రి స స	స రి స రి
స స స స	రి స స స	రి స స రి
	స స స స స	స స స స రి

నిసాదమేరువు.

							ని స ని రి ని			
స	రి	గ	మ	ప	ధ		౧	౨	౩	౧ ని
౧	౧	౨	౩	౪	౫	౬	౬౩	౧౨౫	౨౪౮	ని హీనము

సముదాయస్వరమేరువు.

												ప-౧౬								
												మ-౪								
												గ-౪								
												రి-౨								
												స-౧								
స్వ	౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭	౮	౯	౧౦	౧౧	౧౨	౧౩	౧౪	౧౫	౧౬	౧౭	౧౮	౧౯	౨౦
౧	౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭	౮	౯	౧౦	౧౧	౧౨	౧౩	౧౪	౧౫	౧౬	౧౭	౧౮	౧౯	౨౦

ని - ౬౪

												ధ-౩౨								
స్వ	౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭	౮	౯	౧౦	౧౧	౧౨	౧౩	౧౪	౧౫	౧౬	౧౭	౧౮	౧౯	౨౦
౧	౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭	౮	౯	౧౦	౧౧	౧౨	౧౩	౧౪	౧౫	౧౬	౧౭	౧౮	౧౯	౨౦

ఖండప్రస్తారపథకము.

స.	సరి.	సరిగ.	సరిగమ.	సరిగమప.	సరిగమపధ.	సరిగమపధని.
౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭

ఉదాహరణము.

స	స రి గ మ	గ స రి మ
స రి	స గ రి మ	గ రి స మ
రి స	స మ రి గ	గ మ స రి
స రి గ	స రి మ గ	గ స మ రి
స గ రి	స మ గ రి	గ రి మ స
రి స గ	స గ మ రి	గ మ రి స
రి గ స	రి స గ మ	మ స రి గ
గ స రి	రి గ స మ	మ రి స గ
గ రి స	రి మ స గ	మ గ స రి
	రి స మ గ	మ స గ రి
	రి గ మ స	మ రి గ స
	రి మ గ స	మ గ రి స

ఇట్లంతటనూహ్యంబు.

మూర్ఖనాప్రస్తారసంగ్రహము.

- ౧. సంపూర్ణము. స రి గ మ ప ధ ని స - స ని ధ ప మ గ రి స
- ౬. షాడవములు. స రి గ మ ప ధ స - స ధ ప మ గ రి స
- ” స రి గ మ ప ని స - స ని ప మ గ రి స
- ” స రి గ మ ధ ని స - స ని ధ మ గ రి స
- ” స రి గ ప ధ ని స - స ని ధ ప గ రి స
- ” స రి మ ప ధ ని స - స ని ధ ప మ రి స
- ” స గ మ ప ధ ని స - స ని ధ ప మ గ స

౧౫.	ఔడములు.	స రి గ మ ప స	-	స ప మ గ రి స
„	„	స రి గ మ ధ స	-	స ధ మ గ రి స
„	„	స రి గ మ ని స	-	స ని మ గ రి స
„	„	స రి గ ప ధ స	-	స ధ ప గ రి స
„	„	స రి గ ప ని స	-	స ని ప గ రి స
„	„	స రి గ ధ ని స	-	స ని ధ గ రి స
„	„	స రి మ ప ధ స	-	స ధ ప మ రి స
„	„	స రి మ ప ని స	-	స ని ప మ రి స
„	„	స రి మ ధ ని స	-	స ని ధ మ రి స
„	„	స రి ప ధ ని స	-	స ని ధ ప రి స
„	„	స గ మ ప ధ స	-	స ధ ప మ గ స
„	„	స గ మ ప ని స	-	స ని ప మ గ స
„	„	స గ మ ధ ని స	-	స ని ధ మ గ స
„	„	స గ ప ధ ని స	-	స ని ధ ప గ స
„	„	స మ ప ధ ని స	-	స ని ధ ప మ స

సంపూర్ణ, షాడవ, ఔడవములచే కలిగిన ఈ ౨౨ భేదంబులకు అవరోహణములు ౨౨లో సంపూర్ణ అవరోహణమును ఒక్క-మాటును, షాడవ అవరోహణములు ౬-లో ఒక్కొక్క-దానిని ఒక్కొక్క-మాటును, ఔడవ అవరోహణములు ౧౫-లో ఒక్కొక్క-దానిని ఒక్కొక్క-మాటును గ్రహింపఁగా రూర భేదంబులగును.

ఎట్లనఁగా, సంపూర్ణ అవరోహణము	౧-టిచే	...	౨౨
షాడవ అవరోహణములు	౬-టిచే	...	౧౩౨
ఔడవ అవరోహణములు	౧౫-టిచే	...	౩౩౦
మొత్తము			...

మొత్తము ... రూర

ప్రకారాంతరముచే నవభేదములకును సంఖ్యానిర్ణయము.

సంపూర్ణ సంపూర్ణ భేదము	౧
సంపూర్ణ షాడవ భేదములు	౬
సంపూర్ణ ఔడవ భేదములు	౧౫
షాడవ సంపూర్ణ భేదములు	౬
షాడవ షాడవ భేదములు	౩౬
షాడవ ఔడవ భేదములు	౯౦
ఔడవ సంపూర్ణ భేదములు	౧౫
ఔడవ షాడవ భేదములు	౯౦
ఔడవ ఔడవ భేదములు	౨౨౫

మొత్తము ... రూర

ఉదాహరణము.

సంపూర్ణ సంపూర్ణము.	౧	„	-	స ని ప గ రి స
సరిగమపధనిస-స ని ధ ప మ గ రి స	„	„	-	స ని ధ గ రి స
సంపూర్ణ షాడవములు.	౬	„	-	స ధ ప మ రి స
సరిగమపధనిస - స ధ ప మ గ రి స	„	„	-	స ని ప మ రి స
„ స ని ప మ గ రి స	„	„	-	స ని ధ మ రి స
„ స ని ధ మ గ రి స	„	„	-	స ని ధ ప రి స
„ స ని ధ ప గ రి స	„	„	-	స ధ ప మ గ స
„ స ని ధ ప మ రి స	„	„	-	స ని ప మ గ స
„ స ని ధ ప మ గ స	„	„	-	స ని ధ మ గ స
„ స ని ధ ప మ గ స	„	„	-	స ని ధ ప గ స
సంపూర్ణ ఔడవములు.	౧౫	„	-	స ని ధ ప మ స
సరిగమపధనిస - స ప మ గ రి స	„	షాడవ సంపూర్ణములు.	౬	
„ - స ధ మ గ రి స	„	సరి గ మ ప ధ స - స ని ధ ప మ గ రి స	„	
„ - స ని మ గ రి స	„	స రి గ మ ప ని స -	„	
„ - స ధ ప గ రి స	„	స రి గ మ ధ ని స -	„	

సరిగపధనిస -	,,	,,	- స ధ వ మ గ స
సరిమపధనిస -	,,	,,	- స ని ప మ గ స
సగమపధనిస -	,,	,,	- స ని ధ మ గ స
పాడవపాడవములు. 3౬			
సరిగమపధన -	స ధ వ మ గ రి స	,,	- స ని ధ ప మ స
,,	- స ని ప మ గ రి స	,,	ఇట్లుతక్కిన.
,,	- స ని ధ మ గ రి స	,,	ఈ - గి - టికిని,
,,	- స ని ధ ప గ రి స	సరిగమపనిస	ప్రత్యేకము వది యోదేసిఅవరోహ ణముల గ్రహించు టచే ౯౦ భేదంబు లగును.
,,	- స ని ధ ప మ రి స	సరిగమధనిస	
,,	- స ని ధ ప మ గ స	సరిగపధనిస	
,,	- స ని ధ ప మ గ స	సరిమపధనిస	
,,	- స ని ధ ప మ గ స	సగమపధనిస	
ఇట్లుతక్కిన ఈ - గి టికిని,			
సరిగమపనిస	ప్రత్యేకము ఆ తేసి అవరోహ ణముల గ్రహిం చుటచే - 3౬ భేదంబులగును.	పాడవసంపూర్ణములు. ౧౫.	
సరిగమధనిస		సరిగమపస -	సనిధపమగరిస
సరిగపధనిస		సరిగమధన -	,,
సరిమపధనిస		సరిగమనిస -	,,
సగమపధనిస		సరిగపధన -	,,
పాడవపాడవములు. ౯౦			
సరిగమపధన -	స ప మ గ రి స	సరిగసనిస -	,,
,,	- స ధ మ గ రి స	సరిమపధన -	,,
,,	- స ని మ గ రి స	సరిమపనిస -	,,
,,	- స ధ ప గ రి స	సరిమధనిస -	,,
,,	- స ని ప గ రి స	సరిపధనిస -	,,
,,	- స ని ధ గ రి స	సగమపధన -	,,
,,	- స ధ ప మ రి స	సగమపనిస -	,,
,,	- స ని ప మ రి స	సగమధనిస -	,,
,,	- స ని ధ మ రి స	సగపధనిస -	,,
,,	- స ని ధ ప రి స	ససమపధనిస -	,,

పాడవపాడవములు ౯౦-టికి-	సనిపమగస
ఈ ౧౫ భేదములకును, సధపమగరిస	సనిధమగస
సనిపమగరిస	సనిధపగస
సనిధమగరిస	సనిధపమస
సనిధపగరిస	అను అవరోహణములందొక్కొ-
సనిధపమరిస	క్క-టికిని, ప్రత్యేకముగా ఒక్కొ-
సనిధపమగస	క్క-మాటు గ్రహించుటచే ౨౨గి-
అను అవరోహణములందొక్కొక్క-	భేదంబులగును.
టినిప్రత్యేకముగాఒక్కొక్క-మాటు	ఇవియే, ప్రస్తావక్రమంబున
గ్రహించుటచే-౯౦-భేదంబులగును.	
పాడవపాడవములు- ౨౨గి-టికి,	సంపూర్ణ సంపూర్ణ భేదములు ౨౨
ఈ ౧౫ భేదములకును, స ప మ గ రి స	సంపూర్ణ పాడవభేదములు ౪౩౨
స ధ మ గ రి స	సంపూర్ణ పాడవభేదములు ౧౦౯౦
స ని మ గ రి స	పాడవ సంపూర్ణ భేదములు ౪౩౨
స ధ ప గ రి స	పాడవ పాడవభేదములు ౨౫౯౨
స ని ప గ రి స	పాడవ పాడవభేదములు ౬౪౯౦
స ని ధ గ రి స	పాడవ పాడవభేదములు ౧౦౯౦
స ధ ప మ రి స	పాడవ పాడవభేదములు ౬౪౯౦
స ని ప మ రి స	పాడవ పాడవభేదములు ౧౬౨౦౦
స ని ధ మ రి స	మొత్తము ... 3౪౦౪౦
స ని ధ ప రి స	మూర్ఖనా ప్రస్తావము.
స ధ ప మ గ స	సంపూర్ణము.

రాగప్రకరణము.

రా గ శ ష్టా ర్థ ము.

శ్లో॥ యోయంధ్యనివిశేషస్తు స్వరవర్ణవిభాషితః
 రంజకోజనచిత్తానాం సరాగఃకథితోబుధైః॥
 రాగప్రపంచనేహేతు ర్విశేషోయఃప్రయోగజః
 రాగస్యవర్ణనాదేగ వర్ణస్సతుచతుర్విధః॥

స్థాయారోహ్యవరోహీచ సంచారీత్యథలక్షణమ్
స్థిత్యాస్థిత్యాప్రయోగస్యా దేక్షకస్యస్వరస్యయః॥
స్థాయీవర్ణస్థవిజ్ఞేయః పరావస్వర్ణనామకౌ
ఏతత్సమిశ్రణాద్వర్ణ స్సంచారీపరికీర్తితః॥

తా॥ స్వరవర్ణములచే అలంకరింపబడినదై జనులచిత్తమునకురంజక
మైన ధ్వనివిశేషము రాగమనంబడును * ప్రయోగమువలనకలి
గిన ఏవిశేషమురాగ విస్తారమునకు పేతువై రాగమును వర్ణన
చేయునో అది వర్ణమనంబడును * అది, స్థాయి, ఆరోహి, అవ
రోహి, సంచారి, అని నాలుగువిధములు. ఒక్కొక్క స్వరమునకు
విశంబప్రయోగము స్థాయియనంబడును. స్వరములు ఉత్తరోత్త
రము హెచ్చుట ఆరోహీయనబడును, అట్లేతగ్గుట అవరోహీయ
నంబడును ఈమూటిచేరికసంచారి అనంబడును.

గ్రహన్యసాంశస్వరలక్షణము.

శ్లో॥ గీతాదాస్థాపితోయస్తు సగ్రహస్వరఉచ్యతే
న్యసస్వరస్తువిజ్ఞేయో యస్తుగీతసమాపకః॥
బహుళోయఃప్రయోగేషు సోయమంశస్వరోమతః

తా॥ గీతాదియందు నిలుపబడినది గ్రహస్వరమని, గీతసమాపకస్వ
రము, న్యసస్వరమని, ప్రయోగములందు విస్తారమైనది అంశ
స్వరమనియు చెప్పబడును.

రాగభేదములు.

శ్లో॥ షాడవౌషాడవసంపూర్ణ భేదాదాగ్రస్త్రిధామతః
షట్స్వరష్టాడవఃప్రోక్తః పంచసప్తస్వరౌచరా॥
శుద్ధశ్చాయాలగోమిశ్ర ఇత్యేకైకమపిత్రిధా
శాస్త్రోక్తనియమాదన్య చ్చాయయామిశ్రణాదపి॥

తా॥ షాడవము, షౌడవము, సంపూర్ణము అనిరాగము త్రివిధము,
అవి, శుద్ధము, ఛాయాలగము, మిశ్రము అని ఒక్కొక్కటి త్రివి
ధము. శాస్త్రమందు చెప్పబడిన నియమముగలదిశుద్ధము. అన్య
రాగ ఛాయగలది ఛాయాలగము. ఈరెంటితోచేరినది మిశ్రము.

రాగవిమర్శనము.

శ్లో॥ ధైరవశ్చాపిభూపాలః శ్రీరాగఃఫలమంజరిః
వసంతోమాళవశ్చాపి బంగాలోనాటకస్తథా
ఏతేష్టరాగాస్సర్వత్ర పుంరాగాఇతికీర్తితాః॥
శంభుర్విష్ణుశ్చారదాచ లక్ష్మీభాస్కరనారదా
గణేశస్తుంబురురేవా రాగాణాంపయథాక్రమమ్॥
విప్రోధైరవభూపాలౌ కీర్తితౌసామవేదినౌ
పార్థివౌసామశాస్త్రోక్తౌ శ్రీరాగఫలమంజరిః
వసంతోమాళవశ్చాపి ఋగ్వేదీవై శ్యకస్త్పతః
అధర్వవేదినౌశూద్రా స్యాతాంబంగాళనాటకౌ

పురుషరా గములు.	అధిదేవత.	కులము.	వేదము.	రసము.	గుణము.
ధైరవి	శివుడు	బ్రాహ్మణ	సామ	రాద్ర	రాజసము
భూపాలము	విష్ణువు	"	"	శృంగార	"
శ్రీరాగము	నరస్వతి	క్షత్రియ	యజుస్సు	భీభత్స	తామసము
ఫలమంజరి	లక్ష్మీ	"	"	కరుణ	"
వసంత	సూర్యుడు	వైశ్య	ఋకు	హాస్య	సాత్వికము
మాళవము	నారదుడు	"	"	భయానక	"
బంగాళ	వినాయకుడు	శూద్ర	అధర్వణము	అద్భుత	రాజసము
నాట	తుంబురుడు	"	"	వీర	"

స్త్రీ రాగములు.

దేవక్రియ, మేఘరంజి, కురంజి, ఇవి భైరవిరాగమునకు భార్యలు.
 బిలహరి, మలహరి, భాండి, ఇవి భూపాలరాగమునకు భార్యలు.
 ఆంధాలి, భల్లతి, సాహులి, ఇవి శ్రీరాగమునకు భార్యలు.
 దేశి, ముఖారి, లలిత ఇవి ఫలమంజరి భార్యలు.
 రామక్రియ, వరాలి, శాళ, ఇవి వసంతరాగమునకు భార్యలు.
 గుండక్రియ, ఘూర్జరి, జాలి, ఇవి మాళవరాగమునకు భార్యలు.
 కల్యాణి, ఆహిరి, సావేరి, ఇవి బంగాళరాగమునకు భార్యలు.
 ఘంటారవము, కాంభోజి, శంక } ఇవి నాట రాగమునకు భార్యలు.
 రాభరణము, }

దూతి రాగములు.

భైరవికి, కన్నడ, భూపాలమునకు దేశాక్షి, దేవగాంధారి, శ్రీరా
 గమునకు దేశి, ఫలమంజరికి అసావేరి, వసంతకు మోహన, మాళవము
 నకు హిందోళ, బంగాళకు భోగి. నాటకు వేళావళి ఇవి దూతిరాగములు.

పుత్రరాగములు.

కాపి, కేగుప్తి * నీలాంబరి * మారువ, రామగిరి * సారంగ, మం
 దారి, సారాస్వతి, కేదార * ముఖారి, లలిత, తోడ్డి, ధన్యాసినారాయణి
 శారి * సతువరాలి, వరాలి, శాళ * పూర్వి, సావేరి, బేగడ, జాలి *
 మనోహరి, యమున, ఇవి పుత్రరాగములు.

నామభిన్నము చే వ్యవహరింపబడునవి మిత్రరాగములనంబడును.

ఉదాహరణము.

మూల్లారు.—సామంతమూల్లారు, గాడమూల్లారు, చెంచుమూల్లారు,
 మొదలగునవి.

భైరవి.—ఆనందభైరవి, వసంతభైరవి మొదలగునవి.

వరాలి.—నాగవరాలి, పున్నాగవరాలి, శోకవరాలి, వసంతవరాలి,
 మొదలగునవి.

కాంభోజి.—గుమ్మకాంభోజి, గోపికాకాంభోజి, చెంచుకాంభోజి,
 నందికాంభోజి, యదుకులకాంభోజి, మొదలగునవి.

నాట.—ఛాయానాట, గంభీరనాట, సారంగనాట, సాళంగనాట,
 ప్రతాపనాట, మొదలగునవి.

శాళ.—మాళవశాళ, రీతిశాళ, నారాయణశాళ, కేదారశాళ,
 ఛాయాశాళ, ఇత్యాదులు మిత్రరాగములనంబడును.

శుద్ధరాగములకుదాహరణము.

దేవక్రియ, కల్యాణి, కాంభోజి, సాహులి, భాండి, గుండక్రియ, వ
 రాలి, ముఖారి.

ఛాయాలగములకుదాహరణము.

దేశి, కురంజి, భల్లతి, శంకరాభరణము బిలహరి, జాలి, రామ
 క్రియ, ఆహిరి.

సంకరరాగములకుదాహరణము.

మేఘరంజి, మలహరి, మందారి, ఘూర్జరి, ఘంటారవము, లలిత,
 శాళ, సావేరి.

రాగకాలనిర్ణయము.

శ్లో॥ అథవత్సృమిహేతాత కాలరాగాననుక్రమాత్
 దేశాక్షిదేవగాంధారి భాండిధన్యాసినూరువాః॥
 దేవక్రియాచమందాలీ గారిభూపాలపీచ
 స్వస్వరైశ్చప్రవర్తంతే ప్రాతఃకాలేదినేన॥

కురంజీసాహుళిఘంటా రావరామక్రియాతథా
 బిలాహారీమలహారీ ముఖారీయమునాతథా॥
 రేగుప్తీభైరవశ్చైవ వర్తంతేసంగమేదినే
 మేఘురంజీచసారంగా భల్లాతీమధ్యమావతి॥
 దేశీనీలాంబరీవైవ తథామంగళదేశికా
 శ్రీరాగశ్చతుమధ్యాన్నే వర్తంతేనుదినేదినే॥
 మోహనావైవకల్యాణీ కాపీఘూర్జరికాతథా
 శంకరాభరణాపూర్వీ వసంతశ్చాపరేదినే॥
 నారాయణీచహిందోళీ సారాస్త్వోతోడిరామళీ
 గౌరీవరాళికాపంతు ఉసేనీమాళవస్తథా॥
 సాయంకాలేప్రవర్తంతే లలితాచత్రధైవచ
 వేళావళీచకాంభోజీ సావేరీ బేగడాతథా॥
 పూర్వరాత్రోప్రవర్తంతే ఘన్నాగోనాటకాదయః
 గుండక్రియామనోహారీ తథామంగళకైశికా॥
 కేదార్యాహార్యసావేర్యః బంగాళోబాళికాతథా
 వేతేరాగాఃప్రవర్తంతే మధ్యరాత్రోదినేదినే॥
 జోగినీచిత్రవేళాచ కర్ణాటసురటాతథా
 మంజరీచప్రవర్తంతే పరరాత్రోదినేదినే॥

౧-చక్రము.							
	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
౧ కనకాంగి	,,	శు	శు	శు	,,	శు	శు
౨ రత్నాంగి	,,	శు	శు	శు	,,	శు	శ్రి
౩ గానమూర్తి	,,	శు	శు	శు	,,	శు	శా
౪ వనస్పతి	,,	శు	శు	శు	,,	చ	శ్రి
౫ మానవతి	,,	శు	శు	శు	,,	చ	శ్చ
౬ తానరూపి	,,	శు	శు	శు	,,	చ	శ్చ
౨-చక్రము.							
	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
౭ సేనావతి	,,	శు	సా	శు	,,	శు	శు
౮ హనుమతోడి	,,	శు	సా	శు	,,	శు	శ్రి
౯ ధేనుక	,,	శు	సా	శు	,,	శు	శా
౧౦ నాటకప్రియ	,,	శు	సా	శు	,,	చ	శ్రి
౧౧ కోకిలప్రియ	,,	శు	సా	శు	,,	చ	శ్చ
౧౨ రూపవతి	,,	శు	సా	శు	,,	చ	శ్చ
౩-చక్రము.							
	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
౧౩ గాయకప్రియ	,,	శు	అం	శు	,,	శు	శు
౧౪ వకుళాభరణము	,,	శు	అం	శు	,,	శు	శ్రి
౧౫ మాయామాళవగాళ	,,	శు	అం	శు	,,	శు	శ్చ
౧౬ చక్రవాకము	,,	శు	అం	శు	,,	చ	శ్రి
౧౭ సూర్యకాంతము	,,	శు	అం	శు	,,	చ	శ్చ
౧౮ హాటకాంబరి	,,	శు	అం	శు	,,	చ	శ్చ
౪-చక్రము.							
	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
౧౯ ఝంకారధ్వని	,,	చ	సా	శు	,,	శు	శు
౨౦ సతభైరవి	,,	చ	సా	శు	,,	శు	శ్రి
౨౧ కీరవాణి	,,	చ	సా	శు	,,	శు	శ్చ
౨౨ ఖరహరస్రియ	,,	చ	సా	శు	,,	చ	శ్రి
౨౩ గౌరీమనోహరి	,,	చ	సా	శు	,,	చ	శ్చ
౨౪ వరుణస్రియ	,,	చ	సా	శు	,,	చ	శ్చ

౫-చక్రము.		స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
౨౫	మారరంజని	,,	చ	అం	శు	,,	శు	శు
౨౬	చాయకేశి	,,	చ	అం	శు	,,	శు	శ్ర
౨౭	నరసాంగి	,,	చ	అం	శు	,,	శు	శ్ర
౨౮	హరికాంభోజి	,,	చ	అం	శు	,,	చ	శ్ర
౨౯	ధీరశంకరాభరణము	,,	చ	అం	శు	,,	చ	శ్ర
౩౦	నాగానందిని	,,	చ	అం	శు	,,	ప	శ్ర
౬-చక్రము.		స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
౩౧	యాగక్రియ	,,	ప	అం	శు	,,	శు	శు
౩౨	రాగవర్ధని	,,	ప	అం	శు	,,	శు	శ్ర
౩౩	గాంగేయభూయభూషణి	,,	ప	అం	శు	,,	శు	శ్ర
౩౪	వాగధీశ్వరి	,,	ప	అం	శు	,,	చ	శ్ర
౩౫	శూలిని	,,	ప	అం	శు	,,	చ	శ్ర
౩౬	చలనాట	,,	ప	అం	శు	,,	ప	శ్ర
౭-చక్రము.		స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
౩౭	సాలగము	,,	శు	శు	శ్ర	,,	శు	శు
౩౮	జలార్ణవము	,,	శు	శు	శ్ర	,,	శు	శ్ర
౩౯	ఝాలవరాళి	,,	శు	శు	శ్ర	,,	శు	శ్ర
౪౦	నవనీత	,,	శు	శు	శ్ర	,,	చ	శ్ర
౪౧	సావని	,,	శు	శు	శ్ర	,,	చ	శ్ర
౪౨	రఘుప్రియ	,,	శు	శు	శ్ర	,,	ప	శ్ర
౮-చక్రము.		స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
౪౩	గవాంభోధి	,,	శు	సా	శ్ర	,,	శు	శు
౪౪	భవప్రియ	,,	శు	సా	శ్ర	,,	శు	శ్ర
౪౫	శుభపంతువరాళి	,,	శు	సా	శ్ర	,,	శు	శ్ర
౪౬	పద్మీధమార్జిణి	,,	శు	సా	శ్ర	,,	చ	శ్ర
౪౭	సువర్ణాంగి	,,	శు	సా	శ్ర	,,	చ	శ్ర
౪౮	దీప్యమణి	,,	శు	సా	శ్ర	,,	ప	శ్ర

౯-చక్రము.		స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
౪౯	ధవళాంబరి	,,	శు	అం	శ్ర	,,	శు	శు
౫౦	నామనారాయణి	,,	శు	అం	శ్ర	,,	శు	శ్ర
౫౧	కామవర్ధని	,,	శు	అం	శ్ర	,,	శు	శ్ర
౫౨	రామప్రియ	,,	శు	అం	శ్ర	,,	చ	శ్ర
౫౩	గమనశ్రమ	,,	శు	అం	శ్ర	,,	చ	శ్ర
౫౪	విశ్వంభరి	,,	శు	అం	శ్ర	,,	ప	శ్ర
౧౦-చక్రము.		స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
౫౫	శ్యామలాంగి	,,	చ	సా	శ్ర	,,	శు	శు
౫౬	పల్కుభుప్రియ	,,	చ	సా	శ్ర	,,	శు	శ్ర
౫౭	సింహేంద్రమధ్యమ	,,	చ	సా	శ్ర	,,	శు	శ్ర
౫౮	హేమవతి	,,	చ	సా	శ్ర	,,	చ	శ్ర
౫౯	ధర్మవతి	,,	చ	సా	శ్ర	,,	చ	శ్ర
౬౦	నీతిమతి	,,	చ	సా	శ్ర	,,	ప	శ్ర
౧౧-చక్రము.		స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
౬౧	కాంతామణి	,,	చ	అం	శ్ర	,,	శు	శు
౬౨	రిషభక్రియ	,,	చ	అం	శ్ర	,,	శు	శ్ర
౬౩	లతాంగి	,,	చ	అం	శ్ర	,,	శు	శ్ర
౬౪	వాచస్పతి	,,	చ	అం	శ్ర	,,	చ	శ్ర
౬౫	మేచకల్యాణి	,,	చ	అం	శ్ర	,,	చ	శ్ర
౬౬	చిత్రాంబరి	,,	చ	అం	శ్ర	,,	ప	శ్ర
౧౨-చక్రము.		స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
౬౭	సుచరిత్ర	,,	ప	అం	శ్ర	,,	శు	శు
౬౮	జ్యోతిస్వరూపిణి	,,	ప	అం	శ్ర	,,	శు	శ్ర
౬౯	ధాతువర్ధని	,,	ప	అం	శ్ర	,,	శు	శ్ర
౭౦	నాసికాభూషణి	,,	ప	అం	శ్ర	,,	చ	శ్ర
౭౧	కోసలము	,,	ప	అం	శ్ర	,,	చ	శ్ర
౭౨	రసికక్రియ	,,	ప	అం	శ్ర	,,	ప	శ్ర

రా గ ర త్నా క ర ము.

౧. కనకాంగిజన్యము-౯.

కీర్తిప్రియ.	సరిమపధన-	సనిధపమగరిస॥
కనకాంబరి.	సరిగమపధనిధన-	సనిధపమగరిగరిస॥
వాగీశ్వరి.	సరిగమపధన-	సధపమగరిస॥
ముక్తాంబరి.	సరిగమపనిస-	సనిధమగరిస॥
శుక్లముఖారి.	సరిగమపధనిస-	సనిధమగరిస॥
భోగచింతామణి	సరిపమపధనిస-	సధపమగరిగరిస॥
మోహనమల్లారు.	సరిగమపధనిధన-	సధనిధపమగరిస॥
ఖడ్గప్రియ.	సరిగమపధపనిస	సధపధమగరిస॥
తపోల్లాసిని	సమరిగమపధనిస-	సధపగరిస॥

౨. రత్నాంగి జన్యము-౧౦.

రిషభాంగి.	సరిమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
చంద్రభూపాలము	సరిగపధనిస-	సనిధపమధమగరిస
సేనన్యతి.	సరిమపధనిస-	సనిధమగరిస॥
శౌరిగాంధారి.	సమరిగమపధనిధన	సనిధపమగరిస॥
జయసింధు.	సరిగమపస-	సవనిధమగరిస॥
శ్రీమణి.	సరిగపధన-	సనిధపగరిస॥
వసంతమనోహరి.	సరిగమధనిస-	సనిధమగరిస॥
జీవరంజని.	సరిగమపధనిస॥	సధపమగరిస॥
ఘంటారవము.	సరిసగమపనిస-	సనిధపమగరిస॥
భూపాలచింతామణి.	సరిగమపధనిధన-	సధనిధపమరిస॥

3. గానమూర్తిజన్యము-౯.

గిరికర్ణిక.	సరిమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
సురటిమల్లారు.	సరిమపనిస.	సనిధపమగరిస॥
సామవరాళి.	సరిమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
ఛాయాగౌళ.	సరిగరిమపధనిస-	సధనిపమగరిస॥
లలితతోడి.	సరిగమపస-	సనిధమగరిస॥
మంగళకారి.	సమపధనిస-	సనిపధమగరిస॥
భిన్నపంచమము.	సగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
సారంగలలిత.	సరిగమరిమపనిస-	సనిధపమరిస॥
త్ర్యంబకప్రియ.	సమరిగమపస-	సనిపధపమగరిస॥

౪-వనస్పతిజన్యము-౯.

వీరవిక్రమ.	సరిగమపధనిస-	సనిపధమగరిస॥
కర్ణాటకసురటి.	సరిగమపధన-	సనిధపమరిస॥
సురభూషణి.	సరిగమపస-	సనిధనిపమరిస॥
భానుమతి.	సరిగరిమపస-	సనిధపమగరిస॥
ఇందుశీతల.	సరిగమపధనిధన-	సధనిపమగరిస॥
లీలారంజని.	సమరిగమపస-	సనిధపమగరిస॥
రసాలి.	సరిమపధనిస-	సధపమరిస॥
సుగాత్రి.	సమపధనిస-	సధపమగరిస॥
శ్వేతాంబరి.	సరిగమపమధనిస-	సనిపమగరిస॥

౫. మానవతిజన్యము-౯.

మీనలోచని.	సరిగమపధనిపస-	సనిధమగరిస॥
మంగళదేశిక.	సరిగమపనిధన-	సనిపధమగరిస॥
దేశ్యకారి.	సరిగమపధనిస-	సధనిపమగరిస॥

మనోరంజని.	సరిమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
జయసావేరి.	సమరిగమపధని-	ధపమగరిసనిసా॥
మంగళభూషణి.	పధసనిసరిగమప-	మగరిసనిధప॥
ఘనశ్యామల.	సగమపధస-	సనిధపమగరిస॥
పూర్వకన్నడ.	సరిగమపమపస-	సధనిధప మగరిస॥
పూర్వసింధు.	సరిగమపసనిస-	సధపమధమగరిస॥

E. తానరూపిజన్యము-F.

తిలకవ్రకాశిని.	సరిగమపధనిస-	సనిపమగరిస॥
దేశ్యనారాయణి.	సరిగమపనిస-	సనిధనిపమరిస॥
సింధుమాళవి.	సరిగమపధనిపనిస-	సనిపమరిస॥
తనుకీర్తి.	సరిమపనిస-	సనిధనిపమగమరిస॥
ఛాయానారాయణి.	సపమపధనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
శ్రీమాళవి.	సరిగమపనిధనిపస-	సపమగరిస॥
శృంగారిణి.	సరిగమపస-	సనిధపమగరిస॥
దేశ్యసురటి.	సమరిగమపధని-	పమగరిసనిస॥
గౌళమాళవి.	సరిగమపధనిపనిస-	పమగరిస॥

G. సేనావతిజన్యము-౧౦.

స్తంధవశాళ.	సరిగమపధనిస-	సనిధమగమరిస॥
సేనాగ్రణి.	సరిగరిమగమధనిస-	సనిధపమగరిస॥
సింధుశారి.	సగరిగమపస-	సధపమగరిస॥
ఈశశాళ.	సమగమపధనిస-	సధపధమగరిస॥
భోగి.	సగమపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
ఛాయాశారి.	సరిమగమపనిధనిస	సనిధపమగమరిస॥
గౌళచంద్రిక.	సరిమపధస	సనిధపగరిస॥
చింతానుణి.	సరిగమపమపధనిస-	సధనిపమగరిస॥
ఛాయామాళవి.	సగరిగమపధనిధస-	సనిధపమగమరిస॥
భానుశాళ.	ధసరిగమపధని-	ధపమగరిసనిధప॥

H. సూనుమత్తోడిజన్యము - ౧౬.

హిమాంగి.	సరిగమపధనిధస-	సనిపధమగరిస॥
తోడి.	సరిగమధనిస-	సనిధమగరిస॥
చంద్రికాశాళ.	సరిగమపధస-	సధపమరిస॥
భూపాలము.	సరిగపధస-	సధపగరిస॥
భానుచంద్రిక.	సమధనిస-	సనిధమగరిస॥
నాగవరాళి.	నిసగరిగమపధ	పమగరిసని॥
ఛాయాశాళి.	సరిగామసపమధనిస-	సనిపధమగారిస॥
శుద్ధసామంతము.	ధసరిమపధ	ధపమగరిస॥
ఇందుసారంగనాట.	సరిగమపమధనిస-	సధపమగరిస॥
అసావేరి.	సరిమపధస-	సనిసపధమపరిగరిస॥
శుద్ధమారువ.	సగమపధస-	సధపమరిగరిస॥
పున్నాగవరాళి.	సరిగమపధని-	నిధపమగరిసని॥
శుద్ధసీమంతి.	సరిగమపధస-	సధపమగరిస॥
ఆహిరి.	సరిసగమపధనిస-	సనిధాపమగరిస॥
దేశికాబంగాళ	సరిగపమధనిస-	సధపమగరిస॥
ధన్యాసి.	సగమపనిస-	సనిధపమగరిస॥

I. ధేనుకజన్యము - ౧౦.

ధైర్యముఖి.	సరిగమపధస-	సనిపమపరిగరిస॥
లలితశ్రీకంఠి.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమధమగరిస॥
సింధుచింతానుణి.	సరిమగమపధపధస-	సధపమగరిస॥
బిన్నపద్మము.	సరిగరిపమపనిస-	సధపమగరిస॥
దేశ్యకంఠాళి.	సరిగమపనిధస-	సధపమగరిస॥
పూర్వఫరణి	సమగమధనిస-	సనిధపమగరిస॥
శోకవరాళి	సగమని-	ధపమగరిస॥

గౌరీబంగాళ.	ధసరిమపధని-	ధవమగరిసనిధప
దేశికాదుద్ర.	సమరిగమపనిస-	సనిపధమగరిస
టక్క-	సగమపమధనిస-	సనిధపమగరిస

౧౦ - నాటకప్రియజన్యం. ౯.

నిరంజని.	సరిగమపధస-	సనిధపమగరిస
కన్నడసౌరాష్ట్రము.	సరిమగమపధనిస-	సనిధపమగరిస
పూర్వరామక్రియ.	సరిగమపనిధనిస-	సనిపధమగరిస
దీపరము.	సరిగమపధనిస-	సనిధనిపమగరిస
వసంతకన్నడ.	సరిగమపని-	ధమపగరిసని
సింధుభైరవి.	మపధనిధసరిగమ-	గరిసనిధపమగమ
సతాభరణము.	సరిగమపధపనిస-	సనిధపమగరిస
సారంగపాళి.	సమగమపధనిధస-	సనిధపమగారిస
హిందోళదేశిక.	సమరిగమపధనిస-	సపనిధమగారిస

౧౧ - కోకిలప్రియజన్యం. ౯.

కొమారి.	సరిగమపధస-	సనిధపమగరిస
మూరువదేశిక.	సగమపధపనిస-	సనిధపమపమగరిస
వసంతనారాయణి.	సరిగమపని-	సనిధపమగరిస
కోకిలారవము.	సరిగరిమపధనిస-	సనిధపమగరిస
ఛాయాస్యెంధవి.	సరిగమపధపనిస-	సధనిపమగరిస
శుద్ధమంజరి.	సగమపమధనిస-	సనిపధమగరిస
వర్ధని.	సగమపమపధనిస-	సనిపధపమగరిస
సింధుక్రియ.	సరిగమపమధనిస-	సధపమగరిస
శుద్ధలలిత.	సపమధనిస-	సనిసధపమగరిస

౧౨ - రూపవతిజన్యం. ౯.

రేఖావతి.	సరిగమపనిధస-	సనిధపమగరిస
ప్రతాపవసంతము.	సమరిగమపనిస-	సనిపమరిస
భోగవరాలి.	సరిగమపనిస-	సనిపమగరిస
భానుకోకిలము.	సమపధనిస-	సధనిపమగరిస
రావ్యనగము.	సమపధనిస-	సధనిపమగరిస
పూర్ణస్వరావళి.	సగమపధనిస-	సధనిపమరిగరిస
సామకురంజి.	సగపధనిస-	సనిధనిపమగరిస
సోమభైరవి.	సరిగమపని-	సనిపధనిపమగరిస
శ్యామకల్యాణి.	సమగమపధనిస-	సనిపధనిపమగరిస

౧౩ - గాయకప్రియజన్యం. ౧౪.

గీతప్రియ.	సరిగమపధనిస-	సధపమగరిస
సామనారాయణి.	సరిమపధనిస-	సపధనిపమరిస
హైజ్జి.	సరిగమపధస-	సనిధపమగరిస
కుంతలకాంభోజి.	సగమపధనిధస-	సనిధపమగరిస
దేవముఖారి.	సరిమపధనిస-	సనిధపమరిస
మేఘరాగము.	సరిమపనిధపని-	సనిధపమరిస

కల్యాణకేశరి.	సరిగపధస-	సధపమగరిస
నవరసచంద్రిక.	సరిగపమధస-	సధపమగరిస
సుజస్కావళి.	సమగమపధనిస-	సధనిధపమగరిస
సురవరాలి.	సమపధనిస-	సనిధపమరిస
కలకంఠి.	సరిమపధనిస-	సనిధపమరిస
భుజగజింతామణి.	సమమపధనిధస-	సనిధపమగరిస
కల్పద.	సరిగపధనిస-	సనిధపగరిస
నాగసామంతము.	సరిపమపధస-	సధపమరిస

౧౪-వకుళాభరణజన్యం ౧౧.

విజయోల్లాసిని.	సరిగమపమధనిస-	సనిధపమగరిస॥
రాగవసంతము.	సరిమపనిధస-	సనిధమపమగరిస॥
హంసకాంభోజి.	సరిగమధనిస-	సనిధపమరిస॥
పసంతబైరవి.	సరిగమధనిస-	సనిధమపమగరిస॥
శ్యామచింతామణి.	సరిమపధస-	సనిపధమగరిస॥
సోమరాగము.	సరిదుపమధనిస-	సనిధమగరిస॥
నిటలప్రకాశిని.	సమపధనిస-	సనిపమరిగస॥
కర్ణాటకఆంధాలి.	సగరిమపధనిస-	సధపమగరిస॥
సుధాకాంభోజి.	సగరిమపనిస-	సనిపమగరిస॥
వసంతముఖారి.	సమగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
పూర్వదర్శి.	సరిసగమపధని-	ధపమగరిసనిస॥

౧౫-మాయామాళవగాళజన్యం ౩౯.

మిత్రకిరణి.	సరిగమపధనిస-	సధపమగరిస॥
సావేరి.	సరిమపధస-	సనిధపమగరిస॥
జగన్మోహిని.	సగమపనిస-	సనిపమగారిస॥
గాళ.	సరిగమరిమపనిస-	సనిపమగమరిస॥
చౌలి.	సరిగపధస-	సనిధపగరిస॥
సారంగనాట.	సరిమపధస-	సనిసధపమగరిస॥
మూరువకన్నడ.	సరిమగమపనిస-	సనిపమరిగరిస॥
నాధనామక్రియ.	సరిగమపధని-	నిధపమగరిసని॥
మేచజాలి.	సరిగపధస-	సనిధపమగరిస॥
గుమ్మకాంభోజి.	సరిగపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
రేగుప్తి.	సరిగపధస-	సధపమగరిస॥
మలసారి.	సరిమపధస-	సధపమగరిస॥

లలితశారి.	సరిగమపధనిస-	సధపగరిస॥
సాళంగనాట.	సరిపమపధస-	సధపసనిసధపమగరిస॥
మంగళకైశిక.	సమగమపమధానిస-	సనిధపమగరిస॥
లలితపంచమము.	సరిగమధనిస-	సనిధమపమగరిస॥
మూరువ.	నిగమపధనిధపస-	సనిధపమధమపమగరిస॥
శుద్ధక్రియ.	సరిపమపధస-	సధపమగరిస॥
దేశ్యరేగుప్తి.	సరిగరిమపధనిస-	సధనిధపమగరిస॥
మేఘరంజ.	సరిగమనిస-	సనిమగరిస॥
పాడి.	సరిమపనిస-	సనిపధపమరిస॥
పూర్ణపంచమము	సరిగమపధ-	ధపమగరిస॥
సురసింధు.	సమగమపధపనిధస-	సనిధపమగరిస॥
దేశ్యగాళ.	సరిసపధనిస-	సనిధపసరిస॥
శుద్ధమలసారి.	సరిగపమధస-	సధపగరిస॥
గారి.	సరిమపనిస-	సనిధపమగరిస॥
సింధురామక్రియ.	సగమపధనిస-	సనిపధపమగరిస॥
గాళిపంతు.	సరిగరిమపధపనిస-	సనిధపమగరిస॥
సౌరాష్ట్రము.	సరిగమపధనిస-	సనిధాపమగరిస॥
ఆర్ద్రదేశిక.	సరిగమపధనిస-	సధపమగరిస॥
వసంతప్రియ.	సరిగమపధపనిస-	సనిపమరిస॥
గుజ్జరి.	సరిగమపధనిస-	సధనిపమగరిస॥
కన్నడబంగాళ.	సరిమగమపధస-	సధపమగరిస॥
గుండక్రియ.	సరిమపనిస-	సనిపధపమగరిస॥
మూర్ధదేశిక.	సరిగపధస-	సధమపగరిస॥
ఫరణి.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమగారిస॥
లలితక్రియ.	సరిగమపమధానిస॥	సనిధమగరిస॥
పూర్వి.	సరిగమపధనిధస-	సనిధపమధమగరిస॥
వసంత.	సగమధనిస-	సనిధమగరిస॥

చక్రవాకజన్యం - ౨౮.

చిన్నయి.	సరిగామపమధనిస-	సనిధనిపమగారిస॥
శుద్ధశ్యామల.	సగపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
బిందుమాలిని.	సగరిమపధనిపనిస-	సపనిధపగారిస॥
మలయమారుతము.	సరిగపధనిస-	సనిధపగరిస॥
గణితవిన్ోదిని.	సగమపనిస-	సనిధపమగరిస॥
చంద్రకిరణి.	సగమపమధనిస-	సనిధనిపమగమరిస॥
వీణాధరి.	సరిగపధనిస-	సనిధపమగారిస॥
శశిప్రకాశి.	సరిగమపధనిస-	సనిధపగారిస॥
కళావతి.	సరిమపధస-	సధపమగసరిస॥
కుంతల.	సరిగమపధనిస-	సధనిపమగమరిస॥
భక్తప్రియ.	సగమపధనిస-	సనిధపమరిమగస॥
శాంతస్వరూపి.	సగరీమపధని-	సనిధనిపమరిస॥
ఘోషణి.	సమగమపధనిధస-	సనిధపమగమరిస॥
వేగవాహిని.	సరిగమపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
నభోమార్గిణి.	సగమపధనిస-	సధాపమగరిస॥
మనసిజప్రియ.	సరిగమపధనిధపమధనిస-	సధనిపమగరిస॥
శివానంది.	సమగమపధని-	ధపమగరిసనిస॥
సుభాషిణి.	సధనిసరిగమప-	మగరిసనిధనిస॥
పూర్ణగాంధారి.	పధనిధసరిగమపధా-	పమగరిసనిధనిస॥
కువలయానంది.	సరిగమనిధనిపనిస-	సనిధమగస॥
రవికిరణి.	సగమనిధనిస॥	సనిధపమగరిస॥
భుజంగిణి.	సరిసమగమనిధనిస-	సనిధమగరిస॥
రసకళానిధి.	సపమధని-	ధపమగమరిసనిస॥
కుసుమాంగి.	సరిసపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
భువనమోహిని.	సగమనిధస-	సనిపధమగారిస॥

గుహప్రియ.	సరిగామపమధనిస-	సధనిపమగరిస॥
జనాకర్షణి.	సరిగపమధనిస-	సనిధపమగధమగరిస॥
ధనపాలిని.	సరిగమపమపస-	సనిధపమధమగరిస॥

సూర్యకాంతజన్యం .౯.

సేనామణి.	సరిగమపధస-	సనిధపమగరిస॥
సామకన్నడ.	సరిమగమపధనిస-	సనిధాపమరీస॥
లలిత.	సరిగమధనిస-	సనిధమగరిస॥
సుప్రదీపము.	సరిమపధనిస-	సనిధపమగమరిస॥
సోమతరంగిణి.	సరిసగమపమధనిస-	సనిసధపమగమరీస॥
నాగచూడామణి.	సగామపధనిస-	సనిధపమగస॥
భైరవము.	సరిగమపధనిస-	సధపమగరిస॥
సామంతమల్లారు.	సగమపనిస-	సనిపధమగరిస॥
దివ్యతరంగిణి.	సరిగమపస-	సనిధపమగరిస॥

౧౮-హోటకాంబరిజన్యం. ౧౦.

హితభాషిణి.	సరిగమపనిధనిస-	సనిపమగరిస॥
నాగతరంగిణి.	సరిగమపనిస-	సనిపధనిపమగాస॥
శుద్ధమాళిని.	సగరిగమపధనిస-	సధనిపమగరిస॥
భానుచూడామణి.	సరిగమపస-	సనిధనిపమగరిస॥
సింహేశము.	సరిగమపధనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
చంద్రచూడప్రియ.	సగమపనిధనిస-	సనిపమరిస॥
హంసనటని.	సగమపస.	సపమగరిస॥
భూపాలతరంగిణి.	సరిమపనిస-	సనిధనిపమగమరీస॥
కల్లాలము.	సపధనిస-	సనిధనిపమగస॥
శుద్ధకన్నడ.	సమపధనిస-	సనిపమగస॥

౧౯ - ఝంకారధ్వనిజన్యం. ౯.

ఝంకారి.	సరిగమపధస-	సధపమగరిస॥
ప్రభాతరంగిణి.	సమరిగమపస-	సనిధపమగరిస॥
జేశ్యజేగడ.	సగమపస -	సనిధపమగరిస॥
ఝంకారభ్రమరి.	సరిగమపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
ఛాయాసింధు	సరిమపధస-	సధపమగరిస॥
సింధుసాళవి.	సమపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
పూర్ణలలిత.	సరిగమపస-	సనిధపమగరిస॥
అమృతతరంగిణి.	సరిగమధనిస-	సధనిధపమగరిస॥
పూర్వసాళవి.	సగమధనిస-	సనిధపమరిస॥

౨౦ - సకలై రవిజన్యం. 3౧.

నీలవేణి.	సరిగమపధనిధస-	సధపమగరిస॥
రవి.	సరిగమనిధనిస-	సనిధమగరిస॥
కాళ.	సగరిగమనిధమపనిస-	సనిధమతధమగరిస॥
జయంతశ్రీ.	సగమధనిస-	సనిధమపమగస॥
నారాయణజేశాది.	సరిసగమపధపనిస-	సనిధపమగరిస॥
కమలాతరంగిణి.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమరిస॥
హిందోళము.	సమగమధనిస-	సనిధమగస॥
ఆభేరి.	సగమపనిస-	సనిధపమగరిస॥
ఉదయరవిచంద్రిక	సగమపనిస-	సనిపమగస॥
ఆనందభై రవి.	సగరిగమపధపనిస-	సనిధపమగరిస॥
కన్నడ.	సగమపధస-	సనిధమగస॥
దేవక్రియ.	సరిగమనిధని-	పధమగరిసని॥
ఇందుఘంటారవము.	సగమపధపని-	ధాపమగరిసని

వసంతవరాళి.	సరిమపధని-	నిధాపగరిసని॥
నాగగాంధారి.	సరిగమపధని-	నిధాపమగరిసని॥
దివ్యగాంధారి.	సగమపధనిస-	సనిపమగస॥
మాంజి.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమగ
శుద్ధదేశి.	సరిమపధనిస-	సనిధపమ
మార్గహిందోళము.	సరిగమపధనిస-	సనిధప
నాయికి.	సరిమపధనిధపస-	సనిధ
వవి.	సగమపనిస-	స
తము.	సగమపనిధస.	
	సపమపధపస	

మాధవి.	సమగమపథనిస-	సనిధపమసమగరిస॥
చమము.	సగమపనిధనిపస-	సనిధమగరిస॥
ంతము.	సగమధనిస-	సనిధపమగరిస॥
ము.	సమగమపథనిస-	సనిధమగరిస॥
ధారి.	నిసగమపా-	ధాపమగరిసని॥
	సరిగమపస-	సనిధమగరిస॥
	ఖరహారప్రియజన్యం గి.	
	సరిగామపస-	సనిపమగరిస॥
	గమపమధనిస-	సనిధపమగరిస॥
	ధనిస-	సనిపమగామరిస॥
		సనిధ-

వ్రాకబంతాపని

హరినారాయణి.	సరిగామపమధనిస-	సనిపమగరిస॥
పూర్వముఖారి.	సమగమపథనిధస-	సనిపమగరిస॥
లలితగాంధారి.	సరిగామపనిస-	సనిపమగామరిస॥
శుద్ధబైరవి.	సగమనిధస-	సనిధమగరిస॥
ఆభోగి.	సరిగమధస-	సధమగరిస॥
సాళగబైరవి.	సరిమపథస-	సనిధపమగరిస॥
జయనారాయణి.	సరిగామపథస-	సనిధపమగరిస॥
మనోహారి.	సగరిగమపథస-	సధపమగరిస॥
మారుపథన్యాసి.	సగమపథనిధపమపనిస-	సనిధపమధమగరిస॥
కళానిధి.	సరిగమపమధనిస-	సనిధపమగరిస॥
నాగరి.	సరిమపథనిస-	సనిధపమగరిస॥
స్వరభూషణి.	సగమపథనిస-	సనిధపమరిస॥
వజ్రకాంతి.	సగమపనిస-	సనిధాపమగరిస॥
పంచమరాగము.	సరిడధపనిస-	సనిధపమగరిస॥
శుద్ధబంగాళ.	సరిమపథస-	సధపమరిగరిస॥
మంజరి.	సగరిగమపనిధనిస-	సనిధపమగరిస॥
హునేని.	సరిగామపథనిస-	సనిధపమూగరిస॥
కాపి.	సరిగామరిపమపథనిస-	సనిధపమగరిస॥
శ్రీరంజని.	సరిగమధనిస-	సనిధమగరిస॥
శుభాంగి.	సమరిగమపథని-	ధపమగరిసనిస॥
కళాస్వరూపి.	సరిగామపథనిపస-	సనిపమగరిస॥
శుద్ధవేళావలి.	సరిమపనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
దర్పారు.	సరిమపథనిస-	సనిధపమగారిస॥
దేవరంజని.	సగరిమపథనిస-	సధపమగారిస॥
బాలచంద్రిక.	సగమపథనిస-	సనిధమగరిస॥
మండమారి.	సరిమపథస-	సనిసధపమరిగస॥
శుద్ధమనోహారి.	సరిగమపథస-	సనిపమరిగస॥

సిద్ధసేన.	సరిగమపధన-	సనిధమపమరిగరిస॥
కాళింది.	సమగామపన-	సనిధమగరిస॥
కల్లారు.	సరిమగమపధన-	సధపమరిస॥
నాదమూర్తి.	సగమధనిస-	సనిపమరిగరిస॥
ముఖారి.	సరిమపధనిధన-	సనిధపమగరిస॥
ధాతుమనోహారి.	సచమపధనిస-	సనిపమగరిస॥
కుముదప్రియ.	సరిగామపన-	సనిధనిపమగరిస॥
దేవమనోహారి.	సరిమపధనిస-	సనిధనిపమరిస॥
బాల ఘోషి.	సరిగపమనిధన-	సనిధపమగరిస॥

గారిమనోహారిజన్యం. ౯.

గంభీరిణి.	సరిగమపధనిధన-	సనిధపమగరిస॥
సాళవిబంగాళ.	సరిమపధన-	సనిధపమరిస॥
హంసదీపకము.	సరిగమధన-	సనిధపమగరిస॥
నాగభూపాలము.	సరిగమనిస-	సనిమగరిస॥
వేళావల్లి.	సరిమపధన-	సనిధపమగరిస॥
సామసాళవి.	సరిగమపన-	సనిధపమగరిస॥
కోకిలదీపకము.	సగమధనిస-	సనిధమగరిస॥
సింహేశ్వరవి.	సగమపధన-	సనిధమగరిస॥
నాగపంచమము.	సమపనిధన-	సధమగరిస॥

వరుణప్రియజన్యం. ౯.

వీరవసంతము.	సరిగమపన-	సనిధపమగరిస॥
భానుదీపకము.	సరిగమపధనిస-	సనిపమరిస॥
గాళపంచమము.	సరిమపనిస-	సనిపమగరిస॥
హంసభూపాలము.	సరిగమపన-	సనిధనిపమగరిస॥
హేళకాపి.	సరిమపధనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
హంసణి.	సగమధనిస-	సనిపగరిస॥

నారాయణి.	సమపధనిస-	సనిధనిపమస॥
సోమదీపకము.	సగపధనిస-	సనిపమగరిస॥
నవనీతపంచమము.	సగమపధనిస-	సనిపమరిస॥
మిత్రరంజని.	సరిగమపధపన-	సనిధపమగరిస॥
రమ్యపంచమము.	సరిగమపధనిస-	సధమగరిస॥
శేరద్వ్యతి.	సరిగమపధనిధన-	సనిధపమగరిస॥
సింహేశ్వరనంతము.	సరిగమపమధనిస-	సధపమగరిస॥
కల్లోలసావేరి.	సరిమపధన-	సనిధపమగరిస॥
దేశముఖారి.	సరిగమపధనిధన-	సధనిధపమగరిస॥
భానుప్రతాపము.	సమగమపధన-	సధపమగరిస॥
హంసగాంధారి.	సరిగమపన-	సనిధపధమగరిస॥
కేసరి.	సరిగమపమధపధన-	సధనిధపమగరిస॥

చారుకేశి జన్యం. ౧౦.

చిత్స్వరూపి.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
సోమప్రతాపము.	సమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
సింహేశ్వరాలి.	సరిగమపమధనిస-	సధపమగరిస॥
తరంగిణి.	సరిమగరిమపధనిధన-	సనిధపమగరిస॥
కన్నడపంచమము.	సరిగమపనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
కోకిలప్రతాపము.	సగమపమధనిస-	సనిపమగరిస॥
గంధర్వమనోహారి.	సరిమపన-	సనిధమగరిస॥

సరిసాంగిజన్యం. ౧౦.

సింహవాహిని.	సగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
నాదవినోదిని.	సరిగమపమధానిస-	సనిపధపమగరిస॥
నాదస్వరూపి.	సగమపమధానిస-	సనిధపమగరిస॥
పద్మరాగము.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥

సోమముఖి.	సగమపధనిస-	సనిధపమరిమగస॥
భాస్కరణి.	సగమధానిస-	సనిధపమగరిస॥
సురసేన.	సరిమపధస-	సనిధపమగరిస॥
జలజవాసిని.	సగమపనిస-	సనిధపమరిస॥
సారసప్రియ.	సరిమగామపధనిస-	సనిపధామగరిస॥
జయాభరణి.	సగమపమరిగమపసా-	సనిధాపమరిస॥
హరిప్రియ.	సరిగమపస-	సనిధపమగస॥
రత్నమణి.	సమగామరిగమపధనిస-	సనిధాపమరిగస॥
నాదప్రియ.	సమగామపధనిస-	సనిసమగస॥
మానాభరణి.	సరిగపమధానిస-	సనిధపమగరిస॥
దివ్యపంచము.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
సయనరంజని.	సరిగమపధపనిస-	సనిపనిధమగరిస॥
మణిమయ.	సనిసరిగమపధా-	పమగరిసనిస॥కురంజిఛాయ.
మంజుల.	పసనిసరిగమప-	మగరిసనిధప॥
మాధుర్యరాగము.	పనిసరిగమప-	మగసనిధప॥
మధుకరి.	సమగమపధని-	పమగరిసనిస॥
కనులూమనోహరి.	సగమపనిస-	సనిధపమగస॥
భిన్నగాంధారి.	సరిగమపధనీ-	ధపమగమరిస॥
దినకరకాంతి.	సమగమపస-	సనిధపమగస॥
దివ్యాంబరి.	సపమపధనిస-	సపనిధమగరిస॥
నాగాభరణి.	సరిగపమరిమపస-	సధాపమగరిస॥
సలినకాంతి.	సగరిమపనిస-	సనిపమగరిస॥
కత్నాభరణి.	సరిపాధనిస-	సనిధపమగస॥
సోమప్రియ.	సరిగమపధనిస-	సనిపమగరిస॥కేదారఛాయ.
హరికాంభోజిజన్యం గెం.		
హితప్రియ.	సరిగమధనిస-	సనిధనిపమరిమగస॥
కాంభోజి.	సరిగమపధస-	సనిధపమగరిస॥

కేదారగాళ.	సరిమపనిస-	సనిధపమగరిస॥
సవరసకళానిధి.	సరిమపసనిస-	సనిధపమగరిస॥
నారాయణి.	సరిమపధస-	సనిధపమరిస॥
నారాయణగాళ.	సరిమపనిధనిస-	సనిధపమగరిగరిస॥
ప్రతాపచింతామణి.	సగమపమధనిస-	సనిధపమగమరిస॥
సురభైరవి.	సరిపమపధనిస-	సనిధపమస॥
ద్వైతచింతామణి.	సగమధనిస-	సనిపధమగరిస॥
మాళవి.	సరిగమపనిమధనిస-	సనిధపమగమరిస॥
ప్రతాపరుద్ర.	సమగమపధనిస-	సనిపమగమరిస॥
ఛాయాతరంగిణి.	సరిమగమపనిస-	సనిధపమగరిస॥
బలహంస.	సరిమపధస	సనిధపమరిమగస॥
నటనారాయణి.	సరిగమధనిధస-	సనిధపమగమరిస॥
మోహన.	సరిగపధస-	సధపగరిస॥
ప్రవాళశోధి.	సరిమపధనిస-	సనిధనిపమగస॥
సింధుకన్నడ.	సమగమరిగమపస-	సనిధపమగరిస॥
కాపినారాయణి.	సరిమపధనిస-	సనిధపమగారిస-
జంఘాటి.	ధసరిగమపధని-	ధపమగరిసనిధపధస॥
శహన.	సరిగమపమధనిస-	సనిధపమగమరిగరిస-
ప్రతాపనాట.	సరిగమధపధనిస-	సనిధపమగస॥
స్వరచింతామణి.	సరిగమపనిధనిపస-	సనిధపమరిస॥
ద్వైతానంది.	సరిగమపస-	సనిధనిపమరిస॥
రత్నాకరి.	సగమపనిధనిస-	సనిధపమరిస॥
ఈశమనోహరి.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమరిమగరిస॥
ప్రతాపవరాళి.	సరిమపస-	సధపమగరిస॥
కుంతలవరాళి.	సమపధనిధస-	సనిధపమస॥
సరస్వతీమనోహరి.	సరిగమధస-	సధనిపమగరిస॥
నీలాంబరి.	సరిగమపధపనిస-	సనిపమగరిగస॥

నామ.	సరిమపధన-	సధపమగరిస॥
ఆంధాలి.	సరిమపనిస-	సనిపమరిగమరిస॥
ద్విజావంతి.	సరిమగమపధనిస-	సనిధపమగరిగస॥
ద్వైతపరిపూర్ణి.	సరిగమపధని-	పమరిమగసనిస॥
మత్తకోకిల.	సరిధపని-	ధపసరిసని॥
బంగాళ.	సరిగమపమరిపస-	సనిపమరిగరిస॥
రాగపంజరము.	సరిమపధనిధన-	సనిధమరిస॥
రవిచంద్రిక.	సరిగమధనిధన-	సనిధమగరిస॥
నేడ ఘోషప్రియ.	నిధనిసరిగమ॥	పమగరిసనిధనిప॥
కోకిలద్వని.	సరిగమధనిధన-	సనిధనిపమగరిస॥
నవరసకన్నడ.	సగమపస-	సనిధమగరిస॥
స్వరావళి.	సమగమపనిధనిస-	సనిపధమగరిస॥
నాగస్వరావళి.	సగమపధన-	సధపమగస॥
నూత్నరూపి.	సపమరిగమపస-	సనిధపమస॥
బహుదారి.	సగమధపధనిస-	సనిపమగస॥
యదుకులకాంభోజి.	సరిమపధన-	సనిధపమగరిస॥
శుద్ధవరాళి.	సరిగమధనిస-	సనిధనిపమగస॥
సురటి.	సరిమపనిస-	సనిధపమగపమరిస॥
ఖమాసు.	సగపధనిస-	రిసనిధపమగస॥
నాటకురంజి.	సరిగమధనిస-	సనిధమగస॥
కులపవిత్రి.	సగమధపనిస-	సనిపమరిస॥
	ధీరశంకరాభరణజన్యం	౨౯.
ధూర్వాంకి.	సరిమపధన-	సనిపధపమగరిస॥
కురంజి.	సనిసరిగమపధ-	ధపమగరిసనిస॥
శేదాగ.	సమగమపనిస-	సనిపమగమధమగరిస॥
ఆహరినాట.	సమగమపధనిస-	సనిపధనిపమగస॥

మాహుని.	సరిగరిమపని-	ధపమగరిస॥
కోలాహలము.	సపమగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
జనరంజని.	సరిగమపధపనిస-	సధపమరిస॥
సింధుమందారి.	సరిగమపస-	సనిధపగమధపమరిస॥
బ్యాగు.	సగమపనిధనిస-	సనిధపమగారిస॥
హంసధ్వని.	సరిగపనిస-	సనిపగరిస॥
పూర్ణచంద్రిక.	సరిగమపధపస-	సనిపధపమగమరిస॥
దేవగాంధారి.	సరిగరిమపధనిస-	సనిధాపమగరిస॥
ఆరభి.	సరిమపధస-	సనిధపమగరిస॥
నవరోజు.	పధనిసరిగమప-	మగరిసనిశప॥
గరుడధ్వని.	సరిగమపధనిస-	సధపగరిస॥
అరాణ.	సరిమపనిస-	సనిధాపమగారిస॥
జులాపు.	పనిసరిగమప-	పమగరిసనిప-
కన్నడ.	గరిసరిగమపమధనిస-	సనిసధపమపగమరిస॥
బిలహరి.	సరిగపధస-	సనిధపమగరిస॥
శుద్ధసావేరి.	సరిమపధస-	సధపమరిస॥
నాగధ్వని.	సరిసమగమపనిధమప నిధనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
కోకిలభాషిణి.	సరిగమపధనిస-	సనిపమగమరిస॥
శుద్ధవసంత	సరిగమపనిస॥	సధనిపమగరిస॥
బేగడ.	సరిగరిమపధనిధపస-	సనిధపమగారిస॥
వివర్ధని.	సరిమపస-	సనిధపమగరిస॥
సింధు.	సరిగరిమపస-	సనిధపనిధపమగరిస॥
పూర్వగౌళ.	సరిమగరిమపనిధనిస-	సనిధపమగరిస॥
శంభుక్రియ.	సరిమపనిస-	సనిపనిమగరిస॥
గౌడమల్లారు.	సరిమపధస-	సనిధమగరిస॥
నాగభూషణి.	సరిమపధనిస-	సధపమరిస॥
ధీరమతి.	సరిగరిమపమ	సనిపధపమగరిస॥

30. నాగానందినిజన్యం. F.

నిర్వలాంగి.	సరిమపధన-	సనిధనిపమగరిస॥
సామంతము.	సరిగమపధనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
నాగభాషిణి.	సగరిగమధనిస-	సనిపమరిస॥
సింహేశసావేరి.	సమగమపధనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
లలితగంధర్వము.	సరిగమపధనిస-	సనిపగరిస॥
ప్రతాపకోకిలము.	సపమపధనిస-	సనిసమగరిస॥
హంసగంధర్వము.	సరిగమపస-	సనిధనిపమరిస॥
సోమభూపాలము.	సరిమపమధన-	సధనిపమగరిస॥
భానుక్రియ.	సమగమపధనిస-	సనిపధనిపమరిస॥

31. యాగప్రియజన్యం. F.

యావని.	సరిగమపనిధనిస-	సధపమరిమగరిస॥
కలహంస.	సరిమపధనిధన-	సనిధపమరిస॥
ప్రతాపహంసి.	సగమపనిధనిస-	సనిధపమగరిస॥
నాగగంధర్వము.	సరిమపధనిస-	సధనిపమరిస॥
గంధర్వకన్నడ.	సరిగపధన-	సనిధపమగరిస॥
సోమక్రియ.	సపమరిగమధనిస-	సధపమగరిస॥
కోకిలగంధర్వము.	సగమధన-	సధపమగరిస॥
కల్లోలబంగాళ.	సరిమపనిధన-	సనిపధమగరిస॥
హిందోళకన్నడ.	సగమధనిస-	సనిపధమగరిస॥

32. రాగము.

రింతానిజన్యం. F.

రింతాని.	సరిమగమపనిస-	సనిపమరిస॥
జింట్లాభైరవి.	సగమపమధన-	సనిధపమగరిస॥
హిందోళదర్బారు.	సగమపస-	సనిధపమరిస॥
హిందోళకాపి.	సరిగమపమపస-	సనిధపమగరిస॥
కుసుమకల్లోలము.	సపమరిగమపస-	సధపమగరిస॥

సామంతజింక.	సరిగమపధనిస-	సనిపధనిపమగమరిస॥
కుసుమచంద్రిక.	సరిమగమపధనిస-	సధపమరిస॥
హిందోళసారంగ.	సరిగమపసనిస-	సనిధపనిధమగమరిస॥
రాగచూడామణి.	సరిగమపస-	సనిధమగరిస॥

33. గాంగేయభూషణి జన్యం. ౯.

గీతమూర్తి.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమగస॥
గంగాతరంగిణి.	సరిగమపస-	సనిధపమగమరిస॥
హిందోళసావేరి.	సగమపమధనిస-	సనిపధమరిస॥
కన్నడదర్పారు.	సరిగమపధపస-	సనిధపమరిస॥
హిందోళమాళవి.	సమసధనిధస-	సనిధమపమరిస॥
శుద్ధజింక.	సగపమధనిస-	సనిపమగస॥
హిందోళనాయకి.	సమగమపస-	సనిధపమగమరిస॥
శైలదేశాక్షి.	సరిగమపమధనిస-	సనిపమగమరిస॥
నాగహిందోళము.	సగమపస-	సనిధపమరిస॥

34. వాగధీశ్వరిజన్యం. ౧౦.

విమలి.	సరిగమపధనిధస-	సనిధపమగస॥
శుద్ధఘంటాణము.	సగమపధస-	సనిధపమరిస॥
మేచనీలాంబరి.	సగమపధనిస-	సనిపమరిస॥
ఛాయానాట.	సరిగమపమపస-	సనిధనిపమరిస॥
కుసుమప్రభమరి.	సరిగమపమధనిస-	సనిధపమరిస॥
భానుదీపరము.	సమరిగమపస-	సధపమగమరిస॥
భానునుంజరి.	సరిగమపనిస-	సనిపమరిగరిస॥
నలినసుఖ.	సమగమపధనిధస-	సనిధపమగమరిస॥
మేచగాంధారి.	సరిగమపధనిస-	సనిధనిపమగమరిస॥
శారదాధరణము.	సమగమపమధనిస-	సనిధపపమరిస॥

శ్రీశ్రి. 371. శూలినిజన్యం. ౮.
 సరిగముపధనిస- సధనిపమరిగస||
 సరిగముపధపనిస- సనిపమరిస||
 సగముపమధనిస- సధపమగమరిస||
 సరిగముపనిధస- సనిధపమరిస||
 సరిగముపధస- సధనిపమరిస||
 సమరిగముపధనిస- సధనిపమరిస||
 సమరిగముపస- సనిధపమగస||
 సరిగముపధనిస- సనిసమగమరిస||

3౬. పలనాట జన్యం. ౬.

చిదానంది. సరిగముపధనిస- సనిధనిపమగమరిస||
 వాగనీలాంబరి. సమగముపధనిస- సనిధపమగస||
 మంజుళ. సరిగముపధనిస- సనిధపమగరిస||
 నాట. సరిగముపధనిస- సనిపమరిస||
 శ్రుతిరంజని. సరిగపధనిస- సచమగస||
 గంభీరనాట. సరిగముపధనిస|| సనిధపమగరిస||

3౭. సాలగజన్యం. ౧౦.

సింధునాట. సగరిగమునిధనిస- సనిధమగరిస||
 సింధుఘంటాణము. సగరిగముపధస- సధమగరిస||
 నాదశ్రవరి. సగరిగముపధని- ధపమగరిసనిస||
 సాశవి. సగరిగముపధనిధస- సనిధపమగరిస||
 శుద్ధభోగి. సరిగముపనిధస- సధనిపమగరిస||
 లలితమారుప. సరిగముపధనిస- సనిధమగరిస||
 భోగసావేరి. సరిముపధని- ధపమగరిస||
 సోమప్రభావళి. సరిగముపధస- సధపమగరిస||

భోగవరాళి.	సరిగమపనిధనిస-	సనిధమగరిస॥
ఆలాపి.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
3౮. జలార్జవజన్యం. ౮.		
జీవరత్న భూషణి.	సరిగమపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
నాగదీపరము.	సరిగమధనిస	సనిధవిమగరిగస॥
రవిప్రభావళి.	సరిగమధస-	సధపమగరిగస
జగన్మోహనము.	సరిమపధసనిస-	సనిధపమగరిస॥
మారువచంద్రిక.	సనిసరిగమపధని-	నిధపమగరిగస॥
కుముదాభరణము.	సరిగమపనిధస-	సధనిపమగరిస॥
హంసభోగి.	సరిగమధనిస-	సనిధపమగరిస॥
భోగరసాలి.	సరిగమధపనిస-	సనిధనిపమగరిస॥

3౯. ఝాలవరాళిజన్యం. ౯.

ఝినావళి.	సగరిగమపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
నాగఘంటాణము.	సగరిగమనిధస-	సనిధమగరిస॥
హంసనీలాంబరి.	సరిగమధనిస-	సనిపధమగరిస॥
కోకిలసంచమము.	పధనిసరిగరి-	సనిధపధనిస॥
అమృతవర్షిణి.	సరిగమపధనిపస-	సనిపధమగరిస॥
వటనవేళావళి.	సరిమపధనిస-	సనిపమగరిస॥
భూపాలపంచమము.	సగరిగపమధస-	సపమధమసరిస॥
నాగభోగి.	సరిగమపధని-	ధపమగరిసనిస॥
మారువబంగళా.	సపమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥

౪౦. నవనీతజన్యం ౮.

నిషాదప్రియ.	సరిగమపనిధస-	సనిపమగరిస॥
నాగవేళావళి.	సరిగమధస-	సనిధమగరిస॥
సోమఘంటాణము.	సరిగమనిధనిస-	సనిపధమగరిస॥

సభోమణి.	సరిగరిమపన-	సనిధపమగరిస॥
సుఖనీలాంబరి.	సరిగమపధన-	సనిధపమగరిస॥
సుఖక్రియ.	సరిగరిమనిస-	సనిధమగరిస॥
నవరసకుంతలి.	సమపధనిస-	సనిధపధమగరిస॥
సింధునాటకురంజి.	సరిగమధనిధన-	సనిధపమగరిస॥

౪౦. పావనిజన్యం. ౯.

పీతాంబరి.	సరిగరిమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
కోకిలస్వరావలి.	సరిగమధనిస-	సధమగరిస॥
కుంతలభోగి.	సరిగమధపనిస-	సనిధనిమగరిస॥
ప్రభావలి.	సరిమపధనిస-	సనిధమపమరిగరిస॥
శుద్ధగీర్వాణి.	సరిగమపధనిస-	సధపమగరిస॥
నటనదీపరము.	సరిగమధనిస-	సనిమగరిగరిస॥
చంద్రజ్యోతి.	సరిగమపధన-	సధపమగరిస॥
హంసరసాళి.	సరిగమధపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
శ్యామనీలాంబరి.	సరిగమపధనిస-	సధనిధమగరిస॥

౪౧. రఘుక్రియజన్యం. ౧౦.

రిషభవాహిని.	సరిగమపధనిస-	సనిపధమగరిస॥
రఘులీల.	సమరిపమగమపమరి మపనిస-	సనిధనిపమగమరిమగరిస॥
హంసవేళావలి.	సరిగమపధపనిస-	సనిపమగరిస॥
ఇందుగీర్వాణి.	సరిగమపన-	సనిపధనిపమగరిస॥
లలితదీపరము.	సరిగమపధనిస-	సనిధనిపనుగరిస॥
గంధర్వము.	మపధనిసరిగ.	రిసనిపమపధనిస॥
మేచసావేరి.	సరిమపనిస-	సనిపమగరిస॥
ఆనందభోగి.	సరిగమపనిధని-	ధపమగరిసనిస॥
గోపతి.	సరిగమపధని	పమరిగరిస॥

కంకణాలంకారి.	సగపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
లోకరంజని.	సగమపమధనిస-	సనిధనిపమగారిస॥
శ్రీకరి.	సరిగపధనిస-	సనిధాపమగస॥
తపస్విని.	సగమపనిస-	సనిధపమగస॥
మేఘమల్లారు.	సగమపధనిస-	సనిధపమగమరీస॥
రామమనోహరి.	సరిగమపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
సుప్రకాశి.	సరిగమపమపస-	సనిధనిపమగరిస॥
జటాధరి.	సగరిమపధనిస-	సనిధపగరిస॥
యోగానంది.	సరిగపమపధనిస-	సనిధపమగస॥
పతాపము.	సపమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
అంతామణి.	సగమపధని-	ధాపమసగారిసనిస॥
సఖప్రకాశిని.	సరిగమపధనిధస-	సధనిపమగరిస॥
కలాభరణి.	సగరిగమపనిధని-	ధపమగరిసనిస॥
పవిత్రి.	సమపధనిసరిగమప-	పమగరిసనిధస॥
రక్తిమూర్ధిని.	సపమధనిస-	సనిధపమగరిస॥
రసవినోదిని.	సగమపధనిధస-	సనిధపమగస॥
హంసగమని.	సగమపనిధస-	సనిధపమధపమగరిస॥
కామరూపి.	సగమపమధనిపస-	సనిధపమగరిస॥
వేదస్వరూపి.	సరిగమపధనిపస-	సనిధనిపమగస॥
మందహాసిని.	సరిగమపమధనిస-	సనిధపమగమరీస॥
సుఖకరి.	సరిసపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
గాంధీర్యఘోషణి.	సగరిపమధనిస-	సనిధపమగరిగస॥
సౌందర్య.	సరిగపమధని	పమగరిసనిస॥
మేఘశ్యామల.	సగమపధనిధస-	సధనిపమగరిస॥
	గృక. గమనశ్రేయజన్యం. ౯.	
గీతనట్రని.	సరిమగమపధనిస-	సనిధపమరిస॥

శుద్ధరసాళి.	సగమపధన-	సధపమగరిస॥
కన్నడమారువ.	సగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
గమనక్రియ.	సరిమపధనిస-	సనిధపమగమరిస॥
మేచకాంగి.	సరిగమపధపనిస-	సనిపధపమగరిస॥
హంసానంది.	సరిగమధనిస-	సనిధమగరిస॥
పూర్వకల్యాణి.	సరిగమపధనిధన-	సనిధపమగరిస॥
సుఖధ్వని.	సగమపనిధన-	సధనిపమగరిస॥
గగనసరసీరుహము.	సగరిగమపధని-	ధపమగరిసనిస॥

౧౪. విశ్వంభరిజస్యం. ౮.

వై శాఖము.	సరిగమపధనిస-	సనిధనిపమగమరిస॥
పూషాకల్యాణి.	సరిగమపధనిస-	సనిపమగరిస॥
శంభుమారువ.	సరిగమపస-	సనిధనిపమగరిస॥
నాగసరసీరుహము.	సగమపస-	సనిధనిపమరిస॥
భ్రమరధ్వని.	సగమధనిస-	సధనిపమగరిస॥
విజయవసంతము.	సమపధనిస-	సనిపమగరిస॥
దేశ్యమారువ.	సరిగమనిస-	సనిపమగరిస॥
భ్రమరనారాయణి.	సరిగమపనిధనిస-	సనిమగరిస॥

౧౫. శ్యామలాంగిజస్యం. ౯.

శీతకిరణి.	సరిగమపధనిస-	సధనిధపమగరిస॥
నాగగీర్వాణి.	సరిగమధనిధన-	సనిధపమగరిస॥
కమలనారాయణి.	సరిమపధనిస-	సనిధపమగమరిస॥
శ్యామల.	సగరిగమపధనిధన-	సనిధపమగరిస॥
హంసగీర్వాణి.	సరిగమపధన-	సధపమగరిస॥
నాగప్రభావళి.	సగమపధనిస-	సనిధమగరిస॥
దేశ్యనాటకురంజి.	సరిగమపధపనిస-	సనిపధపమగరిస॥

హంసప్రభావళి.	సనిసరిగమపధని-	ధపమగరిగస॥
దేశావళి.	సరిగమధనిధస-	సనిధమగరిస॥
౧౬. పుణ్యఖప్రియజన్యం. ౧౧.		
మికారి.	సగరిగమపధనిధస-	సనిధమగరిస॥
కోకిలానంది.	సగమధనిస-	సనిధపమగస॥
త్రిమూర్తి.	సరిగమధనిస-	సనిధమగరిస॥
భ్రమరసారంగ.	సరిగమపమధనిస-	సధపమగరిస॥
వసుకరి.	సగమపధనిస-	సనిధమగరిస॥
భ్రమరకుసుమము.	సగమపనిస-	సనిధపమగరిస॥
కుసుమసారంగ.	సరిమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
భాషిణి.	సగరిగమపనిధస-	సనిధపమగరిస॥
సారంగభ్రమరి.	సమపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
దేవమాళవి.	సరిగమపధని-	నిధపమగరిసని॥
గురుగద్య.	నిసగమపధని-	ధపమగరిసనిస॥

౧౭. సింహేంద్రమధ్యమజన్యం. ౧౩.

సునాదప్రియ.	సరిగమపస-	సనిధపమగరిస॥
సీమంతిని.	సరిగమపధనిస-	సపమగరిస॥
భ్రమరసుఖ.	సరిగమపధనిస-	సధపమగరిస॥
మాధవమనోహరి.	సగరిగమపనిధనిస-	సనిధమగరిస॥
పద్మముఖ.	సరిగమధనిస-	సధపమగరిస॥
శేషనాదము.	సరిగమపధస-	సనిధపమగరిస॥
భ్రమరహాంసి.	సరిగమపనిస-	సనిధపమగరిస॥
ఘంటాణము.	సరిగమధనిస-	సనిధమగరిస॥
విజయసరస్వతి.	సగమపధనిస-	సనిపమగరిస॥
సర్వాంగి.	సరిమధనిస-	సనిధమగరిస॥

ధవళహాంసి.
శుద్ధరాగము.
భ్రమరకోకిలము.

సరిమపధన-
సరిగమపనిస-
సరిమపనిధనిస-

సనిధపమగరిస||
సనిపమగరిస||
సనిధపమరిస||

౫౮. హేమవతిజన్యం ౮.

హైమాంబరి.
హాంసభ్రమరి.
విజయసామంతము.
సింహారవము.
కనకభూషావళి.
విజయసారంగ.
భ్రమరపుల్లరి.
నలినభ్రమరి.

సరిగమపధనిస-
సరిగమపధన-
సగమపధన-
సరిమపనిస||
సగమపధనిస-
సరిగమపనిస-
సరిగమపధనిస-
సరిమపధనిస-

సపమగరిస||
సనిధపమగరిస||
సనిధమగరిస||
సనిపమరిగరిస||
సనిపమగరిస||
సనిధపమగస||
సధపమరిస||
సనిధనిపమరిస||

౫౯. ధర్మవతిజన్యం ౯.

ధీరాకారి.
విజయనాగరి.
లలితసింహారవము.
ధామ్యరాగము.
వసంతగీర్వాణి.
శుద్ధనవనీతము.
రంజని.
విజయశ్రీకంఠి.
ధీరకుంతలి.

సరిగమపధనిస-
సరిగమపధన-
సరిగమపన-
సరిగమపధన-
సరిగమపనిధన-
సరిగమధనిస-
సరిగమధన-
సగమపన-
సమపధనిస-

సధనిపమగరిస||
సధపమగరిస||
సనిపమగరిస||
సనిధపమగరిస||
సధనిపమగరిస||
సనిపమగరిస||
సనిధమగరిస||
సనిధమగరిస||
సనిధపమగరిస||

౬౦. సీతిమతిజన్యం ౧౦.

నూతనచంద్రిక.
విజయరత్నాకరి.

సరిగమపధనిస-
సరిమపధనిస-

సనిపధనిపమగస||
సనిపమగస||

కంకణాలంకారి
లోకరంజని.
శ్రీకరి.
తపస్విని.
మేఘమల్లారు.
రామమనోహా
సుప్రకాశి.
జటాధరి.
యోగానంది.
ప్రతాపము.
చింతామణి.
సఖినకాశిని.
కలాభరణి.
పవిత్రి.
రక్తిమార్గిణి.
రసవినోదిని.
హాంసగమని.
కామరూపి.
వేదస్వరూపి.
మందహాసిని.
సుఖకరి.
గాంభీర్యశైలా
సౌందర్య.
మేఘశ్యామల
గీతనటని.

నివాదము.	సగరిమపస-	సనిధమపనిపమగరిస
కనకశ్రీకంఠి.	సరిగమపస-	సనిధనిపమరిస
హంసనాదము.	సరిమపధనిస-	సనిధనిపమరిస
గుడ్డశారీక్రియ.	సగమపనిధనిస-	సనిధపమగరిస
కుంతలరంజని.	సమగమపధనిస-	పనిపధనిపమగరిస
దేశ్యగానచారిధి.	సరిగమపధనిపస-	సనిసపమగరిస
దేవకుసుమావళి.	సమగమపస-	సనిపమగరిస
శారీక్రియ.	సగమపధనిస-	సనిధనిపమగరిస
కైకవళి.	సరిగమపధనిస-	సనిపమగరిస

౬౦. కాంతామణిజన్యం. F.

కీర్తివిజయ.	సరిగమపనిధస-	సనిధపమగరిస
కనకకుసుమావళి.	సరిగమపధస-	సధపమగరిస
కర్ణాటకతరంగిణి	సరిగమపనిస-	సపమగరిస
కుంతలరాగము.	సరిగమపధనిధస-	సనిధపమగమరిస
విజయదీపిక.	సరిగమపనిధస-	సధనిపమగరిస
గుడ్డజ్యోతిష్టతి.	సగమపస-	సనిధపమగరిస
స్రుతిరంజని.	సరిగమపధని-	నిధపమగరిస
రామకుసుమావళి.	సగమపనిధపనిస-	సనిధపమగరిస
కనకసింహారవము.	సగమపనిస-	సనిధపమరిస

౬౧. రిషభప్రియజన్యం. F.

రుచిరమణి.	సగమపధనిధస-	సధపమగరిస
రత్నభాసు.	సరిమగరిమపనిధనిస-	సనిధపమగరిస
పద్మకాంతి.	సరిగమపధనిస-	సనిపమగరిస
సామమంజరి.	సరిమపధనిధస-	సనిపమగరిస
బృంహావనదేశాణి.	సరిగమపధనిస-	సధపమగరిస

కనకనాసామణి.	సరిగరిమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
శుద్ధసారంగ.	సగమపనిస-	సధపమగరిస॥
విజయగోత్రారి.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
శుద్ధపుత్తరి.	సనిసరిగమపధ-	ధపమగరిసనిస॥

౬౩. లతాంగీజన్యం. ౨౬.

లీలావినోదిని.	సరిగమపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
రత్నకాంతి.	సరిగమపనిస-	సనిపమగరిస॥
రవిస్వరూపి.	సగమపధానిస-	సనిధాపమగస॥
భిన్ననిపాదము.	సనిసరిగమపధని-	పమగరిసనిస॥
నాగవాహిని.	సరిగపమధానిస-	సనిధపమగరిస॥
రమణి.	సగమపనిస-	సనిధాపమగస॥
కాలనిర్ణిక.	సగమపనిధస	సపమగరిస॥
నవరత్నభూషణి.	సరిగమపధస-	సనిధపమగరిస॥
పూర్ణనిపాదము.	పధనిధసరిగమ-	పమగసరిసనిధప॥
కరుణాకరి.	సమపధనిధస-	సనిధపమస॥
శుద్ధకళానిధి.	సగపధనిధ-	పమగరిసనిస॥
స్వరకాంతి.	సగపమధనిస-	సనిపమగస॥
సుజనరంజని	సగరిమపధనిస-	సనిధపమరిస॥
చాముండి.	సగరిమపనిధస-	సధనిపమగరిస॥
ఝణాకారి.	సరిగమపనిధస-	సధపమరిగరిస॥
సజ్జనానంది.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
గోత్రారి.	సరిమపధస-	సనిధపమగరిస॥
దోషరహితాస్వరూపి.	పమపధనిసగ-	రిసనిధపమప॥
చత్రధరి.	సగమపమరిపస-	సనిధపమగరిస॥
ధాతుప్రియ.	సరిపమపధస-	సనిధపమగమరిస॥
వైమస్రియ.	సరిమగమధపధస-	సనిధపమగపమగరిస॥

షడ్విధస్వరూపి.	సగరిగమనిస-	సనిధపమగరి॥
కాననప్రియ.	సరిగమపమధనిస-	సధనిపమగరిస॥
తానీరంజని.	సరిగమపధపస-	సధపననిసధపమగరిస॥
కోమలి.	సరిగమపనిధమపస-	సధనిమగరిస॥
ఘననాయకి.	సగమనిధపధనిస-	సనిధపమగరిస॥

౬౪. వాచస్పతిజన్యం. ౬౪.

విజయాభరణి.	సరిగమపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
దేవాన్మృతవాహిని.	సగమపనిధనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
కుటుంబిని.	సగమధపధనిస-	సనిపమగరిస॥
ఫలదాయకి.	సగపమధనిస-	సధనిపగమగరిస॥
బర్బర.	సగమరిగమధనిస-	సనిధమగరిస॥
ఉత్తరి.	సగమపధనిస-	సనిధమగరిస॥
సింహస్వరూపి.	సగమధనిస-	సనిపమగరిస॥
కేలేకప్రియ.	సగమపనిస-	సనిధపమగరిస॥
పంచమూర్తి.	సరిగమపధని-	ధపమపగరిసనిస॥
నాదబ్రహ్మము.	సపమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
ప్రణవాకారి.	పనిధనిసరిగమ-	పమగరిసనిధనిప॥
శరదందుముఖి.	సగమపనిధనిపస-	సనిధపమగరిస॥
భూషావళి.	సరిగమపధస-	సనిధపమగరిస॥
సారంగ.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమరిస॥
కత్నాంబరి.	సగమపస-	సనిధపమరిస॥
గురుప్రియ.	సరిగమధనిస-	సనిధమగరిస॥
పరిమళానంది.	సరిగపమధనిస-	సనిపమగరిస॥
విజృంభిణి.	సగపనిధనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
సరస్వతి.	పరిమపధస-	సనిధపమరిస॥

భోగీశ్వరి.	సరిగపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
తరుణీప్రియ.	సరిగమపనిధస-	సనిపమరిస॥
మంగళకరి.	సరిపమపధనిస-	సనిధపసరిస॥
గగనమోహిని.	సగపధనిస-	సనిపమగస॥
సామంతశిఖామణి.	సగమపమధనిస-	సనిధపగస॥

౬౩. మేచకల్యాణి జన్యం. ౯.

మైత్రభావిని.	సరిగమపధనిస-	సధపమగరిస॥
కామోద.	సరిగమనిస-	సనిమగరిస॥
శుద్ధరత్నభాను.	సరిగమపస-	సనిధపమగస॥
కుంతలశ్రీకంఠి.	సగమపధనిస-	సనిపమగరిస॥
శుద్ధకోసల.	సగమపస-	సనిధమగరిస॥
హమీరుకల్యాణి.	సపమపధనిస-	సనిధపగమగరిస॥
సునాదవినోదిని.	సగమధనిస-	సనిపమగస॥
కుంతలకుసుమావళి.	సరిగమపమపస-	సనిధనిపమగస॥
యమునాకల్యాణి.	సరిగపమపధస-	సధపమపగరిస॥
చంద్రకాంతము.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥

౬౪. చిత్రాంబరి జన్యం. ౯.

చూర్ణికావినోదిని.	సరిగమపధనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
చతురంగిణి.	సమగమపనిస-	సనిధనిపగమగరిస॥
విజయకోసల.	సరిగమపమపస-	సనిపమగస॥
గగనరంజని.	సగమపస-	సధనిపమగరిస॥
నాగకుంతలి.	సరిగమపనిస-	సనిపధనిపమగరిస॥
కనకభవాని.	సమగమపధనిస-	సనిపమరిస॥

౧౯. ధాతువర్ధనిజన్యం. ౯.

ధీరసావేరి.	సరిగమపధనిస-	సధపమగరిస॥
నలినకుసుమావళి.	సరిగమపమపస-	సనిధనిపమరిస॥
ధాతపంచమము.	సరిగమపనిపస-	సనిధపమరిగమరిస॥
బృందావనకన్నడ.	సగమపధస-	సధపమగరిస॥
కుంతలసింహారవము.	సరిమపమధనిస-	సధపమరిస॥
లలితకోసలి.	సరిగమపధనిధస-	సనిధపమగమరిస॥
పద్మభవాని.	సరిగమపమధస-	సనిధపమగరిస॥
ఈశగిరి.	సరిగమపధని-	ధపమగరిసనిస॥
కుసుమజ్యోతిష్కృతి.	సరిమగమపధనిస-	సధనిధపమరిస॥

౨౦. నాసికాభాషణిజన్యం. ౬.

నిగమసంచారి.	సగమపధనిస-	సనిధనిపమరిస॥
కుంతలఘంటాణము.	సరిగమపమపస-	సనిపమరిస॥
నాసామణి.	సరిగమపమపస-	సనిధనిపమరిస॥
గౌరీసీమంతి.	సరిగమపధనిస-	సనిపమగస॥
నీతికుంతలి.	సమగమపధనిస-	సధనిపమగస॥
హంసకోసలి.	సరిగమపధనిగస-	సనిధపమగమరిస॥

౨౧. కోసలజన్యం. ౬.

కౌస్తుభక్రియ.	సరిగమపధనిస-	సధపమగమరిస॥
ప్రతాపసారంగ.	సరిగమపధస-	సనిధపమగస॥
నాగగిరి.	సగమపధపస-	సధపమగప॥
గౌరీనిపాదము.	సగమపనిధస-	సనిధనిపమగస॥
సత్యభూషణి.	సగమపధనిస-	సనిధపమగస॥
కుసుమావళి.	సగమపధస-	సనిధపమగమరిస॥

౨౨. రసికప్రియజన్యం. ౫.

రీతిమల్లారు.	సరిగమపస-	సనిపధనిపమగస॥
గిరికుంతలి.	సరిగమపమగమపస-	సనిధనిపమగస॥
హంసగిరి.	సరిగమపధనిస-	సనిపధనిపమగస॥
కనకజ్యోతిష్కృతి.	సమపధనిస-	సనిధపమస॥
రసమంజరి.	సరిగమపధనిస-	సనిపమరిస॥

సంపూర్ణము.

రాగరత్నాకరమునందు టోరపాటుచే విడువబడిన రాగములు ఆయా మేళసంఖ్యలతోడ ఈక్రింద అనుబంధముగా వ్రాయబడుచున్నవి.

పుష్పవసంతము	౨.	సరిగపమగనిస-	సధనిసమగరిస॥
నాధనాళి	౪.	సరిగమపనిస-	సనిధపమగరిస॥
చంద్రకాంతము	౪.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
కళాసావేరి	౪.	సరిగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
మాగధశ్రీ	౧౦.	సగరిమపధస-	సనిపగస॥
జజాహుళి	౧౩.	సమగమపధనిస-	సధనిధపమగస॥
ఘనసింధు	౧౫.	సమగమపధనిధస-	సనిధపమగరిస॥
ఛాయాగౌళ	౧౫.	సరిమపనిస-	సనిధపమగరిస॥
దివ్యగాంధారి	౧౮.	సమగరిపధనిస-	సధనిపమగరిస॥
చిత్తరంజని	౧౯.	సరిగరిగమపధ-	నిధపమరిగరిస॥
పూర్వశైరవి	౨౦.	సరిగమనిధనిస-	సనిధపమగరిస॥
కోకిలవరాళి	౨౦.	సరిగరిమపధనిధస-	సధనిధపమరిగరిస॥
సంజీవిని	౨౧.	సరిసగమపనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
నాదవరాంగిణి	౨౨.	సపమరిగరిస-	సపనిధపమగరిగస॥

దేవసాలగము	౨౧.	సగపధనిస-	సపనిధపమగరిస॥
శుక్రజ్యోతి	౨౨.	సరిగమపధనిస-	సనిపధపమగరిస॥
భోగలీల	౨౩.	సమగమపధనిస-	సనిధపమగరిస॥
నూయాతరంగిణి౨౪.		సరిమగపమనిస-	సనిధపమగరిస॥
ఉమాభరణము.	౨౫.	సరిగమపధని-	సనికమరిగమరిస॥
దేశాక్షి	౨౬.	సరిగమపధని-	సనిధమగమరిస॥

కన్నడ, కుంతలరంజని, చింతామణి, నవరసచంద్రిక, ప్రతాపము, భోగవరాలి, మంజుల, మధుకరి, మారుకన్నడ, శ్రుతిరంజని, సోమ మంజరి, ఇవి రెండేసి మేళములందు జన్యములుగా ప్రాచీనప్రతులయందు కావలబడుచున్నవి. అయినను లక్షణమునందు భేదముగా నేయున్నది.

౬౨ - మేళకర్తలు అణగియుండు చక్రము.

	రిష భము.		గాంధారి రము.				
	౧	౨	౩	౪	౫	౬	శు శు
	౭	౮	౯	౧౦	౧౧	౧౨	శు సా
	౧౩	౧౪	౧౫	౧౬	౧౭	౧౮	శు ఆం
	౧౯	౨౦	౨౧	౨౨	౨౩	౨౪	చ సా
	౨౫	౨౬	౨౭	౨౮	౨౯	౩౦	చ ఆం
	౩౧	౩౨	౩౩	౩౪	౩౫	౩౬	ష ఆం
దైవతము.	శు	శు	శు	చ	చ	ష	
నిమాదము.	శు	కై	కా	కై	కా	కా	

కనకగిరి.	సరిగమపపనిస-	సనిధనిపమగరిస॥
దేవగీర్వాణి.	సగరిమపస-	సపమగరిస॥
శుద్ధనిర్మల.	సరిగమపధనిపస-	సనిపమగరిస॥

౬౭. సుచరిత్రజన్యం. ౯.

సేనాజయంతి.	సరిగమపధనిస-	సధపమగరిస॥
సత్యవతి.	సరిమపధనిధస-	సనిధపమగమరిస॥
కుంతలభవాని.	సరిగమపమపస-	సనిధనిపమరిస॥
సోమమంజరి.	సగమపధని-	సధపమగరిస॥
కనకగీర్వాణి.	సరిమపమధనిస-	సధపమరిస॥
భానుజ్యోతిష్కృతి.	సరిగమపధనిధస-	సనిధపమగమరిస॥
కనకనిర్మల.	సరిగమపమధని-	సనిధపమగరిస॥
రానుకుంతలి.	సరిగమపధని-	ధపమగరిసనిస॥
శుద్ధసింహారవము.	సరిమగమపధనిస-	సధనిధపమరిస॥

౬౮. జ్యోతిస్వరూపిణిజన్యం. ౯.

చౌడగాంధారి.	సరిగమపధని-	సనిధపమగరిస॥
జ్యోతిష్కృతి.	సరిగమపస-	సనిధమపమరిగరిస॥
కుంతలరంజని.	సరిమపనిధనిస-	సనిధపమగరిస॥
భవనకుంతలి.	సరిగమపధని-	సధపమగరిస॥
కుసుమభవాని.	సరిమపధని-	సనిధమపమరిస॥
రామగిరి.	సరిమగమపధనిస-	సధనిధపమగరిస॥
కుంతలగీర్వాణి.	సరిగమపధనిస-	సధమపమగరిస॥
హిందోళదేశాక్షి.	సనిసరిగమపధ-	నిధపమగరిస॥
శుద్ధశ్రుతిరంజని.	సరిమపధనిధని-	సనిధపమగమరిస॥

కుంతలసింహారవము ౬౯.
 కుంతలస్వరావళి ౪౬.
 కుటుంబిని ౬౪.
 కుముదప్రియ ౨౨.
 కుముదాధరణము ౩౪.
 కురంజి ౨౯.
 కులపవిత్ర ౨౪.
 కులభూషణి ౨౦.
 కువలయానంది ౧౬.
 కుసుమకల్పాలము ౩౨.
 కుసుమచంద్రిక ౩౨.
 కుసుమజ్యోతిష్వతి ౬౯.
 కుసుమప్రియ ౨౭.
 కుసుమభవాని ౬౪.
 కుసుమభోగి ౫౦.
 కుసుమస్థావరి ౩౪.
 కుసుమసారంగ ౫౬.
 కుసుమాంగి ౧౬.
 కుసుమావళి ౭౧.
 కేళికప్రియ ౬౪.
 కేదార ౨౯.
 కేదారగౌళ ౨౪.
 కేసరి ౨౫.
 కైకవళి ౬౦.
 కోకిలగంధర్వము ౩౧.
 కోకిలగీర్వాణి ౪౩.
 కోకిలదీపకము ౨౩.
 కోకిలదీపరము ౪౩.
 కోకిలధ్వని ౨౪.

కోకిలచంచము ౩౯.
 కోకిలక్రతాపము ౨౬.
 కోకిలప్రియ ౧౧. మేళము.
 కోకిలభాషిణి ౨౯.
 కోకిలస్వరావళి ౪౧.
 కోకిలానంది ౫౬.
 కోకిలారవము ౧౧.
 కోమలి ౬౩.
 కోలాహలము ౨౯.
 కోసల ౭౧. మేళము.
 కౌమారి ౧౧.
 కౌమోద ౬౫.
 కౌస్తుభప్రియ ౭౧.
 క్షుద్ధప్రియ ౧.
 క్షమాసు ౨౪.
 క్షరహరప్రియ ౨౨. మేళము.
 క్షలావళి ౨౨.
 గంగాతరంగిణి ౩౩.
 గంధర్వకన్నడ ౩౧.
 గంధర్వనారాయణి ౨౪.
 గంధర్వమువోహరి ౨౬.
 గంధర్వము ౪౨.
 గంభీరనాట ౩౬.
 గంభీరిణి ౨౩.
 గగనభూషాలము ౨౧.
 గగనమోహిని ౬౪.
 గగనరంజని ౬౬.
 గగనసరసీరుహము ౫౩.
 గణితవినోదిని ౧౬.

గమకప్రియ ౧౧.	గారీగాంధారి ౨.
గమకసామంతము ౪౫.	గారీనిషాదము ౭౧.
గమనక్రియ ౫౩.	గారీబంగాళ ౯.
గమనశ్రయ ౫౩. మేళము.	గారీమనోహరి ౨౩. మేళము.
గరుడధ్వని ౨౯.	గారీమారువ ౫౦.
గవాంభోధి ౪౩. మేళము.	గారీసీమంతి ౭౦.
గాంగేయభూషణి ౩౩. మేళము.	గాళ ౧౫.
గాంభీర్య ఘోషణి ౫౨.	గాళచంద్రిక ౭.
గానమూర్తి ౩. మేళము.	గాళపంచమము ౨౪.
గానవారిధి ౩౫.	గాళమాళవి ౬.
గాయకప్రియ ౧౩.	గాలిపంతు ౧౫.
గిరికర్ణిక ౩.	ఘంటాణము ౫౭.
గిరికుంతలి ౭౨.	ఘంటారవము ౨.
గీతపటని ౫౩.	ఘననాయకి ౬౩.
గీతానియ ౧౩.	ఘనశ్యామల ౫.
గీతమూర్తి ౩౩.	ఘోషణి ౧౬.
గీర్వాణి ౪౩.	చంద్రకాంతిము ౬౫.
గుండక్రియ ౧౫.	చంద్రకిరణి ౧౬.
గుజ్జరి ౧౫.	చంద్రమాడప్రియ ౧౮.
గుమ్మకాంభోజి ౧౫.	చంద్రజ్యోతి ౪౧.
గురుగద్య ౫౬.	చంద్రికాగాళ ౮.
గురుప్రియ ౬౪.	చక్రవాకము ౧౬. మేళము.
గుహప్రియ ౧౬.	చతురంగిణి ౬౬.
గోత్రారి ౬౩.	చలనాట ౩౬.
గోపలి ౪౨.	చాపఘంటారవము ౨౦.
గోపికావసంతము ౨౦.	చాముండి ౬౩.
గౌడమల్లారు ౨౯.	చారుకేళి ౨౬. మేళము.
గారి ౧౫.	చింతాసుణి. ౭, ౫౨.
గారీక్రియ ౬౦.	చిత్తరంజని. ౧౯.

చిత్రాంబరి ౬౬. మేళము.
 చిత్స్వరూపి ౨౬.
 చిదానంది ౩౬.
 చిన్మయి ౧౬.
 చూర్ణికావిద్య ౬౬.
 ఛత్రధరి ౬౩.
 ఛాయాగారి ౨.
 ఛాయాగౌళి ౩.
 ఛాయాతరంగిణి ౨౮.
 ఛాయానాట ౩౪.
 ఛాయానారాయణి ౬.
 ఛాయాబౌళి ౮.
 ఛాయామాతువ ౪౯.
 ఛాయామాళవి ౨.
 ఛాయాసింధు ౧౯.
 ఛాయాస్థైర్యవి ౧౧.
 జంఝూటి ౨౮.
 జగన్మోహనము ౩౮.
 జగన్మోహిని ౧౫.
 జటాధరి ౫౨.
 జనరంజని ౨౯.
 జనాకర్షణి ౧౬.
 జయంతిశ్రీ ౨౦.
 జయంతసేన ౨౨.
 జయనారాయణి ౨౨.
 జయవేళావళి ౪౩.
 జయశ్రీ ౨౧.
 జయనావేరి ౫.
 జయసింధు ౨.

జయాధరణి ౨౨.
 జలజవాసిని ౨౨.
 జలార్ణవము ౩౮. మేళము.
 జింక్ల ౨౦.
 జింక్లభైరవి ౩౨.
 జీవంతిని ౪౮.
 జీవరంజని ౨.
 జీవరత్నభూషణి ౩౮.
 జులావు ౨౯.
 జౌడగాంధారి ౬౮.
 జ్యోతిష్కృతి ౬౮.
 జ్యోతిస్వరూపిణి ౬౮. మేళము.
 కుంకారధ్వని ౧౯. మేళము.
 కుంకారభ్రమరి ౧౯.
 కుంకారి ౧౯.
 కుంకాకారి ౬౩.
 కుూలవరాళి ౩౯. మేళము.
 కునావళి ౩౯.
 కుక్క ౯.
 కనుకీర్తి ౬.
 కపస్విని ౫౨.
 కపొల్లాసిని ౧.
 కరంగిణి ౨౬.
 కరుణిప్రియ ౬౪.
 కానరంజని ౬౩.
 కానరూపి ౬. మేళము.
 కిలకప్రకాశిని ౬.
 కీవ్రవాహిని ౪౬.
 క్రోడీ ౮.

త్రిమూర్తి ౫౬.
 త్ర్యంబకస్రియ 5.
 దర్బారు ౨౨.
 దినకరకాంతి ౨౭.
 దివ్యగాంధారి ౨౦.
 దివ్యతరంగిణి ౧౭.
 దివ్యపంచమము ౨౭.
 దివ్యమణి ౪౮. మేళము.
 దివ్యాంబరి ౨౭.
 దీపకము ౫౧.
 దీపరము ౧౦.
 దుందుభిస్రియ ౪౮.
 దేవకుసుమావళి ౬౦.
 దేవక్రియ ౨౦.
 దేవగాంధారి ౨౪.
 దేవగిరి ౪౪.
 దేవగీర్వాణి ౬౬.
 దేవమనోహరి ౨౨.
 దేవమాలావి ౫౬.
 దేవముఖారి ౧౩.
 దేవరంజని ౨౨.
 దేవసాళగము ౨౫.
 దేవపాథరణము ౪౪.
 దేవీమృతపాహావి ౬౪.
 దేవీముఖారి ౨౫.
 దేశావళి ౫౫.
 దేశాక్షి ౨౮.
 దేశికాబంగాలర ౪.
 దేశికారుడి ౪.

దేశ్యఆంధారి ౪.
 దేశ్యగానవారిధి ౬౦.
 దేశ్యగారి ౫.
 దేశ్యకాల ౧౫.
 దేశ్యనాటకురంజి ౫౫.
 దేశ్యనారాయణి ౬.
 దేశ్యజేగడ ౧౪.
 దేశ్యమారువ ౫౪.
 దేశ్యచేగుత్తి ౧౫.
 దేశ్యసురటి ౬.
 దోషరహితాస్వరూపిణి ౬౩.
 ద్విజావంతి ౨౮. 1.
 ద్వైతచింతామణి ౨౮.
 ద్వైతపరిపూర్ణి ౨౮.
 ద్వైతానంది ౨౮.
 ధనశాలిని ౧౬.
 ధన్యాసి ౪.
 ధర్మవతి ౫౪. మేళము.
 ధర్మాణి ౪౪.
 ధవళసరసిరుహము ౪౪.
 ధవళవాంసి ౫౭.
 ధవళాంగి ౪౪.
 ధవళాంబరి ౪౪. మేళము.
 ధాతుస్రియ ౬౩.
 ధాతుమనోహరి ౨౨.
 ధాతుసర్ధని ౬౪. మేళము.
 ధీరకుంతలి ౫౮.
 ధీరమతి ౨౪.
 ధీరశంకరాధరణము ౨౪. మేళము.

దీరసావేరి ౬౯.
 దీరస్వరూపి ౪౯.
 దీరాకారి ౫౯.
 ధూర్వాంకి ౨౯.
 ధేనుక ౯ మేళము.
 ధైర్యముఖి ౯.
 ధౌతపంచమము ౬౯.
 ధౌమ్యరాగము ౫౯.
 నఖప్రకాశిని ౫౨.
 నటనదీపరము ౪౦.
 నటనప్రియ ౨౨.
 నటనవేళావళి ౩౯.
 నటనారాయణి ౨౫.
 నటాభరణము ౧౦.
 నవబైరవి ౨౦ మేళము.
 నభోమణి ౪౦.
 నభోమూర్తిణి ౧౬.
 నయనభాషిణి ౫౨.
 నయనరంజని ౨౭.
 నలినకాంతి ౨౭.
 నలినకుసుమావళి ౬౯.
 నలినప్రథమరి ౫౪.
 నలినసుఖి ౩౪.
 నలినహంసి ౩౫.
 నవనీతపంచమము ౨౪.
 నవనీతము ౪౦ మేళము.
 నవరత్నభూషణి ౬౩.
 నవరసకంఠాలి ౪౯.
 నవరసకన్నడ ౨౫.

నజరసకళానిధి ౨౫.
 నవరసకుంతలి ౪౦.
 నవరసగాంధారి ౫౦.
 నవరసచంద్రిక ౧౩.
 నవరసబంగళ ౪౭.
 నవరోజు ౨౯.
 నాగకుంతలి ౬౬.
 నాగగంధర్వము ౩౧.
 నాగగాంధారి ౨౦.
 నాగగిరి ౭౧.
 నాగగీర్వాణి ౫౫.
 నాగఘంటాణము ౩౯.
 నాగచూడామణి ౧౭.
 నాగతరంగిణి ౧౪.
 నాగదీపకము ౨౧.
 నాగదీపరము ౩౪.
 నాగధ్వని ౨౯.
 నాగనిలాంబరి ౩౬.
 నాగపంచమము ౨౩.
 నాగప్రభావళి ౫౫.
 నాగభాషణి ౩౦.
 నాగభూషాలము ౨౪.
 నాగభూషణి ౨౯.
 నాగభోగి ౩౯.
 నాగరి ౨౨.
 నాగవరాలి ౪.
 నాగవాహిని ౬౩.
 నాగవేళావళి ౪౦.
 నాగసరసీరుహము ౫౪.

నాగసామంతము ౧౩.
 నాగస్యగావళి ౨౦.
 నాగహరిశిఖము ౨౪.
 నాగానందిని ౩౦ మేళము.
 నాగాభరణి ౨౩.
 నాట ౩౬.
 నాటకప్రియ ౧౦ మేళము.
 నాటకురంజ ౨౨.
 నాదప్రియ ౨౭.
 నాదబ్రహ్మము ౬౪.
 నాదభ్రమరి ౩౭.
 నాదమూర్తి ౨౨.
 నాదవరాంగిణి ౨౨.
 నాదవినోదిని ౨౭.
 నాదస్వరూపి ౨౭.
 నాదనామక్రియ ౧౫.
 నాధనాళి ౮.
 నామనారాయణి ౫౦ మేళము.
 నాయకి ౨౦.
 నారాయణగౌళ ౨౨.
 నారాయణదేశాది ౨౦.
 నారాయణి ౨౨.
 నానామణి ౭౦.
 నాసికాభూషణి ౭౦ మేళము.
 నిగమసంచారి ౭౦.
 నిటలప్రకాశిని ౧౪.
 నిరంజని ౧౦.
 నిర్మద ౫౦.
 నిర్మలాంగి ౩౦.

నిమానప్రియ ౪౦.
 నిమానరాగము ౬౦.
 నింకలతిలి ౭౦.
 నీలిమతి ౬౦ మేళము.
 నీలవేణి ౨౦.
 నీలాంబరి ౨౨.
 సూత్రచంద్రిక ౬౦.
 సైమప్రియ ౬౫.
 పంచనురాగము ౨౨.
 పంచమూర్తి ౬౫.
 పద్మకాంతి ౬౨.
 పద్మభవాని ౬౪.
 పద్మముఖి ౫౭.
 పద్మరాగము ౨౭.
 పరిమళానంది ౬౪.
 పవిత్రీ ౫౨.
 పాడి ౧౫.
 పావని ౪౦ మేళము.
 పీతాంబరి ౪౦.
 పున్నాగవరాలి ౮.
 పూర్ణకళానిధి ౨౨.
 పూర్ణగాంధారి ౧౬.
 పూర్ణచంద్రిక ౨౪.
 పూర్ణనిపాదము ౬౩.
 పూర్ణపంచమము ౧౫.
 పూర్ణలలిత ౧౪.
 పూర్ణషడ్జము ౨౦.
 పూర్ణస్వరావళి ౧౨.
 పూర్ణకన్నడ ౫.

హిందోళవసంతము ౨౦.
 హిందోళసారంగ ౩౨.
 హిందోళనావేరి ౩౩.
 హితప్రియ ౨౮.
 హితభాషిణి ౧౮.

హిమాంగి ౮.
 హుసేని ౨౨.
 హెజ్జి ౧౩.
 హేమవతి ౫౮ మేళము.
 హేమాంబరి ౫౮.

రా గ దీ పి క స ం పూ ర్ణ ము.

తా శ కిల్ప ల త.

నానామూర్తేలయోయత్ర ముతీనాంసా-త్క-లానిధా
 తందక్షిణంశివంనామ చిత్తవృత్తిమయంధ్రువమ్||
 తార్యత్రికంతుమత్రే తాళంతస్యాంకుశంవిదుః

శుద్ధనవనీతము ౫౮
 శుద్ధనిర్మద ౬౬.
 శుద్ధనీలాంబరి ౩౫.
 శుద్ధపుత్తరి ౬౨.
 శుద్ధబంగాళ ౨౨.
 శుద్ధభైరవి ౨౨,
 శుద్ధభోగి ౩౨.
 శుద్ధమంజరి ౧౧.
 శుద్ధమనోహరి ౨౨.
 శుద్ధమలహరి ౧౫.
 శుద్ధమారువ ౮.

నూత్రయతేయతః||
 శుభాంగి ౨౨.
 శూలిని - ౩౫ మేళము.
 శృంగారిణి ౬.
 శేఖరచంద్రిక ౪౫.
 శేఖరి ౩౫.
 శేషనాదము ౫౨.
 శైలదేశాక్షి ౩౩.
 శోకవరాలి ౮.
 శ్యామకల్యాణి ౧౨.
 శ్యామచింతామణి ౧౪.

మాతదేశిగతత్వేన తాళోసాద్వివిధోమతః
 శుద్ధసాలగసంకీర్ణాస్తాళభదాఃక్రమాస్తతాః||
 ఓణాదిరూపోయఃకాల స్పనాణత్వేనకీర్త్యతే
 గీతాదేస్తుమితింకుర్వన్ సవనాయాతితాళతామ్||
 అణుద్రుతంసమాదభ్యతాళకాలోత్రకధ్యతే
 ఓణాదిరూపకాలేన తాళోజ్ఞాతుంసశక్యతే||
 తకారశ్యంకప్రోత్తోలకారశ్యక్తిరుచ్యతే
 శివశక్తిసమాయోగాత్తాళభిత్వభిధీయతే||
 పద్మతలశస్యైకభేదస్థానోపాన్వయః
 లవఃపైరప్యభిసాంసాధ్యదప్తభిరన్వైః||
 స్యాన్నిమేషాస్త్ర్యభ్యంభ్యోమేషైరప్యభిరన్వైః||
 కళాద్వియచతుర్ముఖైఃసంకీర్ణాస్తాళభిత్వభిధీయతే||
 చతుర్ముఖైఃసంకీర్ణాస్తాళభిత్వభిధీయతే||

శుద్ధయాచులమున్ను
 సాళంగనాట ౧౫.
 సాళగభైరవి ౨౨.
 సాళవగము ౩౨.
 సాళవి ౩౨.
 సాళవిబంగాళ ౨౩.
 సావేరి ౧౫.
 సింధు ౨౮.
 సింధుకన్నడ ౨౮.
 సింధుక్రియ ౧౧.
 సింధుగారి ౨.
 సామంతవేళాళి ౪౪.

సృష్టగీతవాద్యములంగూడిన తౌర్యత్రికంబనుమదగజంబునకు తాళమనునది అంకుశంబనియెఱుంగునది. ఎట్లనగా, సౌచ్చ్యతకు-వలై నప్రమాణముకలుగుచుండగా, దీనిచేవ్యవస్థచేయఁబడుచున్నది.

కాలము, క్రియ, మానము. ఈమూడును చేరి ఎప్పుడుకలుగుచున్నదో అప్పుడు తాళమునకు ఉత్పత్తియనియెఱుంగునది. ఉదాదికముకాలము కొట్టఁబడినరెండువస్తువుల చేరికక్రియ. క్రియలకునడుమనుండువిశ్రాంతికాలముమానమనిచెప్పఁబడును. హస్తద్వయమందును సంయోగవియోగములంగలిగిదశప్రాణాత్మకమైయుండునది తాళమనఁబడును.

తాళశబ్దనిష్పత్తి.

తలవ్రతిషోయాం. అనుధాతువునకు ఘణివ్రత్యయమువచ్చి అది వృద్ధియై తాళమనుశబ్దమయ్యె. గీతవాద్యసృష్ట్యములుఇందు నెలకొనియుండును. అట్టితాళముమార్గ దేశభేదము చేద్దివిధంబగును. శుద్ధసాలగసంకీర్ణములు తద్దేదంబులై యెప్పుడును-తాళదశప్రాణములందు మెదటిదగుకాలమునకుఅణుద్రుతము ప్రమాణము మ్ములు చెప్పఁబడును-తదంతర్భూతంబగుఉదాదిరూపకయోచమాసంచ సంభష్టకాదు దశప్రాణములంగూర్చి మూడవపుతాళస్వసంభూతి రితిజ్ఞేయంవివరించుండుటచే

- సింహేశసావేరి 30.
- సిగ్ధసేన 21.
- సీమంతిని 12.
- సుఖకరి 11.
- సుఖధ్వని 13.
- సుఖనీలాంబరి 10.
- సుఖప్రియ 10.
- సుఖస్వరావళి 15.
- సుగాత్రి 10.
- సుగుణభూషణి 21.

- సేనాజయంతి 12.
- సేనామణి 12.
- సేనామనోహరి
- సేనావతి - 2 వే
- సైంధవగౌళ
- సైంధవి 2.
- సోమక్రియ 10.
- సోమగిరి 10.
- సోమఘంటాణము 10.

మూలములు

తాళమునకుఁగల షోడశాంగములకు పేళ్లును అంగసంజ్ఞలును ఈక్రింద వ్రాయఁబడుచున్నవి.

అణుద్రుతము	...	0	0
ద్రుతము	...	0	1
ద్రుతవిరామము	...	00	3
లఘువు	...	1	4
లఘువిరామము	...	01	5
లఘుద్రుతము	...	01	6
లఘుద్రుతవిరామము	...	001	7
గురువు	...	8	8
గురువిరామము	...	08	9
గురుద్రుతము	...	08	10
గురుద్రుతవిరామము	...	008	11
పుతము	...	3	12
పుతవిరామము	...	03	13
పుతద్రుతము	...	03	14
పుతద్రుతవిరామము	...	003	15
అనేకమార్గములుగలవ	...	+	16
యందు యతులకుచిత్త	...		

నోన్యారస్వరూపుఁడును తాళము.

న్నాసు.	...	88	13	
తాళపరమున. దశీ	...	8	18	
ల. లఘు, గుర్తం	...	3	18	13
సీరపద్మేష్టకం	...	3888		
గ. ఉద్భటం	...	88		
ఓ. ఆదితాళం	...			

౭. దర్పణతాళం	...	౦౦8
౮. చర్పరి	1 ౦8 ౦8 ౦8 ౦8 ౦8 ౦8 ౦8 ౦8	
౯. సింహలీల	...	1 ౦౦1
౧౦. కందర్పతాళం	...	౦౦888
౧౧. సింహవిక్రమతాళం	...	888 13 1 88
౧౨. శ్రీరంగతాళం	...	1 1 8 1 3
౧౩. రతిలీల	...	1 1 8 8
౧౪. రంగతాళం	...	౦౦౦౦8
౧౫. పరాక్రమతాళం	...	౦౦888
౧౬. ప్రత్యంగతాళం	...	888 1 1
౧౭. గజలీల	...	1 1 1 1 ౦
౧౮. త్రిభిన్నతాళం	...	1 8 3
౧౯. వీరవిక్రమతాళం	...	1 ౦౦8
౨౦. హంసలీల	...	1 1 ౦
౨౧. వర్ణభిన్నతాళం	...	౦౦1 8
౨౨. రాజమూడామణి	...	౦౦1 1 1 ౦౦1 3
౨౩. రంగద్యోతము	...	888 1 3
౨౪. రాజతాళము	...	888 ౦౦8 1 3
౨౫. సింహవిక్రీడితం	...	1 1 3 1 1 83 1 33
౨౬. వర్ణమాలి	...	౦౦౦౦ 1 1 ౦౦8
౨౭. చతురశ్రవర్ణం	...	8 1 1 ౦౦8
౨౮. త్రిశ్రవర్ణం	...	1 ౦౦ 1 1 8
౨౯. మిశ్రవర్ణం	...	౦౦౦8 1 ౦౦8 ౦౦8 1 ౦౦8
౩౦. ఖండవర్ణం	...	౦౦8 ౦8 8 3
౩౧. రంగప్రదీపం	...	8 1 1 8 3
౩౨. హంసనాదం	...	1 3 ౦౦3

౩౩. సింహనాదం	...	1 88 1 8
౩౪. మల్లికాజోదం	...	1 1 0000
౩౫. శరభలీల	...	1 0000 1
౩౬. రంగాభరణం	...	88 1 1 3
౩౭. తురంగలీల	...	00 1
౩౮. సింహనందనం	88 1 3 1 8 ౦౦ 88 1 3 1 3 8 1 1	
౩౯. జయశ్రీ	...	8 1 8 1 8
౪౦. విజయనందనం	...	1 888
౪౧. ప్రతితాళం	...	1 1 ౦౦
౪౨. మకరందం	...	౦౦ 1 1 1 8
౪౩. కీర్తితాళం	...	1 835 1 3
౪౪. విజయతాళం	...	3838
౪౫. జయమంగళం	...	1 1 8 1 1 8
౪౬. రాజవిద్యాధరతాళము	...	1 8 ౦౦
౪౭. వీరమత్స్యం	...	1 1 8 1 1 1 1
౪౮. నిశ్శబ్దతాళం	...	8 1 1 8 8
౪౯. గజకీర్తి	...	1 1 1 8 1 1 1
౫౦. జయతాళం	...	1 8 1 1 ౦౦ 3
౫౧. కుసుక-తాళం	...	1 1 1 1 1 1 1
౫౨. నిస్సాకరం	...	౦౦ 1 1
౫౩. క్రీడతాళం	...	1 1 ౦
౫౪. తిభంగి	...	౦౦ 1 1 ౦
౫౫. కోకిలప్రియ	...	1 8 1 8
౫౬. శ్రీకీర్తి	...	8 1 3
౫౭. బింబమాలిని	...	88 1 1
౫౮. సన తాళం	...	8 ౦౦౦౦8
...	...	1 1 ౦౦౦

2. దర్పణతాళం	...	008
౩. చర్పరి	1 08 08 08 08 08 08 08 08	
౪. సింహలీల	...	1 00 1
౧౦. కందర్పతాళం	...	00880
౧౧. సింహవిక్రమతాళం	...	888 3 88
౧౨. శ్రీరంగతాళం	...	1 8 3
౧౩. రతిలీల	...	1 88
౧౪. రంగతాళం	...	00008
౧౫. పరాక్రమతాళం	...	00188
౧౬. ప్రత్యంగతాళం	...	888 1
౧౭. గజలీల	...	1 1 1 0
౧౮. త్రిభిన్నతాళం	...	1 8 3
౧౯. వీరవిక్రమతాళం	...	1 00 8
౨౦. హంసలీల	...	1 1 0
౨౧. వర్ణభిన్నతాళం	...	00 8
౨౨. రాజచూడామణి	...	00 1 1 00 3
౨౩. రంగద్యోతము	...	888 3
౨౪. రాజతాళము	...	83008 3
౨౫. సింహవిక్రీడితం	...	1 3 1 83 33
౨౬. వర్ణమాలి	...	0000 1 008
౨౭. చతురశ్రవర్ణం	...	8 1 008
౨౮. త్రిశ్రవర్ణం	...	1 00 1 8
౨౯. మిశ్రవర్ణం	...	00000 000008
౩౦. ఖండవర్ణం	...	0088 88
౩౧. రంగప్రదీపం	...	88 88
౩౨. హంసనాదం	...	1 3003

౩౩. సింహనాదం	...	188 8
౩౪. మల్లికామోదం	...	1 0000
౩౫. శరభలీల	...	1 0000 1
౩౬. రంగభరణం	...	88 1 3
౩౭. తురంగలీల	...	00 1
౩౮. సింహనందనం	...	88 3 800088 3 3 8 1 1
౩౯. జయశ్రీ	...	8 8 8
౪౦. విజయనందనం	...	1 888
౪౧. ప్రతితాళం	...	1 1 00
౪౨. ముకరందం	...	00 1 1 8
౪౩. కీర్తితాళం	...	1836 3
౪౪. విజయతాళం	...	3888
౪౫. జయమంగళం	...	1 8 1 8
౪౬. రాజవిద్యాధరతాళము	...	1 800
౪౭. వీరమత్యం	...	1 8 1 1 1
౪౮. నిశ్శబ్దతాళం	...	8 1 88
౪౯. సహజీ రి	...	1 1 8 1 1
౫౦. జయతాళం	...	18 1 003
౫౧. కుడుక్కతాళం	...	00 1 1
౫౨. నిస్సాకరం	...	1 1 0
౫౩. క్రీడతాళం	...	00 1 1 0
౫౪. త్రిభంగి	...	18 8
౫౫. కోకిలప్రియ	...	8 1 3
౫౬. కీర్తి	...	88 1 1
౫౭. బిందుమాలిని	...	8000008
౫౮. సుతాళం	...	1 1 000

౧౪. నందనతాళం	...	11003
౧౫. వక్రతాళం	...	8008
౧౬. ఉద్వీక్షణతాళం	...	118
౧౭. మతికాతాళం	...	803
౧౮. దివ్యతాళము	...	౧౦౦11
౧౯. ధంకితాళం	...	818
౨౦. వర్ణమతిక	...	1100100
౨౧. అభినందనతాళం	...	11008
౨౨. ఆగ్రతరక్రీడ	...	008
౨౩. మల్లతాళం	...	111100౦
౨౪. దీపకతాళం	...	001188
౨౫. అనంగతాళం	...	13138
౨౬. విషమతాళం	...	0000000000
౨౭. సందితాళం	...	10118
౨౮. ముకుందతాళము	...	1018
౨౯. అన్యలతాళం	...	100008
౩౦. రంతుకతాళం	...	11118
౩౧. ఏకతాళం	...	00001
౩౨. కంకాళం	...	10008
౩౩. ఖండకంతాళం	...	000001
౩౪. సమకంతాళం	...	000001
౩౫. విషమకంతాళం	...	000001
౩౬. చతుస్తాళం	...	000001
౩౭. షాంభులి	...	110
౩౮. అభంగతాళం	...	13
౩౯. రాజవలంకాళం	...	81800

౪౦. అఘుశేఖరం	...	10
౪౧. ప్రతాపశేఖరం	...	000
౪౨. గజజంపె	...	808
౪౩. చతుర్ముఖం	...	1813
౪౪. జంపె	...	000
౪౫. ప్రతిమత్యం	...	118181
౪౬. తృతీయతాళం	...	0000
౪౭. వసంతతాళం	...	11888
౪౮. లలిత	...	0081
౪౯. రతితాళం	...	18
౫౦. కరుణతాళం	...	0000
౫౧. మల్లతాళం	...	000000
౫౨. వర్ణనతాళం	...	0013
౫౩. వర్ణయంతి	...	1133
౫౪. నారాయణతాళం	...	001818
౫౫. మదనతాళము	...	008
౫౬. సారస్వతీలోచనతాళము	3౫ భేదము	00000000
విదంబు శైలిలోచనతాళము	౧౨ భేదము	00000000
నర్తనవిరోధీతాళము	3౭ భేదము	10801
సదానాదమణితాళము	౪౩ భేదము	10101
కరదేశవసనీతాళము	3౬ భేదము	10808
చరణయగద్ధ్యనీతాళము	౩ భేదము	008001
జననస్తాదినీతాళము	౩ భేదము	00000000
౫౭. సూత్రలతాళములు - 3.		
౫౮. శింకనాష్టాదినీతాళము	౫ భేదము	10801
౫౯. అయవలిగామినీతాళము	౫ భేదము	00080

3 - మాత్రతాళములు - 3.

నటనష్టా తాళము	3 భేదము	008
నాట్యమణితాళము	౪ భేదము	1001
నటనమణితాళము	౯ భేదము	00001

34 - మాత్రతాళములు - ౪.

నటనీమణితాళము	౧ భేదము	00101
నాట్యజీవితాళము	3 భేదము	108
అతిత్వరితాళము	౧౨ భేదము	01001
పాదధ్వనితాళము	౯ భేదము	801

౪ - మాత్రతాళములు - ౬.

జనవినుతాళము	౨౬ భేదము	100001
వినోదనటనీతాళము	౨7 భేదము	010001
నర్తనప్రియాతాళము	౨౦ భేదము	10101
నటనవినోదీతాళము	౪ భేదము	00008
చరణామృతనీతాళము	౨౧ భేదము	000101
శృంగారకరితాళము	౨౨ భేదము	8001

౪౪ - మాత్రతాళములు - ౬.

శ్రీకల్యాణప్రియాతాళము	37 భేదము	10101
నర్తనవినోదీతాళము	౧౨ భేదము	110008
నదానాదమణితాళము	32 భేదము	08001
కళదేశవననీతాళము	౪3 భేదము	0010001
చరణాయుగధ్వనితాళము	3౬ భేదము	0000101
జననమ్నోదినీతాళము	3 భేదము	000801

౫ - మాత్రతాళములు - 3.

శంకరాక్షాదినీతాళము	౫౫ భేదము	10801
లయపరిగ్రాహినీతాళము	౫౬ భేదము	000801

భరతమునింద్రవినుతాళము	౧౪౧ భేదము	000010000
పాదయుగఘట్టనీతాళము	౬7 భేదము	1000101
ఘంటానాదమయీతాళము	౬౭ భేదము	80001
కరతాడనధ్వనితాళము	౬3 భేదము	0010101
నందివాద్యవిభ్రమతాళము	౧౫౧ భేదము	1010100

౫౪ - మాత్రతాళములు

భృంగీనటనప్రియాతాళము	౧౧౧ భేదము	800101
అర్జునవిత్తి తాంగీతాళము	౨ భేదము	100108
త్రిలోకసంచారిణీతాళము		010801
విలసిలపదచారిణీతాళము	౧౧౬ భేదము	000000101
దివ్యకుసుమసాయకీతాళము	౧౧౫ భేదము	10000101
నానాజనకరమణితాళము	౧౪౪ భేదము	8000001

౬ - మాత్రతాళములు - ౧.౨.

రాశేంద్రనమ్నోదినీతాళము	౧౭౨ భేదము	
నటనాదటంకారిణీతాళము	౧౭౪ భేదము	0010801
గంధర్వోపకారిణీతాళము	౧7 భేదము	80101
చిదంబశేష్వరనటనీతాళము	౨7౪ భేదము	01010001
వాసుదేవానందినీతాళము	౧౬౬ భేదము	10801
రసికజనానుమోదినీతాళము	౨౦౦ భేదము	000010101
సంకీర్తనతాళము	౪౯ భేదము	10808
కన్నకవి తాళము	౨౧౭ భేదము	10080001
అ... తాళము	౭3 భేదము	00010008
ద్యామకుల తాళము	౬౫ భేదము	0108010
నందగమనీతాళము	౨7౨ భేదము	8000001
కవి త్తరంజనీతాళము		

౬౪ - మాత్రతాలములు - ౧.

మేనకాత్మజాప్రమాదినితాలం ౩౩౩ భేదము	1 080 1 0 1
వహూజనాక్రయధీమణితాలం ౩౬౦ భేదము	0 1 0 1 00 1 0 1
ఆనందోత్పన్నదాయినితాలము ౩౫౫ భేదము	8 00 1 0 1
అనంగపూర్వదయాంతరంగితా. ౧౦౮ భేదము	0 1 000 1 00
షడ్విధనాట్యసుకారితా. ౨౫౩ భేదము	1 008 0 1
కాళియవివర్ధకభేదినీతాలం. ౩౨౨ భేదము	1 00000 1 0 1
గంగాతరంగశిఖరణితాలం ౪౫౫ భేదము	8 0 1 0000 1
పదయుగవిస్మయస్తమితాలం ౩౦౪ భేదము	00008 0 1

౨ - మాత్రతాలములు - ౧౩.

రంభానాట్యసుకూలినీతా. ౬౧౩ భేదము	880 1 0 1
తాండవసంప్రీతికారితాలం. ౬౧౩ భేదము	1 0080 1 0 1
అగస్త్యనిర్మితమోహినీతా. ౫౫౨ భేదము	0 1 0 1 0 8 0 1
శివకామవరప్రసాదినీతాలం. ౩౩౪ భేదము	00 1 00 1 0 1 0 1
మేదినిజనసంతోషితాలం ౫౫౨ భేదము	1 0 1 008 0 1
త్రిపురాంతక ప్రేమానుజితాలం ౨౫ భేదము	0 0 1 08 0 1
ఉత్తరకన్యకాభ్యసినీతాలం ౫౫౩ భేదము	1 00 1 08 0 1
ఆనాదినాట్యప్రకాశినీతాలం ౬౧౬ భేదము	0 1 08 0 1 0 1
సాహిత్యరసానుకూలినీతా. ౬౩౨ భేదము	8 00 1 0 1 0 1
గజముఖనటసంవర్ధనీతాలం ౬౬౪ భేదము	00000008 0 1
గజగామినిపాదయుతా. ౧౫౫ భేదము	00 1 08 0 0 1
కాంతాజనమనోహరణితా ౫౫౫ భేదము	8 00008 0 1
పురందరవరప్రభామణితా. ౬౩౫ భేదము	0 1 000 1 0 1 0 1

౩౪ - మాత్రతాలములు - ౧.

విలింబ్యానందస్వయంసితా. ౧౦౮౩ భేదము	0880 1 0 1
గోవిందాక్రీడావిలాసినీతాలం ౧౦౮౧ భేదము	1 0 8 0 1 0 1

గోవిందనాట్యసుకారితా

మచ్చకేశలికావిలాసినీతాలం ౧౦౨౪ భేదము	1 00 1 0 1 0 1 0 1
అతికఠిననటస్వయంసితా. ౧౧౩౫ భేదము	000000 1 0 1 0 1
వేణుగావసంయక్తామణితా ౧౩౨ భేదము	1 0 1 0 8 0 1
మునిజవానంసప్రదాయినితా. ౧౦౮౨ భేదము	0008 0 1 0 1
సనకసనందనసంతోషితా ౧౧౪ భేదము	0000 1 008 0 1
సంగీతప్రబంధవర్ధనీతాలం ౧౧౧౨ భేదము	8 0 1 0 1 0 1

౪ - మాత్రతాలములు - ౧౫.

సకస్వతిగళద్వనమాలినీతా	౨౩౦౨ భేదము	0 0 1 0 0 0 0 0 1
హస్తవిస్మయక్రమవాదినీతా	౨౩౦౬ భేదము	1 0 8 0 0 1 0 1
నారాయణశంఖానుమోదినీతాలం ౧౦౮౦ భేదము	8 000 0 1 0 1	
గౌరీవల్లభనిర్మితామణితాలము	౨౦౧౨ భేదము	8 0 0 0 0 0 1 0 1
అదిభరతశాస్త్రుడ్రవీణతాలము	౧౮౨౪ భేదము	1 00008 0 1 0 1
ఈశ్వరసనచదివనిపుణతాలము	౨౨౧౧ భేదము	1 0 1 0 0 0 0 0 0 1
తాండవకృష్ణమూర్తివటసభరతా	౨౬౮౦ భేదము	1 0 0 0 0 0 0 0 0 1
సుందరాంగనాలాస్యచారితాలం ౧౧౬౮ భేదము	1 0 1 0 1 0 1	
వర్తకధీజనపూర్వదయరంజనీతాలము	౨౬౩౦ భేదము	0 0 1 0 0 0 0 0 0 1
పరభీకరస్వాధీనసులభినీతాలము	౨౫౮౨ భేదము	0 0 1 0 0 0 0 0 0 0
భామామకేపాదవివర్ధనీతాలము	భేదము	8 00008 0 1
దేవాసురాష్ట్రదోషమరిణీతాలము	౪౬౬ భేదము	8 00008 0 1
కేశవపదాంభోజానంకణతా	౪౪౨౦ భేదము	1 00008 0000 1
కేంఠవనితాపాదవరసీజాతాలము	భేదము	8 0 1 0 1 0 1 0 1
రామాలలానుపాదచారితాలము	౨౫౧౧ భేదము	8 0 1 0 1 0 1 0 1

౫౪ - మాత్రతాలములు - ౩

ఇందుశేఖరతాండవాడంబరీతాలం ౩౧౪౪ భేదము	1 0 0 0 0 8 0 1 0 1
రావణహస్తవాద్యానురాగితాలం ౩౫౧౨ భేదము	1 0 0 0 0 8 0 1 0 1
రంజితభీషమాద్యధయంకరీతాలము ౩౬౪౦ భేదము	00008 0 0 1

మాత్ర తాళములు—3.

తిలో త్రమాంఘ్రిసరోరుహమోదినితా ౬౦౧ ఖేదము ౧ ౦౦౦౧౦౦ ౧ ౦ |
సంగరవదఘట్టనశృంగారీణీతాళం ౫౩౮౩ ఖేదము ౧౦౦౦ ౧ ౦౪౦౦ |
హనుమద్భరతలక్షణప్రకాశినితాళం ౬౪౪౩ ఖేదము ౧౦౦౦ ౧ ౦౧౦ |

౧౦ - మాత్ర తాళములు—౪.

విశ్వంభర్పాతాకారతాళశోభాతా ౫౬౮౧ ఖేదము ౪౦ ౧ ౦౦౦ ౧ ౦౪ |
నారదాదిమునీంద్రహృదయసమ్మోదినితాళము ౧౮౩౪౪ ఖేదము

౧ ౦ ౧ ౦౦ ౧ ౦౦౦౦౦ |

శ్రీగజగామనీపాదారుణభేదకరీతాళము ౨౪౨౫౦ ఖేదము

౧ ౦౦ ౧ ౦౦౦౦ ౧ ౦౦ |

కారునిపనాంచాలస్యహృదీమణితాళము ౨౧౩౩౩ ఖేదము

౧ ౦ ౧ ౦౦౪౦౦ ౧ ౦ |

౧౧ - మాత్ర తాళములు—౫.

కల్యాణోత్సవసమయోచితవరనాట్యకారిణీతా ౨౧౧౨౬౮౫ ఖేదము

౪౦౦౦ ౧ ౦౦౦౦ ౧ ౦ ౧ ౦ |

యమునాశీరవానభామాజనహృదయమోదినితా. ౨౨౨౨౬౨ ఖేదము

౦౦౦౦ ౧ ౦౦౦౦౦౦ ౧ ౦ |

నామాంగసమేతాష్టోత్తర శతతాళంబులు సంపూర్ణము.

౫౪ - తాళములు.

గుణీతాళము	౨ ఖేదము	౮౫
గుణీనితాళము	౩ ఖేదము	౮౦
తాండవశ్రీతాళము	౪ ఖేదము	౧౦౧
నాట్యజ్ఞభూషణ తాళము	౬౦ ఖేదము	౧౦౦౦
చేనాసురామోదిని తాళము	౯౯ ఖేదము	౧౦౧౦
శృంగారీణీతాళము	౯ ఖేదము	౧౦

సుఖానందినితాళము	౧౫ ఖేదము	౮౧౦
నటసప్రమాదాతాళము	౧౧ ఖేదము	౮౦౦౦
నాట్యవినిదాతాళము	౫ ఖేదము	౧౦౧
మునిప్రసంగీతాళము	౬ ఖేదము	౧౦౦౧
కల్యాణశీలాంగీతాళము	౪ ఖేదము	౧౦౪
సదానందదాయినితాళము	౧౯ ఖేదము	౮౧౦౦౦
మాధవాంఘ్రిసరోరుహతాళము	౩౮౬ ఖేదము	౧౦౧౦౦
వారభాజనసమ్మోదినితాళం	౧౨౩౨ ఖేదము	౧౦౧౦౦౦౦
వేణువాద్యవీలావినిదీనితాళము	౩౦౪౦ ఖేదము	౧౦౦౦౦౦౦
గంధీరనారాశిఠరంజెనునామ్మా	౪౯౦౫ ఖేదము	౧౦౧౦౦౦
సింహాగ్రముఖ్యమధుషణాంగీ	౧౪౪౯ ఖేదము	౧౦౦౦౦౦౦
దుందుభివాద్యమణీ తాళము	౨౬౯౦ ఖేదము	౧౦౪౦౦
సరమేళనిత్తాణనామరూపితాళం	౨౫౪ ఖేదము	౧౦౦౦౪౦౦౦
సారస్వతీమనోహతనామకాళితా	౧౬౪౪౯ ఖే	౧౦౦౦౪౦౦౦
త్రిశ్రేణిశ్రీఖండసంకీర్ణయుక్త తాళము	౪౫౫ ఖే	౧౦౦౦౦౦౦౧
బీషనాకాళజనితానందానోత్పన్న	౬౫౪౨౧౧ ఖే	౧౦౪౦౦౦౦౦౦
అత్యంతసూక్ష్మస్వరూపకృతీసమో	౧౦౪౬౪ ఖే	౧౦౦౦౦౦౦౦౦
అంగజనాట్యనురంగాకారమణితాళం	౧౧౨౪ ఖే	౧౦౦౦౦౦౦౦౦
వేదికామద్యైహితుతాళము	౬౫౧ ఖే	౧౦౧౦౦౦
గాయకచరితానమణితాళము	౯౯౨౪ ఖే	౧౦౦౪౦౦
ఘోషాదిసురప్రక	౩౫౪౪ ఖే	౪౦౦౦౦౦౦
బ్రహ్మదేవనిర్మితాకారమణితాళము	౯౩౩౫౨ ఖే	౧౦౦౦౦౪౦౦
దేవాకృతిహంసాకృతిమణితాళము	౧౨౪౫	౧౦౦౦౦౦౦౦
రాసక్రదావినిదీనితాళము	౩౦౫౪	౪౦౦౦
రాసనపుష్పమాలాకృతిసునాదాతాళం	౩౦౨౯ ఖే	౧౦౦౦౦౦౦
శ్రీకంఠనాట్యమోదానుకూలాతాళం	౩౬౪ ఖే	౧౦౪౦

వక్షిరాజేంద్రాకృతితాళము ౨౬౯౦భే ౦౮౯౦౦
 కల్లూరసుమనూలాకృతిసుభద్రాతా ౨౬౩౩భే ౧౦౦౮౦౦౦
 యంత్రలోకాలోకాదివ్యాపావాకారిణి ౨౬౮౧౭భే ౦౮౯౦౮౦౦
 జాజీసుశేతకీమాధవిసుపున్నాగమాలికాజ్ఞాతరచల౯౦భే

౧౦౦౮౦౦౦౦౦౦
 శృంగారాకారశోభితశ్రీలక్ష్మీకటాక్షపీఠాహాదా ౧౨౪౪౬౭భే

౮౯౯౦౦౦౦౦౦
 నటనజనవద్రాయుధాతాళము ౧౨౫౮భే ౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦
 కరచరణశబ్దారమణితాళము ౨౭౫౨౯భే ౦౦౦౦౦౮౦౦౦౦
 సురవరకీన్నరమునిసతాతాళము ౯౦౭భే ౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦
 భీకరదసుజమదసారణముసలాతా ౫౧౦౫భే ౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦
 పురందరప్రియక్రియాభేదనద్రమోదిసీతా ౨౦౩౩౫౪భే

౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦
 అంగంతరచతురశ్రతాళము ౫౧౦భే ౧౦౦౦౦౦

మల్లయుద్ధసాధనద్రమోదాతాళము ౨౪౧౦భే ౦౦౦౦౦౦౦౦
 వికటనటజనకుశారీతాళము ౧౯౧౦భే ౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦

విచక్షనటనవ్రతాపశేఖరీతాళము ౩౮౬౧భే ౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦
 జగద్విజయతరనటనశేఖరీతాళము ౪౦౪౬భే ౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦

విలాసలోలాకారమణితాళము ౯౮౨౩భే ౦౦౦౮౦౦

ఆత్మవిషధరణరగేంద్రాకారిణీతాళము ౪౯౯౧౦భే ౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦
 ప్రళయకాలోద్గండచండమామతాకారిణీతా ౧౨౦౭౮౫౬భే

౦౦౦౮౦౦౦౦౦౦౦౦
 శ్రీసరమమునీంద్రహృదయాష్టాదకారిణీతా ౫౮౫౪౧భే

౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦
 సంక్రందనసందనవరపుత్రసతీనటనక్రియాతా ౭౩౩౯౮౭భే

౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦

హంసతురంగాదిదేవతాత్రియాతాళము ౩౮౪౭భే ౦౦౦౧౦౦౦౦౦౦
 అద్యుతనాట్యనృత్యనర్తనవిచిత్రలయ బ్రహ్మజ్ఞానేతాళము ౨౮౭౪౩౯౭భే ౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦౦

ఈపత్తుమ్మచాశత్రాళంబులకు త్రిశ్రజాతికి వ్రాయబడియున్నది.
 చతురశ్రజాతికి వాడకూడదు గనుక త్రిశ్ర-నమూటికి నిట్లు వాడవచ్చునని
 భగతాచార్యవచనము.

చతురంగప్రస్తారపథకము.

౦	౧	౦౧	౮	౦౮	౮	౦౮	౮	అంగశ్రేణి.
౧	౨	౩	౬	౧౦	౧౯	౩౩	౬౦	సంఖ్యాశ్రేణి.
౧	౨	౫	౧౦	౨౨	౪౪	౯౦	౧౬౦	పాతాళశ్రేణి.
౧	౩	౬	౧౬	౩౪	౭౩	౧౪౭	౨౯౮	మహాపాతాళశ్రేణి.

01000	8000	010001
10000	11000	100001
000000	001000	0000001
$0\frac{1}{8} 33$	010000	$0\frac{1}{8}0$
018	100000	0180
108	0000000	1080
0008	$1\frac{1}{8} 0$	00080
081	$00\frac{1}{8}$	0810
0111	88	01110
1011	118	10110
00011	0018	000110
801	0108	8010
1101	1008	11010
00101	00008	001010
01001	$1\frac{1}{8} 1$	010010
10001	181	100010
000001	0081	0000010
$\frac{1}{8}0$	811	$\frac{1}{8}00$
180	1111	1800
0080	0011	00800
810	0101	8100
1110	1001	11100
00110	00001	001100
01010	0801	010100
10010	01101	100100
000010	10101	0000100
0800	000101	08000
01100	8001	011000
10100	11001	101000
000100	001001	0001000

80000 0010000 1000000
 110000 0100000 00000000

చతురంగ ప్రస్తారమందు ద్రుతాద్యంగసంఖ్యను తెలుపు పథకము.

అంగములు.	భేదములు	ద్రు	ల	గు	పు	ఆద్యంతము.
0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	0	0	0	3
01	3	2	1	0	0	2
8	4	00	2	0	0	04
08	00	11	00	1	0	34
$\frac{1}{8}$	00	00	11	2	0	22
$0\frac{1}{8}$	33	00	00	00	1	002
$1\frac{1}{8}$	00	000	00	11	2	000

చతురంగము.

ద్రుతమేరువు సౌవర్ణమేరువు.

								$1\frac{1}{8}$								
							$0\frac{1}{8}$	0	1	ద్రు						
							$\frac{1}{8}$	0	0	2	ద్రు					
						08	0	0	2	4	ద్రు					
						8	0	0	4	0	2	ద్రు				
						01	0	0	2	0	0	4	ద్రు			
						1	0	0	0	0	0	0	3	ద్రు		
						0	0	0	3	0	0	0	0	2	ద్రు	
						0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ద్రు
						0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ద్రు

00 00	0000	0000 00
00 00	000000	0 00
0000 00	000000	000000
0 0	000000	000000
00 00	000000	000000
0000	0 00	000
00 00 0	000000	000000
0 0	000000	000000
00 0 0	000000	000000
00 0 0 0	000	000000
0000 00	000000	00000000
0000 00	00000000	0000
00000000	00000000	0000
00 30	00000000	000000
00	00000000	0000
00 0	8, ౫౬	000000
0 0		000000
00 0 0	00	000
000 0 0	000	000000
0 0	0000	000000
00 0 0	0 0	000000
0000 0 0	00 0	00000000
0000 0 0	0 0	0 00
000000 0	00 0 0	00 00
0 0	000 0 0	000
00 0	000 0 0	00 000
00	000 0 0	000000

000000	000000	000000
000000	000000	00000000
00000000	00000000	00000000
0 000	0000	00000000

చతురశ్రజాతి ప్రస్తారమందు ఆనంద శాస్త్రం గ సంఖ్యను తెలుపుపథకము

ఆంకములు.	భేదములు అనుద్రు.	ద్రుత.	లఘు.	గురు.	ఆద్యం తము.
0	0	0	0	0	0
0	౨	0	0	0	3
00	౫	౨	0	0	2
	00	౫	0	0	0౬
0	00	౨౨	00	౨	3౪
0	0౪	౪౪	౨౨	౫	20
00	30	౪౯	౪౪	00	0౪3
8	౫౬	0౬౪	౪౯	౨౨	౨౪౬

చతురశ్రజాతి అను ప్రమేరువు.

00	0	౪ అను							
0	0	2 అను							
0	0	2	౩ అను						
	0	౬	0	౫ అను					
00	0	౫	0	౨0	౪ అను				
0	0	౪	0	0౪	0	3 అను			
0	0	3	0	౯	0	౨౨	౨ అను		
0	0	౨	0	౫	0	00	0	0 అను	
0	0	0	0	౨	0	3	0	౬	అను ద్రుహీ

8 అక్ష	100	0000
11	0000	00000
001	0000	0000
0001	00000	00000
00001	000	000000
000001	0000	00000
0000001	000	000000
00000001	00000	0000000
000000001	00000	00000000

త్రిశ్రజాతి ప్రస్తారమందు అనుద్రుతాద్యంగ

సంఖ్యను జేలుపుపథకము.

అంక.	భేద.	అను.	ద్రు.	ల.	గు.	అద్యము.
0	0	0	0	0	0	0
0	1	1	0	0	0	3
0	1	1	1	0	0	5
0	1	1	1	1	0	10
0	1	1	1	1	1	15
0	1	1	1	1	1	20
0	1	1	1	1	1	25
0	1	1	1	1	1	30

త్రిశ్రజాతి అనుద్రుతమేరువు పరియుగమేరువు.

						8
					01	0 5 0
				01	0	0 10 0
			1	0	0	0 15 0
		0	0	0	0	0 20 0
	0	0	0	0	3	3 25 0
	0	0	0	1	1	3 30 0
0	0	0	0	0	1	3 35 0

త్రిశ్రజాతి ద్రుతమేరువు ప్రవాళమేరువు.

						8	
					01	01	0 3 ద్రు
		0	1	0	3	5	2 ద్రు
	0	0	1	3	5	00	0 ద్రు
0	0	0	1	3	5	2	ద్రుహీ

త్రిశ్రజాతి లఘుమేరువు దీపకమేరువు.

						8	
					1	01	0 2 ల
		0	0	0	2	1	0 0 ల
	0	0	0	3	1	1	0 4 లహీ

త్రిశ్రజాతి గురుమేరువు ధనుర్దేరువు.

						8	
					0	01	0 0 గు
		0	0	0	0	03	2 4 గుహీ

త్రిశ్రజాతి.

సముదాయాంగమేరువు.

						1. 4
					0-1	0 0 0 0
			0	0	0	0 0 0 0
		0	0	0	0	0 0 0 0
	0	0	0	0	0	0 0 0 0
0	0	0	0	0	0	0 0 0 0

మిశ్రజాతి ద్రుత మేరువు.

చంద్రచూడ మేరువు.

					000	1	
		00	000	0	0	0	3 ద్రు
	0	00	0	3	0	0	0 ద్రు
0	0	0	0	0	0	0	0 ద్రు
0	0	0	0	0	0	0	0 ద్రు

మిశ్రజాతి లఘుమేరువు

సారభిన్న మేరువు.

	0	0	00	00	000	000	0	0 ల
0	0	0	3	0	0	0	0	0 ల

మిశ్రజాతి

సముదాయాంగ మేరువు.

					00. 0	
		0. 0			00. 3	
		0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0

					000. 03	
		000. 0			1. 00	
		0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0

ఖండజాతివక్రము.

0	0	0	00	00	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ప్రస్తారక్రమము.

0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0

సంకీర్ణజాతిపథకము.

౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭	౮	౯	౧౦	౧౧	౧౨	౧౩	౧౪	౧౫	౧౬	౧౭	౧౮	౧౯	౨౦	౨౧	౨౨	౨౩	౨౪	౨౫	౨౬	౨౭	౨౮	౨౯	౩౦	౩౧	౩౨	౩౩	౩౪	౩౫	౩౬	౩౭	౩౮	౩౯	౪౦	౪౧	౪౨	౪౩	౪౪	౪౫	౪౬	౪౭	౪౮	౪౯	౫౦
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭	౮	౯	౧౦	౧౧	౧౨	౧౩	౧౪	౧౫	౧౬	౧౭	౧౮	౧౯	౨౦	౨౧	౨౨	౨౩	౨౪	౨౫	౨౬	౨౭	౨౮	౨౯	౩౦	౩౧	౩౨	౩౩	౩౪	౩౫	౩౬	౩౭	౩౮	౩౯	౪౦	౪౧	౪౨	౪౩	౪౪	౪౫	౪౬	౪౭	౪౮	౪౯	౫౦
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭	౮	౯	౧౦	౧౧	౧౨	౧౩	౧౪	౧౫	౧౬	౧౭	౧౮	౧౯	౨౦	౨౧	౨౨	౨౩	౨౪	౨౫	౨౬	౨౭	౨౮	౨౯	౩౦	౩౧	౩౨	౩౩	౩౪	౩౫	౩౬	౩౭	౩౮	౩౯	౪౦	౪౧	౪౨	౪౩	౪౪	౪౫	౪౬	౪౭	౪౮	౪౯	౫౦
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

0000 03		0000 20		0000 38		1. ౫౬	
హీ	అ	హీ	అ	హీ	అ	హీ	అ
౧	౧	౧	౧	౧	౧	౧	౧
౨	౨	౨	౨	౨	౨	౨	౨
౩	౩	౩	౩	౩	౩	౩	౩
౪	౪	౪	౪	౪	౪	౪	౪
౫	౫	౫	౫	౫	౫	౫	౫
౬	౬	౬	౬	౬	౬	౬	౬

లఘుభేదములు.

మనుష్య, స్వర్ణ, హంస, దేశ్య, చిత్ర, దివ్య, సింహ, వర్ణ, వాద్య, కర్ణాటములని లఘువులు ౧౦ - విధములు. అవి క్రమముగా, ౪, ౩, ౨, ౫, ౬, ౭, ౮, ౧౦, ౧౨, ౧౬, అక్షరకాలము గలవై యుండును.

గద్య|| శ్రీమదాపస్తంబసూత్ర, కాశ్యపగోత్ర, లక్ష్మీనృసింహ చరణార వింద వందనాభిలాష నరసింహార్య తనూభవ, తచ్చూరు శింగారార్య ప్రకటితంబగు గాయకలోచనమను గాన శాస్త్రంబున నాదశ్రుత్యాది విమర్శనంబును, స్వరరాగతాళ ప్రస్తారాద్యంశంబులునుగల పూర్వభాగము సమాప్తము.

శ్రీ రస్తు.

గాయకలోచనము.

ఉత్తర భాగము.

విజయనగరసంస్థానాధిపతులగు శ్రీమదానందగజపతి మహారాజప్రణీతంబగు తానవర్ణము.

ధన్యాసి రాగము - ఖండజాతి అటతాళము.

పల్లవి. నందబి
 మప గా రి న - గగరిన - నిరిననిధ్యజావంతి - ర - గపమగరిన -
 దేవిత్యాంయద - ధిఇఇ - రలలల - భజరే - శే - పలలలల -
 నీసగామ - దధపమాప - రిరి స నీ సరదనదృశశే గరిస || సారి రిసస -
 శ్యల ఆల - తిఇఇ ఈఇ - నలలనాల్కం || పూ - అతిఇ || భావలలల -
 రిరిసస - గగరిన - మమగగరి రి - నిసరిం - నిసనిధ - స నిధప -
 నలలల - యలలల - తెఎ జలసిఇ - తిఇఇఇ - మిఇఇఇ - చెఎఎ -
 గ గమ - ప ని ని - నగగ - ని రి రి - ప సస - మ నివసనిరి ||
 త్వలం - త్వలల - దలల - న్యలల - త్వలల - శ్యలతిఇఇఇ ||

అను పల్లవి.

నీస ని ధ ప మ గ రి న - ని స గ మా - మ ప మా - గ మ గా - గ రి సా - గ మ -
 వ క దా బ బ ధ ల ల ల - యె బ బ ఓ - స్ఫు డ డ - ర్తి ఇ ఈ - ర ల ల - సం -
 గ మ ప ని ని - ప ని - ప ని న గ గ - గ రి స ని స - ని ధ ప మ ప - గ రి వ ని స ||
 భ ల ల వ ల - య ల - క ల ల మ ల - య ల ల ల - వ ల శ్య ల ల - కి ఇ ఇ ఇ ఇ ||
 గ మ ప ని ధ ప - మ ప ని స - గా రి స - మ గ రి స - స ని ధ ప - మ గ రి - స ప
 త ల త్ప - ధ ల ల - మ ల భి ఇ - కా మ ల - యి ఇ ఇ ఇ - తుంం - శ ల ల - క్య ల
 మ ప - ప స ని స - ప ని స - మ ప ని - గ మ ప - ని మా - ప గా - మ సా ||
 అ ల - మ ల ల ల - నం - ద ల ల - వ ల వ - ని ఈ - పు డ - టె వ ||

చిట్ట స్వరము.

మనిపసారి - నిధపమా - సమగపాధ - మగరిసా - పపమగ - నిని
ధప - గగరిస - నిసరిపా - గమపసా - మగపమ - నిధపమగరిస -
పామ - గమపగా - రీస - నిసనిపా - పసనిస - పధమప - గమగరి
స - నిసగగపమా - మపనినిరిసా - గసారి - ధమాప - గసారి || దేవి ||

చ రణ ము.

పసా - నిగా - సమా - గమపసా - గరిస - నిరిసని - పవిధప - గమ
కై - ఈ - ఇ - ఈ - వలలల - ల్యలల - అలలల - అలలల - దల
పని - దధదధదపమా - మపనిసగరీస - సిధాపా ||
అల - అలలలలలల - యిఇఇఇఇఇఇ - నీఈఈ ||

వి డి స్వర ము లు.

౧. గమపమప - నినిధప - మగరిస - పపప - గమప - సనిస -
మపపమగరిస - సాసససస - పనిసగరీ - నిసగమప - మాప -
నీస || కై || ౨. గమగమపా - గమామ్మపా - పనిపనిపాపమ - గమగగార్గరి
స - గమపమ - గమనీ - పనిసని - గారీ - నిధప - సానిధమగరిస - పమమా - నిప
పా - రిససా - రినిధప - మమనిని - పపసస - నినిరిరి - నినిధప - గగమప - నిసానిధ
పమ - గామపామగారిస || కై || ౩. సమపనిమా - పనిసపా - నిసగారిస - గగ
రిసరిస - నినిధప - సగారిస - మనీధప - నినిధపధప - గగరిప - ధపమగారిస - సాప
పమమపా - పాసపనినిసా, నిసనినిపధపపమా - ససరిసారి - పపధపా
ధ - రిసారి - ధపాధ - రిసా - ధపా - రిపా || కై || ౪. పధపపుధ
పన్నినిధపమప - గమనినిధపమగరిస - నిసగమపమా - పమగపమా -
గమపమా - సమా - గగమపనినిస - గగరిస - నినిధపమ || సమ
గగరిస - నిసగమప - సగమాప - గమప - ధపనిధ - పనిపా - నిసని -
నిరిసా - సగస్పనిసా - పనిప్పధమపా - పసానిపధమా - సపామగ
మసా - సనిప - మపనిపమ - గమపమగరిస - నీ - గా - గా -
పా - రిససా - ధపపా - రిపసా - పససా - రిరిస - పనిపరిరిస - పని
పగగరి - పగగ - నిగగ - పసన్నిధప - మపమనిధా - పనిధా - నిధా -
నిసగరీ - సగరీ - గరీ || కై ||

దీక్షితులవారికృతులు.

౧. పూర్ణచంద్రిక - రూపకము.

శంఖచక్రగదాపాణిమహానందే - శ్రీశార్దూలనందకకాస్తుభధారి
ణంవందే || పంకేరుమాచరణం - పద్మావతీరమణం - సంకటాపహర
ణం - సదాభక్తభరణం || కుంకుమపంకిలగాత్రం - పంకజవిశాలనేత్రం -
శంకరసన్నతిపాత్రం - వేంకటవరదక్షేత్రం || శం || గజేంద్రసంరక్ష
ణం - గరుడవాహవిచక్షణం - అజేంద్రాదివిలక్షణం - అమృతసారభ
క్షణం - అజామిశేన్రభృత్యనేకదానాశిసంతరణం - భజేపూర్ణచంద్రి
కాంగగురుగుహాంతకరణం || కుజాదిగ్రహావినుతం - విరజానదీతటస్థితం -
సజాతీయాదిరహితం - నిజానందబోధహితం || శం ||

౨. ద్విజావంతి - రూపకము.

చేతశ్శ్రీబాలకృష్ణం - భజశేరే - శేచింతితార్థప్రదచరణారవిందం
ముకుందం || చే || నూతననీరదసదృశశరీరం - సందకిశోరం - పితవస
సధరం | కంబుకంధరం గిరిధరం || పూతనాదినంహారం | పురుషోత్త
మావతారం | శీతలవ్యాదయవిహారం | శ్రీరుక్మిణీదారం || చే || సవనీత
గంధవహాపదనం | మృదుగదనం | సశినపత్రనయనం | నటపత్రశయనం |
సవచంపకనాసికం | అతసీసుమభాసకం | నతేంద్రాదిలోకపాలకం |
స్యగమదతిలకం || నవతులసీవనమాలం | నారదాదిమునిజాలం | కువల
యాదిపరిపాలం | గురుగుహానుతగోపాలం || చే ||

౩. వరాలి - రూపకము.

శేషాచలనాయకం భజామ్యహం | విశేషఫలప్రదాయకం ||
భూపారమణాప్రభృత్యశేషామరసుతకాస్తుభం | భూషాలంకృతపహులతర
ద్యేషాస్పదవిగ్రహం || శే || మందహాసవదనం | స్వచ్ఛందహృదయ
సదనం | సుందరజలమదనం | ముకుందంమధుసూదనం | అరవిందప
త్రనయనం | గోవిందమురగశయనం | సురబృందసహకృత్యాధ్యయన
నందనారాయణం || పురందరాదిదిక్పాల సనందగాదిమునివరాలి |
పందితమభినవగురుగుహానందితమనంతకీర్తిం || శే ||

గృటివ

౪. సారంగ - రూపకము.

అరుణాచలనాథస్త్రామి | అనిశమపీతకుచాంబాసమేతం || అ | స్తరణాత్మైవల్యప్రదచరణారవిదం | తరుణాదిత్యకోటిసంకాశచిదానందం || కరుణారసాదికందం | శరణాగతసురబృందం || అ || అప్రాకృతతేజోమయలింగం | అత్యద్భుతకరధృతసారంగం | అప్రమేయమపర్ణాబ్జభృంగం | ఆరోఢోత్తుంగవృషతురంగం || విప్రోత్తమవిశేషాంతరంగం | వీరగురుగుహతారప్రసంగం | స్వప్రదీపమాళివిద్యుతగంగం | స్వప్రకాశతపోమాగ్నిపతంగం || అ ||

౫. బిలహరి - మిశ్రము.

శ్రీబాలసుబ్రహ్మణ్యగచ్ఛార్గగణ్య | శ్రీచిదానందనాథవరేణ్య || ఆబాలగోపవిదితదినశరణ్య | ఆత్మప్రకాశలావణ్యకారుణ్య || శ్రీ || సనకాదిసన్ముతసామినాథస్వామిశైలస్థిత | సోమతాత | కనకవల్లిదేవసేనోపేత | కైవల్యదాత | సదావిభాత | వనజవదనతరపంకేరుహ | వరదాశ్రితకల్పమూరుహ | మనసీజనకాదిసేవిత | కుమారధీరతరహరగురుగుహ || శ్రీ ||

౬. హుసేని - జంపె.

శ్రీకాళహస్తీశశ్రితజనావనసమీరాకారమాంపాహి | రాజమాళేపహి || శ్రీ || పాకారివిధిహరిప్రాణమయకోశాని | లాకాశభూమిసలిలాగ్నిప్రకాశశివ || శ్రీ || జ్ఞానప్రసూనాంబికాపతేభక్తాభిమానదక్షిణకైలాసవానాభీష్టదానచతురతరాబ్జ | దీనకరుణానిధేనూనశరనూదనే | జ్ఞానశివపశుపతే || జ్ఞానగురుగుహసచ్చిదానందమయమూర్తే | హీనజాతికిరాతకేనపూజితకీర్తే || శ్రీ ||

౭. కల్యాణి - మిశ్రలఘువు.

భజరేచిత్తబాలాంబికాం | భజరేచిత్తభక్తకల్పలతికాం || భ || నిజరూపదానదక్షచరణాం | అరుణానిత్యాంకల్యాణీంశర్వాణీం || భ || శ్రీవాగ్మవకూటజాతచతుర్వేదస్వరూపిణీం | శృంగారకామరాజోద్భవనకలవిశ్వవ్యాపిణీం | దేవింశక్తిబీజోద్భవమాతృకార్ణశరీరిణీం | దేవనుతభవరోగహరవైద్యపతిహృదయవిహారిణీం || భావరాగతాళమోది

నిం | భక్తాభీష్టప్రదాయినీం | సేవకజనపాలనగురుగుహయాపముద్దుకుమారజననీం || భ ||

౮. శారి - త్రిశ్రము.

శారిశారిరాజకుమారి | గానవనమయూరిగంభీరకామారి || దూరికృతదురితే | అతిలలితేదుర్గాలక్ష్మీసరస్వతీసహితే | శారీశవిరించ్యాదిమహితే | శాంభవిసమస్తేపరదేవతే || శా || నవచక్రస్వరూపావతారే ! నాదబ్రహ్మవాచకతారే | శివపరమానందామృతదారే | శృంగారాదిసవరసాధారే | భవగురుగుహగణపతినసారే | భక్తిప్రదవేదాగమసారే | పవనధారణయోగవిచారే | పాలితభక్తహృదయసంచారే | తవచరణపంకజోద్భవతత్వసమస్త్యాకారే | సువర్ణమణిమయాదిపంచవింశతిప్రాకారే | శివచక్రబిందుమధ్యేచింతామణ్యాకారే | శివాకారేమంసే | పరమశివపర్యంకవిహారే || శా ||

౯. ఆరభి - రూపకము.

శ్రీసరస్వతీసమోస్తుతే | పరదేవతే | శ్రీపతిశారీపతిగురుగుహవినుతే || విధియువతే || శ్రీ || వాసనాత్రయవివర్జితవరమునిభావితముూర్తే | వాసనాద్యఖిలనిర్జరవరవితరణబహుకీర్తే || దరహాసయుతముఖాంబురుహే | అద్భుతచరణాంబురుహే | సంసారభీత్యాపహే | సకలమంత్రాక్షరగుహే || శ్రీ ||

నవగ్రహకృతులు.

౧౦. సౌరాష్ట్ర - ధ్రువతాళము.

సూర్యమూర్తీసమోస్తుతేసుందరఛాయాధిపతే || కార్యకారణాత్మకకర్తృకాశసింహరాశ్యధిపతే || ఆర్యవినుతతేజస్కూర్తే | ఆరోగ్యాదిఫలదకీర్తే || సూ || సారసమిత్రమిత్రభానో సహస్రకిరణకర్ణసూనో | క్రూరపాపహరకృశానోగురుగుహమోదితస్వభానో | సూరిజనేడితసుదిసమణే సోమాదిగ్రహశిఖామణే | ధీరాచ్ఛితకరసాక్షిణే దివ్యతరనస్తాశ్వరధినే || సౌరాష్ట్రార్ణమంత్రాత్మనే సౌవర్ణస్వరూపాత్మనే | భారతీశహరిహారాత్మనే భక్తిముక్తివితరాణాత్మనే || సూ ||

౧౧. అసావేరి - మత్యతాళము.

చంద్రంభజమాససాధుహృదయసదృశం || చం || ఇంద్రాది
లోకపాలేడిత తారేశంధుండుండ శకశాధరంనిశాకరం | ఇందిరాస
హోదరం సుధాకరమనిశం || చం || శంకరమాళివిభూషణం శీతకిర
ణం చతుర్భుజం | మవనచత్రం మ్మపాకరం నేంకతేనయనం | విరా
ణ నోజననంవిఘంకుమువమిత్రంవిధిగురుగుహవక్త్రం || శశాంకంగిష్ట
తిశాపానుగ్రహపాత్రం శరచ్చంద్రికాధవశప్రకాశగాత్రం | కంకణకే
యూరహారమకుటాదిధరంపంకజరిపుంరోహిణీప్రియకరచతురం || చం ||

౧౨. సురటి - రూపకము.

అంగారకమాశ్రయామ్యహం వినతాశ్రితజనమందారం | మం
గళవారంభూమికుమారం వారం వారం || అం || శృంగారకమేషవృ
ద్ధికరాశ్యధిపతిం | రక్తాంగం రక్తాంబరాదిధరం శక్తిశూలధరం | మం
గళంకంబుగళం మంజుళతరపదయుగళం | మంగళదాయకమేషతురం
గం మకరోత్తుంగం || అం || దానవసురసేవితమందస్తి తవిలసితవక్త్రం |
ధరణీప్రదంధ్రాత్యకారకంరక్తనేత్రం | దీనరక్షకంపూజితవైద్యనాథయై
త్రందివ్యోమాదిగురుగుహకటాక్షోనుగ్రహపాత్రం || భానుచంద్రగురుమ
త్రంభానమాసమకళత్రంజానుస్థహస్తచిత్రం చతుర్భుజమతివిచిత్రం || అం ||

౧౩. నాటకురంజ - జంపె.

బుధమాశ్రయామిసతతంసురవినుతంచంద్రతారాసుతం || బు ||
బుధజన్తై ర్వేదితం | భూసురై ర్వేదితం | మధుకరకవితాప్రదం | మ
హానీయనంపదం || బు || కుంకుమసమద్యుతిం | గురుగుహముదాకృతిం |
కుజవైరిణం | మణిమకుటహారకేయూరకంకణాదిధరణం | కమనీయ
తరమిధునకన్యాధిపంపుస్తకకరంసపుంసకం || కింకరజనమహితం | కిల్బి
నాదిరహితం | శంకరభక్తహితం | సదానందసహితం || బు ||

౧౪. అశాణ - త్రిపుట.

బృహస్పతేతారాపతే | బ్రహ్మజాతేనమోస్తుతే || బృ || మ
హాబలవిభోగిష్టతే | మంజుధనుక్తీనాధిపతే | మహేంద్రాద్యుపాసితా

కృతే | మాధవాదివినుతధీమతే || బృ || సురాచార్యవర్యవజ్రధర | సు
భలషణజగత్రయగురో | జరాదివర్జితక్రోధకచజనకాశ్రితజనకల్పతరో |
పురారిగురుగుహసమ్మోదిత | పుత్రకారకదీనబంధో | పరారిచత్వారి
వాక్ష్వయావ | ప్రకాశకదయాసింధో || నిరామయాయనీతికత్తే ||
నిరంకుశాయవిశ్వభక్తే || నిరంజనాయభువనభోక్తే || నిరంశాయసు
ఖప్రదాత్రే || బృ ||

౧౫. ఘరజు - అటతాళము.

శ్రీశుక్రభగవంతం చింతయామిసతతం - సకలతత్వజ్ఞం || శ్రీ ||
హేశుక్రభగవన్ మామాశుపాలయ | వృషతులాధీశదైత్యహింసోహ
దేశ | కేశవకటాక్షైకనేత్రం | కిరీటధరం ధవళగాత్రం || శ్రీ || వీశ
తివత్పరోడుదశావిభాగమష్టవర్గం | కవింకళత్రకారకంబనిర్జరగురువై
రిణం | నవాంశహో రాద్రేకాణాది వర్గోత్తమ మవసరసమయం |
వక్రోచ్చనీచన్వజ్జేత్రవరకేంద్రమూలత్రికోణం || త్రింశాంశవస్తాంశై
రావతాంశసారిజాతాంశగోపురాంశ రాజయోగకారకరాజ్యప్రదం |
గురుగుహముదం || శ్రీ ||

౧౬. యదుకులకాంభోజ - ఏకతాళము.

దివాకరతనుజంశనైశ్చరం ధీరతరం | సంతతంచింతయేహం ||
భవాంబునిధోనిమగ్నజనానాంభయకరం | అతిక్రూరఫలదం భవాశీశ
కటాక్షపాత్రం | భూతభక్తిమతామతిశయశుభఫలదం || ది || కాలాం
జనకాంతియుక్తదేహం | కాలసహోదరంకాకవాహం | నీలాంశు
కపుష్పమాలావృతంనీలరత్నభూషణాలంకృతం | మాలినీవినుతగురుగు
హముదితం | మకరకుంభరాశ్యధిపతిం తిలత్తైలమిశ్రితాన్నదీప్రప్రియం
దయంసుధాసాగరం నిర్భయం || కాలదండపరివీడితజానుం | కామ
తార్థఫలదకామధేనుం || కాలచక్రభేతచిత్రభానుం | కల్పితఛాయాదే
వీనూనుం || దివాకర ||

త్యాగయ్య గారి కృతులు.

౧. పంతువరాలి - రూపకము.

అప్పరామభక్తియెంతో | గొప్పరా | మా || యప్ప || త్రిప్పటల
నుమాన్విపుచ్చి | రెప్పవలెనుగాచుమా || యప్ప || లక్ష్మీ దేవివలచునా |
లక్ష్మీణుండుగొలుచునా | నూత్న బుద్ధిగలభరతుండుచూచిచూచిసాలయు
నాచూ || యప్ప || శబరియెంగిలిచ్చునా | చంద్రధరుండుమెచ్చునా | ఆబల
స్వయంకృతకుదైవమానందమిచ్చునా | మా || యప్ప || కపివారిధిదాటునా |
కలికిరోటంగట్టునా | అపరాధి త్యాగ రాజుకానందమిచ్చునా | మా || యప్ప ||

౨. తోడి - రూపకము.

ఆరగింపవే పాలారగింపవే || రఘు వీరజనకజాకరపవిత్రితహా
వెన్నపా || లార || సారమైనదివ్యాన్నము పడ్రుయ్యతభక్షణములు |
దారసోదరాదులతో త్యాగ రాజవినుతపా || లార ||

౩. ముఖారి - త్రిపుట.

ఇందుకాయితనువునుబెంచిన || దిందుకా || నీసేవకునులేక నీ
వుచెంతకురాక | ఆసకుదానులై అటుఇటుతిరిగే || టందుకా || నిరతము
నీదృష్టి నేనార్జించక | ఒరులభామలను ఓరచూపులుచూచే || టందుకా ||
సారెకునీనామస్వరణచేయక ఊరిమాటలెల్లనూరకవదరే || టందుకా ||
కరములనినుపూజ గావింపకడాచి | ధరలోనలేనిదుర్గానములగవసే ||
వారమునీక్షేత్రవరములజుట్టక | భూరికిముందుగ పారిపారితిరిగే || టం ||
నీవాడనుపేరునిందవహించక | నావాడనియముండునవ్వుచుబాధిం
చే || టందుకా || రావయ్యశ్రీత్యాగ రాజవినుతనిన్ను | భావింపకేప్రా
ద్దుపారంగొట్టుకొనే || టందుకా ||

౪. ఛాయానాట - మధ్యాది.

ఇదిసమయమురా ఇనకులతిలకా || విదళితకలిదుర్మదగజగమ
నా | మొదటబల్కినదినిజముగజేయర || ఇ || కలిపురుషుండునాటక
మునుగట్టదలచినాడుశ్రీత్యాగ రాజనుత | ఖలమతముల నేయాగముల
కుమేకలగలనపలవేగమెదయజూడరా || ఇ ||

౫. శహాస - చాపు.

ఊరకేకలునారామునిభక్తి || సారెకునుసంసారమునజొచ్చి |
సారమనియెంచువారిమనమున || నూ || ఆలుసుతులుచుట్టాలువరసద
నాలుకాయబలాలు కనకధనాలుగలవిభవాలకనియస్థిరాలనే | భాగ్యశా
లులకుఁగాక || ఊ || మంచివారినిపొడఁగాంచినంతము సేవించియా
మనవాలకించియందటినిసాధించినర్వముహరియంచుఁడెలిసి భావించిమ
దినిపూజించువారికిఁగాక || ఊ || రాజసగుణయుక్తపూజలనొసరించ
రాజసన్నతత్యాగ రాజునిజిహ్వాపై రాజిల్లువరమంత్రరాజమును సదా
జపించేమహారాజులకుఁగాక || ఊ ||

౬. సామ - చాపు.

ఎట్టులైనభక్తిచచ్చుటకే యత్నముసేయవే ఓమనసా || ఓ || మూ
యభవమును మనదనియెంచకవలపత్రశయనుని పాదయుగమునందు || ఎ ||
విద్యాగర్వములేలే నీవవిద్యావశముగానేలే | ఖద్యోతాన్వయతెలకునిపు
రమేలే విద్యానుఖముతోఁచదేలేఓమనసా || ఎ || రామనామముసేయ
సిగ్గాకరవేమిపల్కపుపుంటిబుగ్గా | భామలకడదాటుకుమంటెజగ్గాపా
మరతనువునమ్ముకునీబుగ్గా || ఎ || భోగభాగ్యములయందు | ని | భాగవతు
లుగానిపొందు | రోసి త్యాగ రాజవరదునినీయందు | బాగు | వ్యానించు
భవరోగమందు || ఎ ||

౭. శంకరాభరణము - ఆదితాళము.

ఎదుటనిలచితేనీదుసామ్మ | లేమిపోదురా || నుడుటివ్రాతగా
నిమట్టుమీఱను | నాతరహా తెలిసిమోసపోదునా || ఎ || సరాసరిఁజూ
తురా నాదుఅవసరాలఁడెలియుము | వరాలడుగఁజాలరా సకలదేవ
రాయమనవివినరాసుందరాకార || ఎ ||

౮. గాంగేయభూషణి - ఆదితాళము.

ఎవ్వరేరామయ్యునీసరి || రవ్వకుతానురాకసుజనులనురాజగ
రక్షించేవా || రె || పగవానికిసోదరుడనియెంచక | భక్తి నెఱిగిలంక
పట్న మొసఁగలేదా | నగధరసురభూసురపూజిత వరనాగశయనత్యా
గ రాజవినుత || ఎ ||

౯. కల్యాణి - ఆదితాళము.

ఏతావుసరానిలకడసికు ఎంచిమాడనగపడవు || నీతాగారివా
గీశ్వరియను స్త్రీ హూపములందాగోందా || ఏ || భూకమలారానిలన
భమంద | భూతకోటియందా శ్రీకరుడగుత్యాగరాజకర్పిత శివమా
ధవబ్రహ్మదులయంద || ఏ ||

౧౦. తోడి - ఆదితాళము.

ఏమనిమాట్లాడితివో ఓరామ | ఎవరిమనసుజీవితముదెలిసి || ఏ ||
మామనుజులనుజులతల్లిదండ్రులు | భామలుపరిజనులుస్వవశమాట |
రాజులునుసులునురాదులువరదిగ్రాజులుమరిసూరులు | శిశిధరదినరా
జులతోబడినడువను త్యాగరాజవినుతనయభయముగముద్దుగ || ఏ ||

౧౧. హరికాంభోజి - రూపకము.

ఒకమాటఒకభాణము | ఒకపత్మీవ్రతంజె || ఒ || ఒకచిత్తముగ
లవాండె | ఒకనాడునామలవకవే || ఒ || దిరజీవిత్యమునిర్జర | వరసౌఖ్య
మొనంగునే | ధరబరంజేప్రండె | త్యాగరాజనుతుండె || ఒ ||

౧౨. నాయకి - రూపకము.

కమలముసౌఖ్యము | కమలజ్వలై నకల్లునే || క || దనుజువైరియ
గురాముని దయగల్గినయతనినినా || క || తనువోకనో మనసాకచోత
గినవేసమొకనో నిడిజులనేమవారికి జయమానేత్యాగరాజు || క ||

౧౩. దేవగాంధారి - ఆదితాళము.

కరుణసముద్రరామ | కావదేశ్రీరామభద్ర || క || శరణాగత
హృచ్చిద్రశమననిర్జితనిద్ర || క || నానాపమునాతోనంటె | శ్రీపనిలిరుదు
కేమిబ్రతుకు | ఏసాపులశాపమో | ఎందుకిచలముత్యాగరాజుసతకి |

౧౪. వరుణప్రియ - ఆదితాళము.

కలిగియుంటేకదాకల్లును | కామితఫలదాయకా || క || కలిని
ఇంతమెఱుగకనిన్నాడుకొంటి | చలముచేయకనాలలను | చక్కని
వ్రాత || క || భాగవతాశ్రయలగునారద | వ్రజ్జుడపరాశరరామదా
సులు | బాగుగశ్రీరమురాముని | పదములభక్తిచేసినరీతిత్యాగరాజునిక
పును || క ||

౧౫. దేవమనోహరి - రూపకము.

కులబిరుదునుబ్రోచుకొమ్మరమ్ము || కు || ఇలంగలభూదేవసురా
దులకాధారుడగుసి || కు || నిగమాగమచరసికునిత్యమంగళముకల్లువగ
సేయకురామావందితత్యాగరాజు || కు ||

౧౬. కోకిలధ్వని - ఆదితాళము.

కోనిసూడనాయుడదయవెలకు | కొనియాడేపుసుమీరామనిను ||
అనముముసీరాగనుకునిసొంగుచు | అంతరముననతీవ్రేమతోనినుకొ ||
వించివెంతమలలలోజొరబడి వెతఁజెందంగలేదనినీమనను | ఇంతతే
లిసిత్యాగరాజసన్నతయేవేళనునీకుధచరితమును || కో ||

౧౭. బెగడ - రూపకము.

గట్టిగానుననుచేపట్టెదన్నటికో | పుట్టిననాటనుండియట్టివిధములేకాని ||
గగ్గొప్పత్తనమునునదనిమదమెప్పటికినితలకెక్కితప్పపలుకులాడుచుతా
నుప్పత్తిల్లుచును | చెప్పినఇంతమెఱుగకమెప్పలకాశించేయచప్పనిప్ర
భువులకడకునుత్రిప్పటలేలరాయనుచును || గ || వరమైనవజ్రులనుపరి
చారకులనెల్లను | సరిచేసిదానమొసఁగిపరమంచకను | కరిధనమడము
లుకలిగినవరులనుపూజించెఆతరమెఱుగనిధనికులుఅని శరణువలరాఁ
నుచును || గ || శివపూజలుమఱియునుమాధవపూజలనొవరించుచు | వి
నాసరిచేసేవారెవరనుచునునెంచే | ఆవివేకధనముత్తులశివశివనేం
ద్దని | కువలయదళలోచననుని | భవత్యాగరాజవినుత || గ ||

౧౮. బంగళ - ఆదితాళము.

గిరిరాజసుతాతనయానదయా | సురనాథముభార్జ్యతపాదయు
గాపరివాలయమామిభరాజముఖ || గి || గణనాథవరాత్పరశంకరాగ
మవారినిధిరజసికరా | ఇరిరాజకంకణవిఘ్ననివారణశాంభవశ్రీత్యాగ
రాజనుత || గి ||

౧౯. రీతిగాళ - ఆదితాళము.

చేరరాసదేమిరా రామయ్య || మేరగాదురాణకమహామేరు
ధీరశ్రీకర || చే || తల్లితండ్రిలేనిబాల తననాధుకోరురీతి | పలుమాటువే
డుకొంటేచాలించరాదా | తలఁచుచునేనునీదువదనారపందమువ | తలఁ
చికరంగగాఙాచిత్యాగరాజసన్నత || చే ||

కల్పన

౨౦. గౌళిపంతు - ఆదితాళము.

తెరతీయంగరాదానాలోని | తిరుపతివేంకటరమణమత్సరమును || పరమపురుషధర్మాదిమోక్షముల పారందోలుచున్నదినాలోని || తె || పాపనిన్నిసా - నీసరిసరిమాపధామ - పాపనిన్నిసా - నీసరిగరిసరినిరి నిధమ - పనిసరినిధమపధామాగారీస || తె || మత్స్యముఆకలిగొనిగాలము చేమగ్నమైనరితినున్నది | అచ్చమైనదివసన్నిధిసిమరుగడ్డపడిచెటిచినయట్లున్నది || తె || ఇరవొందంగభుజియించునమయమునఈగతగులురీతినున్నది | హరిధ్యానముజేయువేళచిత్తము అంత్యజవాడకుంబోయినట్లున్నది || తె || వాగురమని తెలియకమృగగణములువచ్చితగులురీతినున్నది బాగుగ నీమతముననుసరించిన త్యాగరాజనుతమదమత్సరమును || తె ||

౨౧. ధేనుక - ఆదితాళము.

తెలియలేదురామభక్తిమార్గమున || ఇలనంతటతిరుగుచునుకలువరించేరుగాని || తె || వేగలేచినీటమునింగిభూతిఁబూసి | వేళ్లనెంచివెలికిళ్లాఘునియులై | వాగ్పైకెకమార్గనలోలులయ్యేరేకానిత్యాగరాజనుత || తె ||

౨౨. బలహంస - మధ్యాది.

దండముఁబెట్టెనురోకోదండపాణిచూడరా || అండజనువాహనమార్తాండచండలోచన | పుండరికనయవశ్రీబ్రహ్మాండనాయక || దం || పేరుగాప్రతిష్ఠగాఱుగుగానినునమ్మితి | ఊరివారువిధివారుఒక్కజాతివారుగాని | జాతితిచేపట్టిప్రోవవేత్యాగరాజార్చితనీకు || దం ||

౨౩. శుద్ధసావేరి - ఆదితాళము.

దారినితెలుసుకొంటి - త్రిపురసుందరినేశరణంటి || మారునిజనకుండై ననూదశరథకుమారునిసోదరిదయాపరిమోక్ష || దా || అంబాత్రిజగదీశ్వరిముఖజతివిధుబింబాయాదిపురముననెలకొన్న | కనకాంబరినమ్మినవారికభీష్మతలపులోనగుదీనలోకశంకరి || అంబుజభవపురుహనాతసునందనతుంబుభ నారదులందఱు నీదుపదంబును కోరినదానిత్యాంబుధినోలలాడుచుండ || దా || రాజితమణిగణభూషణిమదగజరాజగమనలోకశంకరి దనుజరాజగురు నివాశరశవతారకే జన్మఫలముకనుఁ

గొంటిని || ఆజన్మముపెద్దలుతమమదిలోనీజపమేముక్తిమార్గమనుకొని రాజశేఖరుండగుశ్రీత్యాగరాజమనోహరిగారిపరాత్పరి || దా ||

౨౪. ఖరహరప్రియ - ఆదితాళము.

నడచినడచిమాచేర యోధ్యానగరముంగనరే - అయోధ్యానగరముంగనరే || పుడమినుతనహాయుండై చెలఁగేపూర్ణుని ఆత్మారామునిఁజూడ || న || అట్టెకన్నులనూపి తెఱచినూత్రముపట్టివెదకివేషధారులై | పుట్టుచాపులేనితాపు తెలియకపొగడరుత్యాగరాజాస్తునిఁజూడ || న ||

౨౫. కల్యాణి - మిశ్రము.

నిన్నవలసినపనియేమి | నన్నవలఁగాకమఱియేమి || కన్నతండ్రినీకన్నవేల్పులవ | రున్నారురాఆపన్నరతుక || ని || కనసహించనిదుర్జనులభాషణలేక | మనసుననెనరుననిన్నుఁజూచినానా | అనుదినమునునేనినుఁగానజ్జనసేవ | వినయముననునిజమునఁజేసినానా || ని ||

౨౬. తోడి - ఆదితాళము.

నీదయరావలఁగాకనేనెంతవాడను || వేదశాస్త్రపురాణములన్నినివెగతియనుచు మొఱిపెట్టుఁగనుక || నీ || సారసారకాంతారముదవిదారసుందరాకారసుగుణ సుకుమారమారమణ నీరజాప్తకుల గావారసుధారసపూర || నీ ||

౨౭. వనస్వతి - రూపకము.

పరియాచకమా | మాట | పదుగురిలోపొగడినది || వెఱపుననవమాసమ్ముల | వ్యసనమ్ములచేకోరి | శరణాగతరతుకనిను | సంతతమునుశరణంటే || ప || ఒకమునికై ద్రౌపదిద్వారకనిలయాశరణనఁగా | ఒకమాటకువిభీషణుఁడుటర్వజాలకశరణనఁగా | సకలేశ్వరప్రహ్లాదుఁడుజాలిచేశరణనఁగా | హితకరుండై ప్రోచితివెత్యాగరాజునిమాట || ప ||

౨౮. శంకరాభరణము - ఆదితాళము.

ప్రాణనాథలిరానఁబ్రోవవే || వేణుగానముచేపదియాఱువేలగోపికలపాలించేలే || ప్రా || వెన్నమీఁగడలవేడగమీఁకగు | కన్నపిన్నవాండ్లకమపునించి | తిన్నగావెలయుదివ్యరూపమా | చిన్నికృష్ణదయచేసిత్యాగరాజ || ప్రా ||

శుద్ధ

29. కల్యాణి - ఆదితాళము.

భజరేరఘువీరం | శర | భరితదశరథకుమారం | సివుదురాశల
రోసి | పర | నిందలనెల్లనుబాసి || భ || పంచేంద్రియములనణచు |
ప్రపంచసుఖమువిసమము || భ || అన్నియువనికొదిగినా | ఇటు |
అటుతిరిగిన తెలిసినా || భ || వేరేపనులకుబోక | గోముఖ | వ్యా
ఘోముచందముగాక || భ || తప్పుతంటలనుమాని | భవ | తరణమున
నుమతివ్రాని || భ || కర్మముహరికినొసంగి | సత్కార్యములందు
ప్పొంగి || భ || భక్తిచూర్ణమునుదెలిసి | నిజభాగవతులజలగలసి || భ ||
మాయారహితునిగొలిచి | నీమనసునరామునిదలచి || భ || రాజాధి
పుంగవలసి | త్యాగరాజవరదుడనితెలిసి || భ ||

30. కాంభోజి - ఆదితాళము.

మాజానకిచెట్టుబట్టెగా - మహారాజవైతివి || మా || రాజరాజ
వరరాజవాక్షనిను. రావణారియనిరాజల్లకిర్తియు || మా || కావశేగి
యాజ్ఞమీఅకమాయాకరమునిచిశిఖచెంతనేయుండి దానవునివెంటనేచ
నియకోక తరుమూలనుండినానిమాటలకు కోపగించికంటవధియించకనే
యుండి - శ్రీనాయకయశము నీకేకల్లచేయలేదా త్యాగరాజపరపాల
పవిత్రనిపథపమగమ - రిమగమరిగ - సరిసనిధప - దధనసరిగగమమ-పధ
నిధపధ - మగవధ - రిసగరిమగరిగ - సరిసని - ధరిసనిధప - పధపమ||మా||

31. సారమతి - ఆదితాళము.

మోక్షముగలదా - భువిలో - జీవన్ముక్తులుగానివారలకు || సా
క్షాత్కారవినద్యక్తిసంగీతజ్ఞానవిహీనులకు || మో || ప్రాణానలసం
యోగమువల్ల - ప్రణవనాదమునప్రస్వరములై పరంగ - వినావాదనలో
లుండొశివమనువిధమెఱుగరుత్యాగరాజవినుత || మో ||

32. భైరవి - ఆదితాళము.

రక్షణబెట్టరే - దొరకు || ర || వక్షస్థలమునవెలయులక్ష్మీరమణు
నికిసాయ || ర || సీతకరమునబట్టిచెలగినదొరకు - వాతాత్మజునికచే
వశమైనదొరకు - పురుహూతాదులరక్షింప బాహుజుడైనదొరకు-సం
గీతత్రయత్యాగరాజగేయుడైనదొరకైశ్వర్య || ర ||

33. మణిరంగు - ఆదితాళం.

రానిదిరాదుసురాసురులకై న || పోనిదిపోదుభూసురులకై న||రా||
దేవేంద్రునికినుదేహముపూర్వదేవులకమ్మతమభావమేకాని - ఆవనచర
బాధలాముమలకేకాని - సావనత్యాగరాజభాగ్యమాశ్రీరామ || రా ||

34. శంకరాభరణము - చూపకము.

రామనినువినానను-రక్షించనొరులంగాన || తల్లితండ్రులన్నదమ్ము
లుదైవమునీవని - యుల్లముననుఅన్నిటను - చల్లగబాగుగజూచెద||రా||
సావననిధక్తి సదాసాలించనుమోక్షమొసంగు - మావరసినన్నిధనిప్ర
మాణముఁజేసివల్కెద || రా || సత్వగుణంబుననుఉపాసనయొసరింతు
దుపెద్దలు - తత్వముదెలిసిననికభవతరణోపాయమునీవని || రా || లో
కులునిజదాసులకని - లోపదురుసూయలతో - శ్రీకరనినుదూషించినచె
డిపోలేదుగాని || రా || కోరినకోరికలాన - గే శ్రీరమణానిన్ననిశము - చే
రితిశరణనుకోటిని - శ్రీత్యాగరాజనుత || రా ||

35. శుద్ధభంగాళ - ఆదితాళము.

రామభక్తిసామ్రాజ్య - మేమానవులకబ్బెనోవనసా || రా ||
ఆమానవులసందర్శన - మత్స్యంబ్రహ్మనందమే || రా || ఈలాగింప
రింపలేను - చాలాస్వానుభవవేద్యమే - లీలాస్వప్నజగత్రయక న - తో
లాహలత్యాగరాజనుమండ || రా ||

36. దర్బారు - ఆదితాళము.

రామాలోభమేలే - నను - రక్షించువట్లనీకింత || రా || పోమా
ర్కలోచనసుగుణ సుత్రామాదులెల్లనవ్వరా || రా || శరణనుకొన్నకా
కాసురుని రావణునిసోదరునిబ్రోవలేదా సరగునకరినిగాచివశ్రీ || రా ||
గతిలేనివేళ ద్రాపదినేగమెక్కుష్టాయన - అతివ్రేమతోవేంఁదో మతినే
డెందుపోయెనో || రా || డేగకమేనొసంగురాఘవాస్వయంబున - బా
గజన్వించిశ్రీకరత్యాగరాజంబే || రా ||

37. ఫలమంజరి - ఆదితాళము.

సనాతనా - వరమసావన || ఘనాఘనవర్ణకమలావన || స || తన

తా
నక
పచి
ణా
గ్ర
త
ప
ద
ల
నా

రా
త
క
||
ర
ర
||
||

వాడనేఅభిమానముదైవమైనసీకేలకలుగడు || స || రాజాధిపాస్వయ
సాగరరాజునీవైవిలసిల్లితే - తేజరిల్లగాకృపజూతువేఈజగానత్యాగ
రాజసన్నత || స ||

౩౮. అసావేరి - మిశ్రము.

సమయము తెలిసిపుణ్యము లార్జించనిధనికుడుండేమిలేకేమి || క్ర
మముతోహరిని తాకనుగొనవలెగాక || స || సారమాకవితలవినివెట్టి
వాడుసంతోషపడియేమిపడకేమి | చేరడేసిగుడ్డికన్నులకాటుక కూర్చి
యేమికూర్చకుంటేనేమి || స || తురకపీఠిలోవిప్రునికిపానకపూజనెర
యచేసిచేయకుంటేనేమి | ధరలోనిధనకోటులకుయజమానుడు దయ్య
మైతేనేమిలోభైతేనేమి || స || పదముత్యాగరాజనుతునిపైకానిదిచా
డియేమిచాడకుంటేనేమి | ఎడనుశ్రీరామభక్తియులేనినరజన్మ మెట్టిన
మృగజన్మమెట్టిననేమి || స ||

౩౯. దేవగాంధారి - ఆదితాళము.

సీతావరసంగీతజ్ఞానము ధాతవ్రాయవలెరారామ || సీ ||
భూతాద్యభిలోపనిపత్నార భూతజీవన్ముక్తుడౌటకు || సీ || ఆకాశశరీ
ర పరబ్రహ్మమనే ఆత్మారామునితో సరిమాచుచు - లోకాదులుచిన్న
ణిమయ సుస్వరలోలుడౌత్యాగరాజసన్నత || సీ ||

౪౦. శంకరాభరణము ఆదితాళము.

స్వరరాగసుధారసయుతభక్తే | స్వర్ణాపవర్ణమురా ఓమనసా ||
పరమానందమనేకమలముపై | బకభేకముచెలగేమిసుఖమా || స్వ ||
మూలాధారజనాదమెఱుగుటే | ముదమగుమోక్షమురా కోలాహల
సప్తస్వరములగుఱుతేమోక్షమురా ఓమనసా || స్వ || బహుజన్మము
లకుపైనిజ్ఞానియై పరగుటమోక్షమురా | సహజభక్తితోరాగజ్ఞానన
హితుడుముక్తుడౌరా ఓమనసా || స్వ || మద్దలతాళగతులు తెలియ
కనేమర్చించుటసుఖమా | శుద్ధమనసులేకపూజనేయుటే సూకరవృత్తి
రాఓమనసా || స్వ || రజతగీరీశుడునగజకుండెల్పుస్వరాల్లభమర్తము
లు - విజయముగల త్యాగరాజుకెఱుకే - విశ్వసించి తెలిసికో - ఓమ
నసా || స్వ ||

శేషయ్యంగారికృతులు.

౧-సావేరి-ఆదితాళము.

శ్రీరఘుకులవర శుభకరీసీతారామ మాంపాహి || సారసదళనేత్రా
జగన్నుత-జలధరనిభగాత్రా-భవసం-సారకలుష భంజననుచరిత్ర-జనక
జాస్య పంకేరుహమిత్ర || శ్రీ || నవరసాలపల్లవ మృదుపదయుగళా-నఖరుచి
జితతారక-భవనమోహన విశ్రుతశంఖగళా || శివసన్నతనామా-సద్గుణ
శీలపూర్ణకామా-సతకై - రవనమూహరంజనహిమధామ-రణమహోగ్ర
రాక్షసకులభీమ || శ్రీ || విమలకుండ కుట్టలనుందరరదనా-రధగజాదివృత
నతుములసంగరాంగణజితదశవదనా || కుముదారిప్రతాప-మోహన-గోప
బాలరూప-మదగజ-గమనసాంద్ర సత్క-రుణాలాప-కలితశ్రీరామచంద్ర
భూప || శ్రీ || అతివిశాలకోసలనగరనివాసా - మణికుండలనీరా జితకపోల
తల చంపకసుమనాసా || శ్రీజితవమందార - యోగిజన - శీత్రసంచారా -
తలసుమ-హితవిశేషభూపాలంకార-ఇనసుతాదికప్పిన్క సువార || శ్రీరఘు ||

౨-అతాణా-త్రైపుట.

పాహిశ్రీరమారమణ-సంతతంమాం-పాహిశ్రీరమారమణ || పాహి
శ్రీరమారమణ-పావనసంక్రమణ-మోహనరంగనాయకా-భక్తజన-పూ్య
హవాంఛిత దాయక-నకలజగ || స్తోహనాయత బాహుఘననిభ దేహాఖిగ
పతివాహావిదళిత-మోహదేహసమూహనుతిపాత్రా-కమలదళనేత్ర || పా ||
దానవమర్దనధర్మవివర్ధన-మానితగుణాభరణా-మానిష్ఠ్యగూనసాశ్రితచ
రణా కరుణా భరణా|| దీనజనసంతాననికటనిధానవినుతేశాననారద-గాన
లోలమహానుభావహారే-మధుకైటభారే || పా || తోషితామరలోక-దూషి
తాభిలకోక - పూషవంశజపూజిత - సేవకవిభీషణవరదాయక - ప్రణవ
సాధ || శేషశయన విశేషమృదు తరభాషవరమణి భూషకృతనుత వేషశు
భకరదోషనిర్దోషాపోషితాశేష || పా || వారణపరిపాల-వనజసంభవలోల-
సూరతనయరక్షక రావణాదిక్రూర రాక్షసశిక్షక - కోసలపురింద్ర || మార

శతసుకుమార-వరరఘువీర-గుణమణిహారసుజనవిహార జలధిగబీరమృదు
చరణా-ముని శాపహరణా || పాహిత్రీ ||

3-బేగడ-చావు.

పాహిమూం క్రీరఘునాయకా - భద్రదాయకా-భాసుర కోదండ
నాయకా|| వాహినీశమదవిదారక-నిరయతారక-పాలితసూర్యకుమారక
ఖలనంహారక || పా || మునిజనక్లేశభంజన- లోకరంజన-దసుజమేఘప్రభం
జన-దినకరకులభూషణ-దీనపోషణ-వినిహతఖరదూషణ-మంజుభాషణ||
పా || ద్యుతిజితహితవిరోచన - జలజ లోచన - శ్రీతజనాఘు నిమోచన-
కృతకాకాసుర దండన - రుచిరమండన - భేచరసన్నత భండన - వైరి
ఖండన || పా || ధరణితనయారమణ-వాలిదమన-దానవేదండగమన గురు
లావణ్యజితమదన - కుందరదన - కోసల సగరసదన - చంద్రవదన || పా ||

4-వర్షార్ధ-రూపకము.

రంగపతేపాహిమాం|| మంగళకర సంగరవిజయాంగజనిభ మోహ
నాంగ - గంగాజనకా గురుడతురంగ భవభంగకరుణాపాంగ ధృతరథాం
గ || రం || బృందావనలోల ఆనందకరసుకీల-వందితమునిజనపాల-నందక
ధరసుగుణజాల - మందరధర కుందరదన - సుందరవదనారవింద - వందిత
మునిచరణారవిందకుమిందధర గోవిందసదానంద|| రం|| కుంతీసుత మోహ-
అక్రూరవినుతపాన - చింతితకార్యప్రసాద - సంతతమురీవినోద || అంత
కహితదంతివక - గంధోషయశోవిశాల- అంతకభయహరణనువృత్తాం
త ఆతిశాంతికరుణా స్వాంతరమూకాంత || రం || పంకేరుహ నేత్ర - ఆపన్న
జనసుమిత్ర - పంకజభవచతిపాత్ర - పంకజనదనాకళత్ర || శంకరసఖ కిం
కరజన సంకటహారిదసుజచయ భయంకరగోపీజనమకరాంకనిశ్యేంకనిషకా
ళంక శ్రీవత్సంక || రంగపతే||

౫-ధన్యాసి-ఆదితాళము.

గోపాలపాహి - దివ్యరూపయదుకులదీప - గోపికావిరహతాప
శమన-సల్లాపదిపితకలాపికలాప|| గో|| ఘోరౌఘజలదసమీర-సర్వంసహ

భారహరణకృతావతార సర్వభువనాధార- ఘోషాయోషాజార నవనీత
చోర || హరిమకుటకేయూర కటకమంజీర శోభిసుకుమారశరీర || గో ||
బృందారకాహిత బృందవిదారక బృందావననివాస - నందగోపనదా నం
దదాయకగోవింద - నతముచికుంద| నందకాయుధపురందరనందన-వంది
తపాదారవిందముకుంద|| గో|| నానాచరాచరవితానమోహక వేణుగాన-
పరిపాలితో గ్రసేన - ద్రుపదనుతామానరక్షణభ క్తదీనకోసలనగరీశ|| దా
ననాంతకవిలూన జరాసుతసేన కంసహరదీననిదాన || గోపాల ||

౬-సురటి-జంపె.

కలయామిదశరధకునూరం-సజలజలదరూపమతిశయ యభాకారం|| క||
రమణీయ సుగుణాలవాలం - సుమధ్యమభాగలసమా తపనియచేలం -
సమరనిర్జితవైరిజాలం - సతతకమలాస నాశ్చర్యకర భవ్యలీలం || కల ||
జనకరాజసుతాకళత్రం - శ్వేత - వనరుహ పలాశసంవాది వరసేత్రం -
ఘనకలుషవల్లీలవిత్రం - సకల-మునిజనామర నికరవినుత చారిత్రం|| కల||
పరసుబోధానందరూపం - దివ్య - కరయుగళవిధృత భాసుర బాణచాపం-
వరకోసలపురీ మహిమం - నిత్య - పరిజనికృతపీఠ వరజనకలాపం || కల ||

౭-ధన్యాసి-జంపెతాళము.

శ్రీరంగ శాయనం- సకలమభదాయనం- చింతయేహంసదాహృద
యే|| కారుణ్యసౌశీల్య శౌర్యవాత్సల్యాది కల్యాణగుణజలనిధి- దేవదేవం||
శ్రీ || క్షీరసాగరసముద్ధిత విమానాంతరం - శ్రీభూసతీభాసితం - నూరిబృం
దనునందనంద జయవిజయాది భూరిపరిజననేవితం - చారణోరగ సిద్ధసా
ధ్యగంధర్వగణ సనకాదిమునిసన్నతం - సారసోద్భవముఖామర పాలన
ప్రాప్త సత్యలోకాధిపసితం - దేవదేవం || శ్రీ || పరమభక్తత్వోకు మహిత
పుణ్యవిశేష ధరణితలసమాగతం - సరయూనదీతీర విరచితహిరణ్మయా
వరణసువిమానస్థితం- గురుతపోనిధి వసిష్ఠాదిసంయమి సుమందిరపరివేష్టి
తం - తరణికులధన్యమూర్ధన్యాదిసంతత కృతోత్సవశోభితం - దేవదేవం||

శ్రీ॥ నిరుపమ కవేరజాసుకృతాతిశయదనుజవర విభీషణవశగతం-చిరకా
లకృతవాస మునిసాంద్రచంద్ర పుష్క-రిణీతటస్థితం - వరధర్మవర్మ నిర్మిత
భర్మమయసప్త వప్రాంతర విరాజితం - సురసేవ్యమాన కోసలపురీశ్వర
మఖలనరలోకపరిపూజితం - దేవదేవం ॥ శ్రీ ॥

౧-కేదారగాళ-ఆదితాళము.

రంగనాయకభుజంగశయన సారంగవరదసంరక్షమాం॥సిరదోజ్జ్వ
లశరీర సిఖాధరారమేశ సంరక్షమాం ॥ రం ॥ పుణ్యచరిత కారుణ్యసాగర
హిరణ్యచేలసంరక్షమాం ॥ రం ॥ పంకజాస్తహారిణాంకనయన మకరాంక
జనక సంరక్షమాం ॥ రం ॥ భ్రాజితేంద్రమణి వై జయంతివి రాజమానసం
రక్షమాం ॥ రం ॥ బాధితామర విరోధిబుధారాధ సీయసంరక్షమాం॥రం॥
సూరిబృంద సరసీరుహానన పురారివంద్యసంరక్షమాం ॥ రం ॥ ప్రాణిపాలన
ధురీణకేశవ పురాణపురుషసంరక్షమాం ॥ రం॥ దీననికరసంతానభూరుహ
మహానుభావసంరక్షమాం ॥ రం ॥ ఆంజనేయకరకంజసంక్రమనిరంజతాద్రి
సంరక్షమాం ॥రం॥ శ్రీధరప్రణవసాధకోసల పురాధినాథసంరక్షమాం॥రం॥

౯-గాలిపంతు-ఆదితాళము.

భజేహంవీరరాఘవం భజేహం ॥ సారథసురుణపూరణాతివిస్తారిత
భార్గవభూరిలాఘవం ॥ భ ॥ పాలితదినకరగోత్రం - సదా పరిపాలితశా
లిహోత్రం - వర లావణ్యాస్పదగాత్రం - కల్యాణమయదివ్యనేత్రం -
సుగ్రీవజాంబవదాదివరపరి సేవితం - సమదరావణజైత్రం ॥భ॥ వీక్షారణ్య
శయానం - సదావృద్ధహరినామానం - సంరక్షితమునిసంతానం - సార
థరకరుణామృతనిదానం - శుభలక్షణలక్షిత మక్షమఘనశర శిషీతామీర
విపక్షవితానం ॥ భ ॥ గోపాయితదేవేశం - శ్రీకోసలనగరనివేశం - ఇంద్రో
పలసంకాశం - కృతదుర్మద కబంధనాశం - హృత్తాపనాశ సమీపగతం -
జితకోపముమితభూషాపమహీపం ॥ భజేహం ॥

మా తృ భూ త య్య గా రి కృ తు లు

౧ - కేదారగాళ-ఆదితాళము.

ఏభయమునకనిదా తప్పంగలరిజగతిలోన॥ నీభజనచేతే కడతేజవలె
నేకాకమాతృభూతలింగ॥ఏ॥పొగీరుమీఱకత్తిమొననుబ్రదుకబోతేశత్రు
భయము. చిగురుబోణులవలచిభోగించిననురోగభయము. ఆగణితో
ద్యోగములుచేసినంతటనురాజభయము మగతనమునవిద్యలభ్యసించిన
మాత్రముననంవాదిభయము॥ ఏ॥ ధనధాన్యవస్తువాహనములుగలిగినను
జ్ఞాతిభయము పెనుసాములుమేనికైకోసికొనిన చోరభయము - వనిని
సంచరించిననాయెడ మృగవ్యాళవృశ్చికాదిభయము అనుదినమొకపూం
టభుజియింసకున్నను మహాజలరాగ్నిభయము॥ ఏ॥ ఏదో పులనేమివచ్చు
నోయనిమనోభయము - ఆయెడ ఘోరతరంబై లసినయట్టి యముని
భయము - సాయకత్తిశిరగిరినిలయుని పదభక్తకలువారలకేభలము -
లేయంటపుశ్రీమాతృభూతలింగసిన్పుపూజింపనివార॥ లే॥

౨ - కాంభోజి-మిశ్రలఘుళు.

ధర్మాత్ములయొద్దదుర్తార్థజనములు తలలెత్తంగవలెనా॥ ధర్మస్వ
రూప్రధీధరకరగతభక్త - మర్కత్తిశిరగిరిమాతృభూతేశే॥ ధ॥ మందారవృ
క్షముక్రిందచుట్టుగోరంటపొదలల్లినట్ల - చందనద్రుమము చెంతకాల
కూట సర్పములుండినట్ల - అందఱికిచల్లనగుచంద్రుని రాహువడ్డముతగి
లినట్ల. అందమైనతామరకొలనికిమొస - లడుగుబెట్ట నీయకందుండి
నట్ల ధ॥ అలిమఘురంబై నసానకమునపుడక అడ్డముతగిలినట్ల - ప్రతిలేని
చెలువంపుపై రులోనతెల్లుపలుమాటు మొలచినట్ల - ఘృతగుడపాయసా
న్నములిచ్చుసత్రమునాకిట కుక్కలున్నయట్ల - జలలేనిశృంగారవనిలోన
బెబ్బులులు - సరివచ్చునట్లెల్ల - సంచరించునట్ల॥ ధ॥ కుండెడుపాలలో గో
రంతవిషము కోంకకతగిలినట్ల - నిండినయిండ్లలోపలచెదలగుంపులు -
ఉండుండికలిగినట్ల - దండిగనిజ్జేపమునకు విశాచములు - తరలకకాచి
నట్ల - కొండంతచక్కనిదివ్యదేహమునకు - కుష్మాదిరోగములు సంభ
వించినట్ల॥ ధ॥

పల్లవి - గోపాలయ్యగారి కృతులు.

౧ - కాంభోజి—రూపకము.

హరినర్వ పరిపూర్ణసనకాది మునివినుతచరణ మహానుభావ ననుఁ బ్రోవవయ్యు॥ దురితములెల్ల ఏడబాపుదుననుచు బిరుదువహించిన-కరి రాజవరద శ్రీవేంకటరమణ భవాబ్ధితరణ॥ ధరిసనిధప - ధసనిధపమ-పని ధపమగ - రిగమగరిస - సనిపధసరి - గామపధప - మాపధనిధ - పాధ సరిగ - సారిమగరి - సానిధపమ - పామగగరి - సారిగమప॥ హ॥ నిరతి శయానందననా - మందరోద్ధరణ - నిశిచరగణ - మదవిభంజనా-త్రిభు వనమోహన - దరహాసితవదన కుందరదన - దీనజనార్తిహరణ-హరచా పవిఖండన - బ్రహ్మాదిసురవర హితచరణ॥ హరి॥

౨ - నాటకరంజి—ఆదితాళము.

నీదుమూర్తిని కనుగొని నెమ్మదినిసేవించి నేనుధన్యుడనైతిని॥ వేదవేదాంత విడితుండైన వేంకటేశ సకలజగన్నివాస॥ సరిసననిధ-నిస నినిధమ - మమగన - సగసనిధని - సనిసమమగమనిధని - సరిగమరిస-నిరి సని - సనిధపధని - సధపమ - గమపగరిస - మగమనిధని ॥ నీ ॥ మందర గిరిధరసనకాదిముని మాససాబ్జభృంగ ధృతరథాంగ - ఇందిరారమణగుణాధరణ ఈశవినుతనామపరంధామ॥ నీ॥ మాధవముకుంద మధుసూధన మల్లపల్లవసదృశభాసమాన-శ్రీధరపురాణపురుష నవతులనీదామభూష అతులిత వేష॥నీ॥ పంకజభవాదిసురసన్నత ప్రసన్నవత్సల పతితపావనబి రుదాంక శేషాంక శ్రీనిధేవత్సాంక నిష్క-శంక గరుడతురంగ॥నీదు॥

౩ - తోడి—ఆదితాళము.

అంబనాదువిన్నపమువిని నన్నాదరించుటకిది సమయమయ్యు ॥ అం బుజపాణివాణి - మరకతాంగి మాతంగి మధురభాషిణి-శాంభవి శశాం కవదనీ శివశంకరీ త్రిభువనసుందరిజగ॥దం॥వారాహి వైష్ణవిసుమంగలి - నామిని నిగమాగమసంచారిణి-శ్రీరాజరాజేశ్వరి విమల చిస్తయానంద దాయినిత్రిజగ॥ దంబనాదు॥

౪ - శైరవి—రూపకము.

మహాత్రిపురసుందరి మనోన్మణి మధురభాషిణి మరకతాంగి ననుఁ బ్రోవవయ్యు ॥ సహస్రకోటిమూర్తాండస్వరూపిణి శశాంకివదనీ - శాంభవి సకలలోకజననీ సరమకల్యాణి ॥ మ ॥ నీపదముల నెఱనమ్మితిసయ్యు - నే న్నువినా ఒరులవేడనయ్యు - కాపాడుటకీపుడుసమయమయ్యు - ఎంతోక మనీయమగు బంగారుబొమ్మ - వినుమా - ఈపుడమిని నీవలెదై వమునెం దునేఁగాన - దాపుప్రాపు నీవని తలఁచుచు మఱిమఱికోల్పితి ॥ నూ॥ ॥

౫-కల్యాణి—ఆదితాళము.

నీదుచరణపంకజము లెగతియని-నెఱనమ్మి యున్న ననుఁబ్రోవవయ్యు॥ ఆదికారిణి పురాణి అఖిలాండజనని - ఆఫతగీర్వాణి - నాదబిందుకళాతీత మగు ఆనందవల్లినతజనకల్పవల్లి ॥ నీ ॥ రాజరాజేశ్వరిత్రిపురభైరవి మహా కాళిమధుకరవేణి - ఈజగాననీదుసరివేల్పుల నేనెందుఁగాననయ్యు ॥ ఓజ గజ్జననీమనోన్మణి - ఓంకారరూపిణికల్యాణి - కటిష్కలుచునెలయునీమూ ర్తిని - దినదినమునుమదిని దలఁచికోరితి ॥ నీదు ॥

కు ప్లు సా మ య్య గా రి కృ తు లు.

౧-మధ్యమావతి—రూపకము.

హరిహరియనిమఱి మొఱిడఁగావినివిసనట్లు-ఏమఱియున్నావేమి నాసామి॥పరమదయాకరనామననినివినిప్రోవుమిపుడుశ్రీవరసవేంక టేశ్వర నీవాండవ ఇతరులనుఁవేడను॥ రిసనిస - పనిమపనిసరిస-నిసరిమ-రిమపని- మపనిస - మరీసనిప - రిసానిపమ - సనీపమరి - నిసామరిస ॥ హ॥ కన్నులు తెల్లవని బాలుండైక డువేడ్క-పూతకిని-చనుఁబాలుఱిచ్చియిలనుచక్క-స చేసితివే - మిన్నకమూండవనెలలో మితిమీఱు శకటాసురునిదన్ని మదంబ ణఁచిన శ్రీధర కరుణాసాగరశ్రీ ॥ హ ॥

౨-బేగడ—మిశ్రలఘ్న.

హరినిభజించి బ్రహ్మానందముఁడెందవేమనసా || కరుణాసాగరునికవ
కాంబర్ధునిగిరిని వెలయుశ్రీకరునివరదవేంకటేశ్వరునిమరహారునిశంఖ
చక్రధరుని || హ || పంచనలనించి కూరినతనువంచు నూహించినిశ్చయించి ||
పంచభూతములొక్కటిఁగావించిభావించిసేవించిపూజించి || హ ||

౩-తోడి—రూపకము.

నీసరిసాటివేల్పులనునేఁగాన జగాన నిన్నే నెఱనమ్మితిమహానుభావా
దేవాదిదేవ || నీ || శ్రీశ చతుర్దశభువనాధీశరవికాటిసంకాశవరదవేంకటగిరి
నానదరహాసహరి || నీ || ఘనవననిధిమదశోషణ-కమనీయమృదుభాషణ-
నిరుసమకౌస్తుభభూషణ - వినిహతఖరదూషణహరి || నీ || వై శ్రవణానుజశి
తా - వరవిభీషణపతా - భూశ్రీనీభాద్యతా - బుధజనసంరక్షణహరి || నీ ||
వరగోవర్ధన గిరిధర - వాలిసంహారమురహార - పరమదయాకరశుభకర -
వరదవేంకటేశ్వరహరి || నీ ||

—:0:—

దొర సామయ్య గారి కృతులు.

౧-కల్యాణి—ఆదితాళము.

వస్తువొకటి ఆదియైరెండువిధముల - వాడుకొందు రేబుధులు || హస్త
కటకమకుటకుండలమని ప్రశస్తముగనుబంగరువాడుకీతి||వ||అంబరుండై న
టియించిననేమి పీతాంబరుండై పవళించిననేమి - శంబరశిశుచేపట్టిననేమి -
శంబరశిశుపడఁగొట్టిననేమి || వ || నరపతిచెలికాండై తేనేమి. వానరపతిచెలి
కాండై తేనేమి - మురభంజనుండై తేమనకేమి - త్రిపురభంజనుండై తేమన
కేమి || వ || మారునిగంటేనేమనకేమి - కుమారునిగంటేనేమనకేమి - మా
రమణుండై తేమనకేమి - ఉమారమణుండై తేమనకేమి || వస్తు ||

౨ - గౌళిపంతు—ఆదితాళము.

భూర్జుటివటించెను ప్రదోషసమయమునను || ఊర్జితముగరజ ద్రికొ
ననత్యున్నతమావజ్రనుంటుచుముగ||ధూ||సురలనుదులుకిన్నదులిరుగడకొని
యాడ-నందీశ్వరవరకరమురజరవముతోఁగూడ-ఉరగములసియాడ-జడ
నుండు ఉవిదజడిసివేడ - మోచయుచునరచందురు చిరువెన్నెలగాయ -
ప్రణవనాదముమ్రోయ||ధూ|| మురహారుండతిమరమునడ మరువుపలి ఎవ
సరసెరుహాభవు పెదవులదరఁగకొనిసింప - వరుసక్రమముగాను- ౪ | గ
నవరసకళలతోను- దరహాసితముఖాంబురుహమునముద్దుగార- ఎఱుచె
మటలూర||ధూ||వరనూపురమణులు చరణములఘులుఘుల్లన-అరకాలన
నుదుననురునికిగుండెర్పుల్లన-మరువై రివగను-సుబ్రహ్మణ్యుని బాగుగను-
కరుననుకనికరముననుజూచి కరుణింప - మేనువులకరింప || ధూ ||

అణ్ణాసామిశాస్తు గ్రీల శ్రీభిస్సఘ్న.

౧-కేదారగాళ—రూపకము

కామించియున్నదిరా - కంజాక్షీ నీకేతగినట్టిచిన్నదిరా||భూమిలో
కచ్చి - రంగమసీపాల - పుత్రుండైనకల్యాణ రంగసామిసుందరాంగ ||
పా - పా - ధవమగరీ - రీ - గ రి స ని సా - సా - ని స రి మ మా -
గీ - తా - దిసకలశా - స్త్రాం - బుధియనవ - మృక్ - శ్రుతిమధురా-
మా - పమగ స రి మ - ప నీ ధ వ మ - గ రీ న ని స - రి మ ప ని ధ వ - మ ప
లా - పినినుచరిత - మనోభవుని - మహాగమర - సమెఱిగినర - మణి
నీసా || రి మ గా రి గ రీ స ని స రి - గ రి స ని ధ వ - మ ప నీ స రి-
రాఈ || మసీలోతరుణీజనసుఖ - కరతనుయుత - రతికాంతుఁడు-
సానిధవ - పామగరి - సానిధవ - ని స రి మ ప ధ ||
నీ వెయని - స్వాంతమున - ప్రేమగొని - నిరతముగను || కామిం ||
కిరవాణిచంద్రవదనరా - కుంభకుచభర - కుందముకుళరదనరా - సారస
గంధి - సద్గుణవలి - నానావిధములై నసురత - సంపదలనుజెందిసుఖము -
చాలసొందమదిలోనిన్నే || కామించి ||

వై కుంత శాస్త్రులవారికృతులు.

౧-ఫరణ-త్రిపుట.

శ్రేయసేధ్యాయామిరాసుం - భూయసే || తోయదశ్యామలకాయ
 మంభోరుహుచిరజితారుణవిలోచన-వఘురాధరస్త్రిత శశిముఖంహృది||
 శ్రే|| సరసాత్పవశ్రీసాకేత తులనగరిశరడిండుధవళచలసౌధశిఖరే - సురభి
 కల్పలతాశోభిమంటపాంతరే - సురవిమానే - రత్నవరడివజ్రచూశే - సు
 రుచిరాగరు ధూపమృగమదవాసనే - మణిగణసుందరస్వర్ణమయనుఖసిం
 హాసనే - సాధరణయాతరుణయా నిరవధికరుణయాసీతయాసీనం - శర
 ణరతభరతాదికలితచత్రచామరవిలసిలం - హృది|| శ్రే|| సీతాంబరసంపీఠ
 కటితలం - ప్రియదర్శనాలంక్రియ దూభనుమలం - వాతజాబ్లకరవాశీచ
 రణానిసలం - వరభోధముద్రాధరమాస్తకమలం - ధూతకలుషవస్తిష్ఠముఖ
 మునిపూజితం - కనులజఘార్ణటివజ్రముఖసురగణసన్నతం - సంజాతవిస్త
 యవిభీషణాదనూరినుగ్రీవహారిమహీపతిజాత పరివృతమనుపమం-శ్రీజాన
 కీరమణంసదాహృది|| శ్రే|| వననూలినంశ్రీవత్సకౌస్తుభధరం- వై కుంతనగ
 రవాసశుభయశసం - ఘనగంభీరమధురకల్యాణమృదువచనం - కందర్ప
 మోహనకమనీయమహాసం - అనుపమామ్భుతవిజయ శుభగుణవారిధిం-
 అమృతమఖిలవేదాంతసారం కరుణానిధిం- సజ్జనధనం భువనకారణపరసా
 ధనం - పరమాత్మానం - అనఘగుజబల మఖిలభూతానందనం - రఘునం
 ననంహృది || శ్రేయసే ||

౨-సావేరి-ఆదితాళము.

నందగోవిందమురాశే - ఆనందయగోవిందమాంసాహి || నందిత
 నందముకుందరాజగోపాల - నందారుజనతానందయమాధవ||నం|| పరిపా
 లయనూ పరమదయాకర పరిహరమనుకలుమాణి-పరమపురుష భవతర
 ణపదాంబుజ - పరిచయోభవతుసదామే - చిరంతరభువనధురంధరా-వత
 సురాసురమకుటకరాంచితచరణ - చిరనిరవధిజన పరిహరనుచరిత కరిపరి

భృగ్సాదరవరదా-సురుచిరకరగిరిధర సరసిజనయన||నం||కలుషాపహా పు
 ణ్యజలహరిద్రానదీ లలితదక్షిణద్వారకాంతరే-తిలకచంపకవనవలితశశీం
 ద్రమణి కలితవిచిత్రమంటచాంతరే-కలాపచూడకమలాలయవ్రజవిలాసి
 నీ-కేళికలాపజలజమ్బుదులవదనూపుర మలయజపరిమళ మిళిత చలదలక
 నికర ఫలకనిటల శుభ తిలకహాసితముఖ హాలధరసహజ|| నం || కిలంబిత
 శోభిత ఉదుంబరావృతపటువేత్రకర - వై కుంతాధిప - కటకమ నుయమ
 కుట వినిధభూష ఘటితత్రిభంగీసుకలేబరా - పాటీరముఖతరు టిసరస
 కుంజకుటీర యమునాతటిపుణ్యావయ - జటిలవిమలమునిపటల కిషమకర
 కుటిల దనుజవరభటుమదనా - చటులభుజగఘణినటన చతురతర-వటదళ
 శయనా - ఆఘటితాఘటన || నం ||

3-శహన-చాపు.

వై త్రోత్సేవే దివ్యవిభవం - శ్రీభగవంతం - సంతతం ధ్యాయామి||
 నేత్రానంద సంధాయిసుందరమూర్తిం - నిఖిలలోకాధీశం- శ్రీరంగేశం||
 వై || శ్రీవై కుంతాద్భుతమవకృతభక్త చింతితవరదానం - సావనోభయ
 కావేరీమధ్యరంగ ఘటితల్పశయూనం - ఆవిరించినకలభూత మఖిలజగన్ని
 దానం - దేవదేవమనేక కమలభవాండ పూర్ణోదరమనం తాదిల్యనంకా
 శం - అఖిలాంతర్వాసినం - వరమాత్మానం || వై || తవనీయ మణిమకుట
 మూలికరయో శృంఖరఘాంగవహంతం-ఉపనిషదర్థ స్తవకపరమ భాగవత
 కృపయావిలోకయంతం-విపులభుజగబల భగవతిమారుహ్యవిధిషువిహార
 యంతం - అపరిమితగరుడధ్వజాధిచత్రచామర వివిధబహు వత్సద్భుతా
 ఖిల విభవైస్సహపరివార విహారయంతం || వై || కందలితానందాశ్రు
 లోచన భక్తసందోహపరదానం - సందర్శనాగతవైమానికసకల బృందా
 రకవారం - కందర్పకోటిలావణ్యవిలసమాస కమనీయాకారం- మందహా
 సముఖోల్లసద్యుతిచంద్రికా దరహాసితపరిపూర్ణేందు మానందరూపం-త్రి
 భువనశరణ్యం - హారిముదారం || వై ||

కృష్ణ శాస్త్ర లవారికృతులు.

గానావేరి—ఆదితాళము.

రామంధ జేసతతం - శ్రీప్రతాప - రామంధ జేసతతం || రామంధ
 జేశ్యామం - రవికులాంబుధినామం - వామకరాంచిత సశరధనుర్జిత వా
 లినందయాశాలినం || రా || నిగమాగమచుతగుణజాలం - నిఖిలజనానందకర
 లీలం - గగనచరానుకూలం - గౌతమమునితోషితశీలం - ధగధగితనవభా
 వణలసితం - దాశరథిం - దయాశరథిం || రా || పవనతనూజస్యందనం -
 అవనతజనహరిచందనం - సవనముదితగాధినందినం - సరసిజభవకృతవంద
 నం - భవభయఘనతరతిమిర మగీచిమాలినం వనమాలినం || రా || సనకా
 దివినుతిపాత్రం - సరసిజహితకులపీత్రం - ఘనకలుషలతాలవిత్రం - కమ
 లపలాశాయతనేత్రం - జనకనుతాపృథువక్షో జాంతరశాయిసం - సుఖ
 దాయిసం || రామం ||

౨-కేదారగాళ—ఆదితాళము.

రామేణపరిపాలితంభువనత్రయం - రామేణపరిపాలితం || రామేణ
 శ్రీసీతారామేణజితపరశు - రామేణవినయాభిరామేణప్రతాప || రా || చం
 డనిశిచరమండలతిమిర చండకిరణేన - భండనశౌండాఖండలనుత వేదండ
 మృగేంద్రేణ - శుంధాలాధిపశుండాయతభుజ దండలనతోడ్ - దండన-ఖం
 డపరశుకోదండ ఖండనోద్దండపరాక్రమేణ || రా || భానువంశజమానవేశ
 నితానకుముదహీమభానునా - దానవరణసమానగామిన జ్ఞానవిషినకృశా
 నునా - దానపసముదయదాననిపుణశ రేణసత రవినూనునా - జానకీహృ
 దయజలజభానునా - జానుబాహునాజితనుబాహునా || రా || హరిమణి
 కేయూరకటకమంజీరభూషణధారిణా - నీరధిఘనమదనీరద చండసమీర
 ణేనరిపువైరిణా - మారనికరాకారసుభగ శరీరమనోహరిణా - ధీరజనపరి
 వారశోభేన శ్రీరామేణ శ్రీకృష్ణరూపేణ || రామేణ ||

౩ - కన్నడ—ఆదితాళము.

వాయునందనఅప్రమేయపరిపాహిమాం || దైతేయభుజగవైవతేయ
 శ్రీఅంజనేయ || వా || కనకమహీధరభాసమాన కనునీయతరగాత్ర దినకర
 ముఖాతీతాఖిలకళ దేవముదాకరదివ్యచరిత్ర || వా || అక్షయకుమారశిక్షణ
 దక్ష అఖిలవనచరాద్యక్ష-పక్షిండ్రవేగ హేమనమాక్ష పాతకతిలివారణ
 హర్యక్ష || వా || శిష్టజనమానసముందిర - వస్త్వతటినీరనవాస - అష్టవి
 భూతిదాయకరవిసుతేష్టామాత్యరాఘవదాస || వా || అచ మానసలంకా
 పురీయభేచ్ఛ సంచారణనిపుణ - పుచ్చాగ్రబద్ధతుచ్చారగణ కచ్చువాది
 నిలయాబ్ధితరణచణ || వా || వితతశోకవనద్రుమధంజన - విఘతనశానన
 నుదండంభా-క్షీతిజాక్షయమాశ్రవణానందిత శ్రీరఘునందనకృతపరిరంభ ||
 వా || పూతచరితపురహతవిమలవిభ్యాతపరాక్రమకపిమోదకరా-సీతా
 విచార తిమిరదినకరా శ్రీకృష్ణమనసంతోషకర || వాయు ||

తలంగంబాడి - పంచనదయ్యగారి కృతులు.

౧ - కలగడా—త్రిశ్రలఘువు.

సరసిజనేత్రా - సమయమిదేరా - భారమననుబ్రోవవేర శ్రీశక్తిగ
 ణాధిప || నిరతమునిన్నుగొల్వ నీకిడదయరాదుగా - ధరణిలోనాకెవరు-
 పరిరక్షకులున్నారు - శరణనిసమ్మనాను సాధుజననంపూజితా-పరాత్పర
 సుగుణాకరకరుణాశరనిధి - జాగులేలరా || స || తరుణశశాంకఫాల దానవ
 కులమర్దనా - కరివదనా - పావనా - కాలవినాశనా - అరుణాంబుజనిభ
 చరణాదురితవిఖండనా - ఆరయజగంబులోన ఆగమనుతనీకుసాటిగా-మ
 ఊయొక వేల్పునుమఱికోరనుగద - పంచనదవిసుత || స ||

౨ - కల్యాణి—త్రిశ్రలఘువు.

బిరాసబ్రోవ యిదిమంచినమయమురా || పరాకుసేయక పరనుద
 యాళో - వరాలాసగుమావరతనయ || బి || నిపాదపంకజము నెఱనమ్మిన
 నాడ - నాపరితాపముఁదీర్చిరక్షించు - పాపరహితపంచనదవిసుత || బి ||

3 - రాగమాలిక—ఆదితాళము.

ఆరభిమానంవై త్తాదరిష్ట దైన్యై - ఆనందభై రవి! పారిలున్నై యల్లాల్
 పరనుకల్యాణి - ఆరిడ త్తీనిల్ శోల్వై హంసద్వనిశివకామసుందరి || గగ
 పవనినిపా - నిసనిగరీరి - సరిసనిపా గరిసనిపా - రీరి*సనిథా - నిసరి -
 గామపమ - ధానిసరి - సానిధప - గారిసని * సగాగమా-గమపమ -
 ధపామ - గమపమాగరిస - నినిపా - మగరిసనిసా * రీమగరి - పామ
 గరి - మాగరి - దధపమప - ధసానిథా - పామగరి ఆ || సంతతమున్నా
 సారంగపాణిదేవియై - శరణమేగతియస్ర - సామజగామిని - చింతన
 శైయ్యజగన్నోహనూపిణి - చిత్తమెరంగినాలెన్న - శ్రీలలితాంబ || ఆ ||
 తాపంగళై తీరుమేయై దర్భార్ మహిమై శోల్ల - తరమా-పన్నలమ్మపరి
 మపావనిబై రవి - కాపార్తవేణుంపన్నై - కరుణాపూరితనయని - కడై
 క్కణ్ణాల్ పారమ్మా కమలామనోహారి || ఆ || పరదగణేశజననివరనీలాంబరి-
 వరి శేయాయ్ నాన్ నిన్నై త్రవరాభితందరుళ - తరుణమమ్మా ఇన్నముంచి
 రుదుదానాసరియా - పరదేవినిధనానుపరిపూరణీ! అంబ! ఆ ||

—:0:—

మలయాళము కుల శేఖరమహారాజుగారి కృతులు.

౧ - భైరవి—ఆదితాళము.

వసుంధరాతనయాధవపాలయ - వాసవాదిసతపాదకృపాలయ ||
 వసానిశంమమహృదిజగదీశ్వర - వైరిజాలహారచాపవిశిఖధర || వ || హేమ
 చారురుచినుదహరనిరుపమచేలా హితసజ్జనసముదయపాలా - దశకంఠ
 వినాశన - కామకోటిసుందరపదనతజన - కామదాయకకటాక్షనీరీక్షణ-
 హిమకరసమరుచినదనపరిహాసిత || వ || వీరకీశగణపరివృతదురితనిరాసా -
 విజితామలగుణమ్మదుహాసా - మనువంశవిభూషణ - చారిజాతసుమవాసి
 తకచభర - శారదాంబురుహానేత్రయుగావ్యయ - దినకరసుతభయహర
 హరపరిసుత || వ || నీలకాంతిఘనవిజయచణ్ణాద్భుతదేహా-వృపరాహిసమా
 లఘునాహా - జితభార్యవమోహాన-ఫాలలాలసితసుందరమ్మగమద-పద్మ
 నాభపురుషోత్తమజయజయ - కురుమనుశుభమయిదినమసురఘువర || వ ||

౨ - దర్బారు—ఆదితాళము.

ప || శౌరే - వితరకుశలమయి - మేనిశంసకలజగదధీశా || ఆ || కారు
 ణ్యాదిగుణాలయ - కనకాంబరసనకాదినిపేవిత || చ || పాలితచారణపరి
 వృధాసోమకరభాను - నయనరుచిరలీలా - కాలకాలనుతావఘుకమణి
 శమలాపహాసుచరిత || కామితదాయకమధుసారతనుజితకామా - దస
 విజితసోమా - శ్యామదేహంబుచే-పర - సమరావతదమరాంతకవిదళస || ప ||
 నారదశౌచకముఖనుత - సరసిజనాభా - గళవిలసితహారా - వాణిజాయ్ నా
 చననసుధాభరణసుధామ్మదులవచన || 3 ||

3 - పంతువరాలి—ఆదితాళము.

సారసాక్షిపరిపాలయ మామయి సంతలేంకరుణయాజగదీశా || నీర
 జా(స్ర)జనకాధిక మేచకనీరదాభకరినాయకభయహర || సా || పాదపాతి
 సమదేవనికాయహారేశిశుశోమమనోహరఫాలదేశవిలసితమ్మగమదలిల
 కా-సూది తారిగణనిరుపమబలబలసోదరాంగపరిచర్చితచందన || సా || భోగి
 భోగకలితాత్మనివాసవిభోవిహారేశ్వరవాహన - పూర్ణకామకలిదోషవి
 నాశకరా-యోగిజాతహృదయాంబుజఫేలన - సాగరాధికగభీరమురాం
 తక || సా || భీమసేవ్యతమమంగళలీలముదా - కురుమేకుశలంభవధీతినాశ
 నచణాద్భుతగుణనిలయా - భామినీసముదయాశయమోహన-పద్మనాభ
 కమలాధరణీవర || సా ||

౪ - పూర్వకల్యాణి—ఆదితాళము.

దేవదేవజగదీశ్వరజయభుజగాశనవాహన మురిహరదివ్యహారిమణి
 కుండలధరభగవత్ || పావనానుపమనిజభుజవిక్రమపద్మనాభ వసమేహృది
 మాధవ || దే || నారణపరివృధతాపశమనచణవాసవముఖసురసేవితపదయుగ
 దారితమగదమహిపయదూత్తమతాపసహృదయనివాసహృతశమల || దే ||
 కుండవిశేదదుచిదంతనికరముచుకుండవినుతశుభ చరితసుకృతనిధి - నందత
 నయ యమునాతటవిహరణ-నామవిధుతకలిదోషవరసుగణ || దే || కాలియ

ఘటి ఘటరంగకృత సటన కా మదఘనధరణీభరనాశన - సాలక నిటలదయా
భృతవీక్షణశాంతకదననిజదాసనికరవర || దే ||

౫ - తోడి - త్రిపుట.

మందరధరసుందరతరవనుధా-భరనాశనజగదీశ్వరజయజయమూర
జనకసారసనాభవిభో || కుందకుసుమవాసితచికురముకుందవిమలగుణగణ
నివసన || మం || సురరిపుజనసముదయభీషణ - సుజనశరణమధుమృదుభా
షణ - కరణవిజితఘనవరభూషణ - గరుడగమనకరివరపోషణ - చరణవి
నతభయవ్యాతివరవరకరుణారసవరుణాలయపర || మం || నవసరసిజసమరు
చిలోచన-నవనగిరతదురితవిమోచన-భవవిధినుతవిభవనిరోచన-భవమ
దహరసుమహితయాచన - వివిధవిమలనిజసుచరితవిధు- వదనామాతకద
నామృతకర || మం || మమకుసుభమయిసుఖదాయక మధుమురముఖఫ
ణిఖగనాయకశమితవిమత భుజభులసాయక సకలభువనకుశలవిధాయక -
కమలసశదృశరుచిపదయుగమమ-సతతంకురువితతంసుఖమయి || మం ||

౬ - నిలాంబరి - ఆదితాళము.

విమలకమలదళలసితరుచిరనయనా - యదునందనజయజయశేమల
మహితగిరికులిశమదనజనకా || సమరచటులరిపునికరశేమనపరజలజనాభ
వరజలదశోభపరవి||నాకాదీశ్వర సుఖదాయకలోకే శామృతమృదుభా
షణ-రాకేందువ్యతివనాత్రితశోకాఘప్రశేమనపటులమవి || పాసాంభో
ధరపవనామరసాలానందవికేతనబహుగోపాలా - వృతకమలావర-కు
దాత్యుజ్జ్వలరదభాసిత || వి || కాళిందితటకృతఫేలన కాదుణ్యాకరమురశా
సన హేలానిర్మితభువనత్రయ హేమాహంకృతిశమసాంబర || వి ||

౭ - బేగడ - రూపకము.

కరుణాకరమాధవమామవభాసుర కనకసురుచిరతరనిజసననా || ముర
శాసనజగదీశ్వరముఖనిందితశీతరుచేహారే - సదాజయజయ || క || సాప
సారణమునిమానితగుణగణపాలితసమభువనగోపతసుధరకురుమేకుశలం

సతతంసురాసురాదిసేవిత || క || పాతసుజనగణమామకవృద్ధివన- ఫాలల
సితతిలకవీతమదభవవిధిసేవితభవ్యదుచేమనోజతాత శాశ్వతకరుణాకర
మాధవ || క || పాదవినుతసుగమాహివరశయనపంకజనాభవిభోసాధితవిమ
తసరసీదుహలోచన - వారణాధిపాధిమోచన || క ||

౮ - యమునాకల్యాణి - రూపకము.

పరిపాలయసరసీరుహనయన || చరణంతవకలయేహృద్విస్మరమోహన
ఖగవాహన || ప || దీనజననికర దేవతరోఘన-విలసితనిజదేహజలజనాభమా
నితగుణరిపుసంచయమదఖండనపటుభండన || ప || నందకవిలసితబాహవిభో
పదతలనతశుకనారదముఖశౌచే-సుందరకురువిందరదనసురనాయకసుఖ
దాయక || ప || బోధకరభువననాభసారేఘణివరశయసుకపోలరుచిరహాస-
శ్రీధరకరుణానివసన - త్రితపోషణమృదుభాషణ || పరి ||

౯ - కల్యాణి - రూపకము.

సారససువదనమహనీయచరితజయజయ-సకలవిబుధవరపరినుత || సా ||
మూరమణవరదశిత్రమాయామేయనిఖలజనశరణ || సా || దాసనసముదయవ
నదహనాతిమనోహరభాషణ-చాంతమునిహృదయకృతనిలయదీపజనక
దనమోచనధేనుభరణవరగిరిధర || సా || కాళియఘణధరమదదమనాసితవా
రిదసన్నిభకానుజనకభవభయశమనసాలకనిటలవిరాజితచారుహరిణమ
దసుందర || సా || పంకజరుచిమదహరనయనారినిఘాదనశీతలభానుకులతిల
కఘణిశయనశంకరవిధిహరిసమృతసారసనాభమనోహర || సా ||

౧౦ - బిలహరి - రూపకము.

గోపాలంసేవేహం || అ || సావనికరనాశనం || గో || లోకేశంవికసిత
శరదిజలరుహసమరుచిలోచనం-నాకేశనుతమంఘ్రినతజనభవభయహా
రయిమా || గో || కాళిందితటకృతవిహరణమతిమృదుహాసమురుకానుదం-కా
ళియమదహరంకమలజనతపదమహమయి || గో || ధీరంతంసుమవిశిఖనదృశ
నిజతచునిరుపమదీధితిం సారసనాభమతిసరభసదితిసుతహరము || గో ||

౧౧-బ్యాగు—చాపు.

స్వరజనకశుభచరితాఖలలోకనాయకమామవ॥ తరుణసారసదళనయ
నతపనీయరుచి వననధరతనువినిందితసీరదాద్యత నారదానతభూరిదిస్త్య॥
పాపనమానసురవిముతపాటనప్రసిత శ్రీవతేజలనిధిశయనభవతాపనాశనప
టుతర॥స్త్య॥ సావనసగుణనిరుపమ భానుశశినయనదేవదేవపురాణికమల
జదివిషదధిపరివందిత॥స్త్య॥ సాలితభువననముదయ-పరమపురుషహారే-
సాలశోభితసురభిమ్మగమదపద్మనాభజగన్ముత॥స్త్య॥

౧౨-భూపాలము—త్రిపుట.

గోపాలకపాహిమామనిశం-తవపదరతమయి॥ పాపవిమోచన-పవి
ధరాదివతపవనల్లవ॥ గో॥ సాధుకథితమృదళన సరోషభీతమాతృవీక్షిత-
భూదళజలనిధిముఖబహువిధభువనజాలలలితముఖాంబుజ॥గో॥ సారసభవ
మదహారసత్కర్మదీనభూసురార్పిత సారరహితధనచయనిరుజమ-పతగరా
జరథకమలావర॥ సారసరససుపచనసరోజనాభలోకనాయక భూరికరుణ
తనుజితమనసిజభుజగరాజశయమురశాసన॥తానాదరితందరిఉదనిత-ది
త్తిలావతరనాతనదిరి ధిత్తాకిటతకర్పెంకెందిత్తాకిటతకర్పెంకెం - ది
త్తాకిటతకర్పెంకెం॥గో॥

వీణకుప్పయ్యగారికృతులు.

ఆనందబైరవి—రూపకము.

కలికరములేకచాయను-నామీందనింత॥క॥వనజాతొనినునమ్మినవ్యాఁ
డనియిసునుంతనీకు॥క॥ పనికీరానివారివల్ల- బాధపడుట తెలిసినీపు-కను
పైగనువిలిచినన్ను- గాచేననిపల్క-నీకు॥క॥ సరివారలునవ్వేరని-చాల
నీతో మొఱపెట్టంగ-వెఱవకుమనివేగమేనా - కరముఁబట్టిదిటవుపల్క॥క॥
నిపాదములేకతియని - యేప్రొద్దునుభజియించిన - గోపాలదాసునివది -
వొడువఁకీర్తిప్రోవనీకు॥కవి॥

దేశ్యతోడి—రూపకము.

ఈతనువునుబెంచి యేమిఫలము॥ భూతలానికిబలు భూధరమేకాని॥
ఈ॥ నామనసారశ్రీనాథునికీర్తనమే - ఏమిఅకజేసి - ఆనందముపొందని॥
ఈ॥ సతతమునీపద సన్నుతులగుభాగ - వతులనుజేరిసహ - వాసముఁ
యని॥ ఈ॥ పీనులవిందుగ వినానాదముతో - గానముఁజేసి సుజ్ఞానవ
జెందని॥ ఈ॥ గోపాలదాసుఁడు - కోరిభజంబెడి - శ్రీపావననామము
చింతనసేయని॥ఈతను॥

౩-కమాను—ఆదితాళము.

మనవాలకింపవదేమి - మావేణుగోపాలసామి॥ నినునమ్మినవాఁడని
మ్రొక్కఁగనా॥ మ॥ వినతానుతగమననన్నుఁబ్రోవు-మనినితోపలుమా
లుపల్కఁగనా॥ మ॥ సతతమునిన్నే - చాలనమ్మిననా - వెతఁడిర్పముని-
వేఁడుకోఁగనా॥ మ॥ బాలవేణుగోపాలదాసుని - సాలించుమని ప్రార్థిం
చనా॥ మనవాల॥

ర-ధన్యాసి—రూపకము.

నామొరాలకించి - సన్నుఁబ్రోవనమ్మా॥ భూమివెలయుశ్రీమదాది
పురిత్రిపురసుందరినా॥ ననుకావరాదా- నామీందదయలేదా-నినునమ్మి
నవాఁడుగాద - నిమదినితోచలేద॥ నా॥ ఇటువంటివాదు - ఈశ్వరికా
రాదు - హాటముసేయమేరగాదు - అంబాగలివేతేలేదు॥ నా॥ హిమగిరి
బాలా ఈబాధతాళఁజాల-కమితకంసగోపాల-దాసునిపైకోపమెల॥నా॥

౫-కాంభోజీ—రూపకము.

తామనమేలనమ్మా-దయఁజూడనింత॥తా॥ శ్రీమదాదిపురినివెలయు
శ్రీత్రిపురసుందరిప్రోవ॥తా॥ కన్నతల్లినాపాల-కరుణఁజూడమనియెంతో-
విన్నపములుచేసినిన్ను - వేఁడుకోలేదా - ఆపన్నరక్షకినేనీ - బాధపడుటఁ
జూచినన్ను - పిన్నగానుబ్రోచేనని - విలిచిదిటవుపల్కఁనికను॥ తా॥ నిను
మించినదైవములే - దనినిగమాదులు మొఱలిడ- వినినీనన్నిధిఁగొలిచితి-

వేడుకమీఱఁగను - ధనపతిసఖుడైనశ్రీ - త్యాగేశురాణినన్ను - కనులవల్లగానుజూచి - కాచేననిదిటవుపలుక ॥ తా ॥ మాపాలవెలసినశ్రీ - మరకతాంగివాలాయము - గోపాలదాసుఁడునిను - కొనియాడలేదా - నీప్రాపుకోరినను - నెనరుమీఱఁగానుబిలిచి - కాపాడేననిఇకకని - కరముతోమాటలాడనిక ॥ తామసమేలనమ్మా ॥

౬ - దేవగాంధారి - ఆదితాళము.

నీనహాయము లేనికోర్కులు నెఱవేఱదమ్మా - మాయమ్మా ॥ నీ ॥ భాసురమగుఆదిపురవిహారి - భవానిత్రిపురసుందరిగారి ॥ నీ ॥ ధనధాన్యముగలవారికై నను - ధర్మచింతలుగలవారికై నను - ఘనతపములు చేయువారికై నను - కర్మనిష్ఠుగలవారికై నను ॥ నీ ॥ జగతినేలుమహారాజులకై నను - జయశీలముగలచాతులకై నను - విగతకామకోవిదులకై నను - వినయభక్తిరసవేద్యులకై నను ॥ నీ ॥ వేదశాస్త్రపారీణులకై నను - వితరణగుణవిఖ్యాతులకై నను - సాధకయోగసమర్థులకై నను - సభలుమెచ్చుచాతుర్యులకై నను ॥ నీ ॥ తలఁచినపనిసేయువారికై నను - తనుఁదానెఱిగెడి ధన్యులకై నను - కులపావనసద్గుణనిధికై నను - గోపాలదాసవరులకై నను ॥ నీనహా ॥

౭ - బేగడ - రూపకము.

ఇంతపరాకేలనమ్మజగదీశ్వరి - ఇకతామసము సేయకమ్మా - నూయమ్మా ॥ సంతతంబునిన్ను - చాలనమ్మినాదు - చింతలుదీర్చిప్రోవ - శ్రీచాముండేశ్వరి ॥ ఇం ॥ శరణాగతవత్సలిని - స్మరణమ్ములుచేసిన - భూసురవరులకుమనోభీష్టవరములొసంగలేదా - నిరతమునేధక్తితోడ - నీనామకీర్తనములు - మఱవకపాడగనా - మనవివినరాదా ॥ ఇం ॥ మునుమహిషాసుర్వనికొఱకుముమ్మార్తులు నినుమెఱిగెడి - నినివేగమెవానిద్రుంచి - వెతదీర్చలేదా - జనపతిశ్రీకృష్ణరాజ - జయశీలునితల్లినాదు - ఘనదురితమ్ములనుగొట్టికాచిరక్షించనీ ॥ కిం ॥ కాలవైరిరాణినాదు - కష్టముతోలగించనింత - పాలుమాలి కేలనమ్మ - పతితపావని - చాలనమ్మినగోపాలదాసునిఁ బ్రోవ - బాలముఁజేసేపుత్రీ - చాముండేశ్వరిని ॥ కిం ॥

౮ - దర్బారు - ఆదితాళము.

నీవేదిక్కనిన్నెంతో నెఱనమ్మ తినయ్యా ॥ శ్రీవెలయు శేషగిరినివాస - చింతితఫలదాయక శ్రీనివాస ॥ నీ ॥ సంచితకర్మముల - సద్రుంచెడివమునీ - వంచుబాగుగానుయో - చించివృద్ధయమునని - న్నుంచినమములచేపూజించినదానిన్ను ధ్యానించిననన్ను కరుణించిరక్షింతువని - యంచితమగునీ పదములసేవించుచుమఱినిన్నె కొలిచితినా - పంచభూతసాక్షి గానుశ్రీగో - పాలదాసవినుతభవ్యదాయక ॥ నీవే ॥

౯ - కానడ - మధ్యాది.

జగదభిరామా - జానకీరామా ॥ అగణితనామా - అంబుడశ్యామా - రఘుకులసామా - రాక్షసభీమా ॥ జ ॥ పురహారమిత్రపుణ్యచరిత్ర - సురమతిపాత్ర - సుందరగాత్ర ॥ జ ॥ కరధృతచాపా - ఖండితపాప - నరవరయాప - నమ్రజనాప ॥ జ ॥ శ్రీశ్రీగోపాల - దాసానుకూల - భూసుతాలోల - బుధజనసాల ॥ జగదభి ॥

౧౦ - సానేరి - ఆదితాళము.

సరోజాక్షునీపాదములనే - చాలనమ్మ తినయ్యా ॥ ఆరోగదృఢగాత్ర మొసఁగియింకనన్ననినముకరుణించిప్రోతువనుచు ॥ స ॥ పరమభక్తుడైనప్రహ్లాదునిబాధలఁదిర్చితివి - కరిమొఱవినిదయతోడవేగమేకష్టముఁబాసితివి వరద్రాపతికవమాసములేకనువలువలొసఁగకాచితివిఅటునిరతమునినుఁ గొలిచిననాయెడ - నిండుప్రేమకల్లిరక్షింతువని ॥ మురహరిసేదు పాదపద్మములను - స్థిరచిత్తుఁడై ధ్యానించుచు శేష - గిరినివాస - శ్రీగోపాలదాసపరిపాలనసజ్జనవినుతచరణ ॥ రిరినిధా - నినిధా - నిధమగరిస - గరినిధాధసరిమపధనిధా - మగరిసారిమపధ - సరిమపధ - సరిగరిసనిధ - ధామగరి - రీమపధ ॥ సరో ॥

౧౧ - కమాసు - చాపు.

పరమాత్మునిమానసమునభావించితి - వరవీరములోవనసియింపఁజేసితి ॥ హరికిపన్నీటన్నానమమరఁజేసితి - సరిగవీతాంబరముమొఱయఁగ

ట్టితి॥ పరిమళగంధంబు మేన బాగఁబూసితి - విరులదండను ఉరమున వెలయు
వేసితి ॥ మురవై రికినగరుధూపములను వేసితి - ధరణిపతికిది సారాధనముఁ
జేసితి॥ నరహారికిభక్త్యభోజనములు పెట్టితి-కరుణతోడవిడఁమొసఁగి కాళ్లు
పట్టితి॥ హంసతూలికాతల్పముననుహరినినుంచితికంసవైరినిదురపోవగాలి
విసరితి॥ గోపాలదాసనుతునికొనియాడితి - తాపత్రయములనుబాసి
ధన్యుడైతి॥

౧౨ - నారాయణగౌళ - ఆదితాళము.

సనుఁబ్రోచేవారెవ్వరేశ్రీహరి - నాపాలిపెన్ని ధానమా ॥ అనువుగ
నీచరణారవిందముల - సంతరంగమునభ్యానింపుచున్న ॥న॥ అపనిభోగాది
సౌఖ్యములన్నియస్థిరమనితోలఁగించి- భవసాగరమునమునుగకనాహృ
త్పంకజముననిన్నుంచి-భవవినుతజాజనుమములతోడను బాగుమీఱఁగా
నుపూజించి - శ్రవణానందముగ నీదునామ- సంకీర్తననుతించిసేవించి॥నవన
రోజనయనలోకనాయక - నారదాదిమునిహారిహయశ్రీభా - గవతజాల
వరగోపాలదాస-గానలోలసుగుణశీలకొనియాడిన॥ న ॥

౧౩ - శహన - ఆదితాళము.

సేవితమురారమ్మ - మనచిత్తమురంజిల్లఁగానుశ్రీకంఠుని॥కావలసి
నకోరె-లనొనఁగేశ్రీ - కాళహస్తీశునికనులకఅవుదీర ॥సే॥ భక్తవరేణ్యు
ల సాలనఁజేసెడి - శక్తిగల్గినశివసాంబమూర్తి - రిక్తమతులై తారకనా
మము - రక్తిగఁబాడుచురాజవదనలెల్ల - శక్తితోడపురవైరిమహోత్స
వ - సామ్రాజ్యవైఖరినినొందిన - భుక్తిముక్తికల్గునమ్మశ్రీగో - పాలదాస
నుతునిముదంబలర॥ సేవిం ॥

౧౪ - బేగడ - రూపకము.

ప్రోవనురారా - శ్రీభూమనోహరబిరాననను ॥ బో ॥ భావజజనకా
నేనిర - పరాధిరామురారిసను॥ బ్రో ॥ సారహీనమగుసం - సారమునతగ
లకమన - సారనిసుపూజించెద - సారసాక్షసామిసను॥ బ్రో॥ వాసవార్చి

తనారద - వ్యాసనుకహృత్క-మలని - వాసనగధరశ్రీని - వాస - దేవదేవ
నను॥ బ్రో॥ ఫాలలోచననుతసుర - పాలవరయదుకులభూ - పాలపరిపాలి
తగో - పాలదాసదానవారి॥ బ్రో॥

౧౫ - హుసేని - చాపు.

పాలించుగోపాలశౌరీ - నామొరాలించుగోపవిహారి॥ ఏలనామీఁద
పరాకు - చలము-చాలున్యాయముగాదునీకు॥ మోదముమీఱఁగనిప్ర-
నాముంగలవలరావు వేమరుమొఱిలిడనీవు - విని - విననట్టులేలయున్నా
వు॥ ఉల్లమురంజిల్లనేడు - నన్ను - చల్లగాకీకంటఁజూడు॥ నేరములన్నియు
మాను - ఏమి - నేర్చినవాఁడనుగాను॥ మోడివలనామీఱ - నీదు-ముద్దు
మోముఁజూపరాదా॥ కరుణఁజూడుమీవేళ - నన్ను - కన్నతండ్రితాళఁ
జాల ॥ పాలితగోపాలదాసా - సుర - సాలారాథామనోల్లాసా ॥

కంచి శేషయ్య గారి కృతి.

అథానా - ఆదితాళము.

పొగడతరమె అద్భుతమహిమనుగని - భోగేంద్రశయనా నాసాని॥
నగధరుడై వెలసితివ్రేపల్లను - నారాయణవీరరాఘవశౌరి ॥ పొ ॥ నిన్న
మొన్నజనియించిన నరుడను వర్ణింపఁగలేను - అయినను - కొన్నికొన్ని
తెలిసి తెలియనివగను - విన్నవించితేను ॥ చిన్నవాఁడవీవు పూతన చన్నఁ
ద్రాగినావు - ప్రాణము - తిన్నగాను బొందివీడఁజేసితి - వన్నజన్నమె
న్నలేకచేసితి ॥ పొ ॥ వెలసిసోమకాసురునివధించి - వేదములను దెచ్చి-అం
తటబలియుడై న కనకకళిపుఁగూల్చి - ప్రహ్లాదునిమెచ్చి ॥ ఇలమూఁడదు
గులను దానము-బలినీకియ్యగను-సాదము-తలమీఁదిడిసాధువృత్తిచేసి-
తట్టిగట్టిజెట్టినీవుగాన ॥ పొ ॥ హరుని విల్లునవలీలగఁద్రుంచి - పరశురాము
డించి-ఆప్పుడె-ధరసుత్తై నసీతనువరియించి-దశరథుతనియించి॥కోరికలను
నించి - మనుజులకారడిదప్పించి- తిరువల్లూర వెలయుమారకోటినుండర -
శూరధీరవీరరాఘవశౌరి ॥ పొ ॥

స దా శి వ రా పు గా రి కృ తు లు.

౧-కల్యాణి—ఆదితాళము.

ఓరాజరాజేశ్వరి నానేరమెంచకనన్నుఁబ్రోవు || నీరజాసనాదివినుత
పాద-శారదాభక్తవరదా|| సా-నిధనిసరిగరిసనిధరి-గరిసని-ధనిధసమపధ
ని-గారిసనిధ-రినిధమగ-ధామగరిస-ధానిసరి-గామాపాధని|| మారజనక
సోదరిశంకరి -కుమారజననిత్యకల్యాణి-మారహరునిరాణి మంజులవేణి
ఉమాారక్షింపసమయముమ్మా ||ఓ|| మోదదాయకినీవనియెంచినిపాదముఁ
జూడఆనకొనియుంటి-నీదయచేనేడుగంటి-నన్నాదరించమంచితరుణముఁ
టి||ఓ||సందేహముమానిభక్తిబూనినీయందేమనసునిలిపినదాసుల-ముం
దుగఁబ్రోతువనివినిత్యానందీశరణంటినదాశివానందిని||ఓ||

౨-కల్యాణి— ఆదితాళము.

కనుఁగొనిధన్యుడనై తిని శ్రీకంచికామాక్షీ నీదుముర్తిని కనుల
పండువుగ ఈభృగువాసరమువబ్రహ్మాదివినుతచరణయుగళ || క|| ఘనసమ
వేణి కల్యాణి యకపాణి పూబోణి ఏకామ్రేశురాణి ఐనశశినయనశశాంకా
భరణచండమహిషాదియసురదమని||

స రి గ - ధా ని ధ రి - స నీ ధ ప మ - గ రీ స - ని ధ రీ - ని స రి గ మ
విబుధ - సన్నతను - గుణాభరణ - కృపార్ద్ర - నిలయా - ఘహరగుహ
పధని - రీ - రీగమపధనిస - రిగమగారిసని - మగారిసని - రిసానిధని||
జనని - శా - రీజలజనయన - జితమరాళగమ - వరాజవద - సశ్రీలిలిత||
అర్ధచంద్రసమకుంకుమరేఖాంచితఫాలే - ముకురనమకపోలే - అవిరళపీన
కుచయుగళే - వరిశంఖగళేబాలే - గానలోలే - మాధవసోదరిబింబా
ధరిమభాకారి - సదాశివకవిసుఖకరి - మధురవాణిమూకాదిభక్తపోషిణి-
కామకోటిపీఠవాసిని||

3-మాళవశాళ—రూపకము.

దేవాదిదేవననుకావసమయమురా|| ఈవసుధనీవంటిదైవమునేఁగా
నకనీవేగతియనినమ్మినాను || సుగ్రీవునిబ్రోవవ్రోగరుడైవాలిని - నిగ్ర
హింపలేదానీవాఁడుగాదసదాశివనుత||దే||

౪-కమాసు—ఆదితాళము.

నాతరమనినువర్ణింప || ధాతృజనకసుఖ్యాతశ్రీరామా || నాతరమ||చేతనై న
మట్టుకునేసీఖ్యాతినిపొగడఁగనాలకింపు||నాతరమ|| బాలప్రాయమునమా
రీచునినొకకోలనేసిముసులయా ర్థిదీర్చి - కాలకాలునివిల్లుఁద్రుంచికామి
నిసీతనుపెండ్లాడలేద||నాతరమ||ద్రోహియైనకాకాసురుఁడుఆతిదుర్బలుఁ
డై నీపాదములకు-పాహిపాహియనిశరణఁగాకాపాడలేదకరుణాజలధే||
నాతరమ|| నీవదధ్యానమునేయుభక్తుల నిరతముశుభములనొనఁగలేదా-
ఆపద్బాందవసదాశివనుతనాపరితాపమువేగఁదీర్చు||నాతరమ||

సా నీ ధాపా - మగమపధామా - ధ ప ధమా - ప మ హాఁడు బలరామచం
లోకాధారా - మర పరిప్రా లా - గ్గాయక ర - ఘహర శ్రీ - చిన వింత
సార గ మగ రి స-ని ధ ప మ - గమపధ నీ ససా - ప పాససరిగమప ధ మాల
పాదయు గళముని-నుతభయ - శ మనసదాశివా-ర్థిభంజనజల జనయన||

౫-అతాణా—ఆదితాళము.

నాచామగోచరుండని నీపాదములకువందసమొసరించితి - జగదీశపా
ర్థసారథి కరుణావయోనిధి||నీచరితములనుపొగడ బ్రహ్మాదులకైవతరమా-
కాచుకొన్నాను నీదుకృపకై నామొతాలకించిప్రోవవయ్య||

సానిధా - సనిధా - సనిపధా - రిసనిధా - రిసని రిసనిసనిధా -
శ్రీనిధా - నబుదా - ర్థిహరదా - నవవిదా - రణసుగుణహారిగా -
పదధనిని - స రి రి స - గగ రీస - నిరి స ని - సానిధాప - పామ
ధరశుభకర - మునిహిత - సురనుత - వరమృదు - పాదదాన - ధీ ర
గామాప||
గం భీ ర||

కాలుడుగొంపోయిన గురుపుత్రుని తెచ్చిచ్చినావు - కంసుని మదమ
 గించి వసుదేవదేవకి చెఱునువిడిపించినావు - వాలుగంటియైనద్రాపదిహా
 కృష్ణాయని మొఱిడఁ బ్రోచినావు - మేలుమేలనిపాండవులఁగాచినావు
 కుచేలునార్దిదీర్చినావు || వా || కురూపియైన కుబ్జావక్రములను పో
 గొట్టినావు భ్యాతిమీఱవిరూపుడైన నరకాసురుని సత్యభామావహితు
 డై తునిమినావు || సరూపలగు పదియాఱువేల రామానుజుల నేలినావు
 కఠీంద్రవైరిని ద్రుంచినావు దేవదేవశ్రీరక్తి గీరమణ || వా || పంచాయుధధర
 పరబ్రహ్మహారినినునమ్మినాను-నాదుకోల్కె-లను బ్రహ్మాదినంద్యక్షీ ప్రముగ
 నీడెన్పుమయ్యకృష్ణయ్య - పంచశరజనక సదాశివకవినినుతవిసతసుర
 హితకాంచవవసనకంజనయననిరంజన నిమ్క-శంకనిర్వంద్య ||

౧-పూర్ణవడ్డము—ఆదితాళము.

శీరమణనీ వేగతియనినిదముగానమ్మినాను|| మారజనక ఓకరుణాకర
 ము నన్నుఁబ్రోవువేగమె || రావణాద్యసురకోట్లరచ్చుకోర్వలే
 ను || ప్రోవుప్రోవుమనినినువేడఁగఁ బ్రోవ లేదానదాశివనుత ||

౨-బలహంస—ఆదితాళము.

నినువినాగతినావెవరా ననువేగ మెరఱింపరాద|| సనకాదివినుతపా
 దనినునన్నుతించనాతరమారామ || ని || ఇకనాతరముగాదు ఈకష్ట మోర్వ
 సుముఖుడై కీకంటఁజూడరామాహానాంగసదాశివనుత ||

౩-బలహంస—ఆదితాళము.

ఎవరున్నారననుఁబ్రోచేవా రిసకులచంద్ర శ్రీరామచంద్ర || ఎ || ఆవని
 జనీతననుఁబ్రోచులకై భవహరనితోఁదెల్పలేదా || ఎ || బాలుడైనఈదా
 సునిపై చాలప్రేమయించరాసుఖకరా చాలురనీకోపము నేతాళఁజాలర
 సదాశివనుత || ఎ ||

౪-కాసడ—మధ్యాది.

మానము లేదానా యెడ నీకభి || మానముఁగావిప్రోచిన ద్రాపదిహా
 న్యుడైన శ్రీకృష్ణాసామాన్యులవలెనాపైదయఁజూడవుమానితాంగముని

మానసభృంగ|| మా|| కరిరాజుమకరి జేజికి- కామజనక ఆపద్బాందవయని
 మొఱిడఁగానిని వెఱువుకుమని సరగునమకరి ద్రుంచిరఱించిననీకభి|| మా ||
 సురలుకంసుని బాధ కోర్వకనరహ రేశ్రీహరేయని వేడఁగ కరుణచేవాని
 మదమణచిన కల్యాణగుణోపేతుడైననీకభి|| మా || వారిజావనాదులకరు
 దైనయపారమహీమగల శ్రీమన్నారాయణా భగవాణ నా యేమిసేరని
 సదాశివుని ప్రోవరాదానీకభి|| మా ||

౧౦-దేవగాంధారి—ఆదితాళము.

దొరకెనునేడు శ్రీకృష్ణుడు మాదొరయంటనె నెలకొన్నాఁడు || సర
 సుండైన శ్రీకృష్ణేంద్రుని చేనర్వోపచారపూజలువరుసగ చేకొనినన్నుఁబ్రో
 వమఱి చెనేమోలేకనానోమొ || దొ || చిన్ననాడుజోగాడుచుండఁగా వ
 న్నేలాడియశోపవీనిఁబట్టితిన్నగనోరు తెఱవ బ్రహ్మాండమన్నియుఁజూపిన
 బాలుఁడితఁడు || దొ || బలుమోసగాఁడు భాస్కరతేజఁడు బలరామచం
 ద్రునిసహోదరుఁడు తొలి నెలగోపికలవంచించి వలువలుదాఁచిన వింత
 గాఁడు || దొ || ఎచ్చోటవెదకినదొరకఁడు-బలు-మోచై నరీవిగాఁడుచాల
 ననురచ్చబెట్టినాఁడికసదాశివుఁడురఱించకుంఁటేనిదునఁడుమాదు || దొ ||

౧౧-పదవర్ణము—ధన్యాసి—ఆదితాళము.

ఏనుగువజోధించెరా ఎందుకింతమోడిఁజేసేవు || ఏ || శ్యామరాజ
 భూపాలతనయ సరసశ్రీకృష్ణరాజేంద్ర
 నీ సరిత - నిస నీ ధవ - సనిధ ప - మ గమప నీ ధ ప - మ గ రిసా -
 నీమనసు - కనుగొంటిని - నిజముగ - నిలు వనిమోహము - దెలిసెరా -
 గమప - గామప - గమప ధపమ - గమపమ - పనిసరి - సా ని ప -
 నెలత - దూ తిన - పలుకుచెవి కి - హితపు గ - వినినను - బాయక -
 నీ ధ పమ - గా మప ని || ఏ ||
 న్యాయమని - యెంచి తివో ||

ఓర్వవశమా ఈతమకము.

సా గామా ప నీ సాసా - ధపమ॥

చాలా న మ్మినా నురా - ఇటుల॥ ఓ.

నీ సపా - ధపమగ రి స - నిన్ని సా స - గాగమామసానిసపా ని స

ఇంతనా - మనసుదెలిసె - నేర మెంచ - మేర గా దు తీ రని ప్రేమము

రి - మాపనిస - గామపని - సా ని ధపామగ రిసా గామ॥ ఓ.

స - నే బడలి - వేడుకొని - మ్రొక్కినజూడపురక వేళ॥

సా - నిధ ప మగ రిస నిసా - స రినిసప ధ మపగమకని - సాసగాగమా

ఈ - చలమిటులనెతగునా - అబలపయినెఱనెరసుడ - భేరస్వైపగా

గా రీ స - నీధాప - గా రీ స - నీ సా స - గా మామ - పాధ పమ - మా

యేదారి - నేగాన - నీ దాన - నాయాన - మో వా ని - కౌగిటను - న

ప మ గ - గామగరిస - సా పా సా - గమపానిసరి - నిసగామగ రి స - ని రి

న్నదిమి - కో రి కలర - భూపాలా - ర తిగూడినరి - సరిగాబె నగుము - మరు

నీ ధప - మపగారిస - నీ సగామ ॥ ఓ.

బారికి - మదిదారిన - దినాసామి ॥

సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికృతులు.

౧. — చక్రవాకము - ఆదితాళము.

ఇంకాదయరా లేదానానై ఇంకాపరాముఖ మేలనయ్య॥ పంకజా
సనాదివందిత పంకేరుహాక్షపతితదైత్యశిక్ష ॥ ఇ ॥ సంతతంబుసీసత్క-ధ
లనువినిసంతోషముగానుభజనజేయుచు చింతదీర్చినన్నుఁ బ్రోవుమనిని
న్నెంతోపొగడుచుండఁగా నిటుపంతమెల చేసేపుడెలుపుముపతితపావనా
శ్రీతజనావన దంతివరదశ్రీవేంక శేశదావపకులభీకరాశ్రీకరా ॥ ఇం ॥

౨. — మందారి - ఆదితాళము.

నినుఁజెప్ప కారణమేమిమనసా మునునే జేసినకర్తవిట్లుండగ॥ని॥త
నయాదిధనసాశబద్ధుండై ఘనమైనసాపకృత్యుండై సందుకు॥ని॥పలుమాఱు

దుర్భాషియైతిరిగి కులహీనమైనకృత్యమునల్పుచు - గలలోనై నవెంక శే
శయని-దలఁచనిపామరుండై నందుకు ॥ ని ॥

3. — హుసేని - ఆదితాళము.

కరుణించరా కరుణానిధే - సరివారలలోచాక సేయకురా॥క॥ కరి
రక్షకాకీకంటఁజూడరానన్ను - పరులెవ్వరోయనియెంచకురా ॥క॥ మును
ప్రహ్లాదునిభక్తిచూచిచాల - కనికరంబుతోనుకాపాడినట్లు-ననుఁగాచ
టకున్యాయమేమిలేదా-ఘనుఁడౌ శ్రీవెంక శేశనన్ను ॥ క ॥

౪. — సింధుమందారి-ఆదితాళము.

కరుణించుటకీ దెసమయమయ్యా - కరిరక్షకనాకలిదీర్చవయ్యా॥క॥
ధరలోనీవంటిదై వములేదని-పరమానందముతో భావించినాను॥క॥ కమ
లాసనాదిసన్నుతిపాత్ర కమనీయశుభ శ్యామలగాత్ర - కమలాకళత్రకం
జదళనేత్ర-అమరాదిపోవఆదివేంక శేశ॥

౫. — సాళగభైరవి - ఆదితాళము.

సుఖముగాదు ఈసుతకళత్రాది మోహము ॥ శుకసనకాదినకలలోకు
లకు-సుఖమొసఁగినపార్థసఖునిసన్నిధికంటె ॥సు॥ పరకాంతానిత్యేపముల
కాశించక - పరమభక్తులనుపలుమాఱుదూషించక - పురుషోత్తముఁడౌ
శ్రీవరదవేంక శేశ్వరుని భజనజేసేపరమానందముకంటె ॥ సు ॥

౬. — మలయమారుతము - ఆదితాళము॥

జన్మమెందుకుభక్తిలేనినర-జన్మమెల్లభూభారమేమనసా-మన్మథాం
ధకారమగుచీకటిలో - మఱిమఱిదూరిమహిలోనుబుట్టె ॥ జ ॥ తనదైవ
మృనిఅన్యదైవమని- తనలోనుతానేతారతమమ్యమెంచి-పెనువాదతర్క-
ములుచేసిచేసి - ఘనమైనసాపమునుబెంచుచుండే ॥ జ ॥ తనసాశమునతగి
లిచింతలేక - ధనధాన్యములేదై నమనియెంచి - తనవంటిమానపునిసన్ను
తించి తనప్రాయమెల్లతాఱుమాఱుచేసే ॥ జ ॥ హరిబ్రహ్మారుద్రాదులనెల్ల
మాని - హరిగీతతత్వార్థములుచదివిశ్రీ- వరదవేంక శేశయనిభజయిం చే
వరభక్తులతోవాదాడుచుండే ॥ జ ॥

2. — ఫలమంజరి - ఆదితాళము.

శ్రీవేంకటేశానామనవిచిత్తగించినాదుచింతదీర్చవయ్యెన్ నీవంటిదైన
మెందులేదనుచు - నీసన్నిధికోరివచ్చితిని || శ్రీ || నినుకోరివచ్చిన ఆలకుచే
లునిబ్రోచినదెల్లనుచాలవినివినినన్నారీతినిబ్రోతువనిమనసున నెంచినచ్చి
తిని ||

౩. — బృందావనసారంగ - ఆదితాళము.

సరసీరుహానన శ్రీరామ || ధరజామనోహర శంఖచక్రధరశ్రీకరదాన
వహర || సరసీ || వానవాదిపూజిత వరచరణా వారణార్జిభంజన నిపుణచ
రణ - వాసుదేవపద్మనాబసురేశ - వరదవేంకటేశన ర్వేశ || సరసీ ||

౪. — సరసాంగి - రూపకతాళం.

మనవిచేకొనవయ్య మాజానకీరమణ || మనసాపహరణకమనీయచర
ణ || మనవి || పరితాపము లెల్లదీర్చివరములిచ్చువాడవనుచుసరగుననటుప్రో
తువనుచునన్నిధికోరివచ్చిననా || మనవి || కరిమొలులిడగాచితివనికరుణతో
గాచినదివిని - మురహరహరియనుచు నీతోముదముతోడెల్లవచ్చిననా
|| మనవి || వరదవేంకటేశుడనుచుబిరుదువహించినదిదెలిసి-స్థిరముగనమ్మి
యున్ననాపైదురముగకృపజేసినా || మనవి ||

౫. — ఉదయరవి - ఆదితాళము.

వరమీయవయ్య ధరనాయకా || శరదిందుశేఖరమిత్ర శ్రీధరచాపకూ
రాశరచాపకరా || సారమూర్తికమా పనులెల్లమాని - ఘోరమైసపాపకృ
త్యములో నల్పుచునారాంగనాజారులై తిరిగి-సారహీనులనునన్నుతిసియ
క || వ || వరనారదాదిసురయక్షిన్నరులునేర్చిన వరసంగీత - స్వరసౌఖ్యము
ఎఱుగలేనిధరవరజీవులనుస్థిరయింపక || పురుషోత్తమశ్రీవరదవేంకటేశక
రుణాకటాక్షకరితక్షకశ్రీ - హరిహరిహరియని సంతతము స్థిరచిత్తముతో
భజియించేటి || వ ||

శ్రీరస్తు.

గ్రంథకర్తచే రచియింపబడిన కృతులు.

శ్రీవేంకటేశవంచరత్నములు.

౧-తోడి - ఆదితాళము.

శేషశైలవానంభజేహం శ్రీనివాసమఖిలభక్తపోషం || పోషితామరనికా
యంసతతంధుజగవై రివాహమప్రమేయం || శే || కామితఫలవిశ్రాణనక్షం
కంజనేత్రమమరారివిపక్షంభూమితనూజాకళత్రంపుణ్యచరిత్రం - కామజన
కమినశిశినేత్రంకమలాసనసన్నతిచాత్రం సామజవరదంకుందసిరదంసా
ధుహృదయలోలంసుశీలం || కామకోటిసుందరసుశరీరంకలుపసికరభంజన
సువిచారంచామీకరవసనమఘవిదూరం సతతశింగరహృదయవిహారం ||

౨-రై రవి - రూపకము.

శేషాచలనాయకంభజేహం చింతితఫలదాయకం || భాషాధీశాది
విబుధవందితపదనలినయగం || శే || కరుణారసోపేతహృదయా రవిందంకమ
లముఖాంబుజ మకరందమిలిందం || నిరుపమగుణజాలమ శేషభక్తపాలం
నిత్యానందస్వరూపమ సురదళనఫలం శరణాగతసంరక్షణ శీలంమునిలో
లంవరదంశింగరపరిచాలంకృపాలవాలం || శే ||

౩-కాంభోజి - చాపు.

శ్రీనివాసప్రభోమామవ శ్రీనివాసప్రభో || శ్రీ || దీనమందారసుకుమా
రజగదేశవీర శేషాద్రివిహార || శ్రీ || వారిజాక్షభక్తామరభూరుహా వానవాది
వందిత పదజలరుహ మారకోటిసుందరసుశరీర మందరధరధీర || వారిజభవ
శివజన్మ హేతుభూత వారిడగాత్రకరుణారసోపేత నూరిజననమ్మలసుచరి
త్ర శుభకరపద్మావతీకళత్ర || వారదాదిమహర్షిసంఘ హృదబృహ్మంగర
మాంతరంగ చారుభూషణుభాంగశింగరసన్నతాఘుతిమిరవతంగ || శ్రీ ||

౪-శంకరాభరణము - త్రిపుట.

శ్రీనివాసముచాస్తవే కల్యాణగుణశేవధిం భజామహే || శ్రీ || దీ
నమందారం దితిజనంహారందేవదేవమఖిలాధారంధీరం || శ్రీ || మారకోటి

నుందరశరీరం మంజులభాష ముఘవిదూరంసారసదశవిశాలనేత్రం సనకా
దిమునిగణసన్నతిసాత్రం || నీరదసమశరీరదుచిరం నిగమవినుతమనంతమ
తులం క్షీరజలధిసూతారమణ మరివీరమత్యమలచారిత్రం||వారిజభవసుమ
శరరపుబలవై రిముఖ్యసురవందితపదసారసయుగళమప్రమేయంసమరహీ
తం శింగరవినుతం||శ్రీ||

౧-కల్యాణి—జంపె.

శ్రీవేంకటేశమనిశంభజేహం శ్రితజనాభీష్టదంసకలలోకేశం || శ్రీ ||
దేవదేవమఖిలదీనమందారం భావభవకోటి లావణ్య ముశరీరం || శ్రీ || వారి
జాక్షమమరవందితపదాబ్జం వసుమతీతనుజాలాలితకరాబ్జం ఘోరసంసా
రవారాశిపోతం సూరిజనసంస్తుత్యమతిదయోపేతం|| ధారాధరనీలందాన
వగణకాలం శ్రీరమణీలోలం శింగరపరిచాలం || శ్రీ ||

౬-బిలహరి—రూపకము.

శ్రీలలనామానసాబ్జభృంగం - శ్రీతజన కరుణాపాంగం || ఫాలనయ
నసేవితం - బలవైరి భావితం - నీలతనుం ఖగవాహం - నిరంతరంభజే
హం||శ్రీ|| దినమణికులతిలకం-దితిజకులభయానకం - జనకసుతానాయకం
సుజనమనోరథదాయకం - సనకాదిహృదయలోలం - సత్యభాషణశీలం-
ఘనసద్గుణజాలం శింగరపరిచాలం|| వనజాయతనేత్రం - వసుమతీకళత్రం-
మునిజనసన్నతిసాత్రం - మురమధుదానవజైత్రం || శ్రీల ||

సాస్పనిధ - పనిధపమగ - రిమగరి - సగరిసనిధపధ - సరిగసాస - రిగపా
మగ - ధపానిధప - మగరిగపధ - సనిధసరిగ - సరిగమగరి - సగరిస
నిధ - రిసనిధపమ - గపధరీరి - సనిధపమగ-గరిసానిధ - సరిగపధరి || శీ ||

౭-నాటకురంజి—రూపకము.

దాశరథిమపారకృపాశరథిం - భావయేధరణిజామనోహరం - దాన
వకులభీకరం-తాషనగణప్రియంకరం||దా|| ఈశవాణీశేవిన తపదయుగళం-
ఈహితార్థదంసుశీలమమలం || వాసవముఖసుర వినుతమపారశుభ గుణో
పేత - ముపాసితవిబుధవ్రాతం - పావనరఘుకులజాతం || దా || సారసా

క్షమసురనికరసంహార ముదారం - ధీరాగ్ర గణ్యమఖిల దీనమందారం||
వారిధిదర్పాంధకార వారిజమిత్రమనంతం - నారదసన్నతచరితమనార
తశింగరవినుతం || సాస్పనిధ - నిసనిధిమ - గమగన - నిసనిధిపధని -
సమమృగన - గమనిన్నిధ - నిసానిని - ధనిపాధని || పానిరీస - నిసరి
మా - మగసని-రిసనిధ-నిపధని - రిసానిధమ - మాగసనిధ - నిసారిగమ-
నిధనిపధని || దా ||

౮ - సారంగ - రూపకము.

రఘువంశజలధిసోమరమణీయగుణధామ రావణాదిగణభీమ||అఘవి
నాశఅబ్జనేత్రఅంబుధితనయేశమఘవదాదిసురవంద్యమాంచాలయకృపా
నిధే||రఘు||జనకవచనపరిచాలజానకీప్యాదయలోలనుపమసదుణజాలఅ
మరచాల||దిసమణివంశతిలక ధీనరక్ష మారజనక సనకాదిమునిసేవ్య సాధు
జనసంభావ్య|| దనుజనికరభీకరనవ మణిమయభూషణభాషిత - ఘనదురి
తాంబుదనమీర కనకాంబరశింగరసుత || సాస్పామధపనిధసని రిసాసనిధ
పమరిగమరి సరిసనిధనిసాస పమప రిగమపమనిధనిపా || నిసరిస పమధప
నిధసని గరిసని ధరిసని ధపమప ధనిసరీస నిసధాపమ సధాపమధపమ
రిగమరి || ర ||

౯ - ఆనందభైరవి - రూపకము.

బాలగోపాలమాశ్రయేహంసతతం-భక్తకల్పభూరుహం|| నీలనీరద
గాత్రం - నీరజాయతనేత్రం - కాలకూటధరమిత్రం - కంసాదిఖిలజైత్రం
పాలితసురబృందం - మునివందితపదారవిందం - నీలకంఠసేవితం - నీర
జసంభవతాతం || బా || భావజకోటిరూపం - భవ్యగుణకలాపం - శ్రీవసు
ధానాయకం - చింతితార్థదాయకం - భావజనకంసత్యభామాముదవి
ధాయకం - పావనమూర్తినివర్తితడినార్తిం|| గోవర్ధనసగధరం - గోపీజన
విహారం - శ్రీవత్సాంచితవేషం - శింగరహృదబ్జతోషం || బా ||

౧౦ - యదుకులకాంభోజి - జంపె.

భజేదేవకీతనయమనిశం-భక్తవాంఛితఫల దమసురశైలకులిశం|| అ
జేంద్రాద్యమరగణనినుతంసతతం - అనంతగరుడవిష్వక్సేనాదిమహితం||

భ॥ సరసీరుసాదశనేత్రం - జలధరగాత్రం - సత్యభామాయక్ష్మిణీకళత్రం - పరమదయాశరధింపార్థసారధిం - భవ్యయదుకులకలశజలధికశానిధిం॥ కరుణోపేతశ్రీవేదవల్లీనహితం - కైరవిణీపశ్చినుతటభాగస్థితం - కలిరాజశరణంకుందముకుశరననం - కలికలుషహారం - శింగరమానసనదనం॥ భ॥

౧౧ - సురటి - ఆదిత్యాశము.

భజరేభజమానసశ్రీవ్యూహసుందరరాజం-నతలం ॥ భ ॥ అజభవాదిసురపూజితచరణం - అభిలలోకతావత్రయహరణం-సుజనాశ్శీర్షఫలవితరణం - సుందరమధురవల్లీరమణం ॥ సజలజలదనన్నిభనుశరీరం - సకలమానిమానసనంచారం - గజవరేణ్యసాధ్యనపరిహారం-కదళీవిషినవిహారంధీరం ॥ భ ॥ పరమకృపారసపూరితహృదయం - పావనకృతమాలాతటనిలయం - స్త్రరణోటిహూపలావణ్యం - సకలజనశరణ్యం - శరణాగతసంరక్షణదక్షం-శరణిసుతాకాన్తుభయతవక్షం- గరుడతురగమవనిజాకళత్రంకాచితనయవినుతచారిత్రం॥ నిరుపమాగణితశుభగుణజాలం- నిగమనేద్యమభిలావనశీలం-మురమదుముఖదానవగణకాలం - మునిజనపాలం-మురళీలోలం ॥ భ ॥

౧౨ - శైరవి - చాపు.

రామత్వాంభజేహం - సీతా॥ రా॥ భూమిజామణబుధజనావన - రామత్వాంభజేహం-కామితదాయక-కలుషసంహారక॥ రా॥ పాననామ-భక్తకుముదనాను- రా- రావణాదిదుష్టరాక్షసవిదళన॥ రా॥ వాసవాదిసురవందితపదయగ-రా-కౌసల్యాప్రియపుత్ర- కమనీయసుచరిత్ర॥ రా॥ దినవణివంశతిలకరఘువర-రా-అనుపమగుణయుత-అనఘశింగరనుత॥ రా॥

౧౩ - పూరికల్యాణి - రూపకము.

రామచంద్రమనిశం - భజ - రాక్షసాద్రికులిశం-మానస॥ రా॥ తామరనదశౌక్షం - క్రూర - దనుజనికరశిక్షం సామజేంద్రరక్షం - బుధ - సంత్రాణనీక్షం ॥ రా॥ దశరథప్రియపుత్రం - సన- ధారాధరగాత్రం - వసు

మతీకళత్రం-ఇనవంశజలధిమిత్రం॥ రా॥ నారదాదిమహితం - రఘు-నాథమమరవినుతం - శ్రీరమానహితం - శింగరనుతచరితం॥ రామ॥

౧౪ - కల్యాణి - రూపకము.

దేవిమీనాక్షీముదందేహిమేనతలం ॥ పావనమధురానిలయే - డ్యురాజతనయే-భావరాగతాళాదికపరితోషితహృదయే॥ భావుకఫలప్రదాయిని - భక్తమోదసందాయిని - నేవకపాపవిమోచని - శ్రీకదంబవనవాసిని॥ సారినని - ధనినిధిపమ - గధమాగరి - మగారినని-రీరి-ధానిసరిగమపరి - గమపధాప - మపధపధని - సరిగగరిస - సరి - రినని - ధనిసననిధ - పమగమపధ - నిసరిసారి - విధపమగరి - నిధానిసరి-గమాపధని ॥ దే॥ హిమకరనిభవదనే - విమలకుందరదనే - రమణీయమణినదనే - రక్షితమదనే - సుమశరజనకసహోదరి సుందరేశ హృదయేశ్వరి సమరవిజితనిభిలామరి సాధువశంకరిశంకరి ॥ కమలజాదిసుర పాలినిఘనతరశుభగుణశాలిని-సమదానేకపగామిని సంగీతరసాహ్లాదిని ॥ సా ॥ దే॥

౧౫ - శహాన - ఆదిత్యాశము.

శ్రీశారదే - ధీవిశారదే - చింతామణి - గుణభూషణి ॥ శ్రీ ॥ ఈశరమేశసేవితే - ఇంద్రాదిసంభావితే - భాసురతేజేమాం - పాలయవందితసురసమాజే ॥ శ్రీ॥ సరసీరుసాభవప్రియే - శశినిభముఖేసదయే - వరపీణాపుస్తకపాణి - వరదాయకి - గీర్వాణి ॥ అరవిందాసనే - అబ్జనయనే సురసనే - తుంబురునారదపూజితే - శింగరవందితే-సుచరితే ॥ శ్రీ ॥

ఆదిశంకరాచార్య పంచరత్నములు.

౧౬ - ధన్యాసి - రూపకము.

శ్రీశంకరదేశికంభజే - శ్రీతఫలదాయకం॥ శ్రీ॥ భూసురాదిసమస్తజనపూజితాబ్జచరణం - దానజనాఘద్వాంతతపహాస్రకీరణం ॥ శ్రీ ॥ వేదాంతవేద్యమఖిలవిద్యాజితశారదం - సాదరంషణ్మత్స్నాపనవిశారదం - భేదరహితశారదాది పీఠాధికారిణంవాదిజనభయంకరమద్వైతానుసారిణం-

వేదమార్గానుకూలం విదళితదుర్మతజాలం నాదకళాలోలం శ్రీ-నరసింహ
స్తుతిశీలం ॥ శ్రీ ॥

౧౭ - భైరవి - జంపె.

శ్రీశంకరగురుం - శ్రీతజనామరతరుం - చింతయేనిరంతరం ॥ దోష
రహితందళితదుర్మతనాతం - పోషితాఖిలభక్తమతిదయోపేతం ॥ శ్రీ ॥
దూరికృతానేకదుర్మతసమూహం - మేరుసమధైర్యం సుకుమారతరదే
హం - ఘోరకలుషాంధకారతమిత్రం - భారతీపీఠాధిపతిమతిపవిత్రం
సారసదళనేత్రం - సజ్జననుతిపాత్రం - మారసదృశగాత్రం - మహనీయ
చరిత్రం ॥ శ్రీ ॥

౧౮ - కల్యాణి - ఆదితాళము.

భజామిశ్రీశంకరగురువరమతిభవ్యచాత్రిత్రం ॥ ప్రజానికరచిరకాలో
స్పార్శిత - భవలతాలవిత్రంపవిత్రం ॥ భ ॥ చామీకరభాసమాసదేహం -
పరిపాలితసకలసాధుజనసమూహం ॥ సామజారినిరంసుకుమారం - సకల
దురితభంజనసువిచారం కోమలాంగమఖిలలోక సన్నతనామధేయమరి
వర్ణవిదూరం ॥ భ ॥

౧౯ - నాటకురంజి - చాపు.

గురువర్యంభావయేశ్రీశంకర - గురువర్యంభావయే ॥ పరమహంస
స్వరూపంపరి - పాలితసుజనకలాపం ॥ దురితతిమిరసహస్రకిరణం - నర
సింహుసదృశమృదుచరణం ॥ గు ॥ దీనజనార్తిహరణమఖిలభూదేవవంద్య
మతివిమలం - మానవనాథమకుటనీరాజిత - మహనీయపాదాంబుజయుగ
ళం ॥ దానపారాతిసుతిశీలం - దళితదుర్మనకుమతజాలం - సూనశరవిపు
నామధేయం - సూరిజనసందోహగేయం ॥ గు ॥

౨౦ - కేదార - ఆదితాళము.

గురువరమతిసుఖదం - భజేహం ॥ నరసిజనేత్రం - సాధుచరిత్రం
నరసిజభవసతీసన్నతిపాత్రం ॥ పరమపావనమశేషసుజనపరిపాలం - భ

వ్యసుగుణశీలం ॥ ససనిపా - సనిసమగరి - సరిసని - ససమగారి - సమ
గమప - గమనిపమ - గమపసాని - సమగరిసనిపమగమ - పసా - పధ
మపా - సామగామగగరి ॥ గు ॥ దానీకృతమండనమిత్రం - దళితాఖిలకు
మతమజస్రం-కాషాయాంబరంకరుణోదారం-కల్యాణగుణగంధీరం ॥ స
వర్ణసన్నతపదనళినం - తత్వమార్గపరిశీలననిపుణం-భూసురాద్దినకలలోక
గేయం - బోధకంశంకరాభిధేయం ॥ స ॥ గు ॥

సౌరాష్ట్ర - చాపు.

శ్రీశంకరార్యాయజయమంగళం - భక్తచింతితఫలదాయశుభమంగ
ళం ॥ భాషావిమతపావనచారిత్రాయ-కాషాయచేలాయకరుణాలోలాయ ॥
శ్రీ ॥ వేదాంతవేద్యాయ - విగతారివర్ణాయ - వాదిభీకరాయ - వరగుణ
సాంద్రాయ ॥ శ్రీ ॥ దళితదుర్మతాయతద్వార్థబోధాయ సలలితగాత్రా
యసన్నతిపాత్రాయ ॥ శ్రీ ॥ పరమహంసాయపరి - పాలితసుజనాయ
దురితదూరాయమద్గురువర్యాయ ॥ శ్రీ ॥

౨౧ - సావేరి - ఆదితాళము.

జాలమేలరా దీనావనా సమయమిదేరాప్రోచటకు ॥ శ్రీలోలనీకీర్తి
నెంతో చిరకాలముగవినివేడునాపై ॥ జా ॥ కోమలాంగనాపైకోమమెల్ల
మాని కామితార్థములకడువేగమున ప్రేమనొసంగునీబెరుదుదలంచు కా
మజనకశింగరనుతచరిత్ర ॥ జా ॥

౨౨ - హంసధ్వని - ఆదితాళము.

పలుకవడేమినాతో పరమపావననామ ॥ ప ॥ ఖిలదానవగర్వతిమిర
కంజాతమిత్రఘననీలగాత్ర ॥ ప ॥ క్షీరాద్ధిజాలోల శృంగారగుణజాల శ్రీ
రాజితకనకచేల శింగరపరిపాల ॥ పలు ॥

౨౩ - నాటకురంజి - రూపకము.

కోరినానురా - నిన్నే - కోదండపాణి ॥ వేరుదైవములనేవేడజాల
నీపదభక్తి ॥ కో ॥ శరణనుజనులకునిరతము-వరములనొసంగుచుబ్రోవెడి-

వరకృపానిధివనిపదవారిజముల వేడుచుసతతము॥కో॥ పటువై దానముఁ
గొనిత్రిభువనములముండడుగులుగా-దిటవుగానుగొలిచిబలినిదీర్చిపడ
యుగళమునిరతము॥కో॥ పతిశాపముచేసహల్యపాషాణంబై యుండఁగ-ల
తేవగానుజేసిపూజలందిన పదకములములనిశము॥ మంగళకరజనకనుతాహ
ననసరసిజభృంగశుభాంగ భగతురంగకృపాపాంగసతతశింగరవందిత॥కో॥

౨౪ - దర్బారు - ఆదితాళము.

చేతోమోదంబుటంచు నిందుచెలఁగుచున్నాఁడే శ్రీరాముఁడు - చెలఁ
గుచున్నాఁడే॥చే॥ సీతాలక్ష్మణులు చేరికొలువఁగ - జాతరూప పీఠంబున
నెలకొని॥చే॥ ఉనికియైనవై కుంతపురంబున నుండమనసులేక మునులమాన
సములలన్న కాననములనుండఁగలేక - దిననాఘనితోడ రేయిపగలును
తిరికితిరిగి వేసారలేక - ఘనశింగర దాసాదిభక్తజన - గానరసములకును
సంతసింపుచు ॥చేతో॥

౨౫ - సరసాంగి - ఆదితాళము.

పరిరక్షకులెవ్వరురా పరమకృపానిధి నిన్నునినా ॥ సరివేల్పులేదనిన
మ్మిత్తిని సార్వభౌమశ్రీరామచంద్ర ॥ప॥ కరిరాజుమొఱవిని కావలేదాకప
టమేలరానాతోనువాదా అరయఁగదానుండనే గాదా అనవరతశింగరివి
నుతపాదా ॥పరి॥

౨౬ - మలయమారుతము - ఆదితాళము.

విడనాడుటపాడిగాదురా - వినతా సుతవరవాహన ॥వి॥ ఉమరాజ
కళాధరవందిత తడవేలప్రోవ దశరథరామ ॥వి॥ శరణాగత వత్సలుండవను
చునిరతంబువేఁడఁగలేదా - తరణికులాంబుధిచంద్ర ధారాధరగాత్రశిం
గరపూజిత ॥విడ॥

౨౭ - శుద్ధబంగాళ - రూపకము.

కరుణాజూడరాదా - కమలనయనవాదా ॥క॥ నిరతమునినుకీర్తిం చె
డు నీవాండనుపరులవేడను ॥క॥ రామదాసుచింతదీర్చి రక్షింపలేదా-
భామామణి మొఱలనువిని బాగ్రబ్రోవలేదా - సామజేంద్రుఁగాచినట్టి
చనువొకింతలేదా - కామకోటిసుందర శింగరవందితసుచరిత ॥కరు॥

౨౮ - సంచమరాగము - ఆదితాళము.

కనికరముంచికావఁగరాదా - గరుడఃకమనయీతామనమేల - దిగము
ణివంశభూషణవిధువదనా - దీనజనావనా - దితిజహరణా ॥క॥ శరణ
తవత్సలుండనుబిరుదు - ధరియించిననుఁబ్రోచుటబరువా ॥ వరగుణజాలా-
వారణపాలా - ధరణిజాలోలా శింగరపరిపాల ॥కని॥

౨౯ - దేవగాంధారి - రూపకము.

ఎందుకునీమనసు కరఁగదే మందునురామ ॥ఎం॥ సుందరాంగసుజన
రక్షచూడచోద్యమాచున్నది ॥ఎం॥ మునియాగముగాచితివి-ముదమునసీ
తనుగొంటివి-అనుజన్మసతులతో అయోధ్యకువరుదెంచితి ॥వెం॥ రవిసుతు
సఖ్యమువడసితి - రణమునరావణుఁడ్రుంచితి - వనవిజమరలచేకొంటి -
వమరులుమెచ్చుపురిజేరితి ॥వెం॥ శృంగారమగుకొలుపున - సీతానుజవర్గ
ములతో - పొంగుచుండశింగరసుత - ముదమునభక్తుఁడువేడఁగ ॥వెం॥

౩౦ - సారాష్ట్ర - చాపు.

ఎంతవేడినకొంతై నదయ ఏలరాదునాపై నిరామ ॥ సంతమేలచేసేవు
నాతోడపతితపావననామశ్రీరామ ॥ఎ॥ దీనరక్షకదితిజసంహారకదివిజబృం
దసంస్తుత్యజనకజామాననీయకమనీయసుగాత్రమంజులభాషసన్మణిమయ
భూష ॥ఎ॥ నారదాదివందితపదయుగళా నాగశయనజగన్నాథసదయా
సారసవత్రవిశాలనేత్ర క్షీరసాగరకన్యకాకళత్ర॥ఎ॥ నీలనీరడశ్యామనద్గణ
జాలసూన్యతశీలసుజనపరి పాలరామచంద్రశింగరవినత పాండవక్ష ఆ
పన్నరక్ష ॥ఎం॥

౩౧ - హిందూస్థానికాసి - రూపకము.

నందనందనా - కుందరదనా - కృష్ణ ॥ సుందరాంగనీలవర్ణ - మందస్త్రి
తాననగో-వింద కమలదళనయనామందరధరమధుమరహార ॥నం॥ దేవకీవ
సుదేవతనయ భావజనకారమేళ పద్మనాభ వాసవముఖ దేవనికరవంద్య
హారేదీనమందారశ్రీయదు ॥నం॥ నారదాదిగానలోల సారసాక్షభక్తరక్ష

సాగర కన్యారమణ శూరకంపదనుజహరసూరిజనస్తోత్రపాత్ర || సం || రా
ధికాచిత్తచోరసాధుజనహృదయ వాససామజేంద్ర పరిపాలవేదవేద్యశిం
గరనుత విశ్వరూపవిమలచరిత || సంద ||

32-కమలామనోహరి—ఆదితాళము.

నీసాటిదై వము లేదనుచు నెఱనమ్మినవాడనురా || వ్యాసాదివందిత
వేగనాగాసిద్ధిర్వేర కరుణాలోల || నీ || జనకాత్మజామనోహర సనకా
దినన్ను తనామ దిననాథవంశభూషణా దీనావనాశింగరవినుత || నీ ||

33-నాగస్వరావళి—ఆదితాళము.

పంఠమేలచేసేపురా పంకజలోచననాతో || చింతదీర్ఘవనియెంతవేడి
ననుఞ్చితజాలమేలఞ్చిదిరారమణి||పం|| శరణాగతవత్సలుండవనిసకలశ్రుతు
లు మొఱిలిడగా అరమర చేయుటనీకుమేరా అమరవంద్యశ్రీశింగరవినుత||

34-కమాసు—ఆదితాళము.

మఱిచిత్తో రామానన్ను మహానీయగుణాలంకార || ధరణిజాసామి
త్రులతోడనరగనుండుసమయమున || మ || పవమానతనయుండునీపాదసే
వచేయుచుండంగనుకపికోటికొల్వమునిగణము లెంతోఘనముగదీవింపగ
శింగరనుత || మ ||

35-చక్రవాకము—ఆదితాళము.

కరుణింపనమయమురా గానలోలనీసరియెవ్వరురా||సరసీరుహలో
చననను పరివారిలోచోకసేయక || క || అలనాడుగాధితనయుండు వేడ
నతిమోదముననలక్ష్మణుండై చెలువొండగార్గ్రతురక్షణము సలుపగలే
దాశింగరవినుత || క ||

36-సురటి—ఆదితాళము.

శ్రీనారదగానలోల శృంగారగుణజాల || దీనార్ధికల్పభూరుహాదితిజకు
లగర్వాపహా || శ్రీ || గోపీజనమానసాభీకువలయమిత్రపసుదేవపుత్ర సావ
విమోచనతనుజితభాషజింగరపూజిత || శ్రీ ||

32-శ్రీరంజని—రూపకము.

ప్రోవరావదేమి నేఱోవుదిక్కేమి || శ్రీవనితాహృదయచోర శ్రీత
జనమందార || ప్రో || కామితార్థదాయకుండని కడుభక్తిని మొఱిలిడగా
సామజవరదాశింగరసన్నుతాఖిలపూజిత || ప్రో ||

37-బేగడ—మిశ్రము.

రామనినునేనమ్మినవాడనురా - రక్షింపనమయమిదేరా శ్రీ || రా ||
భూమిజానాయక నీవంటిపుణ్యమూర్తినినేనెందుఁగాన-కామితార్థములె
ల్లనొనఁగుచు కరుణతోవేగమునఁబ్రోవర || ధవమగరి - పమగరిస - రినిధ
ప - ధధప - సనిరిస - గరిగమా - పధనిధప - మధపమప - గమగరి-
పమాగరి - సమగమధపా - సనరిసా - పమధపా - సనిరిస - మగరిసా
రినిధధప - సనిరిస - గరిగమామాగరిస, నీధప - రిసీధప - నీధపమ - ధ
పమపగమరి || రా || శరణాగతత్రాణ - బిరుదునీదేయనఁగా - అరమరతో
నన్ను నీవాదరింపక-నిరతమునీరీతిగనలుపుట నీకుఘనతయగునా-ఓపరమ
పావనసామ కోసలపురవరాధిప శింగరవినుత || ధ || రా ||

38-కల్యాణి—మిశ్రము.

దశరథరాజితనయా - తానుసింపకదయఁజూడర || ద || దిశలనునిండిన
కీర్తినినే-దినదినమునువినుచువేడితి||పన్ను గానునీపాదయుగమునా కెన్న
రానినిక్షేపము-చెన్ను గానా గాతమసతికిల-చేతనమీ లేద శింగరవినుత||
దశ||

39-మధ్యమావతి—రూపకము.

నిన్నువినాయెవ్వరయ్య - నిఖిలలోకపాల || నన్నుతాంగ నాదు - వి
న్నపమాలించిప్రోవ|| ని || బాలుండ్రోప్రహ్లాదుండు పలుమాఱుజనకుచేచా
లబాధఁజెందినిన్ను - నన్నుతింపఁగా - జాలితోడనీదుభక్త పాలనంబుచే
యలేదా - శ్రీలోలసుగుణ జాల శింగరపరిపాల || నిన్ను ||

౪౧-పంతువరాళి—రూపకము.

నీదుమహిమదెలియఁగ నేనెంతటివాఁడ ॥ నీ ॥ సాదరముఁగఁబ్రోతువని
సంతతమును నమ్మినాఁడ ॥ సానిధపమ - ధాపమగరి - గమాగరిస - నిగరి
సనిధ - నిసారిగరి - గపమరి - గమధపామగరిగమపా - నిసనిగరిగ - ప
మగమపధ - నిధనని - గరిసనిధపధని - సగారిసని - ధనిపధనిస - రినిధప
మ - గమాపధని ॥ సీ ॥ సరసీరుహ భవసురేంద్ర హరముఖసుర మునిగణము
లు అరయఁగలేకుండఁగనాకలవియె శ్రీశింగరనుత ॥ సా ॥ నీ ॥

౪౨-దేవముకోహరి—ఆదితాళము.

నేరమెన్నకన్నాపై నిరతముకృప యుంచుమిఁకను ॥ సారసాక్షనామా
ససాబ్జమునన్ను తించి భక్తిఁగొల్పుచుండునాపై ॥ నే ॥ సానుజేంద్రుఁడొ
క్కసారెమకరిచే - శ్రమనొందుచు నినువేడఁగా - తామసింపకగరుడా
రూఘుడై - ప్రేమఁబ్రోవలేదశింగరవినుత ॥ నేర ॥

౪౩-హిందూస్థానికాసి—ఆదితాళము.

దయఁజూచి నేగమెప్రోవరా దాశరథేనాపై ॥ చిన్తయరూప నీగుణవ
ర్ణవము ముదిఁడలఁచుచుండే నుజనులపై ॥ ద ॥ ఎందుఁజూడనీవందు నిండి
యుంచువనఁగా ముందుగానునీ - సుందరాకృతిని జూపినీకృప జెందఁజే
యవయ్యశింగరనినుత ॥ దయ ॥

౪౪-వసంత—ఆదితాళము.

రామచంద్రననురక్షింపవే - రఘువంశజలధిచంద్ర శ్రీ ॥ రా ॥ సామజ
వరదసార్వభౌమనీసాటిదైవమే నెందుఁగానశ్రీ ॥ రా ॥ నీనామమే మంత్ర
రాజము నీనన్నిధియే పెన్నిదానము-శ్రీనాథ ఈవివరము దెలిసినవాఁనిగో
ల్లుశింగరవినుత ॥ రామ ॥

౪౫-అశానా—ఆదితాళము.

నిన్ను నమ్మినవాఁడనురా పన్నుఁబ్రోవనింతజాగేలరా ॥ సన్నుతాంగ
చాలమొక్కే-రా తిన్న గానునాపై దృష్టియుంతువని ॥ ని ॥ నీదుపాదపం

కజయుగ్మమే నాదుమా నసమున సుంచిపూజచేతు సాదరంబు గాఁజూచి
ప్రోవరా సార్వభౌమశ్రీశింగరవినుత ॥ నిన్ను ॥

౪౬-జయనారాయణి—ఆదితాళము.

సరసీరుహలోచననీ సరియెందుఁగాన ఈజగాన ॥ గిరిజేశ పురం దర
ధాతృముఖసుర బృందనుతచరణారవింద ॥ స ॥ జనకాత్మజామనోహరాది
ననాధవంశాబ్జదినకరా ననకాదివినుతదై త్యహారా సతతశింగరాభ యక
రా ॥ సర ॥

౪౭-శంకరాభరణము—ఆదితాళము.

నీ తామనోనాయక మామవశ్రీకరసుఖదాయక ॥ వాతాత్మజాది
వందితనుచరిత ॥ నీ ॥ రఘుకులబ్ధిసోమసుగుణధామ రావణాద్యసురలోక
భీమ అఘనినాశదురిత తిమిరహంస అజభవాదిసుర గణనంసేవిత ॥ నీ ॥
దనుజగోత్రవజ్రాయుధ కామితదాయక సుజనావనపరసదయా వనజనే
త్రజిత భార్గవదశరథ వసుమతీపతిప్రియవరపుత్ర ॥ నీ ॥ సరసహృదయలోలక
నకచేల సామజేంద్రవరదసుగుణజాల గరుడతురగకరుణాలవాల గానలో
లశింగరపరిపాల ॥ సీతా ॥

౪౮-బేగడ—ఆదితాళము.

శ్రీయదుకులవంశాబ్ధిసోమ శ్రీకాంతమాంసాహి ॥ కాయజకోటిసుం
దరశరీర కనకాంబరపాలితసురనికర ॥ శ్రీ ॥ కనకశైలకోదండవందిత కనక
వేసనగీర్వాణనందిత దినకరకోటిభాసురకిరీట దివ్యమృగమదాంచిత లలా
ట ॥ శ్రీ ॥ నీరదాభసుశరీర వగధరవీర దైత్యాంధకారనూర సారసదళస
దువిశాలనేత్ర ననకాదిమునిసన్నుతిపాత్ర ॥ శ్రీ ॥ సలలితవేణునిస్వనవిలో
లనకలసుజనపాలననుశీల కలుషాంధకారపతంగసురహిత గరుడతురగశిం
గరనుతసుచరిత్ర ॥ శ్రీ ॥

౪౯-ఛాయాతరంగిణి—ఆదితాళము.

శ్రీవీరరాఘవకృపానిధే శ్రితజనసంరక్షా ధ్యతౌపాలయమాం ॥ శి

క్షీతదశకంధరా ధృతముదరా తిసుందరా || శ్రీ || భవసురేంద్రవందితాబ్జ
పదా భవహారాశాలిహోత్రవరదా || రవికులభవ గరుడగమ సనగధర ర
విశశధరనయన భుజగళయనా || శ్రీవీ ||

౧౦-రాగమాలిక - ఆదితాళము.

శ్రీకామాక్షి చిద్విలాసిని చింతదీర్ఘ శ్రీభై రవి || రాకాశశిము ఖాంభో
జదళాక్షి శ్రీకేదారశారి || మనసారబిరాసం బ్రోచుటకీమహి నెవ్వరు జగ
న్తోహనరూపిణి ఘనదురితముల బ్రోవడచి ధన్యుని జేసెచనువుననాదువరా
లినొనంగిదయ || శ్రీ || శంకరాభరణత్పసోదరినిను సన్న తించ సురలకేద
రమా పంకజాక్షినిను హతానగొలిచితి పాలింతు వనిశానా కోరితి || శ్రీ ||
నీదుమహిమ ఆహరి హారాదు లే నిర్ణయించి కానరారు శంకరి సాదరముగ
కృపతోడఁజూడు సారంగపాణిరాణినివాని || శ్రీ ||

౧౧-పున్నాగవరాళి - జంప.

జయమంగళం - నిత్య శుభమంగళం || కమలబాంధవవంశ కలశాబ్ధి
చంద్రాయ కమలభవముఖ దివిజగణపూజ తాయ || విమలచారిత్రాయ
వేదవేద్యాయ రమణీయ గాత్రాయ రామచంద్రాయ || జ || పవనసుతస
న్నుతిపాత్రాయ సదాయాయ రవిచంద్రనేత్రాయ రాఘవాయ || సవర
త్వభూషాయ - సలివదళనేత్రాయ భవతాపశమనాయ భక్తసులభాయ ||
జ || నారదాదినుతాయ నాగేంద్రత్పాయ క్షీరాబ్ధికన్యకా చిత్తచోరా
య-ధీరాయ దీనమందారాయ జగదాధారాయ శార్ఙ్గకోదండాయ తే || జ ||
వాలిసంహరణాయ వసుమతీనాథాయ నీలఘనదేహీయ నిరుపమాయ ||
కాలగళమిత్రాయ కంధిగర్వహారాయ సాలితామర మానిజాలాయ తే ||
జ || దనుజనగకులిశాయ ధరణిజానహితాయ ధనసుతహితాయ జగదీశ్వ
రాయ - సనకాదివంద్యాయ సాకేతనదనాయ కనకమయచేలాయ గాన
లోలాయ || జ || కామశతకోటి కమనీయగాత్రాయ సామజవరదాయ
సార్వభౌమాయ - కామజనకాయ శింపరవందితపదాయ కామితఫలదా
య గరుడతురగాయ || జయ ||

పురందరదాసుగారి కృతులు.

౧.-శంకరాభరణము - చాపు.

నారాయణయన్న బారడ - నిమ్మనాలిగయెలిముళ్లుమురుదిహాడె ||
వారాణసిగవహోగిమాగిబళలల్యాలకె-కావాడియనుపొత్తుతిరుగల్యాలకె -
ఊరూరు తప్పడదేశాంతరవ్యాకె-దారిగసాధనవెశ్రీహరియనామ || నా ||
నిత్యఉపవాసలిర్దుహసిదుబళలల్యాలకె-మత్తెఫలియెఘగంకెముఱుగల్యాలకె-
మాస్తవపిడుదుమాడువ జపతపవ్యాకె-ముక్తిగసాధనవల్లవె శ్రీహరియనా
మ || నా || సతిసుతరనుబిట్టు యతిగళాశ్రమవ్యాకెజపతపహోమ నీమ
గళ్యాతకె-పుణియొళగెనమ్మపురందరవిఠలన్న అతిశయదినకొమ్మె నెనద
డెసాలడె || నారా ||

౨.-పంతువరాళి - చాపు.

కరుణిసారంగ - కరుణిసో || హగలుఱ్ఱరఱునిన్నర్కణెమరియదహకె ||
క || రుకుమాంగదెనం తె వ్రతవనానరియే శుకమునియం తె స్తుతివలరియే
బక్తవైరియం తెధ్యానవమాడలరియే, దేవకీయం తెపొత్తుముద్దిసలరియేహా
రియే || క || గరుడవం తెపొత్తుతిరుగలరియే, భృగుమునియం తె వడయా
లరియే - వరకపియం తెసేవెమాడలరియే - సిరియం తెనెరదుముద్దిసలరి
యేహరియే || క || బలియం తెదాసవకొడలారెనొనాను - భక్తిసలరియే
ప్రహ్లాదనం తె - చలువాదలియ్యన్నదుమకర్కగళన్ను - పరిహరిసిపలహై
యపురందరవిఠలా || క ||

౩.-తోడి - చాపు.

నామాడిదధర్మబలవంతవాడరె || నీమాడువదేనోదేవ || సామా
న్యవల్లవిదుబ్రహ్మబరదాబరరు - నేహాదిందలయన్నా ఫణెయల్లిబరదుడకె ||
నా || అతిథిగాలిగెనాను అన్నకొట్టవనల్ల - పరసతియరసంగవందరె. ఘళి
గెబిట్టవనల్ల - మతిహీననాగిమరుళాగిద్దెనోదేవ - గతియావదయ్యయన
గెగరుడవాహనకృష్ణ || నా || అన్నసానంగలిగె అగ్రగణ్యు ఆగిన్నాన

జనవుట్టునిత్యకర్తంగళునిగి - దానహంతకనిన్న ధ్యానవమాడాదె - శ్వా
ననంశ్రమనెయతిరుగుతాల్లిదై || నా || ఇన్నాదరునిన్న దానరసంగవత్తు-
మన్నిశెదయమాణాపరమపురుషహరియె - ఆస్యరొబ్బరకాణాదరినునా
రిల్ల - పన్నగశయనశ్రీపురందరవిరల || నా ||

౪. — శంక రాభరణము - చాపు.

నా నేనుమాడినేనోగంగయ్యా - నీయన్న కాయ బేకో || మానాభి
మానవునిన్నదు యన గేను. దీనరక్షకతిరుపతివేంకటరమణ || నా || రక్క-
ససదనకేళో - ద్రువరాయను - చిక్క-వనల్లవేనో - ఉక్కి-బరువక
ర్మమాడిదజామింశనిమ్మక్క-ననుగనేనోరంగా || నా || కరిరాజకరిశిదనే -
ద్రావదీదేవి - బరదోలకళుహిదాళి - ఋషిరాజపత్నికల్లాగిద్దదు - ఈజ
వెల్లెఆరియదేనోరంగా || నా || ముప్పడిదవలక్కి-యితందవనిగె - పప్పు
వం వెకొడలిల్లవె || సర్వశయనశ్రీపురందరవిరల ఆప్రమేయకాయు గో
వింద || నా ||

౫. — ఆనందశై రవి - చాపు.

హిగ్గువెయాకో - ఈదేహా క్షే. హిగ్గువెయాకో - హిగ్గువల
గ్గువముగ్గువనెగ్గువ - అగ్నియొళగె దగ్ధవాగుదేహా క్షే || హి || సతిపు
రుషచుగుండి. రతిక్రీడగళమాడి - పతనాద ఇంద్రియప్రభుమేయదేహా
క్షే || హి || ఆగాదభోగదఆగుమాడుతలిప్ప-రోదబుందరేబిద్దుహాగువ
దేహా క్షే || హి || సరరసేవెయమాడినరకభాజననాగి. మరళిమరళి బిద్దు
పురుళువదేహా క్షే || హి || సోరువదొంబత్తుబాగిలమలదొళు-నీరిల్లదిద్దారె
నారువదేహా క్షే || హి || పురందరవిరలనచరణకమల క్షే - యరగాదె
యిరుతీహాగురువాదదేహా క్షే || హి ||

నారాయణతీర్థలవారికృతులు.

౧. — కేదారిగాళ - ఆదితాళము.

మంగళాలయ మామవదేవ! పంకజాసన భావితభావ || మం || దేవ
కీవను దేవతనూజ దివ్యకీరీటదళితభవబీజ సర్వయోగివిచింత్యపదాబ్జ-సం

గతాఖల సాధుసమాజ || మం || అపరిమితానంద భోధస్వరూప - ఆతిక
రుణాకర కరధృతచాప - కపటదై త్యహరఖండితచాప - కనకాంబరధ్వి క
లితకలాప || మం || మకరకుండల కేయూరవిభూష - మనసిజశతకోటి మం
జులవేష-వికచకమలసన్నిభవిపులాక్ష-విమలహృదయగోపాలకరక్ష||మం||
కలితశ్రీకౌస్తుభ కమనీయకంఠ - కరుణారస భరమిళిత వై కుంఠ పరిపాల
యభువిభాగ్యవితరణ - గురుభక్తహరినారాయణ తీర్థశరణ || మం ||

౨. — ఆనందశై రవి — జంపె.

వీక్షేకదాదేవదేవం - గోపాలమూర్తిం || సాక్షాన్తదనకోటి సాంద
ర్యభావం || వీ || ప్రకటమృగమద తిలకరమణీయఫాలం - సకలగుణసంపత్తి
సహితమురుఖేలం || వీ || బృందావనాంత భువివిశ్రుతవిహారం - నందనంద
స మఖిలనందితాకారం || వీ || కాలమేఘశరీరకలితవిద్యుద్వనన - కేళికళా
కుతుకకుంచి తాధారం || వీ || తథిమిధిమికిధిమితతాండవనిలోలం - సిద్ధజన
వినుత ప్రసిద్ధతరశీలం || వీ || సరళమురళీగీత - సరసామృతలహారీ నిరతనా
రాయణతీర్థనిర్మలమనోహంసం || వీక్షే ||

రామదాసు గారికృతులు.

౧. — సురటి - ఆదితాళము.

గరుడగమనరారా - ననునీ-కరుణనేలుకోరా || పరమపురుష యేవెర
పులేకనీ-నురుగుణోద్భితి సరమర సేయకు || గరుడ || పిలువగానె రమ్మి-య
భయముతలవఁగానెయిమ్మా-కలిమిబలిమినాకలలోనీవని - పలవరించితిని
నలువనుగన్నయ్య || గరుడ || పాలకడలిశయనా-దశరథ-బాలజలజనయనా -
పాలముంచుననునీళ్ల ముంచునీ-పాలబడితినికజాలము సేయకు || గరుడ || ఏ
లరావుస్వామి-ననువిపు-డేలుకోవదేమి ఏలువాడవనిచాలనమ్మి తినిపల
రావుకరుణాల వాలహరి || గరుడ || ఇంతవంతమేలా-భద్రగి - రీశవరకృ
పాలా-వితలణచి శ్రీరామదాసుని-అంతరంగవత్తివై రక్షిం-చుమి || గరుడ ||

౨-కల్యాణి - చాపు.

ననుబ్రోవమని చెప్పవే-నీతమ్మా-ననుబ్రోవమని చెప్పవే|ననుబ్రోవ
నమని చెప్పనారీ శిరోమణి-జనకునికూతురజననిజానకమ్మ ||నను||పక్కను
చేరుక చెక్కి-లినొక్క-చు-చక్క-గమరు కేళి చొక్క-యుండెడివేళ ||నను||
లోకాంతరంగుడుశ్రీకాంత-నుగూడి-పకాంతముననేకశయ్యనున్న వేళ||
అద్రిజవినుతుడుభద్రగిరీశుడునిద్రమేల్కొ-నువేళ నెలతరోబోధించిన||

౩-సవరోజు-ఆదితాళము.

భజరేశ్రీరామం - హేమానన - భజరేరఘురామం || భజరఘురా
మంభండనభీమం - రజనిచరాఘు విరామంరామం ||భజ|| వసరుహనయనం
కనదహిశయనం - మనసిజకోటి సమానం || భజ || తారకనామం దశరథ
రామం - శ్రీతులనీదళశ్రీకరధామం ||భజ|| శ్యామలగాత్రం - సత్యచరిత్రం
రామదాసహృద్రాజీవమిత్రం || భజ ||

౪-భైరవి-చాపుతాళము.

నరహరినినమ్మక నరులనునమ్మి తె నరజన్మమీ డేఱునా - చెఱకుండగ
వెట్టి చెఱకును నమిలి తె జివ్యాకు రుచిపుట్టునా - మనసా || నర || కాష్ఠిండగ
మోకాళ్ల తొనడిచితేకాశికిబోవచ్చునా-నీళ్లుండగ ఉమ్మినిళ్లనుమ్రుంగితే
నిండుదాహముదీఱునా-మనసా|| నర|| కొమ్మయుండగకొయ్యబొమ్మతోఁ
గలసితే కోరికకొనసాగునా- అమ్మయుండగ పెద్దమ్మనుగోరితే యర్థముచే
కూడునా-మనసా||నర|| అన్నముండగా సన్నభిన్నముదినిసంత నాకలివెత
దీఱునా - కన్నెలునగచిత్రకన్నెలగలసితే కామమువ్యధతీఱునా-మనసా||
నర||క్షుద్రబాధచే నువద్రవవడువేళ నిద్రకంటికివచ్చునా - భద్రగిరీశునిభ
క్తిలేనినరుడు వరమునుగననేర్చునా - మనసా || నర ||

౫-మోహనరాగము-ఏకతాళము.

మానసమానీవు మఱివకుమీ - పెన్ని - ధానమురామ మంత్రాను
సంధానము మానసమా|| సారంపుగురుభక్తి మీఱకుమీ-సంసార ఘో

రాటవిలోదూరకుమీ-దరి చేరనికోర్కు-లగోరకుమీ అయి-దా కంటి
వెను వెంటఁ బాఱకుమీ|భ్రష్టు||మానసమా||౧|| పరదైవములకు మ్రొక్క
కుమీ-లోల సరసిజముఖులకుదక్క-కుమీ- ఘోరసరకదుఃఖము లెల్లను
బాయుసుమీ-దాశరథికథామృతసారములోరుచి ||మానసమా|| ౨ || చి
ద్రూపము వెలుఁగొందుసుమీ-అజ-రుద్రాదుల కెల్లవిందుసుమీ-దారిద్ర
వ్యాధికిమందుసుమీ|శ్రీ-భద్రాచలరామదా సపోషక భక్తి||మానసమా||

నిక్రాల సరసింహాచార్యుల వారితరునామములు.

౧-సావేరి-ఆదితాళము.

శ్రీయతికులవర సముదిత సేనాధీశమాం పాహి|| ఆయపదనిధానా
స్వతంత్రోపాయపదనిధానా-చరమోపాయవిహితవై భవలసమాన-పర
మవైష్ణవాధీననిధాన||శ్రీ|| నవకషాయ సుందర పటరుచిపటలాప్రవిమలత
రప్రస్ఫుట విశదభాసురపుండ్రలసన్నిటలా||భవమోహనవేదా పరాంకుశ
ఫణిత సుగుణభూషాలక్ష్మీధవహృదంతరవాసజీవేష త్రివిధచేతనావనపరి
తోష ||శ్రీ|| గురుసరంపరాగతవరమణి తులితా కుటిలసమయనీరద వనద
వాసలయాపవచోకలితా || గురుజనపరివారా మదంతఃకరణతాపహారా-
శరజి-చ్చరణ శేష సేనేశరమాధవశంఖచక్ర ముఖలనదవతార || శ్రీ|| హరి
నివాసశయ్యా సనసువిలాసా. అఖిలసుజనమోహన తరవిభాసిత భూత
పురీవాసా || పరమార్థవిచారా, పూర్ణార్థప్రసూ భాష్యకార, యదుభూ.
ధరధరావరాధినాథజనకకదానితాంత శాంతంత్యాదిగభీర || శ్రీయ||

౨-తోడి-ఆదితాళము.

అలిదయాంచితదృగంచలం,యశిపతిసదా,కలయోహం || అతులి
తాంజలి వరముద్రావిల. సితకరం, హితకం, గుణాకర || మ || నజకషాయ
పటకలితకటితట మవిత బాలనూకం. పట్టుదవివరణైకలసద పాశ్రయంన
వవిధానుభవరంజితలోకం, భువనమోహన కాసుతపదాంబురుహచంచ

రీకంత్రివిధతత్వనిర్వాహక మమితవిభవయుతం. జనహితం. సమాన్వితం।
 మ। నకలజీవసంజీవన కారణచతుర నామధేయం. ఉత్తారకమ శేషబుధజ
 నాశ్రయంశ్రీరంగసుధా కలిగేయం-వకుళభూషణసముదీరిత నిజవై భవో
 ల్లసితకాయం వికచకమలదళనేత్ర మమలశుభవేషిణం. శేషిణం. హి
 తైషిణం॥ మ॥ చరమ శేషిణ ము భయవిభూలీశ్వరము సేయభూతం-రా
 మావరజమనవధిక వైష్ణవజనపరి వారసు ప్రభాతం - పరహితా సిద్ధధన్వ
 దాసప్రహితహస్తమభిజాతం పరమధార్మిక ము పేతదేవరాజురు తరం
 భవహారంపరాత్పరం॥

3-సురటి—ఆదితాళము.

యతిరాజపరివాహిమాం - శ్రీతనారీజాత ॥ య ॥ గోదాసతిమతా
 భిమతసారతమగ్ధోచిత విధాననురుచిర నిజశరణాగతసమేత చేతనాదివా
 సవిఘాతజాత భూతిభూతవై భవ ॥ య ॥ దళితకుమతజాలపావనతరయ
 శోవిశాల-వరకలిజదు క్తిలోలధృత.లలితచేలబధిర బాలమూ కాభలమనో
 ల్లసనసలీలశేషాచలశుభాలయపరిచాల చేతనకలుపతూలచటులఖేలనాని
 ల ॥ య ॥ అగతికాత్తనువిధేయ దాస్యరసాగ తాభిధేయా. విమలగుణ
 భాగధేయాకృత, భగవదీయజగదు పేయసమ్యక్సగుణ కాయనిగమగేయ
 యావననగవరాయతశుభదాయనిజనదయగవిధేయ జగదుపాయవిగ్ర
 హా ॥ య ॥ వినమితేందిరాధీశ యామునముని పదభినివేశా - ఘనమను
 ధనప్రకాశ, వర, మునిముఖాశయప్రవేశ భూతాఖ్యనగరీశ రవిసకాశవై
 కుంతనగరీశహృన్ని వేశ పననాశనకు లేశప్రణవ శోభనాస్పద ॥ య ॥

౪-అతాణ—చాపు.

పాహిపావనరూప, యతికులదీప పరమ హితాలాప॥ స్నేహత్యా
 హతటోప - నేవితశతకోప సాహంకారనిర్వాప వాగనురూప సారసం
 గ్రహదీప,అరిదురాలాపమోహనాహవదేహనచనపరామాత్వ తజ్జై న
 బాద్ధప్ర్యాహభూగతవాహినీరమణాసాధుసంక్రమణ ॥ పా ॥ కాంతిమతీసు

తకామాయపటయుత, దాంతసమాక్రాంత, నిర్ణీతవే, దాంతనిర్మలస్వాంత
 చింతితలక్ష్మీకాంతవిమలహృదంతరివిశ్రాంతకాంచన కాంతికలితనితాం
 తపరమైకాంతజనగణ్య దేశికచరణ్య॥ పా॥ వీతకామక్రోధవేదాంతానురో
 ధచాతుర్యాభిధేయా. అకించస్యచేతనసువిధేయ, పూర్ణోపాయ, భూత
 సదకంజాతకరుణోపేత భూతవ్రాత రక్షణజాత కీర్తిపరిత దిగ్విలయ- భూ
 తపురీనిలయ ॥ పా ॥ నాథయామునపాద, నళినరసాస్వాద, సాధుంజ్జ
 నపోష, దేవరాజారాధితనిజవేష, శ్రీయదుశైల నాథవిషయాగాధభక్తి
 సమేధమాన య శోధనా దై ర్యాదరీకృత భూ ధరవరేణ్య, వితతలా
 వణ్యా ॥ పా ॥

౫-అసావేరి—చాపు.

వందేకృపాసాంద్రం-వరమానింద్రం॥ మందస్మితాననయుతసుందర
 జామాతరం-దురితేతరం॥ వంద్రవిడాగమమధురసలోలం ఆవిరళతరళశుభ
 గుణజాలం-భువనభవన వహనాయత భోగాభోగినం వరయోగినం ॥ వం॥
 యతినాయకసేవాధారం-సతనిరవధికామృతపూరం తతనిజదాస్యయాధా
 విధసౌఖ్యవిధాయిసం సుఖదాయిసం ॥ వం ॥ వరశ్రీభూతపురాధీశం వదన
 విజతనక్షత్రేశం - నిరుపమతసురుచి నిర్జితశారదనీరదంభవసారదం ॥ వం॥

౬-కాపి—చాపు.

కువలయమున పరాంకుశ పురినెలకొన్న భవనిదారి యితఁడెవరేట
 యమ్మా ॥ ప్రవిమలమగునట్టి ప్రథమప్రణవ సారంభవిరాజమానులా మణ
 వాళనుహమునులే ॥ కు ॥ పన్ను గళతకోపఫణినాథులకు సరిగ-విన్నగఁడగి
 యున్నారేమే ఓయమ్మా - కన్నెరోశతకోసం పాన్నడివిధమెఱిగి యున్న
 వారికిఁడెలిసియుండు నే చెలియా ॥ కు ॥ యాగానుయాగ గుణానుభవము
 లందు భాగవతులు వీరివతియించుచేమో ॥ భోగమండపనాథుఁడీగురునెడ
 ద్రావిడాగమాం తముచదివినందుకే చెలియా ॥ కు ॥ రంగపతికి

తై నఘణిపుంగవులన నెట్లుపోసగునోయమ్మా పొంగుచును త్తమపూర్ణుడి తనిఁగొల్పు సంగతిజగము లెఱుంగునే చెలియా || కువ ||

౭-కేదారశాళ-ఆదితాళము.

కాంతిమతీసుతకరుణాకరననుఁ గావరానదేమిఁవంతమేలస్వామినా పై పరమకరుణ లేమివంతగ దానిగమాంతవిపారణస్వాంతయతీర్వరచరమ చరమపద||కా|| మోదముతోసలమూగవానికట ము క్తియొసఁగ లేదా ఓ దయాల్లిమా కేదిదిక్కు- మీ పాదయుగమె కాదా అదరించరాదా మహిత వినోద నాతోనాదా భేదాభేదవిరోధ వివాదము లేదటంచు నపవాదము లడఁచిన||కా|| కొంగుఱిరాటికి రంగుగడము లొసంగినా వుగావా పొంగిన కరుణపుల్లిగుని వనితనుపోసఁగ నేలుకోవా రంగనాథసేవా రతభవభంగ సత్ప్రభావాసాంగ ప్రపదసవంగతముద్రాభంగతరంగరథాంగదరణసిత|| కా|| దేవ రాజవలదేకికరూపమదీయహృద్విహారా దేవదేవమీ సేవకునన్ని టు తేరిచూడలేరా ఈవిధంబునేరా పావన పావనావతారా. శ్రీవరముని హృచ్చిరతిర జీవంజవ హితావహా శై వాత్మకముఖ || కా ||

౮-సావేరి-ఆదితాళము.

ఓవరమునియనిపిలిచితే ఓహోయని రారాదా||కేవలదయరాదా నీదాసునిక్రేవనుంచరాదా బుధసంభావనీయ చరణనళినయుగళ మహావ బోధవై రాగ్యధనా||ఓ||మృదురనూ క్తిరచనాజితమురమదనా మదనమదన సుందరశ్రుతిరసాయనసార కథాకథనా||సవయుఁడవగునీవే పోనాడకసరన నుంచుకోవే ముమ్మాటికి వదలనేల నావంటివానినెమ్మదిని బ్రోచుటిదిక్కిర్తి గదా || ఓ || చరమచర్వనిష్ఠా గ్రణివనితలఁచి నిన్నెప్పుడు చతురులెల్లననఃస రింప వినితలఁచి మఱులొందితినయ్యా ననునేమరక ప్రోవవయ్యా. ఇకనా, దురితమెంచితోలఁగఁద్రోచుటిదియేదొరతసంబుతగవుగాదయ్యా||ఓ|| శ్రీ పరాంకుశసాలూరను వెలసి సిరులొసంగురంగనిఁగని యను దినమతివేడక- లఁగలసి || ఏపనులను మఱచియున్నావని ఇప్పుడెనోరు దెరచి శరణంటిసి. కోవగింపవలదు దారగుణభవతాపహరణ మణవాళమహాముని || ఓ ||

౯-ఆనందభైరవి - రూపకము.

పంచశరుని బారిఁబడకు వే మనస. ఈవ్రపంచ సరణిఁగోరి చెడకువే|| ముచియమృతపంచకము ఫలించియను భవించితికను || పా || దుర్లయంబు లాచరించకే ఇంద్రియముల, నిర్ణయంబులోచరింపకే || పూర్ణులైనడడయ వరులుపొంచినినువరించిరికను||పం||తనువుసతముగా నిదనఁగ దే. భాగవతు ల, మనువుసీతముదీనివినఁగ నే తనువుననమనముజీనవము గుగఁగఁచు చుఁ దెలిసి||పం||ఆశఁదొలఁగఁజేసిమనఁగదే, ఏలుకొన్న, దేశికులయ తీశులన గదే-శ్రీశతారిదేశ సుప్రకాశసన్ని వేళుఁజేరి || పం || పరజనాపక్య తినిమాస వేక్షైకంకర్యపరజనోపకృతినిబూనవేచరమ శేషికరుణచరమపరమధర్మ మర సియికను||పం||అంతరంగ సేవసేయవేదుర్గుణా కాంతసంగమీవరోయవే. కాంతిదేవరాజగురుని చెంతమెలఁగివంతదొలఁగి|| పం||

౧౦-దర్బారు చాపు.

వినఁజాలవదేమేఓమనసా|| అనఘపరాభ్యుదయాసర్గములుతనదనవ లెననితటిమివల్కి-నఁగాని || వి|| నిందాస్తుతులురెంటియందస్వయముగల్గి కుంద కుమనిచాటితి. అందటికన్న నేనదముఁడనని నిత్యానందముఁగను మంటినిముందేయర్థ కామములకై శిష్ట గోష్ఠియందుఁజొరకు మంటినిసందే హాపరుఁడవై చరమచరమనిష్ఠులందు కొదుపలెంచుటనుచితమగునంటె ||వి|| పరవధూ పరధనాపహ రణపరుఁడవై పరుగులెత్తకుమంటిని ఆరసి ఇచ్చక ముగనోచితోక్తులాడుచుతిరుగవద్దనిచాటితి, కరణత్రయముగా గవతాపచారముల వెఱచితిరుగుమంటినిపరమోత్తారకులై నభాష్యకా రులనెఱిఁగివరలంఠ్రుఁడవై వారిబానిసవగుమంటె || వి || స్వఖ్యాతిలాభ పూజలువద్దువద్దని ముఖ్యము గాఁజాటితి, సౌఖ్యమునుచుజిహ్వచాపల్యప రులతో సఖ్యమువలదంటిని శ్లాఘ్యమావచనభూషణ దివ్యశాస్త్రవ్యాఖ్యలెవినుమంటిని ప్రఖ్యాతిగాకులపతియామాదేవ రాజాఖ్యునియని నమందేయొదుగుమంటె ||వి||

౧౧.—మోహన - జంపె.

ఇతరవిషయములనుఖ మేలనేమనసా||సతతమునుదేవరాజ స్వామి కృపగలుగనీ||కి||జనులునినుపరిభవించినవినుచునుపకారమునుచుండలపోసి నీవనుదినంబుఘనమైనసంతోష కలితమగుదయగలిగి, ఆనుమానములు మానిఅతిశయించకనునీ ||కి|| పరమంబ్రకలితుండై వ్యాళములబట్టుగతిని రవొందసన్నార్థనిరతులెల్ల పరమధర్మమునుచేపట్టితదితరధర్మమరయరని యూహచేసెఱుగవలెఁగాకనీ ||కి|| భేషజములగువట్టి వేషభాషలనితర దూషకుండవై యధికరోషముననుదోషములఁబారయకవిశేషసద్గుణసంఘభూషణులుతద్దాసభూతులనియనకనీ ||కి|| సాసాయకలితదుస్వార్థంబ్రయ యాపమై ఏపారుసాధనములెల్లమాని, తాసాదిసంస్కారతంబ్రుండవైయు సాయోపేయమగుగురుని ప్రాపుఁజేరఁగనునీ ||కి|| ధరరామసోధర పదాంబురుహాసమదబంధరమనఁగనుజన సంభావ్యుండగుచు-వరదేవరాజ సద్గురుఁడు నవవిధములను-పరితోష మొందింపబ్రదుకవలెఁగాకనీ ||కి||

౧౨.—కాంభోజి - జంపె.

తీఱునాఘనదురితతిమిరసంఘములు||ధీరుండగుయతిరాజదినకరునిచేఁ గాక || తీ || శితికంఠబాధ దుర్మలపల్వలములెల్ల నతివేగపరి శోషణతన హింప మితిలేనిహరిదాస్యరతచక్రవాక సంతతికినాధారమై తనగురుకు కృపలేక||తీ||కూ రేశకురు శేశగోవిందవరవదనసారసములెల్లవిలసనముగాఁగ సారతరమగుదివ్య శాస్త్రుకరదీప్తిచేకోరికల నొసఁగుయతికులమిత్రుకృష్ణ లేక||తీ||కలిదోషకుముదాఘములు కుముదములుగాఁగ తొలఁగపరవాది చోరులుదలకఁగాఇలదేవరాడ్డేశిశేంధ్రులై మాసాలసలగురుకులహం సువిలసత్కృపనుగాక|| తీఱు ||

అటవకృతులు

౧ - చక్రవాకము - ఖండజాతిలఘువు.

అరివుడయోర్ పణిదేత్తుంలిల్లకనకనభాపతియే - ఎన్నెయూఘం||ఆ|| మరెముడియుంఠేడి అరియాదపుకొ తిరువడ్డై - మాణిక్యవాశకర్ కం డదెప్పిడి || కెనవులుంనినై విలుంవిషయాదిసంసారకడలెలఱిందిసేకొ - క రెయేరవఱ్ఱికాణెకొ - మనదెరంగిక్కప్పై శెయ్దడవేణుం - మాయకొగోసా సాలకృష్ణకొత్తోఱుదేత్తుమంబలవా - ఉన్నైమరందిడపోమో - ఉన్నడి యార్దలై తొఱువీరస్రుండరై త్తిడుండణయై - అరియేనో - మనవిమక్కళ్ళోధనధానియమె వ్రిన్దమాయావలై కుళ్ళో శిక్కినేకొ - విక్కినేకొ - అరి||

౨ - కీరవాణి - మిశ్రలఘువు.

ఇన్నముకొసం దేహపడలామో పొన్నంబలంతినిలో తాండవమాడి యపార్కమై మనదిలో వైక్కొత్తెరిందనిదాకొ||ఇ|| అన్నమయమెనుంకోశందానే - అందణ్ముదల్పులయర్వరై కుం - భిన్నమరవేతోఱుదేఱ్ఱెదఱేదమదుకాణెకొ - తన్నెయరిగరతవ మెపెరిధ్రను - తరణియిల్ గోసాలకృష్ణకొశొన్న దెల్లాంమరండుఱ్ఱండమా యచ్చుమలిలే - విఱ్ఱిందఱ్ఱిందేకొశివశివనీ||ఇ||

౩ - గారిమనోహరి - మిశ్రలఘువు.

ఎప్పొత్తోలయుమికోదతుకొబం - జగదీశకరుణై ఇరుందాలల్లనో ఇకొబం||గర్భవానమః ఖమానాఱుంకేడు - గారిమనోహరరై దినంనాడు|| ఎ|| ఆ శెయుడ నలయాదఱ్ఱండంగఱుండో అనవరతముకొ సుఖలేశమదుకా ణామల్ పోనదన్రో - బాలకృష్ణ దాసకొత్తోఱునటరాజమూ ర్తియై - పూ శెగళ్ళో శెయ్యూమల్ పోనదు - పాశమరవేరిల్లెపంచకోశంగళ్ళై నా నెన్రు నంబినదుం || ఎప్పొ ||

౪ - సామ - ఆదితాళము.

తిల్లెత్తలమనుశొల్లత్తోడంగినాల్ ఇల్లెప్పిరవిసిణియం పావముం॥
తి॥ శొల్లత్తగుమిదువేశివలోకం - ఎళ్లత్తనెఅరంశెయ్యలమోఘం॥ తి॥
ఆగమవేదపురాణంగళోశాత్తిరం - అరిందవంపురివార్కరుళియపాత్తిరం
ఆలయమాయిరత్తెట్టినిల్ నేత్తిరంఆనందతాడవమాడియక్షేత్తిగం॥ తి॥
పరమరహస్యమొనుపార్కలాం - బాలకృష్ణకవిపడికేళ్లకగలాం
కరుమవినై గళడయామల్ పోక్కలాం-కశడర్కడుముక్తియుముండాక్క
లాం॥

౫ - కమాసు - రూపకము.

కనకనభేశ్శేర్వడి - నాకొకండదిల్లెత్తిల్లక॥ కనకననభావతియై-కం
డభేరై కండాల్ పోరుంజననమరణమోహంతీరుండుశివనై చేరలాంతకణవ
యెంతరినంతరితోంతోంతరికిటతాధాతధిమితకిటతకతకయుణు - తధింగి
ణతోఎవ్రాడియ॥ క॥ అల్లుంపగలుమిష్టవిషయానందత్తిలేముగ్రీగి - అరు
పుకెట్టమాడదుపోల్ ఆనదుంపొయ్యా-పదంపెరలామిరందాల్ పరమశివ
జ్ఞానిగళే - పార్తడిల్లేకెట్టదిల్లేగోపాలకృష్ణక పాదుంకవి॥ మానిడజాతియి
ల్ పిరందుమంగయర్ మోహాత్తుల్విగ్రీండు - తానంతపంగళగ్రీండు - త
న్నరశనాడాయ్ తిరుండు॥ కన॥

౬ - నాధనామక్రియ - రూపకము.

నటనమాడినార్ తిల్లెనాయకకపోన్నంబలంతనిల్॥ తాకర్పుణుతతక
యెంతరి - తకర్పుణు - తకధికుధిత్తోం - తర్పుణేకుతకర్పుణుతక - తక
ర్పుణుతధిగిణతోమెను ॥ న॥ ముక్తిమడందై శిత్తిక్క-శిత్తిక్క- మోహ
వలెగళోపత్తిక్క-పత్తిక్క-భక్తర్ మనదుతిత్తిక్క-తిత్తిక్క- పాదశిలంబుశ
త్తిక్క-శిత్తిక్క॥ ఫణిపలిశడయాడపతంజలిమామునిమరై పాడ - మన్న
వర్ గళోకొండాడ బాలకృష్ణక మదళంపోడ॥ తా॥ న॥

౭-పంతువరాళి—రూపకము.

కుంచితపాదతైతాదుం-చంచలభావతైతీరుం॥ శెంబిలంబుశయికన
కనభై తనిల్ - యుణుతత్తక - యుణుతద్ధిమిత్తతోమెన్రాడియ॥ కుం॥
నెంజర్క-వలెయైపోక్కుం - అంద - వంజిప్పి మెసిక్కుం - నాళుం
వంజివగానువల్లిమగిల్లన్దిమం - తర్పుంతరి - యెంతరికిట - తక్కిటతో
మెన్రాడియ॥ కుం॥ శరణమెన్రింగనాకొ వందేక - జన్న - మరణత్తినాల్ మి
గనొందేక - ఎందక - కరణకల్పపంగళోపోక్కి - ఆణత్తిడుం ఇందిరర్వా
నవర్ మామునినందునితం తుదిశెయ్దిడు॥ కుం॥ బాలకృష్ణకతోఘంపాద
ముక్తినాల్వర్కు-దవయానాడ - ఎందక - మేలకృపై శెయ్దువెత్తియై
త్తిడుం-అత్తనెకర్తనెశుత్తనెత్తనెనృత్తనంశెయ్దిడుం॥ కుంచి॥

౮-పాంధూస్థానికాపి—ఆదితాళము.

తాతాతాతావె న్రాడియపాదమ్ తద్దిత్తైయ్ తైయ్ యన్రాడియ
పాదం॥ ఆదరవాగపదంజలిమాముని ఆనందనాడకమాదుం తిరువడి॥
తా॥ ఆగమవేదపురాణంగళోదియ యోగిగళాలేతేడుంతిరువడి॥ తా॥
శిందమగిల్లొందుకువిల్లొందిడవే అతి సుందరంజితకుంజితపాదం॥ తా॥
పారళంతిడుగోపాలకృష్ణకతుది పాడిప్పరవిప్పణియుంపదరసం॥ తా॥

౯-సురటి—చాపు.

తిల్లయంబలత్తానే గోవిందరాజునై - దరిశిత్తుకొండేనే॥ తొల్లుల
గముంపడియళందుమనదుకేర్కుం - తొండర్క-ళిగళోతీర కరుణప్పగ్రీ
యుంఎంగళో॥ తి॥ తుంబప్పుమాతెగళో తొడుత్తుక్కు-డుప్పదింగె - తుల
శిక్కింఘం దెడుత్తు తొట్టుక్కు-డుప్పదంగె - అంబలరగసియం ఆరిందు
కొల్లువదింగె - అష్టాక్షరమను అన్బుశెయ్వువదుమంగ॥ తి॥ పుట్టువడ
యుడనె నై వేద్యముమింగె - పుళియోదనం తైరన్నంపడప్పదంగె-కొట్టు
ముక్కు-డనే కూత్తాడువదింగె - కుర్రెట్టిట్టుతూంగి కొండిరుప్పదుమం

గె || తి || తేనారముం తిరునాసకప్పడిప్పింగె - తిరునాయ్ మొట్టి ఓడినేవిత్తి
 రుపదంగె - నావిల్ పంచాక్షరం నాడుక్కొల్లువదింగె - నారాయణావె
 స్రు సంబిక్కొల్వదుమంగె || తి || శొల్లరియాయ్ తిరుక్కూటంకూడువ
 దింగె స్త్రాత్తిరత్తుకేగరుడ శేర్వయుమంగె - అల్లుంపగలు మన్న దానసిరప్పిం
 గె - అయ్యంగార్ కళి కూడి ఆరథారమంగె || తి || తేనుం పుసుగుంసా
 లుం తేడిక్కొల్లువదింగె - సిరక్క-చుటిగల్ పూట్టుం సింగాముమంగె - మా
 నుమభువుడ నెమగిట్ చ్చిక్కొల్లువదింగె - వలంబురిశంఖచక్రముంధరిప్పదం
 గె || తి || పరమశివనేయ స్రువాడిక్కొల్లువదింగె - బాలకృష్ణావె స్రుపణిందు
 కొల్లువదింగె - అరమరుల్ పొరుల్ కెట్టా దె వడిముమింగె - ఆనందమూర్తి
 య స్రుఆదరిప్పదుమంగె || తి ||

౧౦-ఆనందబైరవి—రూపకము.

అయ్యారా-ఎన్నె యాదరి-బయ్యరా || తిరు || వయ్యారా-అయ్య
 మెండోర్తమై య్యుంవిశిక్కియ-వయ్యంపుకట్ ధర్మవర్ధనికు-హంద||అ||
 వంజమట్టనెంజగ త్తిల్ వందరయుం-పంచనదియప్పనే ఇందపార్కగిట్-కం
 బమలర్కణ్ణై శోదరియాస ముక్క-నిక్క మైందవనే - తంజమెన్రో
 కలితుంజవిరట్టియ-తండై శెంజలంబుగల్ కొంజుంపావనే|పంజరత్తుక్కొ-దు
 నంజముదాయుండ - రంజితనె ఎక శొల్లైగ్ ఉక చరితయై||అ|| శందిరనై
 చ్చిందమగిట్ దందముడక శందదం ఉక దక శిరందనిలణింద - శందన
 ముంపుసుగుంమెయ్యిల్ శిదై దంసాంబసదాశివనే-కందసుకు-హందతం
 దయాగియక్క-రందని లే కనలెంగుంప్రఖ్యాతనె-శొందమానదై వం ఎంద
 నుకు-సియే-అందరంగంవైత్తు ఉందనై ప్పణిందే||అ|| శిత్తజనై నైత్తివ్వి
 యాలెత్తిశిత్తనే భక్తర్క-రుల్ తరుంకర్తనే - శిత్తంవైత్తున్నె త్తుదిత్త
 ప్పురుడర్క-శిత్తిత్తరుంనిక్కోనే-కుట్టమట్టనెట్టిపెట్టతత్తువమాయ్ కుట్టానై
 త్తుమైత్తశుత్తముడకవళి - ఉత్తమియాల్ ఉమాదాననై కార్తిదుం
 త్తమనే ఉక శిత్తం ఎక దక భాగ్గియం || అ ||

౧౧-ఆనందబైరవి—రూపకము.

మురుగయ్యనే పన్నిరుక్కై/మ అయ్యనే|తిరుమరువుంపునిగిరిద
 నిల్ - దేవాదిదేవనే - మరుమలర్ కూందవల్లి మణవాలచ్చిలంబుణితాళి||
 ము || ఆరుకు త్తంసూరుపిణ్ణై శెయ్ దిడినుం - అల్లొపొరుక్క-వేణుం ఉన్నె
 యండియేవేరొరు త్తరినియుండో ఉలగినిల్ మెయ్యవదై వంవీయే - పేరు
 పెత్తవర్క-ల్ తాళ్ళిక్కై యెన్నె వేణివై తైందనై యాక్కి-త్తుకాత్తరుల్
 ఆరణచ్చడయిలేదరి త్తయిశక్-కారణప్పొరులై యాదరిత్తుచ్చొల్లుం||ము

౧౨-పున్నాగవరాళి—ఆదితాళము.

పోదుంపోదుమయ్యారె-ల మొరై కు-||పో|| మదుర్ వళి వరఘా
 పురితనిల్ మేనియ - మం యలమేలునుణవాళి వేంకటాచలనే||పో|| ఆరి
 యనైయై త్తరియాద మూధర్ తమై ఆది శేష నెస్రుం-అయుధమెస్రు చొల్ల
 రియాల్ తమైయరిదానవిజయ నెస్రుం - అరిందుం అరక్కా-శుక్కొ-దనా
 లొభియై ఆనకర్ణనెస్రుం - ఆగ్గ త్తవెఘు ఘోరరూపత్తోనై ఆంగజనేయ
 స్రుంపుగ్గ్ దందలై దదు ||పో|| కాశుక్కా-శైక్కొ-ండలుబ్బరై శ్చై తనిర్
 కర్పకతరువెంస్రుం - ఇరు - కణ్ దెరియాకుదుడెనరిందుం శెవంద - కమల
 క్కణ్ణనెస్రుం - వేళువ దెల్లం పొయ్యరై పోర్తమై పుగళ్ హరిశ్చంద్రనే
 స్రుం-పెత్తతాయ్ తందైయర్ క్క-న్నమిడా రమై పెరియధర్మనెస్రుం పు
 గ్గ్ దందలై దదు || పో || అరువిల్లాద పేయ్ నుడయర్థ శరుగినిల్ - అల్లుంపగ
 లుంనాడి - అయ్యుమాదానమరై కు-ం వదంగలై అవరిడ త్తిల్ పాడి-ఆరి
 వరో ఆరియారోవెస్రు అంజనునదువాడి - ఆశై యెన్నుం పేయ్ కా-ళా
 పులగినిల్ - అల్పరైక్కొ-ండాడి పుగ్గ్ దందలై దదు || పో ||

౧౩-సురటి—చాపు.

పోనదుపోగట్టుం నీయినియాకిలుం - పుత్తియాయ్ వాత్ మనమే||
 జ్ఞానమిల్లాతనడక్క యైత్తోట్టాయ్-చంబినయెన్నె నదాత్తిల్ కై విట్టాయ్
 పో || ఎత్తనై నాళిరుందాలుం ఏరప్పతున త్తియమే - అప్పొ - దెన్న వరుంపు

ణ్యసాపమల్లామల్ మత్తల్లామని త్తియిమే పి త్తబడంబై వళ ర్తిడచ్చెయ్ కి
 రావ ప్రేతవైద్దియమే - యెనుంపేదమల్లాపరకాపాధం పణిందోర్కు
 పేరింబంసాన్నిధ్యమే || భక్తకనంగత్తెనీని త్తంపిరుందాయే - పంగంపురిం
 దాయేఎంగుంతిరుందాయే||పో||తందారమనిపిరదారం తాడక్కిచ్చమా
 నమస్రతేరే-కెట్టదాశియొక్కండాల నమస్కారంశెయ్దు నీతప్పవచ్చిపా
 రే-ఇస్రనాళై యెస్రనాళోపోక్కా-మణవిన్నెయితుణమెతీరే-పిన్నుం-ఎంద
 వుయిరెయంశోందవుయరెనప్పిదయకూరే-ఎస్రంస్వణప్పెయిదనెనీకుం
 బిట్టాయే - ఏచ్చిరుళోపట్టాయే - చీచినీకెట్టాయే || పో || నాధనేప్పేళిడుం
 నావినాలో అల్పనరస్తుతిపాడాదే-నాళుం- నానెనదప్రభిమానంపుడిత్తునీ-
 నాడెంగుంబిడాదే-సాధకబాధకం ఎన్నవందాలుం తవంవిడక్కూడాదేకో
 టి-ధర్మమొనకుండు కర్మంవళకుం-తనత్తై నీతేడాదే- బోధవేదనాయ
 కక తాళవిడుతాయే - పాన్నెయడుతాయే ఎన్నె కడుతాయే || పో||

౧౪-కమాను-ఆదితాళము.

మాదరెనెనయాదే - నెంజే - మాదరె|| పూదలమేవ్ పెరుంపాలక
 ముంవిప రీతముమేవరుంఆదలినాలో మరు ||మాదరె|| అరుమంజో పూచ్చ
 ల్లవోముఖకాంతి-అడిక్కడిపెణోకల్ సరమారుంప-వోంది ఒరిమెయా
 షఅవరళై విరుంబుదల్ భ్రాంతిఉడరూల్ పుగుగ్రండుపార్తావ వరుం
 వాంది ||మా|| కన్నియర్ విగ్రీపుయర్ పుళందిడుంఅన్బుఘనస్తనం సమక
 కుమిలునై కట్టుతుంబు అన్నియమాదరై విషనుననంబు - అపరుడక సేశు
 వదె పెరుంవంబు||మా|| మేనిముఘునుంవెళివేపత్తుక తళుకు-మినిక్కణ్ణై
 పూళియేకాట్టువార్ శళుకు-ఈనమిల్లామలేతినం తణ్ణీముఘుక్కు ఇల్ల
 నిడివ్ కప్పలేత్తలాంఅఘుక్కు||మా||ఎస్రంకామాతురరు- రోగంగల్
 నిలయే - ఇయ్యెరుంబోట్టకైయిల్ వేణుంపేప్పెలెఱ - అస్రకొండవక
 అరుందాల్ విఘుంకులెఱ - అల్పశుఖత్తిల్ వరుంఆపత్తుమలెఱ || మా ||
 ఇడయిల్ మయకు-వదుశాలియక శేలే - ఇరుకాదిల్ జ్వలిప్పదు తట్టాక

కై వేలే-కడయిలేవిర్పదుకొండపూషి లే-కన్నికి-చొప్పందమెల్లాంబరుం
 తోలే||మా|| అగ్గిగ్గిగ్గిల్లాంబరుంబు అణియంతుణియంపోనాల్
 అలంగోలంవిఘలనుంశుఖత్తివిల్ వెరుప్పదుశీలం వేదనాయకక శొల్లను
 కూలం || మాద ||

౧-శంకరాధరణము - రూపకము.

పణమేఉన్నా లెన్న గుణమే-దండంపణ్ణినేకె శట్టయెన్కణ్ణోక మున్నిల్లా
 దే||ప|| మామిల్లా మదమోహంకురోధం దురార్లముం మూర్లముంయా
 రు-మేబోధికుం ||ప|| తేడిఉన్నె న్నెత్తుమూడియవరు-నీదీర్ణాయున్న
 తరువాయా - ఇని-నాడియమక వందు శాడిడుం బోదునీనాననుముక వ
 రువాయా - కూడియవేకల్ కుడియై కె-డుప్పాయే - కొల్లచ్చొల్లిపి
 న్నుంకాట్టుకు-డుప్పాయే - ఓడిఓడిఅల్పరై పోయదుప్పాయే - ఉత్తమ
 రైకండాలోటమెడుప్పాయే||ప||మత్తియిలునై ప్పడై త్తదల్లాల్ ముక
 వరుంబోదు కూడవందాయా - ఇష్టసిద్ధియంశక్తియుం నిత్యంకై కూడ
 చ్చిలాశాసనంసీతందాయా - పుత్తియిరుకుం-ఎడంవిట్టునీంగువాయోపా
 య్యుంపెరట్టుముళ్య విడత్తోంగువాయేఎత్తిశై యుంకెడుత్తుప్పగ్గీత్తాంగు
 వాయ్ - ఇయ్యోదవర్కై-యిలాపుట్టుత్తాంగువాయ్ ||ప|| పంజకమాంయై
 ప్రపంచమెల్లాంసీవళ ర్తిచ్చెవాయ్కోడుంకోనై-కెట్ట-నంజంనికరునై నెంజ
 మెణ్ణాదమెయ్జ్ఞానికల్ కల్లవోమేనే - పంజమాపాలకంగళు-నీలలయం-
 పాత్తిట్టున్నమెన్న దల్లాముక తన్వయం-మింజఉన్నె ఉడయోగ్గోగ్గీయా
 ప్పయం - వేదనాయకక మేలునకుం-దోజయం || ప ||

అఆవవదములు.

౧-తోడి - చాపు.

తెలిందనిలవుపగల్ పోలిరుకు-దే - ఎన్నాశై క్కణ్ణాట్టియై - చేర
 ఎకెదక మనంపదపదకు-దే||అలిప్పోల్ విగ్రీచ్చి శి త్తిడచ్చితురచ్చిఎకెదక-

ఆరుమె తెరిండు మోసం శెయ్ దా శేపావి - వళరుదేరాప్పొయ్యదుయుగ
 మాగుదే - వరవరఎక మోహం మీరుదే - ఇదమ్మారుదే || తె || శి త్తిని ఇవ
 శ్రమ మె త్తపుంభ్ర మైకొండు - మెదెమిదినిల్ శ్రమ ము త్తమిట్టుకొండు
 మత్తకమార్బినిల్ విల్వచ్చదనంపూశి - మన్తభక్ కేళిక్కై - పందియుంగ
 ల్ పేశి - తత్త మొగ్గియా లెఅణిత్తుకొండు శెయ్ ద - విద్దియై మరందా
 శె - వరుందా శె - పొరుందా శె || శె || కుళుం ర్దవేళయిల్ వండు - వశైం
 దుమారోష్టడనై - కళప ములై యై త్తంద - ఇలఘిమనమగర్తండు - వ
 శమెయెండువకు - శంకనినాయ్ దగ్గ తండు - మయ్యల్ పూట్టిఅల్ గుల్
 పడంకాట్టి - తుళబమణియుం కృష్ణలీలై పోల్ సారాట్టినుగం తరవారా
 శో - శిమాట్టి - ఎకకణ్ణాట్టి || తె || శెత్తై శెయ్ దుమోడి భుద్ధమాగతోడి
 విద్దెయాగపా డినిత్యముం నాకొ కూడినిద్దిరయిల్ కండకినవాచ్చే - అదై
 నినై క్క - నినై క్క - పెరుమూచ్చాచ్చే - పత్తై సుబ్బ రామకే పంగిల్ నిర్తం
 దిపంము త్తయ్య నేఅడైండుకలండుసిరుందా శే || తె ||

౨. — కాంభోజి - రూపకము.

ఎం గెయిరుందాలుం ఎకొ దొరసామి కై - కొమిదినిల్ పడుం - ఇరుక్కు
 మోడిఅన్న మే || శెంగమ్మనిరోడెశూమ్మం తిరుహారుత్ తన్నిల్ వామ్మం
 దేనాదిదేవర్ వశందత్యా గేశర్ || ఎం || నానవరుక్కు - నడందిరుంద - సన్రి
 యై అవర్ మరక్కార్ బరు - నాళాయిలుం ఎన్నై విట్టరనిమిషముంకిరింది
 రుక్కార్ - ఏనోఎన్నేల్ మోడితానే శెయ్ దుకొండాల్ - మానే
 ఇరుక్కు - రాళ నానెన్న శెయ్ ఘువేక - ఎవళుడకొ కూడియిరుందప్పొది
 లు - ఎన్నై ప్పొలవరుక్కిడై క్కు - మోపోడి || ఎం || ఆదినాళై యిల్ కై
 తొట్టుచ్చొన్న అణై క్కి - రుండాకం శెయ్యార్ - ఆరెకే మేల్ దూరుశొన్న
 పొదిలుం అదై వహియాం - శూదుక్కారక్కల్లి శెక్క - శత్తి ఎకే మేల్
 పోరామైయాలే ఎకే ప్రాణనాయకరే - శోక్కు - ప్పొడియాల్ మతిమో
 సం శెయ్ దా శే - సుకమాగదానిరుక్కట్టుం పోడి || ఎం || కాలమవళుడనే

కూడి ఇరుందప్పొదిలుం ఎన్నై ప్పొలవరుక్కిడై క్కు - మోపోడి || ఎం ||
 ఎన్నై యేనినైండు సుఖిప్పార్ - నీలప్పి - మాదెన్నై మలెక్కు - రాయ్ నిలై
 మైయాయిదునాళ కే - తెరియుం - నిలవునాళుఎన్నై కుమిచక్కు - మోసు
 బ్బ రామకే తమిక్కి - శందత్యా గేశర్ || ఎం -

3. — తోడి - ఆదిత్యము.

శిన్నుం శిరు త్తిడయాళు మె యణ్ణుత్తువర - ప్పొన్నా శితివేగమా
 య్ మన్నా ఇన్నేర మొరు || శి || ఎన్న వేణు మోవారెల్లాం ఇయ్యం సంగితలో
 లక - నన్న యమాసుయి లేరివిలై యాడుంగుణశీలకన్నెల్ పరవువేళూ
 ర్ ముత్తుక్కు - మారసామి - కయక్కం పొల్లాదు ఉకొడకొ మయక్కుల్
 శిక్కి - కొండారు || శి || ముందానాళందిన్నేర త్తిల్ - ఉందనై క్క - ఉండముదలా
 య్ - విరహాలాహిరికొండు విక్కిశోర్ండు - అందిప్పగలాయుందనై నినై
 దునినైండురిగిఎదోబరువగై యాయ్ పరుగిర్రను - పందుంములై రెండుంది
 ముదా - కలై నిగ్గోండు - పంచనై మె త్తమేల్ మెలై - ముల్లరుత్తుదా - పంద
 యంగళో పేశిశిందై కేట్టపడినడక్క - లాంసుందరనే ఇందవేళయిల్ అందరం
 గమాగచ్చొల్లి || శి || తిరండ మొదలా ఇదువరై యిల్ బరువురువక - ముఖం
 పార్తుప్పేళియరియాదవళ - కరత్తిల్ నరికొంబుదాకొ ఇరుక్కు - దోవ
 లియాయిల్ - విరుంబురాళో శోక్కు - ప్పొడి ఇరుక్కు - దో - పొరక్క - ముం
 డెణుమరుండు - ఆగమేలిండు - ఓయాక్క - పలై కొండువలై శోర్ండు -
 పరపరుక్కు - రాళ య్యేపడుం వై త్తిడువాయ్ వల్లి - పంగాళా ఉందనై నాడి
 ఎం గె ఇరుందాలుం తేడి || శి || వండుక్కులియాళున్నై అండిఅళవేణు
 మెన్రు - కండ పేర్లెల్లాం గెంజిటూదువిడుగురాళో - ఎన్నై క్కి - క్కి
 డక్కు - మోడకొ - ఆదరప్రసాదమెన్రు ఈశ్వరనై కొరి ప్రార్థిత్తుకొంట్టు
 రాళో - దండమిట్టుప్పొన్నై శెయిగురాళో - పెరుమూచ్చాగదేహంకణ్ణా
 నయ్యకణో నీరుదుక్కు - రాళో - మండలాధిపతియెనీఆవ శెమరువవేణుం -
 తోండకొ సుబ్బ రామకే తమిక్కి శందముత్తుక్కు - మర || శి ||

౪.—సావేరి - రూపకము.

ఇదై విడగన్నుంవేరేవేణుమోసాషి - బ్రనుం ఇల్లెల్లెయ్యను - కో
 డివరవశం ఎడుత్తురైక్కురిపడుక్కు-మోపోంపోం || మది త్తవళితన్నిల్ -
 కలశ త్తినిల్ వాఘ్రుంసుబ్రహ్మణ్యలోలరే - అందవంజయుడకకూడికొంజి
 అణైందిట్ట-మైక్కురియుంమంజళి వాడై యుంశొల్లు దె|| ఇ|| ఎత్తనై శొన్నా
 లుంకె శెవిక్కే-రు-మో - ఎన్నుత్తుక్కు-వీణ్ పేచ్చు - అవ-లిన్నేర
 మెంగెంకేతేడువాళో సావంఎఘ్రిందిరుంనేరమాచ్చు - బుద్ధిఇల్లాధవళ
 పొతెనీరెట్టిదాకబోదిక్కు-రీర్ మెయిపోల్ సాధిక్కు-రీర్ - అందవిడల్లై
 త్తీలెల్లాంకట్టివెయ్యుంపూర్బిక్ - మిదిల్ నెఘుంపట్టప్పదే తెరియాదో|| ఇ||
 అయ్యమాఘక్షే మేల్ శొల్వార్గళోముత్తారత్తై కుంకుమమేదునల్లదా
 ఘట్టుంకణ్ణాడియైప్పాంకన్నైత్తడయాళంబ్రనుపోదాదోకై యిల్ తిరుట్టి
 రిక్కు-ఉకైజ్జెల్లాంకాట్టుగిరీర్ - మెయిపోల్ నాట్టుగిరీర్ నల్ల శెయ్యోగ
 వేళయిల్ కిడత్తుదోఅవళి కాలిలుదై - ఉండకై తోలినిరాట్టుదే || ఇ|| న
 న్నయవేచ్చల్లాంకండదువాక్ ఇందనగప్పిలేఇకై బంతరుమో - నట్టా శెయ్యే
 దుక్కు-ఆగిలుండున్నా శెనాయకియైప్పోల్ వరుమో - స్వర్ణమయిల్ మురు
 గేశై రైవీణాగవాదిక్కు-రీర్ మెయిపోల్ సాధిక్కు-రీర్ దేవర్ మన్నఘావేశం
 కొండంగయాడినాల్ - మగుత్వమెల్లాండకై దంముగ త్తై తోణుదే|| ఇ||

౫.—అతాణా - ఆదితాళము.

శిరికి-మయక్కుంకొండు తిరిగురీర్ పోంసామి ఇన్నుందినముంఅత్తైం
 దువీణామ్ || శిరికి-మయక్కుంకొండు తిరిగిరీడికకాడిశిరికి-యున్నిలం
 వెగు-మురికి-యనైనినైందు-తరికి-చెఘ్రిక్కు-రితిరు త్తణిక్కై కుమరేశేశే
 సాధనై క్కుళ్లికళో శొన్నబోధనై క్కుళ్లగప్పట్టు || శి|| కరువిత్తీగళిరండుం
 ఉలగినిరి-డయాకామక్ విర్క-రివండో - ఎత్తీల్ కాట్టుమదిముగత్తీక్
 వాట్టుమిల్లాదిదళో కది త్తప్పవమిత్తుండో - మరుదరుమలర్ చెండో-ముత్తై

యిరండుం వాగులావుం అవళి వార్తికర్కండో - పరువరతిఁలు అవళి
 వయదుపనైండో - పరు త్తత్తుడయ్యగుంనడై యినై కండు|| శి|| క్కుళ్లిగిక్కి-
 డయాళోకలిందడైందిడ ఇందకాశినిల్ ఉమక్కు-నల్లఘననయమరిందిట్ట
 అభినయనుందిర కామరతియైతమక్కు- ఇష్టమెన్నమాయ్ కొండీరో - అ
 వళుడనై - ఇట్టతుక్కిట్టపడి యెళట్టదిట్టమాయ్ గట్టిగట్టి ఉమ్మైపోల్ పురుష
 రై కండదిల్లై గట్టియాయ్ దినముంకరిశట్టి శుకండియిమ్మడై || శ || నాళై తెరి
 యుమవళి నలముంకులముమిప్పినాకై శొన్నాల్ తెరియాదు - ఎట్టినా
 లుంశిగై పిడిత్తుక్కుండు నడు తెరువిల్ నన్రాయ్ వరువళి మాదు - కేడు
 మక్కు-త్తగాదు అవళుడనే కిట్టియసినేగం శెయ్యు యెట్టుణయిందాకై - వే
 శప్పత్తిక్కు-ంవడివేలరె ఎన్న బుద్ధివిందయాయ్ శ్రీరామక్ శొత్తమరందు తె
 రుక్కు-ళో శుత్తి|| శిరి||

౬-కల్యాణి—చాపు.

మరుందల్లవా ఇందవిధం శెయ్ వదునీవీణ్ - వార్త వండివళక్కు-రాయ్ ||
 తిరుందుంతనిగై బాల సుబ్రహ్మణ్యనెన్రాక్కు-ం - తెరియాదో ఎవక్కు-
 తెరిందిరుక్కు-ంపోడి || మ || మిలమిల్లవేచ్చల్లాంపేశి ఇప్పోవెరుం - వెల్ల
 వేచ్చి వేశవందాగో పోరుంపోరుం - ఎదిరిల్లాచన్నదంవందల్లో ఆడుదు - ఇ
 క్కు-ణత్తిలదునీక్కు-వగ శెయ్యు పక్కు-వమల్లడి శక్కు-ళత్తియిట్ట || మ || అదట్టి
 అదట్టి ఎన్నై అవళి శొన్న వార్తైయుం అవరై త్తప్పిదమాగనాకై శొన్న వా
 రైయుం శెదిగారి ఉనకై-న్న తెరియాదో ఇన్నముంశట్టవేచ్చల్లాంకట్టిచ్చా
 ల్లవరాయ్ - కుట్టిచ్చువతినిల్ ముట్టవెల్లెఘ్రిత్తో || మ || నిరుక్కు-ం గొల్ల తెరు
 విల్ ఊశిక్కు-ళ్ళార్గో - నెడునాళాయవర్క-ట్టవిద్దెయల్లాం అంద-శిరికి-
 యిడత్తై శెయ్ దాల్ అవళి కండుపూరిప్పాళి దీర్ల చూచ్చుదువాదిక్ మా
 ర్గత్ శ్రీలనాకై - పారు-ళో పిచ్చెయిట్ట వేగొండడిపోడి || మ ||

౭-సావేరి—ఆదితాళము.

ఆశై మింజుదే - పెణ్ణరశేయనై - అణై త్తోరుము త్తంతాడి || వేశి
 యర్ కుళ్లై ఉల్లాసకారిమెత్త - మేడయినైల్ విళయాడుపమిరువరుం -

విశంగు విజయగోపాలనానడి || ఆ || పత్తరమాత్తుళ్ల తంగశరీరత్తై పా
 ర్తుపాల్లెన్దనమురుగుదే - ఉక - కుత్తుములై గళ్ శండుంకండ వుడనన
 కుక్క-కూడవేణుమెన్రుతోణుదే-ఇత్తనై మోడియామోవయ్కుక్కరాయ్
 శుమ్మాపోమో-పత్తుపొన్నురుపత్తారనడియై పారడిమయల్ తీరడి-ఎ
 న || దా || శీతకుక్కశకరైయిల్ తణ్ణిరిల్ ఉన్నైక్కండు-శిందె మదిమయిం
 గినానేడి - మావరశెయ్యున్నైప్పోలె పెణ్ణళ్ ఇంద మండలత్తినిల్ కాణెన
 డి - కాలోడక కాల్పుణ్ణైత్తు కాలోడక కాలణ్ణైత్తు - కాదలుళ్ల మణినావి
 తుళావియ - కలందుమన్నభలీలెఘళ్ శెయ్యవుం || ఆ || ఇడయిలుడిత్తతు
 యల్ కాట్టిలొదుగుంబోదు ఇరుతుడై పశుంబొకపోల్ మిన్నుదే - వడివు
 డక మంజళ్ పూశుంవ్వాడై మిగవుం కండుమదిమయింగి భ్రమె ఏరుదె-అ
 డవుడక ఎన్నైక్కూడి అధరరసత్తైతాడి - కుడములెత్తిని లె నిగవిరల్
 డైనికొక్కోకముం ఎక కురల్ కూకవుం || ఆ ||

౮-కల్యాణి—చాపు.

సకలముం తెరింద సరసకిరీటిపోల్ - జాడగళేక కాట్టురీర్ || జగం
 పణియుం వేళూర్ ముత్తుకుమారసామి - శిత్తంబ్రమేకొండు మెత్తైయవ
 చ్చైక్కండు || స || ఆశైయిన్న విధమా ఇరుకు-మన్రరియాళ్ అనంగకణె
 గళ్ తణ్ మేల్ మేవియుమరియాళ్ - వీసుంకలాపంగళై పూశియుమరి
 యాళ్ పూమణముమరియాళ్ - ఈశకమగనెయె పేరాశైక్కొళ్ళురీర్ -
 ఎరుదుక్కవలెరుశి తెరియుమోతుళ్ళురీర్ - వాసవనులగత్తిల్ ఇరుకుం
 రంభయైప్పొల - మనదిని లెణ్ణురీర్ కిడయాయ్ సరకుప్పొల || స || వితరణ
 శాలిపోల్ కిన్నరిమొట్టురీర్ వేంబుకరింబాగుమో బ్రమెత్తనై నాట్టురీర్ -
 పదంగళై ప్పాడి విద్దెగళ్ కాట్టురీర్ - ప్రబడసోల్ పారాట్టురీర్ - పుదు
 మెయా యిరుక్కూదు నీర్ శెయ్యుంకడ తెగళ్ - పులివశిత్రాల్ పుల్లె
 తిన్ను మోకడిత్తు - కణ్ణైప్పడిక్కూరీరె ఇండభ్రమెయామా - కనియైత్తి

న్నవా యాల్ కాయైతిన్నలామో || స || శొల్విమోడత్తిలోగుణత్తి
 లోపణత్తిలో - సురతయితత్తిలో అభినయత్తిలో - కల్వీయిలో వన్రాయ్
 వణ్ణయిలోకల్వీకర్షనై నాలో - శొల్లయ్యూ నీరాశైక్కొండ వల్లలెల్లాం
 సుబ్బరామక తమిళ్ళు కుదవంవడివేలా - మెల్లియరిడత్తినిలిరుక్కురళూ
 డెల్లాం - మెవినాల్ తెరియుం పోనాక శొన్న శొల్లెల్లాం || స ||

శ్రీ రస్తు.

గ్రంథకర్తచే రచియింపబడిన జావళ్లు.

౧-దేవమనోహరి—చాపు.

సామినెడబాసినేనెట్టుపైరింతునే || కోమలిశ్రీరాజగోపాల || మరు
 డురమునవిరి శరములసేసనే - సరసిజాక్షి ఇదేసమయమురమ్మనవే || సా ||
 కలువలదొరపగ నాపై గావించెనే కలికిరోతమినిలుప నాతరమటే || సా ||
 శింగరనుతుండుమోసముచేసెంగదేఅంగనామణిఇప్పుడైననుబిలువవే || సా ||

౨-బ్యాగు—చాపు.

వానిజోలినాకేలే ఇందుముఖిరో ఆ-వనితబోధనచే మైమఱచె || వా ||
 మానినిరోవానిమమత లెండుబోయె పూనిదానియిలువిడిచి రాకయు
 న్నాడిక || వా || ఇంతిరోనిను బాయననినాతో ఎన్నీ బూటకములుపలికె
 నే సంతసమెల్లనాచానకొసంగినన్ను పంతముతోమరునిపాలుచేసెనిక ||
 వా || మాటతప్పనివాడనినేను మనసుననెంచితిగదవే బోటిరో అలవాని
 మోముంజూడనగునా సాటివారలునవ్వజూలరేమెయిక || వా || శింగరను
 తుండు నాతోమునుచేసినచెలిమినిమఱచెనే బంగారమువంటివాని గుణ
 ములెల్ల అంగనామణిమోహాబ్ధిజేరెనిక || వా ||

3-జంఝూటి—చాపు.

ఎన్నాళ్లు సైరింతునే ఓచెలియనేసామినితోడితేషేవిక్రోన్నవవిల్లుఁ
డుకోపముతోనుతిన్నగనాపై శరములేసేనేసా॥ ఎకనులపండువై కాచె
దువెన్నెల మనసుకెంతోగాసినిబుట్టించెనేసా॥ ఎకోకిలలెల్లగుంపులు
గూడి ఓకమలాక్షీరవములుగావించెనేసా॥ ఎ శింగరనుతుఁడు చెంగటఁ
బాసి అంగసఁగూడి ఇందురాకున్నాఁడె॥ సా॥ ఎ॥

౪-సురటి—మిశ్రలఘువు.

మాయలాడిబోధనచేమైమతివైమో - మాటలాడరావదేమిరా
కాయబానికి తాళఁగలేరా కౌఁగిటజేర్చినను గారవించరా న్యాయమ
టరనీకిదితగదుర సరగున॥ మా॥ కలకాలమునన్ను గాసిబెట్టకురా కాం
తలనేఁచుటకార్యముగాదుర చెలువుఁడవనినునేఆనమ్మినందుకిఁక॥మా॥
సరివారిలోననుచొకనేయకురా చాలనమ్మితిరతికేళినిగూడరా వరదుఁ
డౌమువ్యపురి నిలయుఁడచనువున॥ మాట॥

౫-యముక—మధ్యాది.

సమయముగాదురా - సామిలేచిపోరా॥ సామిలేచిపోరా - జా
గుచేనేవేరా॥ స॥ చేయిపట్టినాసిగ్గు - చెఱచకురా సామి వేయివిధము
లనే - వేఁడుకొన్నవినవు॥ స॥ అత్తింటికోడలని - ఆలోచింపక చిత్తజ్ఞ
కేళికా - యత్తమైయున్నావు॥ స॥ ఇంటివారందఱు - నిట్టట్టుతిరిగేదు
కంటికి తెలియక - కడలిపోరాఇది॥ స॥ రాజగోపాల - రట్టుసేయుటేల
సాజముగామఱొక - సారివత్తువుగాని॥ సమ॥

౬.—నాధనామక్రియ - మధ్యాది.

రమణిరోసామినిరమ్మనవే॥ రమ్మనేమనవిచేకొమ్మనేవేగ॥ ర॥ సుమ
శరఁడలరుల - నూటిగానేసేనే సమయమిదేయని - సామికిదెలుప
వే॥ ర॥ సవతిల్లువానికి-సతమా యెఁగదవే - ఎవతెబోధించెనో - హి

తవుగవానికి॥ ర॥ రాజగోపాలుఁడా - రమణినిగూడి - తేజరిల్లుచుచెలి
మి - దిటవుగమఱచెనే॥ రమ॥

౭.—హమీర్కల్యాణి - మధ్యాది.

చెలిమనకేలే - చెలువునితోనూటలు॥ చె॥ కలకాలమునాతో -
సలిపినన్నేహము తలఁచకసలుగురిలో - చులుకనచేసెనిక॥ చె॥ వనిత
రోవానినేవలచినందుకుకనికరమెంచక - కఠినములాడెనిక॥ చె॥ వాసి
గరాజగోపా - లుఁడుచేసిన బాసలుమఱచియం - దోసకారినిగూడె
నిక॥ చెలి॥

౮.—కమాసు - మిశ్రలఘువు.

చేరరావదేమిర - చెప్పవదేమిర॥ మారకోటిసుందర - మరులైఁత్రిఁగ
దర॥ చే॥ నినుఁజూడనియొక నిమిషమేయుగముగా మనముననెంచుచు -
మమతఁజెందితిర॥ చే॥ పిలిపించినరావు పిలిచినపలుకవు తలవులువేత్తై త
ల్లడపెట్టెవు॥ చే॥ రసికుఁడైనశ్రీరాజ గోపాల కొసరివేఁడిననుకసటుగాఁ
జూచుచు॥ చేర॥

౯.—కమాసు - చాపు.

చాలుచాలుపోరాఓరిసామి॥ చా॥ బాలనురానన్న బలిమినిబట్టే
వులాంఁచుటకిది వేళగాదురసామి॥ చా॥ కుదురుపడనినాదు కుచములనం
తేవుపదరుటనీకిది బాడిగోదురసామి॥ చా॥ ప్రజలువిన్ననునగు బాటుకల్లు
నునీకు నిజముగనై దాఱు నెలలు తాళుకోర॥ చా॥ రచ్చసేయకీపుడు
రాజగోపాల పచ్చవిల్లుకేళి పరగకూడుదుగాని॥ చా॥

౧౦.—హిందుస్థానికాపి - మధ్యాది.

పోరాదానింటికిసామి చాలప్రొద్దయెరా ఆవారిజాషీవిన్నను మో
సము॥ పో॥ నక్క-వినయములునిజమనియెంతోనమ్మియుంటిఁగదరాపక్క-ఁ

జేర రావద్దరయిక || పో || తేనెలూరనాతో బలుకుచు ఆచానకడకుపోనే
లాకానివారికిది వేడుకగద || పో || సరసమైనమాటలు వేరాయె చనువు
దూరమాయెమరుని కేళికిఱక సున్నేగద || పో || జాజిసరములంపినవెగటా
యెచాలకోపమాయె రాజగోపాలచాలునిక || పో ||

౧౧.—హిందుస్థానికాపి - తిశ్రలఘువు.

ఓ చెలియాయీవిరహ మెట్లుస్తై రింతునే ! చెలువుడుదయ లేక నా
తో పలుకరాఁడాయెనే || ఓ || మగువయెవతో నావిభునిమరులు కొలిపెనే
ఎంతో మాయచేసెనేనభి పగలు రేయినిదుర లేక పలవించుటాయెనే || ఓ ||
కమలవైరికాకలకేకందియుండఁగ నేదిగులొందియుండఁగానభిసమయ
మిదేయనిమరుఁడు శరములేయసాగెనే || ఓ || రాజగోపాలుఁడెపుడురమ
ణసేలునే నన్నెపుడురమణనేలునే ఈవగపెపుడుమానునే నభి ఈజగా
నవానిసాటిఎందుఁజూడఁగాననే || ఓ ||

౧౨.—కమాసు - మధ్యాది.

చలము చేసేవడేలరా సామి నీకిదిమేరా సామివినురానీదికిమేరా
సరగునననునేలుకోరనీదాసరా సామి || చ || కలకాలమునీ కౌఁగిలిబా
యక చెలిమిని గోరుచునున్ననాతో || చ || పగదాసనా పంతగించకురా తగ
దురపలుమఱునీనిట్లు || చ || రాజసమేలరా రట్టుసేయకురా రాజగోపా
లసామినాతో || చ ||

౧౩.—బ్యాగు - తిశ్రలఘువు.

సామిరాఁడాయెనే || సా || సరగునరమ్మనవే||సా||నామనోహరునికే
భామభోధించెనే || సా || ఇంతివానిదలఁచితేమది ఎంతయురంజిల్లునే కం
తు బారికోర్వలేక కరఁగుచుండుటేకాని || సా || నిమిషమైనననుఁజూడకనిలి
చియుండఁజాలఁడే రమణుఁడిపుడు చలముచేసి రట్టుచేయఁబూననే||సా||
రామనోసన్నేలిన రాజగోపాలుఁడే ప్రేమనుం త్రైసలేకమోముఁజూపకు
న్నాడే || సామి ||

౧౪.—హిందుస్థానికాపి - మధ్యాది.

రారాసామిగా||వేగమే-ప్రియసఖనేల-సమయమిదేర-రమణితాళ
లేదురా మవవిచేకోరా || రా || మారుబారికోర్వక మమతజెంది నీదారిఁ
జూచుచున్నదిరాదయయుంచి || రా || చెలులుమాటాడిన చెవియిచ్చివినదు
రా - తలపంతనీపైనిరాదయయుంచి || రా || విడమనిఅన్నమని వేడుక
నినిదురని-పడఁలికిలేదురా దయయుంచి || రా || రఘుణినియాసచే రాజగో
పాల ప్రాణమునిలుపుకొన్నదిరా దయయుంచి || రా ||

౧౫.—జంఝూటి - చతురశ్రలఘువు.

మేరగాదురా||నీకిది|| సామిఱిది|| కోరినచెలినిటు వేఱుగఁదలఁచుట||
మే|| సారెసారెకా చాననునేలుచు వారిజాక్షనను వంచనచేయుట || మే ||
వాసికెక్కినవాఁడనినమ్మితే - గాసిపెట్టినను మోసముచేయుట || మే ||
వరదరాజగోపాలసామి కరుణమానినను నిరతముదూఱుట || మే ||

౧౬.—జంఝూటి - తిశ్రలఘువు.

ఊరకచలమేలనీకిది మేరగాదురా - సామి || వారిజాక్షవలచిననను-
గారవించిచూడరా || ఊ || పద్దు చేయవలదురనా యొద్దికిరారా సుద్దులనే
తేలించి ప్రొద్దుపుచ్చకురా || ఊ || తరుణులవలెనేవలపు దాఁచజాలరా
మరునిట్లు చెమ్మగిలి మైమఱవసాగెరా || ఊ || అక్కఱ తెలిసికొనినీదు ప్ర
క్కఱ జేర్చరాఎక్కువై నరతులచే గ్రక్కనననునేలుకోరా || ఊ || పచ్చవిల్లు
కేళిసుఖముపడయఁ జేయరారచ్చ సేయవలదురా రాజగోపాలసామి || ఊ ||

౧౭.—నాధనామక్రియ - మధ్యాది.

మాయచేసేవేరా - నాతో - సామినాతో || మా || హాయిమీఱనిన్న
రేయిదానిననుభవించలేదా తాయివంటిదాయె లేరనీమది రానురానుజా
డలెల్లఁదెలిసెర || సల్లవానినమ్మరాదనేనుడి కల్లగాదుగదరా చెల్లదురానీ
నడతలునా యెడ చేరరాకుదక్కి-తిసనిపలుకుచు || మా || తరుణియెట్టివలపు

మందుపెట్టెనొ తాళలేవుగదరా సరసుడైనరాజగోపాల చాలుచాలు
వగలుచేయకురెల్ల || మాయ ||

౧౮.—సురటి - చాపు.

సరసకురారా సామి మొక్కే-రా|| మరులుగొన్ననాకు మనసీయ
జేరా తరుణి పెట్టినమందు తలకెక్కె-నటరా || స || నిరతమునిన్ను నే నెఱ
నమ్మినారా కరుణనుననునేల గారడమేలా || స || పూజనేయుటనీకు పొం
దికలేదా రాజసమేలరా రాజగోపాలా || సర ||

౧౯.—కమాసు - రూపకము.

ఎందుకేయాచలమునీ కిందువదనరో || సుందరాంగినిన్నుఁజూచి నా
క్కి-చాలమరులుకొంటి || ఎం || నినుఁబాసినిదురరాదు నిమిషమైనప్రాద్దు
పోదు మనసిజాబాకికోర్వరాదు మమతనిలుపవశముగాదు || ఎం || తరుణి
రోనే తాళజాల దయనాపైదాఁచనేల కరుణయుంచియివేళ కలయుట
కికజాగులేల || ఎం || కోపమునాపైమాను కోమలినినునమ్మినాను ప్రాపు
కోరివచ్చినాను పరగనీకుపుణ్యమాను || ఎం ||

౨౦.—కమాసు - మధ్యాది.

రారారమ్మనెరా చెలియనిను || రా || మారుబారికోర్వలేకవేగమే ||
రా || కోరియున్నదిరా సుదత్తిపైకోపముచేయకురా సరోజముఖవిరా
ళిమైమఱచెనురా || ఇటువిరసముతగదుర || రా || చలమేలరామగువకును సా
పైవ్వరున్నారురావిలాసముగనునేలుటకునమయమురా || మనవినివినికరు
ణసు || రా || రాజగోపాలానీకిటుల రాజసమేలా నిజమ్ముగనున దావలచినది
వినురా || మునుపటిదయతలచుచు || రారా ||

౨౧.—హిందోళ - మధ్యాది.

సామినితోడ్దివేగదేనా || సకియరోజాగుసేయవలదేబిరాన || భామ
రోనేనేమిసేతు కామునిబారికితాళగజాలనే ప్రేమయుంచిరారమ్మటం
చు || సా || ఇంతిరోవాఁడిందురాక పంతముసాధించెనుగదవే అంతరంగ

మెఱిగించివేగ || సా || కమలవైరిగాసిచేయ రమణిరోరాజగోపాలుని
జూడక నిమిషమైనతమినిలుపజాల || సా ||

౨౨.—సూరటి - ఆదితాళము.

రావేలరచెంతకురాజసమా ఏవనితచెవిఁగఱిచె || రా || భావభవుని
బారికిననుఁద్రోసి బాధనొందఁజేయకునేవేఁడగ || రా || ఆనాటినేస్తమెం
చకనునన్నగఁడుచేయ న్యాయమటరసామిగ ఏణాక్షివలనుదగిలిచలమును
మానవేరకరుణసుంతలేక || రా || వాడేలచేసేవురా నావంటిచెలినినేఁచఁగ
తగునటరా నీదాననఁచునమ్మినందుకు నెనరుతోనుకలసిమెలసియుండఁ
గ || రా || శ్రీరాజగోపాలనీదు చిత్తమీరీతియైననాసరి వారిజాక్షులెల్ల
నన్ను నెంతుర మేరగాదునేరమేమిచేసితి || రావే ||

౨౩.—ఘరజ - మధ్యాది.

రారామనవిచేకోరా || మారునిబారికికోర్వఁగలేర || రా || వలచినట్టిన
నుచులకనసేయుటమేరా సామి పలుకవదేరా చలముమానికలసెడుసర
సులులేరా సుకుమారా సమయమిదేర || రా || చెలులబోధనలువినినను
నాడఁగలేదా నాతో పలుమాటువాదా సలిపినట్టిచెలిమినిమదినడరాదా
మరియాదా వంచనపోదా || రా || రానురానునీగుణమిటులాయెనదేలాశ్రీ
రాజగోపాలా కానివారునవ్వఁగబ్రదుకికనేలా శ్రీలోలాతాళఁగజాల ||

౨౪.—యమక - త్రిశ్రలఘువు.

సరగుననిటరారా మరియాదటరా వినురా || మరునిబారికోర్వలేక
మరులైతిరాసామినీకు-సరివారలునవ్వఁగఁజేయుట న్యాయముగాదురనే
నెఱనెమ్మినదాననురా || స || బాసలొసఁగిఇటుననునెడబాయనగునా నను
నెడ-మోసమెందుకుచేసేవురా మడినెంచరయితనువే నీసామ్ముగచేకొ
నరా || స || బ్రాణనూఢరాజగోపాల చలమా రాజగో-మానమెంచవదేమి
రనాయెడనేరములేమిరనే నినుఁజూడకతాళనురా || స ||

౨౧.—హిందుస్థాని కాపి - రూపకము.

న్యాయమేమిరానీకిది-సామి|| వేయిమాటలేలరనా విభుండని నెలనమ్మి
నార మాయలాడిబోధనకే మమతఁ జెందియుండనీకు ||న్యాయ|| విరహమో
ర్వరా ననువేగనేలరా మరుఁడునాయురమునను విరిశరములవడినేసను
రా కరుణమఱవవలదుర యీకాయమునీసామ్మేర ||న్యాయ|| పంతమేలరా
సామిపాడిగాదురా అంతరంగమెఱిగినన్నిఁటు లారడిపెట్టేవదేర చెంతఁ
జేరితావులంటి వింతరతులఁగూడవేర ||న్యాయ|| వలచినానురా న్నాపై చల
ముమానురా అలగియుండు శేలరనా యపరాధము లేమిరాపలుకవేరరా
జగో పాలనీకు మొక్కేరా ||న్యాయ||

౨౨.—సురటి - మధ్యాది.

మనసిజుబారికినెటులోర్తునే || పనితరోవిభునెడబాసినమొదలు దిన
మొకయుగమాయెనే||మ|| ముదితరోరమణుపై మోహమగ్గలమైనిదుర
యురాదాయెనే||మ||కన్నెరోచెలువునికనులజూడమిచేఅన్నము సైచదా
యెనే ||మ|| పణతిరోరాజగోపాలుఁడున్నాపై కనికరమెంచఁదాయెనే ||మ||

౨౩.—హిందుస్థాని శై రవి - చావు.

ఈవిరహమెటులసైతు నెకామినీ|| ఏవియునామదికింపు లేదాయెనే
భావజుఁడెంతోనను బాధింపఁగసాగెనే||ఈ|| వెన్నెలనామదికి వెగటుగఁ
దోచెనే కన్నెరోచల్లని గాలివిషమాయెనే ||ఈ|| బాలరోరాజగో పా
లుఁడుమునునను నేలినప్రీతిమది నెంచియుటురాఁదాయెనే || ఈ ||

౨౪.—సురటి - మధ్యాది.

తామనమేలరా నామనోహర తాళఁగఁజాలనురా || కాముఁడునా
పై కరుణవప్పనురా కళలంటిననుఁగూడరా||మునుపటిదయనీ మనసున
లేదామోహముఁదిర్పరాచక్క-గన్నాపై చనువుచూపకుమనినవతిచెప్పె
నటరా||అంతరంగుఁడవై అరమరచేయుట వింతగనున్నదిరా||రమణుఁడై
సక్రీ రాజగోపాలా సమయము డెలిసికోరా ||

౨౯.—ఫరజు - మధ్యాది.

వానిమాటలికమనకేలే వంచనలకుగురువీకముగదే || వేడుకతోనే
వీడెమీఁబోతేజూడగాతీసియాచానకొనఁగె||వా||మోముమోమునఁజేర్చి
ముద్దిడఁబోతే మోమటుత్రిస్వియా ముదితఁడలఁచె||వా||అడుగులకునునే
మడుగులుపరచిన జడియకనవతికిసరిగాదనే ||వా || పణతిరోరాజగోపా
లుఁడిరీతిని కనికరమెంచక గాసిఁబెట్టెనే || వా ||

౩౦.—జంఝూటి - చావు.

మాటలేటికిపోపోరా నీవలచిన మగువయిల్లిదిగాదురా||బోటినిగూడి
న నీటుదెలిసెరా మాటిమాటికిరాకురా||ఓరిసామి|| ఇంతినిరాకకు ఎదు
రుచూచునురా ఎంతోప్రొద్దాయెరా||ఓ|| ఆతివచూచిననన్ను నారడిసె
ట్టును హితవుగమది నెంచరా || ఓ || రచ్చసేయుటేలా రాజగోపాలా
మచ్చికతోఁగావరా|| ఓ||మాట||

౩౧.—కమాను - మధ్యాది.

చెలియనేనెట్లొర్తునే చెలువునిబాసినే నిలువఁగఁజాలనె || చె ||
అలివేణినావిభుఁ డలగిరాఁదాయెనో చెలిబోధనవినిచలమునుబూనెనో||
నే|| మరుఁడురమునవిరి శరములనే సెనెసరగునసామితోసరసములాడక||
నే|| వెన్నెలకాఁకల వెతఁజెందలేనే కన్నెరోచెలువుని కాఁగిటఁజేరక ||
నే|| రమణుఁడై సక్రీ రాజగోపాలుని నిమిషముఁజూడకనిదురాదుగదే||నే||

౩౨.—బ్యాగు - మిశ్రలఘువు.

రారామారమణితాళలేదురా || సామి || తాళలేదురా ఇది పాడి
గాదురా|| సామి||రా||మారుబారివే మఱుసామ్మసిల్లినది || రా || చెలుల
తోనేప్పుడు పలుకదురానిన్నే తలఁచుచునున్నదిరా సామినిన్నె || అన్నపా
నములపై ఆశయేలేదురా కన్నెనికనేలురా-దయయుంచి|| రసికుఁడై ప
శ్రీరాజగోపాల రట్టుసేయుటేలరా|| చెలినిటు||

33.—హిందూస్థానికాపి - త్రిశ్రలఘువు.

మగువరోవానిపై నిమమత యెటులతీటునే || పొగరుననుమశరుండు పొంచివిలువచెనే అంతంతకుతమిమించెనే || వానితోనుభంపని ప్రాయ మదియేటికే ఈకాయమదియేటికే||రతిపతిగన్నశ్రీ రాజగోపాలుండే ఉ దారగుణశీలుండే||సుగు||

3౪.—ముఖారి - రూపకము.

సామినాపై చలమేలా సరగనేలుకొనరా||కాము బారికోర్వజాలకరు ణనేలుకొనరా||నిమిషమైన బాయనట్టి నెనరుమ అవనగునా||మరులుకొంటి నిన్నె చాల మనవి చేకొనరా||పంతమేలరాజగోపాలసామివినురా||

35.—కమాను - మధ్యాది.

పలుకవునాతో మఱి ఇదేటిమోడిరా || చెలులబోధనలెల్లతల కెక్కెనే మోకాని-చెలిమినిదలచవుమేరా||ప|| విడమొసంగుచుముద్దులిడంగు బోతేననువిదలించుటమరియాదా||ప|| సరివారిలోననుచొక చేయకుర సర నుండరాజగోపాలా|| ప||

3౬.—కేదారగోళ - ఆదిత్యాళము.

ఏలానూరమణిపై చలమునీకిదిమేరగాదురసామివిసరా||చాలామరుని నుమశరావళికినదిచాలా యెదయంగనుగొనరా - ఈలీలజాగొనరించుట నీకిది|| మే||పరాకుసలుపకుసరోజముఖపై విరాళికోర్వదుగదరా-నిరాదరం గచేయుతేలిరుదగది || మే|| ఎన్నోవిధములనుహితవు దెలిపినను అన్నాదు లనువదలెనురా-మన్నింపవేరరాజగోపాలగదిసీకు|| మే||

ఇతరుల చేరచియింపబడిన జావళ్లు.

౧.—బ్యాగు - మిశ్రలఘువు.

దూలులకునేలోనై తింగదవేవట్టి ||దూ || సారసాక్షుండునాతోకద్దని మఱివట్టి||దూ|| అటపాటలకునేమాటిమాటికివాని - చోటికినేబోవగా వట్టి||దూ||బోటులకెదుటనేజూచినవ్వే అలవాటుచేసినందుకా - వట్టి || దూ|| ధర్మపురినినెలకొన్న శ్రీపరవాసు దేవుండెఱుగంగవే-వట్టి ||దూ||

౨.—హిందూస్థానికాపి - త్రిశ్రలఘువు.

చెలిమనకేలవానితోనుపొందుచాలునే|| వానిపొందుచాలునే వాని తోపొందుచాలునే || చె || కనికరమెంచనికొగిలింతలేలనే- వానితోక్కా గిలేలనే|| చె|| ఎంగిలనియెంచువానిరంగువిడమేలనే-వానెంగిలిమనకేలనే చె|| మర్కమునెఱింగినశ్రీధర్మపురినిలయుండే-అకన్నెలకేకాంతుండే|| చెలి||

3.—కమాను - చావు.

చాలేచాలే అలవానితోపొందు||చాలేచాలేఈలాభముఐక|| చా|| అలివేణిరొఆనలినాక్షి కాళ్లకుమొక్కెడివానితోన్న హము-ఐక|| చా|| కలకంఠిరొభూతలమందున-కల్లులుపలికెడివానితోన్న హము-ఐక ||చా||

౪.—కమాను - ఆదిత్యాళము

కాసానిచెలినేగాదటరని బాసలెల్లపమాయెనురా || సారకునాకరి వారియెదుటనిన్ను రారారారారాయనిపిలిచిన|| కా|| ఆసతులతోపరి హాసముసలుపంగ రోసముతోబరోరనిపిలిచిన|| కా|| రేపగలనిభేదములెం చకనే నీపైకొనియుపరతులనునలిపిన|| కా || మాటలోనపార బాటులేనిని మాటలెల్లబల్ నూటిగనేర్చిన|| కా || ధర్మపురినినెలకొన్న సామిశ్రీ నిర్మల మగుమకుటేశునిసాక్షిగ || కాసా ||

5.—బ్యాగు - రూపకము.

సామిరాండెమందునే చానరోతోడితేవే-నిమిషముతామసింపలేనే|| తోమలాంగివాని కెంతటిమందుబెట్టనే - ఎంతటిమాయచేసెనే||సా|| ఇం

దుముఖవానిఁ బాసిపెట్టుపైఁ తునే - ఈవలపెట్టుపైఁ తునే || సా || ముందు
నన్నుఁ గూడిన బాలచంద్రనాథుఁడే - వాఁడలినుండరాంగుఁడే || సామి ||

౬.—హిందుస్థానికాపి - మధ్యాది.

ఏలామనకువానిజోలి - చెలి || మాటిమాటికిఁ ఈరాపైఁ తే ఏటిమఱుట
పోపోపోవే - నాటిబాసలేమాయెచెలి || ఏ || మారుబారికిమీఱినేనుచేరిపి
లిచినందుకా - వేఱుమాటలాడనేచెలి || ఏ || సారోదారుఁడౌనదయభీమే
శుఁడు - సరసఁ జేరినన్నుఁ గూడి - విరసమెంతోచేసెనేచెలి || ఏలా ||

౭.—బ్యాగు - త్రిశ్రలఘువు.

ఈవిరహమెటులోర్తునెచెలియా || నేనేమిసేతు - నామనోహరుం
డురాఁడటే - నాసామి కేమిఠారిదూఱు చెప్పెనోచెలియా || ఈ || ఎం
దాకపైఁ తు. వానిఁ బాసి. ఈసుమశరుని. చిగురాకు బాకుచేకుచంబుదా
కెనెచెలియా || ఈ || రతికేళినేలు వేళనోమరాళగామిని. నేతాళజాల
బాలచంద్రసామినిబాసి || ఈ ||

౮.—కమాసు - ఆదితాళము.

సామిగనాతో మాట్లావెందుకురా || అరమరలిఁ కనేలరా || సా ||
చిఱుతప్రాయమునాడేచేసినచెలిమిని - మఱచుటతగునేమిరా || సా || సాగ
సుగానిన్నేచూచి సోలివచ్చినదాన - అగడేలచేసేపురా || సా || వరభీమేశని
వంచన తెలిసెను - అరమరలిఁ కనేలరా || సా ||

౯.—కమాసు - మధ్యాది.

వానికిమరులైతిఁ గదవేచెలియా || మానినీమఱివానిమరియా దెఱుఁ
గక || మ || మునుననుఁ గూడినముచ్చటలెల్ల - తనమది నెంచకదాఁచు || వా ||
మగువరోనాపై మమతదేలించక - పగతులగుణములుపొగడు || వా || భా
మరోతానిటు బాసలుచేసి మోమిటుచూపని మోసకారికి || మ || వరభీమే
శునివంచనలెఱుఁ గక - సరసిజముఖ నేచాలావలచి || వాని ||

౧౦.—యమునాకల్యాణి - చాపు.

పోవేపోవేపోవేపోవేచెలి వేగ || పోవేవానిటువేగతేవేచెలి || మదనుఁ
డుపదనుశరములెదనేయ - మదననదనమింకపదనించెఁ గదవే || ననబోణివిస
వెఆవనజవైరియిపుడు - ననుబాధిం చేదిన్యాయమానటవే || సరసుఁడైన
ధర్మపురముననెలకొన్న - పరవాసుదేవునితేవేచెలి || పోవే ||

౧౧.—కేదారశాళ - ఆదితాళము.

అయ్యోవిభుఁడుననుమఱుచెనే - నేనెట్లోర్వఁ గలనేఁ టలలనా || సయ్యో
టలకురమ్మనిసఖులనునే - వెయ్యోఱుతడపలంపినను - ఆగయ్యోళివలలో
తగిలిరాఁడాయె || నేనెట్లోర్వఁ గలనే || గరాగరికగలదొరాదొరనినే - బరా
తములుపంపినరాక - పరాముఖమునలిపిరాఁడాయె || నేనెట్లోర్వ || తరా
తరము లేనియాసవతినా బరాబరికనెంచినఁ గాక - నిరాకరించెఁ ధర్మపు
రీశుఁడు || నేనె ||

౧౨.—సురటి - మధ్యాది.

సయ్యోటలకుతగినదిరా - నేడాబయ్యోరినిదయచేకొనరా || ముద్దు
గారురాసుందరిమోమున - ముద్దుగాఱురావయసు - మదనతాపమికఁ పైఁ
పదురా || స || కప్పరాలురాకొప్పనకలికికప్పరాలురాతనువు - చపలాక్షి
నిపుడుకనుఁ గొనరా || స || ధర్మమురాచెలిమర మెఱుఁ గ ధర్మపురీశుఁడ
రారా - తరుణి నేలనిదినమయమురా నేడా బయ్యోరినిదయ చేకొనరా || స ||

౧౩.—కమాసు - ఆదితాళము.

రమ్మనేకొమ్మనే - ఈవిరహము తాళజాల - ఎమ్మెకానిఈవేళ || రమ్మ
నవేమనవినివవెవరదవేంకటరమణునిపుడు || ర || అమరికగాశ్రుతిగూర్చు
గొనిహూనుగతోడతోడచేర్చుకొని - సమగమ పధనిస - రినిరీయనిముచ్చ
టలోనరఁచినిపించెద || ర || పదపద్మంబులచేవాసి - పలుమఱుమెప్పించెఁ
గాని - తధిమితకిటతకతధణంతకధి త్తకధికియనికొనిపించెద || రమ్మ ||

౧౪.—బ్యాగు - మధ్యాది.

శాబాసులే బాగాయె నీబుద్ధిబంగారమా యె|| ఇందటిలోనాచేయి బార్చినను - సందిటఁ జేర్చెదవేస్తే || శా|| బంటి గారఁ గాననుఁ జూచికళ-లం టఁగవచ్చెదవేస్తే || శా|| చక్కనిసోమభూపాలనీకు - మ్రొక్కేనురాచల మేల || శాబాసులే ||

౧౫.—కమాసు - రూపకము.

ఏమి సేతు ఎటులైనైతు మరులుతాళలేసురా || సామిధర్మపురనివా స - సమయమునన్నేలుకోరా || ఏ || పిలువపిలువబిగువులు చేసేదిమేరగా దురా - అలుకనాటిసుఖముకోరి చెలువుఁడ దయ చేయుమిపుడు|| ఏమాటి మాటికిని వేడనుట్టువిడువ బాగాయె- గట్టునిట్లుపోరు ఇపుడు- మట్టుమీటి వచ్చెనయ్యో || ఏ || రామప్రీణనిబాసి - రాముఁడెటులతాళెనో- ప్రేమమీఱమాటలాడసామి చేరరా ఇపుడు || ఏ ||

౧౬.—కమాసు - మిశ్రలఘువు.

వలచితెఱ్ఱంతచలమేలరానాసామి|| చెలువుఁడనామదినితలఁచితలఁచి నిచు|| వ|| ముక్కవతోనామనసిటునిలువక-మిక్కిలివేడితేతామసమా- ఎక్కవమమతతోబిలిచినపలుకవు || వ || వెన్నెలరేయినివేడిమితాళర- నన్నిటుచుల్ల-న సేయకురా - నిన్నెడబాసి నేనిమిష మోర్వఁగఁజాల|| వ|| వరభీమేశునినేరము లెంచుచు - సారెకురమ్మనసమ్మతమా- మారసుందర నిమ్మమమతతోబిలిచిన || వల ||

౧౭.—హిందూస్థానికాపి - మధ్యాది.

రమ్మనవెసామిని - రమణిరోతనవలచితినిటు|| ర|| సారెకునాసరివా రిలోనన్నిటు - దూఱుటతనకిదీమేరగాదిటు|| ర|| ఆదరమునలపరాధము లెంచక - వాదుచేసేదిమరియాదగాదిటు || ర || వాసిగమరుగురిచేసిచా బీమేశుఁడునన్నిటుగాసిచేసెనిక || రమ్మ ||

౧౮.—బ్యాగు - రూపకము.

నీమోహమిదేనా సెలకొక్కసారి ఇందువచ్చినిలుచుటగాన || నీ || తీరినిమమతమదికి తెలిసెనునాడే ఏతీరుననేడచుకొన్న ఎప్పటిజాడే || నీ || ఆయెలేరఏమిఱకఁ ఆయెనిందాక - ఏమేమోబొంకితివినాతో ఎంచవరాక|| నీ || ఇకనై చక్కరుణించి మాయిల్లుచూడరాదా - మకరాంకజనకుఁడైన గోపాలకావళి || నీమో ||

౧౯.—తోడి - మధ్యాది.

వాని నెడబాసి నేనెటులోర్తునే చెలి|| కానివారితోఁ గూడికనఁబడఁడే చెలి|| నిశ్చలముగనన్ను నిండుకొఁగిలించి మచ్చిక చేసేదిమఱ చెఁగదేచెలి|| వా || ధరవెలయుశ్రీరంగధాముఁడుననుఁ గూడి - నిరతముఁ బాయననివఁ చెఁగదేచెలి|| వాని ||

౨౦.—బ్యాగు - మధ్యాది.

చక్కనిసామి మాట్లాడవదేరా - చలమిటునాతో-సేయకురా|| చ|| కలకాలము-సలిపిననేస్తము-చెలువుడమఱచుట-తగునేరా || చ|| రారాన న్నిటు-రాపుజేసేవురా-రచ్చకునుది నేనోర్వనురా|| చ|| ఏలినప్రీతిని-కేమా యెనురా-ఎంతనిన్నిన్ను నేవేఁడుదురా|| చ|| ఏనాసవతిని-కేమిబోధించెరా- ఎందుకునాపైకోపమురా|| చ|| సారోదారుఁడౌ-నదయభీమేశ-పరసతోన న్నుఁగూడవదేమిరా || చ ||

౨౧.—శురభా - మధ్యాది.

మమతమఱవకురానాసామి|| మునుననుఁ గూడిన - మోహమిదేరా క్షణికరమెంతలేదురా - సామిగానీ|| మ|| తలఁచితేమదిలో - తాళఁగలేరా వలపునిలువ - చాలరాసామిగానీ|| మ || సదయభీమేశనాసరసకురారా- ఇదిమంచినమయమురాసామిగానీ|| మ ||

౨౨.—కమాసు - ఆదితాళము.

పోపోమ్మనే పొమ్మనే-భామరోవాని || పోలతిరో చెలువునిపొగడే చానింటికి|| పో || కలకాలమునను కలిసినన్నే హము - తలఁచనివానిపొం

దుతగదుతగదువాని || పో || పగదానినితాపొగదుచునాతో - జగడము సే
యువానిచెలిమిచాలుచాలు || పో || వరభీమేశుని వంచన తెలిసెను -
మఱిమఱినాపై వట్టిమమతయింకేల || పో ||

౨౩.—నాథనామక్రియ - ఆదితాళము.

పోపామ్మ నేపామ్మ నే-వానిపాండేలనేమనకు - ఆచటికి || పాపపుమో
హముపాలుచేసి ఆపాపియిల్లు చేరేనే-ప్రొద్దాయెనా || పో || ఇన్నిదినము
లువాఁడిందురాకుండి - చిన్నపుచ్చినాఁడే-నలుగురిలో-ఏమందునే || పో ||
రంగఁడునాతో రంగుగాఁగూడి - రంగమునెలకొనెనేనిర్దయుఁడె || పో ||

౨౪.—కమాసు - ఆదితాళము.

రారమ్మ నేరమ్మ నే - సామినిగ్గటు || రతిపతి బాధయింక రమణియో
ర్వజాల || రా || చెలియెదురుగ నేబలిమితో బలికిన- పలుకులుమదినికత
లఁచవలదుగ్గటు || రా || పరిపరివిధముల పంతగించితిని-విరసమునలుపు
టతరముగాదు గ్గటు || రా || నెఱసమ్మినదని నెలఁతననుచు కనికరముగలి
గిశ్రీతికుపతిశునిటు || రా ||

౨౫.—హిందూస్థానికాపి - చాపు.

ఈమరు బారికి తాళఁగ లేనే స్వరమోహననుండరు బాసి || తమినాటి
నచిత్తము నెంచుచు ఈశ్రమనంతయునాకరుణాగ్రణితో-సమయమఱచు
టదెల్పవేకృపనల్పవే - కామినిమణిసామి లేకయామినినేమి సేయుదు ||
ఈ మదిరాక్షిరో శ్రీహృదయేశునినాస దసంబునకేగుదురాయనియేసు
దతి భోధనచేసెనో-మదిరో సెనో-సదయుఁడై నంగదియనని నేనిదురలేకే
యెదురుచూచితి || ఈ || మలయాద్రితటినిలయానిలునిచే కలకాలమునే
చెలియింత నెఱను-తలఁచిననుకృపరాద శుపలువాదతే - బాలరో శ్రీబాల
చంద్రుని కేళిలోనేనోలలాడఁగ || ఈ ||

౨౬.—హిందూస్థానికాపి - మధ్యాది.

మఱపురాదేచెలి || పరగోపబాలునివగలు || కాంతవినవే చంద్రకాం
తపుమేడలో - కాంతుఁడునేనే కాంతమాడినది || మ || ఇద్దఱుగూడినిలు

పుటద్గములోపల-సుద్దులు తేలిరాచి రతిసుద్దులాడినది || మ || వాసిగను
పరలిచేసెడివేళలోనాయాసపు చెమటలు తీసివేసినది || మ || చిత్తజుకేళి
కి యత్నమైయున్ననాకు ముత్యసరములిచ్చిముద్దుపెట్టినది || మ ||

౨౭.—జంఝూటి - ఆదితాళము.

ప్రొద్దాయెనికచాలురా || పావడచెఱఁగుచేయిపట్టుకొనేవు- పోవ
లె మొక్కేనురా || ప్రొ || అత్తరుమెడఁబూసిఅడ్డగించెవురా- అత్తెంబ
కోడలురా || ప్రొ || కోపగించిపొయ్యెవు - బాలచంద్రసామి రేపునను
గూడరా || పో ||

౨౮.—శంక రాభరణము - మధ్యాది.

మరియాదనా - మానినివానికి || సరసునికిసంసారియని తెలియకసరి
వారిలోకనుసంజ్ఞనుచేసేది || మ || అత్తమామలన్నదమ్ములింటివారు - ఒద్ద
నేయుండఁగ చేయిత్తట్టిలిచేది || మ || అక్క-రోసవతిపక్క-గూర్చుండఁగ
సిగ్గుచెఱచినన్ను చెక్కెలినొక్కెది || మ ||

౨౯.—మాంజి - చాపు.

వాఁడెటుపల్కె-నోతెల్పవే || బోటిరోబూటకమేలనే || వా || కొ
మ్మరోనేనంపినకమ్మనువాఁడెకొసనో వానిచెలిచేతికిమ్మనెనో || వా || ఇం
తిరోనేబంపిన పూబంతులువాఁడెకొనెనో-వానిరమణికిమ్మనెనో || వా ||
రమ్మనిపిల్వఁగ ఈడకువాఁడె వచ్చెనోవచ్చేననిన వానిచెలిపోవద్దనెనో ||
వా || బాలరోధర్మపురిపాలుఁడు సన్నె లేననెనో-ఏలేసు పోపొమ్మనెనో || వా ||

౩౦.—బ్యాగు - రూపకము.

నట్లుపైఁతురాసామి || పెదవిమీఁదపంటికాటు - ఎదనుదానిచంటి
పోటు-కదసివెన్నునకీల్లడవేటుకన్నులచూచినే || ఎ || భయములేకనన్నుఁ
బాసి || పగలురాత్రిపకటిచేసి - వయసుచెలికిదారపోసివచ్చినిలిచితే || ఎ ||
ముద్దులసామిక్ష్మరామ - ముదితతోనుపొందుసేయ- వద్దనినేమనవి సే
య - వాదుచేసేతే || ఎ ||

30. — ముఖారి - రూపకము.

చెలియనివే-తోడితేవే - చెలువుండై నకృష్ణుని || పలపునిలువఇపు
డునాదువశము గాదుగదవే || చె || సుందరాంగునిజూచి సుదతిమోహిం
చెనో || చె || ఇందురాకయున్న వానికేమిబోధించెనో || చె || మారు బా
రికోర్వలేనమగువపమి సేతునే || చె || మారజనకుండెలరాండె - మమత
యెటులదాతునే || చె ||

31. — కమాసు - మధ్యాది.

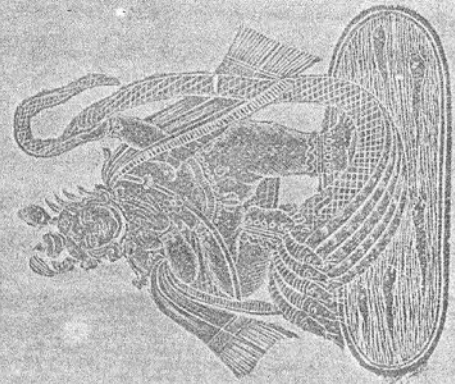
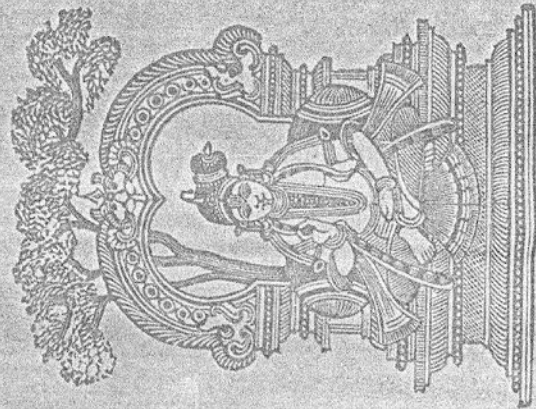
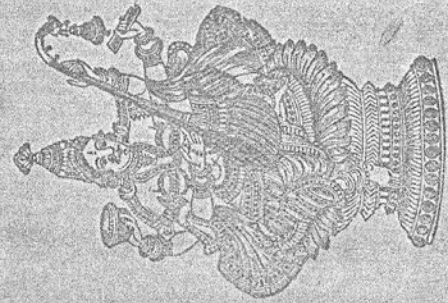
సామికినాపై ఇంతచలమేలనే-వినుకోమలాంగి ఇక నేతాశ్శజాలనే||
ఈడగునా చెలికాండని విధవిధవేడుకతోనేప్రౌఢతగా - ఆడినపాడినవేడి
నంగానిననుజూడండె - నాతోప్రతిమాటలాడండె|| సా || ఇమ్ముగతనునె
అనమ్మితివని బలునమ్మి కకొమ్మ నేపొమ్మని రమ్మని కోపమ్మని మొక్కు
చుముమ్మరదలచిననమ్మితించండె || శ్రీశతిరుపతివాస నేనన్యుల బాసలు
వినిపరిహాసముగా - ఆసలుబాసలు మోసపపచండని బాసలుచేసినసం
తోషపడండె || సా ||

33. — బ్యాగు - రూపకము.

ఎంతనేవిన్న వింతునేఓయింతివాని || కెం || ఎంతనినేవిన్న వింతుపంత
ముతోనన్ను బాసి-వింతవింతరతులచే ఆకాంతనేలుచున్న వాని || కెం ||
అక్క-రోనేచేసిన చెలిమొక్క-డమపాపాయనే - టక్కు-లాడి బోధనలకు
చిక్కు-పడియున్న వాని|| కెం || మెత్తనె నచెలులనునోరెత్తవద్దనుచుబలికి-
క్రొత్తచెలులనేస్తము మదికోరియేలుచున్న వాని|| కెం || ఈమహిలోసుర
పురిసామిగోపాలుండనను - కాముకేళిలోన కలసిప్రేమమమిచి యిందు
రాడు || ఎం ||

34. — అంఝూటి - చాపు.

చెలియరోనేనేమిసేతుచెలువునిబాసి- ఆలదానిగూడిఇందురాడు
అలసినాలసి|| చె|| మునునన్ను గూడి ముద్దుపెట్టిముచ్చటలాడివినయము
తోనువిభునిపక్క-వేగజేర్చవే|| చె|| మదిరాక్షిరోననుగూడమన్న మనసు
రాదాయె-మదినిన్ను మెచ్చిమమత హెచ్చిమదినిదలంతునే|| చె|| వరరత్న
పురినిలయుని నాయొద్దజేర్చవే - నదయునిదయవలచి చాలకలవరమా
యె || చె ||

శ్రీ ర స్తు.

ఉత్పవనం ప్రదాయం బగు నామావళి ధ్యానశ్లోకములు.

శుక్లాంబరధరంవిష్ణుం - శశివర్ణంచతుర్భుజం - ప్రసన్నవదనంధ్యాయే - త్పర్వవిఘ్నాపశాంతయే॥ విష్ణోర్గానంచనృత్యంచ-నటనంచవిశేషతః - బ్రహ్మకై బ్రాహ్మణజాతీనాం - కర్తవ్యంహరికీర్తనం॥ విస్మజలజ్ఞాం యోధీతేమన్నామానినిరంతరం కులకోటిసమాయుక్తో- లభతేమామకంపదం॥ కాలక్షేపోనకర్తవ్యః క్షీణమాయుః క్షణేక్షణేయమస్యకరుణానాస్తి - కర్తవ్యంహరికీర్తనం॥ పతితః కిత్తపః కిరాతణోవా - శ్లోపచోవాహరినామయస్యవాచి - సకృదప్యవశాద్వినిర్గతంచే - త్సు-లదైవమమతస్యపాదధూళిః॥ ప్రహ్లానారదపరాశరపుండరీక - వ్యాసాంబరీష శుకశౌనక భీష్మదాల్భ్యాకై - రుక్మాంగదార్జునవసిష్ఠవిభీషణాదికై - పుణ్యానిమాకై-పవరమభాగవతాకస్మరామి॥శు॥

నా మా ప లి కీ ర్త న లు.

పూర్వభాగము - తోడిమంగళము.

౧. - నాట - జంపె

జయజానకీరమణ-జయవిభీషణశరణ- జయనరోరుహనయనజయదీనకరుణా॥ జయలోకశరణ్య - జయభక్తకారుణ్యహారే - జయదివ్యలాలవణ్య - జయజగత్పూజ్య॥ జయ జయ॥ సకలలోకావాస - సాకేతపురవాస - అకళంకనిజదాస - అబ్జముఖహాసా - శుకమునిస్తుతిపాత్ర - శుభదనుజచారిత్రహారే - మకరకుండలకర్ణ - మహితఘనవర్ణ॥ జయ జయ॥ కమనీయకోటిర - కాస్తుభాలంకార - కమలాప్తరఘువీర- కమలావిహారాసమరరిపుజయవీర - సకలగుణగంభీర - హారే - ఆమరహృత్సంసార - అఖిలార్తిహారా॥ జయ జయ॥ రూపనిందితమార - రుచిరసద్గుణశూర - భూవదశరథకుమార - భూభారహార - పాపసంఘవిదార - సజ్జీ-ముఖసంహార - హారే - శ్రీవతేసుకుమార - సీతావిహారా॥ జయ జయ॥

2. — ఆరభి - త్రిపుట

శరణుశరణు సు రేంద్రసన్నత- శరణుశ్రీనతివల్లభా- శరణురాక్ష
సగర్వసంహార - శరణువేంకటనాయకా - స్వామి వేంకటనాయకా || శ ||
కమలధరుడు - కమలమిత్రుడు కమలశత్రుడు - కమలజాడు - సమ
ముతోమిముగొలువనిప్పుడు- కాచినారెచ్చరికయా- కొలిచినారెచ్చరిక
యా || ౧ || స్వగలప్రహ్లాదభక్తులు - ఎలమితోమిముగొలువవచ్చిరి-వి
స్తుపమువినవయ్యదేవర - విజయవేంకటనాయకా||స్వా|| శ || అదియోగి
మునీంద్రసన్నత-అఖిలసురమునిసేవిత - వేదవేద్య విరించినన్నత వేంక
టాచలనాయకా || స్వా || శ ||

3. — శ్రీరాగము - ఆదితాళము

మురహారనగధర- ముకుంధనూధవ-గరుడగమనపంకజనాభా||దే
వ || గరుడ || పరమపురుష భవభంజనకేశవ - నరమృగశరీరవమోనమో
నారాయణతేనమోనమో - భవ - నారదనన్నతనమోనమో || నారా
యణతే || జలధిశయనరవి చంద్రవిలోచన - జలరుహభవనుత చరణయు
గా - బలిబంధన (గోవర్ధన) గోపీజనవల్లభ - నల్లినోదరతేనమోనమో ||
నారా || ఆదిదేవ సకలాగమ పూజిత యాదవకుల మోహనరూపా - వే
దోద్ధర తిరువేంకటనాయక - నాదప్రియతేనమోనమో || నారా ||

౪. — సావేరి - రూపకము.

దేవేశగణారాధిత- దివ్యాంబుజసాదా-శ్రీవేంకటగిరినాయక-శ్రీశా
పాచ్చరిక || కలిమానుషకలుమాపహ-కమనీయసుకీర్తే-అలమేల్లంగామో
హస - మూర్తేపాచ్చరిక || నారాయణనరదోషణ- నరకాదిసంహారణా-
హేరావణమదభంజన - ఈశాపాచ్చరిక ||

౫. — పంతువరాళి - ఆదితాళము.

మాధవభవతుతే మంగళం - మధుమురహరదేవ || మం || అరవింద
లోచన - ఆఘబృందమోచన - సురబృందవందిత || మం || నరవరనందననా
గారికేతన - మరకతమణినిల || మంగ ||

౬. — పంతువరాళి - ఆదితాళము.

గోవిందమాధవ - గోపాలకేశవ - నరసింహచ్యుత - నారాయణ
దశరథనందన- సీతామనోహర - దానవమర్దన - దయానిధే || రామారా
ఘవ - రాజీవలోచన కామితఫలదా - కరివరదా ||

౭. — నాథనామక్రియ.

హరినారాయణనారాయణ || హరినారాయణనారాయణ ||

౮. — సారాష్ట్ర - చాపు

వినయముననుకౌశికునివెంటఁ జనినంఘ్రిలనుచూచేదెన్నటికో||ఆం
దు, వెనుకరాతిని నాతిఁజేసినచరణములనుజూచేదెన్నటికో|| ఘనమైనశి
వునిచాపముఁద్రుంచిన పాదములఁజూచేదెన్నటికో|| ఆజనకరాజుపాలఁగ
డిగిన యాకాళ్లనుజూచేదెన్నటికో || చనువునసీతకు బొట్టఁగట్టినకరము
లఁజూచేదెన్నటికో|| కోపమునభృగుసుతు చాపబలమందుకొన్న బాహు
లఁజూచేదెన్నటికో|| వనమునఁజనివిరాధుని జంపినచేతులను జూచేదెన్న
టికో అల్లమునిజనులనుకని అభయమిచ్చినహస్తములఁజూచేదెన్నటికో||
తనకుతానె కాకాసురునిగాచిన శరమునుజూచేదెన్నటికో-ఆక్షణమునర
థముల పొడిచేసిన అస్త్రములఁజూచే దెన్నటికో|| ఘనబలుఁడైనవాలిని
జంపినబాణములఁ జూచేదెన్నటికో - ఆవననిధిమదగర్వ ముఁదచినసాయ
కములఁజూచేదెన్నటికో|| కనికరమునవిభీషణునిజూచిన కన్నులనుజూచే
దెన్నటికో- రావణునిగొట్టియాక పులసుజూచుదృష్టిని జూచేదెన్నటికో
వనచరాధిపునిచల్లఁగఁజూచిననేత్రములఁజూచేదెన్నటికో అనుదినములం
కవర్ణిల్లనుజూచులోచనములఁజూచేదెన్నటికో|| ఘనమైనపుష్పకమునరా
జుల్లినసాగసునుజూచేదెన్నటికో - భరతునికనిచేయిపట్టుకొనివచ్చిన వేడు
కనుజూచేదెన్నటికో|| కనకసింహాసనమున నెలకొన్న తీవనిజూచేదెన్నటి
కో వరమునులురాజులుగూడి చేయు నలంకారములఁజూచేదెన్నటికో|| ఆ
గమవినుతుని ఆనందకందుని చేగఁజూచేదెన్నటికో పరమభాగవతప్రియుని

నిర్వికారుని రాగజూచేదెన్నడో || సాగరశయనునికరుణా జలధిని బా
గాజూచేదెన్నడో వరత్యాగరాజాది దేవతలుపొగడ్డుకొన్నలాగుజూ
చేదెన్నడో ||

౯.—భైరవి - ఆదితాళము.

ఉపచారములను చేకొనవయ్య - ఉరగరాజశయనా||చపలకోటినిబం
భరభరశ్రీ బానకీవతిదయచేసినా||ఉ||కవటనాటకసూత్రధారివై కామితఫ
లములొసంగేరామ - అపరిమితవరతనములు పొదిగిన- అపరంజిగాడు
గులునీకేతగునయ్య ||ఉ|| మెఱపుతీగలరీతిని మెఱసేకఱకుబంగరు కాడల
మరిన- శరదెందుద్వ్యతినమానమా చామరయుగములునీకేతగునయ్య||ఉ||
బాబులునంపంగులు మరువపువీర - వాబులుకురువేరువాసనలమరిన-రాజ
మానమగు రచనముత్యాగరాజ విసుతనీకేతగునయ్య || ఉప ||

ఉత్తర భాగము.

౧.—పున్నాగవరాళి - త్రిశోలఘుపు.

నమోనమోరాఘనాయ-అనిశం - నమోనమో || ఘనమతాయ
దీనబంధనే - సకలలోకదయాసింధవే|| శ్రితదురితతమో బహురవయే -
సతతపాలితాద్భుతకవయే||నిజసేవకకల్పకతరవే- అజకుద్రాద్యమరసుగు
రవే|| దీనమానవగణపతయేదాననాంతకాయనుమతయే||అయు రాశోగ్య
దాయినే-వాయుభోజిభోగశాయినే|| నూతననవనీతభీణే - భూతలాది
సర్వసాక్షిణే|| వరగజకరతులితబాహునే- శరజితదానవసుబాహువే|| నాగ
రాజపాలనాయ - త్యాగరాజసేవితాయ || నమో ||

౨.—కన్నడగోళి - రూపకము.

సాగసుజూడతరమం-నిసాగను||నిగనిగమనుసుకపోలయుగము చేమెఱ
యుమోము||సా||అనురాఘ్నితపదయుగము అభయప్రదకరయుగము కమ

నీయసురవందితకామకామరిపుసుతనీ||సా|| చిఱునప్పునుమంగురులుమ
టికన్నులతేట వరత్యాగరాజార్చితవందనీయయిటువంటి || సాగ ||

శ్లో|| అంజనేయమతిపాటలాననం - కాంచనాద్రికమనీయవిగ్రహం
చారిజాతతరుములవాసినం - భావయామిపవమాననందనం|| యత్రయ
త్రరఘునాఫకీర్తనం - తత్రతత్రకృతమస్తకాంజలిం - బాష్పవారిషిపూ
ర్ణలోచనం మామతింసమతరాక్షసాంతకం|| కాయేనవాచామనసేంద్రియై
ర్వాబుధ్యాత్వనావాప్రకృతేస్స్వభావాత్ - కరోమియద్యత్సకలంపరస్యై
నారాయణాయేతిసమర్పయామి||

౩.—దేవగాంధారి - ఆదితాళము.

కొలువై యున్నాడే కోదండవాణి|| కొలవై || సలలితమతులై సా
రెకుశీలురై వలచుచుకోరివచ్చిసేవింపరే||కొ||జనకజభరతాదులతోమంచి
నై వేద్యములుచనపునవేడుకనారగించి మెఱపుకోట్లగేరుకనకపటముసా
మ్ములనుధరించివేదోక్తమైసనకవచనములచేతోపించిశ్రితులపోపించి||
కొ|| వరమగువాసనలుపరిమళింప సన్నిధిలోవెలయుచు సురవారసతులు
బాగనటింప అదిగాకపరాశరనారదమునులెల్లనతింప ఎంతెంతోనెనరున
సురపతివాగీశులుసేవింప మేచుపులకరింప ||కొ || ఉడురాజముఖుండుసేవ
శయ్యపైనిచెలంగెగెగని పుడమికుమారిసుగంధముఁబూయ నమ్మిన
వారలకేకడగంటనుకోరినవరమీయ త్యాగరాజునెనరున అడుగడుగుకు
మడుపులనందీయ శ్రీరామయ్య ||

౪.—యదుకులకాంభోషి-జంపె.

హేచ్ఛరికగారాదా హేరామచందా|| హేచ్ఛరికగారాదహేసుగు
ణసాందా|| వచ్చివిల్లునితండ్రిపాలితసురేందా|| హే || కనకమయమా
మకుటకాంతిమెఱయంగనునునమైనకుండలయుగములుకదలంగను-ఘన
మైననూపురయుగమ్ము మెఱయంగను సనకాదులెల్లనుసంతిసిల్లంగను|| హే
ఆణిముత్యాలనరులల్లాడఁగాను వాణిపతిఇంద్రులిరువరుసఁబొగడఁగను-

మాణిక్యసౌపానసుందునిలువగను-వీణపల్కు-లావినుచువేడ్క-చెల్లగను
హే || నినుంజూడవచ్చుభక్తనికరముచిల్క-మనసురంజిల్లనిమహిమలను
బల్కు-వినువాసులెల్లగనివిరులచేచిల్క-ఘనత్యాగరాజుగనుఁగొనిము
ద్దుగు || హే ||

౧. — శంకరాభరణము - ఖండలఘువు.

పవనజస్తుతిపాత్ర పావనచరిత్ర రవిసోమవరనేత్రరమణీయగాత్ర ||
భక్తజనపరిపాలభరితశరజాల భుక్తిముక్తిదలీలభూదేవపాలా || పామరా
సురభీమపరిపూర్ణకామ శ్యామజగదభిరామసాకేతధామ || పరమేశనుత
గీతభవజలధిపోత తరుణికులసంజాతత్యాగరాజనుత ||

౨. — శంకరాభరణము - ఆదితాళము.

నాపాలిశ్రీరామభూపాలకస్తోమ - కాపాడనమయమునిపాదములీ
రాభలిభలిభక్తులపూజాఫలమునీవనుకొంటి నలినలోచననీకునలఁగలు
పెట్టెరా || కోటిమన్మథులైనసాటిగానిసాగసు నాటియున్నదిమదినిమేటిశ్రీ
రామ | నిరుపేదకబ్బిననిధిరీతిదొరికితివి వరత్యాగరాజనుతావరదామ్ర
కే-రా ||

౩. — పున్నాగవరాలి - జంపె.

కథుణారసామోయ-కామారివినుతాయ - తరుణారుణాతిసుందరపదా
యనిరుపనుశరీరాయ- నిఖిలాగమచరాయ- సురవినుతచరితాయ- సుప్ర
తాయ || జయమంగళంనిత్య శుభమంగళం || కుండసమరదనాయ-కుంభ
జనుగేయాయ- మందరాగధరాయ- మాధవాయ-కందర్వజనకాయ-కా
మితసుఖలదాయ - భృందారకారాతి- భీకరాయ || జయ || సర్వలోకహితా
య-సాకేతనదనాయ - నిర్వికారాయ మానితగుణాయ - సార్వభౌమా
యపోషితత్యాగరాజాయ-నిర్వాణఫలదాయనిర్మలాయ || జయ ||

౪. — పంతువరాలి - ఆదితాళము.

వదనద్వ్యుతిజితసోమ - వసుధామానసకామ - మదమానసగణభీమ -
మాంపాహిశ్రీరామ || జనకసుతాహృద్రమణా-జమదగ్నిజమదహరణా-ప్ర

ణతాఘానలవరుణా - పాహిమాంమునిశరణా || విదళితమోహాపాశా- వి
ధుకోటిసంకాశ - భగవన్సకలాధీశా - పాహిపావనినాశ || వరత్యాగరా
జనుత- వారిజసంభవతాత పరమకల్యాణయుత- పాహిమాంశుభచరిత ||

౫. — నీలాంబరి - జంపె.

సయ్యాటపాటలను - సత్సార్వభౌమా || ఉయ్యాలలూఁగవయ్యా ||
కమలజాద్యఖలసురులు-నినుఁగొల్వ-విమలులైనమునీంద్రులు-ధ్యానింప-
కమనీయభాగవతులు-గుణకీర్తనములనాలాపంబులుసేయఁగ || ఉ || నారదా
దులుమెఱయుచు-నుతించెందుసారములు బాగవినుచు- నినునమ్మువారల
సదాప్రోచుచు - వేదసారసభలనుజూచుచు-శ్రీరామ || ఉ || నవమోహా
నాంగులైన-సురసతులు- వివరముగబాడఁగా-నా- భాగ్యమా-నవరత్న
మంతుపమున - త్యాగరాజవినుతాకృతిఁబూనిన-శ్రీరామ || ఉ ||

౬. — కమాను - ఆదితాళము.

లాలిలాలియని-యూఁచేరా - వనమాలిమాలియనియూఁచేరా ||
రామరామయనిపాడేరా-రిపుభీమభీమయనివేడేరా || దేవదేవయని-పిలి
చేరా-భూదేవదేవయని - తలఁచేరా || రాజరాజయనిపిలిచేరాత్యాగరా
జవినుతయని కొలిచేరా ||

౭. — ఆనందభైరవి - ఖండలఘువు.

క్షీరసాగరవిహారా-అపరిమిత - ఘోరపాతకవిదారా - క్రూరజన
గణవిదూర-నిగమనంచారసుందరశరీరా || శతమభాహితవిభంగా-శ్రీరా
మ - శమనరిపునన్నతాంగా శ్రితమాససాంతరంగా - జనకజా - శృం
గారజలజభృంగా || రాజాధిరాజవేషా - శ్రీరామ-రమణీయకరసుభూషా
రాజనుతలలితాభామా శ్రీత్యాగరాజాదిభక్తపోషా ||

౧౨.—రీతిగాళ-ఆదితాళము.

జోజోరఘుకులతెలకా - జోజోకుటిలతరాలకా - ఆనందఘన-జో
జోజోరామ ॥ జోజోదశరథ బాలా-రామ - జోజోపూజాలోలా ॥ జోజో
రవిశశినయనా - రామ-జోజో ఫణివరశయనా ॥ జోజో మృదుతరభాషా
రామ - జోజోమంజుళ వేషా ॥ జోజోనిర్గుణహంపా రామ - జోజోసుగు
ణకలాపా ॥ జోజోత్యాగరాజా-రామ-జోజోభక్తనమాజా ॥

౧౩.—సౌరాష్ట్ర - త్రిశ్రలఘుపు.

నీలఘనశ్యామహారే-నిరుపమరామయ్యా ॥ మల్లెపూల పాన్పుమీఁ
ద బాగాపూనిపవ్వళించు ॥ మధుశేర్క-రకపాలు - మఱియారగించి-వి
ఘుముఖకమ్మని విడము వేసిననుకటాక్షించి ॥ పరిమళగంధంబుమేన - బా
గుగానుబూసి- మెఱయకునుమహారములను మెడనిండవేసి ॥ ఆగమోక్త
మైనశయ్య-నంగీకరించి- త్యాగరాజకృతము లెల్లతథ్యమనిసంతోషించి ॥

౧౪.—శంకరాభరణము-ఆదితాళము.

రామశ్రీరామలాలి - ఊఁగుచుఘనశ్యామాననుభ్రోవులాలి ॥ కాచి
నేవెంతులాలి- శేషతల్పమున - చూచిపాడుదులాలి - ఏకాంతమునదాఁ
చిపూజెంతులాలి - ఓవనమాలి ॥

౧౫.—నీలాంబరి. ౨౪

శ్రీరామరామరామ - శ్రీమానసాబ్ధిసోమ - నారాయణాస్తకామ-
నలినాక్షపవ్వళించు ॥ జనకరాజంబుపుట్టి - జానకీచెట్టపట్టి - కనకమాసుర
టిపట్టి - కాచినదిపవ్వళించు ॥ వర్ణంపతరముగాని - స్వర్ణంపుమేనుసీత-
పూర్ణనకాభక్తిలోను - పూజించుపవ్వళించు ॥ ఆశుగాశనసుశయన-
ఆంభోజపత్రనయన - ఆశతోత్యాగరాజా - అర్చించుపవ్వళించు ॥

౧౬.—సౌరాష్ట్ర - త్రిశ్రలఘుపు.

మేలుకోదయానిధే-మేలుకోదాశరథే ॥ మేలుకోదయానిధే మిత్రో
దయమావేళ ॥ వెన్న పాలుబంగారు - గిన్నెల నేనించినాను - తిన్న గార
గించితేటకన్నులతోనన్నుఁజూడ ॥ మే ॥ నారదాదిమునులుసురులు-వారిజ
భవుఁడిందుకళాదారుఁడునీసన్నిధిసే-కోరికొలుపుగాచేరు ॥ మే ॥ రాజరాజ
దిది గ్రాబులెల్లవచ్చినారు - రాజనీతి తెలిసి త్యాగరాజ వినుతనన్నుఁ
బ్రోవ ॥

౧౭.—మంగళము - సురటి - చాపు.

మాకులమునకిహాపర మొనఁగిననీకు మంగళం-శుభమంగళం ॥ మా
కులఁబ్రోచినమదజనకనీకు ॥ మంగళం ॥ మదగజగమనమానితసద్గుణానీకు ॥
మంగళం ॥ మదమోహరహితమంజులరూపధరనీకు ॥ మంగళం ॥ మనసిజ
వైరిమానసదననీకు ॥ మంగళం ॥ మనవినివినిమమ్మేలుకొన్ననీకు ॥ మంగళం ॥
మామనముననెలకొన్నకృష్ణనీకు ॥ మంగళం ॥ మామనోహరపాలితత్యా
గరాజ ॥ మంగళం ॥

౧౮.—మంగళము సౌరాష్ట్ర - ఆదితాళము.

నీనానురూపములకు - నిత్యజయమంగళం ॥ పవమానసుఁడుఁడప
ట్టుపాదారవిందములకునీ ॥ నవమక్తాహారములునటియిం చేయురమునకు ॥
నీ ॥ నళినారిలిరు గేరునవ్వుమోమునకునీ ॥ పంకజాక్షి నెలకొన్న అంకయుగ
మునకు నీ ॥ ప్రహ్లాదనారదాది భక్తులుపొగడుచుండే ॥ నీ ॥ రాజీవనయన
త్యాగరాజవినుతమైన ॥ నీనా ॥

గాయకలోచనము.

స్వస్తి ప్రజాభ్యుపరిపాలయంతాన్యా య్యేనమా ర్దేణమహీంమహీ శాః!
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చ భమస్తువిత్త్యం లోకాస్సమస్తాస్సుభినోభవంతు॥

గద్యం॥ శ్రీమదాపస్తంబసూత్ర, కాశ్యపగోత్ర, లక్ష్మీనృసింహ చరణార
వింద వందనాభిలాష నరసింహార్యతనూభవ, తచ్చారు.
శింగారార్య ప్రకటితంబగు గాయకలోచనము
గానశాస్త్రంబున కృతిరత్నములంగల
యు త్తరభాగము నమాప్తము.

తే॥ యరసాగరశయనలక్ష్మీనృసింహ ।
నీదుకృపనయ్యెనీకృతిమోదమలరఁ
దప్పులున్న నుజసునులమెప్పువడసి
ధరసువెలయుతనాచంద్రతారకముగ ॥

గా య క లో చ న ము

సం పూ ర్ణ ము.

